

Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς (ΕΣΣΚΔ) 2026 – 2030

Περιεχόμενα

Πρόλογος Διοικήτριας.....	1
Προοίμιο.....	3
Υφιστάμενη κατάσταση	7
Διεθνές και ευρωπαϊκό πλαίσιο.....	7
Αποτίμηση προόδου: Επιτεύγματα και προκλήσεις.....	11
Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς (ΕΣΣΚΔ) 2022 – 2025	13
Έρευνες Ε.Α.Δ. – Ειδικό Ευρωβαρόμετρο	21
Κύρια ευρήματα ετήσιων ερευνών κοινής γνώμης της Ε.Α.Δ. (περίοδος 2022 – 2025)	22
Ετήσια έρευνα κοινής γνώμης της Ε.Α.Δ. – Νοέμβριος 2025	23
Ειδική έρευνα σε ειδικούς πεδίου & υψηλόβαθμα στελέχη φορέων πολιτικής (2025)	23
Ειδικό Ευρωβαρόμετρο για τη Διαφθορά.....	25
Αξιολόγηση τομέων πολιτικής, βάσει παραγόντων κινδύνου (Corruption Risk Analysis) .	27
Σκοπός και πεδίο εφαρμογής.....	27
Μεθοδολογικό Πλαίσιο.....	28
Πηγές - Δεδομένα.....	30
Ευαλωτότητα τομέων πολιτικής ως προς την εμφάνιση φαινομένων διαφθοράς.....	30
Ε.Σ.Σ.Κ.Δ. 2026 – 2030	71
Όραμα και βασικές επιδιώξεις για την περίοδο 2026 – 2030	71
Δομή – Στρατηγικοί και Ειδικοί Στόχοι.....	74
Κατηγορίες δράσεων.....	74
Σχήμα Διακυβέρνησης.....	122
Σύστημα Διαχείρισης.....	122
Παράρτημα Ι: Σχέδιο Δράσης ΕΣΣΚΔ 2026 – 2030	127

Πρόλογος Διοικήτριας

Η διαφθορά συνιστά έναν διαρκή και πολυεπίπεδο κίνδυνο για τη λειτουργική ικανότητα του κράτους, την ποιότητα των δημόσιων πολιτικών και την κοινωνική συνοχή. Δεν ταυτίζεται πλέον με μεμονωμένες, παράνομες πράξεις, αλλά αναγνωρίζεται διεθνώς ως συστημική απόκλιση της δημόσιας εξουσίας από το δημόσιο συμφέρον, η οποία εκδηλώνεται όταν θεσμικές αδυναμίες, ελλείμματα λογοδοσίας και κανονιστικές ασάφειες επιτρέπουν σε ατομικά ή οργανωμένα συμφέροντα να παρεμβαίνουν στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων.

Στο σύγχρονο διοικητικό περιβάλλον, η διαφθορά εξελίσσεται σε οικοσύστημα πρακτικών, που δεν περιορίζονται στη δωροδοκία ή την κατάχρηση πόρων, αλλά επεκτείνονται στην ευνοιοκρατία, την επιλεκτική εφαρμογή των νόμων, τις άτυπες πρακτικές επιρροής, τη συστηματική αποδυνάμωση της διαφάνειας και, κυρίως, στη σύγκρουση συμφερόντων, η οποία υπονομεύει την αμεροληψία και αλλοιώνει το περιεχόμενο του δημόσιου ρόλου. Οι μορφές αυτές δεν είναι πάντοτε ορατές ούτε απαραίτητα κολάσιμες, όμως η επίδρασή τους είναι σωρευτική και διαβρωτική, οδηγώντας σε θεσμική κόπωση, απώλεια αξιοπιστίας και διοικητικές παθογένειες που εγκλωβίζουν τη δημόσια διοίκηση σε φαύλους κύκλους αναποτελεσματικότητας.

Σε αυτό το πλαίσιο, η κοινωνική πρόσληψη της διαφθοράς αποτελεί κρίσιμη μεταβλητή στρατηγικού σχεδιασμού. Όταν οι πολίτες αντιλαμβάνονται τη διαφθορά ως δομικό χαρακτηριστικό της πολιτικής και διοικητικής λειτουργίας, η κανονιστική ισχύς των θεσμών υπονομεύεται εκ των έσω. Στην ελληνική πραγματικότητα, η ιστορική παρουσία φαινομένων όπως το «μέσο», η ευνοιοκρατία και η ανοχή στη μη τήρηση κανόνων έχει διαμορφώσει ισχυρές κοινωνικές αναπαράστασεις, όπου η διαφθορά εκλαμβάνεται ως αναπόφευκτη, κάποιες φορές ακόμη και ως αναγκαία συνθήκη διεκπεραίωσης διαδικασιών. Το αποτέλεσμα είναι η ενίσχυση μιας κουλτούρας σιωπηρής αποδοχής, η οποία όχι μόνο δυσχεραίνει τον εντοπισμό και την πρόληψη παραβατικών ή επιβλαβών πρακτικών, αλλά παράγει ένα περιβάλλον μειωμένων προσδοκιών από το κράτος, αποθαρρύνοντας την κοινωνική συμμετοχή στην εφαρμογή κανόνων διαφάνειας και λογοδοσίας. Υπό αυτό το πρίσμα, η διαφθορά δεν δρα μόνο θεσμικά αλλά ταυτόχρονα λειτουργεί ως ερμηνευτικό πλαίσιο των σχέσεων κράτους – πολίτη, περιορίζοντας την ικανότητα του συστήματος να εξελίσσεται και να συγκροτεί τις αναγκαίες συμμαχίες για τη θεσμική του αναβάθμιση.

Η στρατηγική αντιμετώπιση του φαινομένου απαιτεί συνεπώς αλλαγή κλίμακα: από αποσπασματικές παρεμβάσεις προς ένα συνεκτικό πλαίσιο δημόσιας ακεραιότητας, το οποίο θωρακίζει διαδικασίες, μειώνει τα περιθώρια διακριτικής ευχέρειας, εισάγει μηχανισμούς διαφάνειας, ασκεί αποτελεσματική εποπτεία και ενισχύει την προβλεψιμότητα και ισότητα στην εφαρμογή των κανόνων. Η καταπολέμηση της διαφθοράς δεν αποτελεί μόνο ζήτημα ηθικής τάξης ή ποινικής συμμόρφωσης· συνιστά θεμελιώδη συνθήκη για τη δημοσιονομική σταθερότητα, την παραγωγικότητα της οικονομίας και τη δημοκρατική νομιμοποίηση του κράτους. Καθοριστικής σημασίας σε αυτή τη μετάβαση είναι η καλλιέργεια μιας κουλτούρας ακεραιότητας, στην οποία οι κανόνες της πολιτειακής τάξης δεν επιβάλλονται εκ των άνω αλλά αναγνωρίζονται ως κοινή αξία. Ταυτόχρονα, η ενεργός συμμετοχή των πολιτών, μέσω της απόρριψης άτυπων πρακτικών, της αντιμετώπισης των σχετικών περιστατικών και της

στήριξης διαφανών διαδικασιών, διαμορφώνει το κοινωνικό υπόβαθρο που καθιστά εφικτή και βιώσιμη την αλλαγή.

Το Εθνικό Σχέδιο Καταπολέμησης της Διαφθοράς ενσωματώνει αυτή τη στρατηγική προοπτική, επιδιώκοντας να μετασχηματίσει την αντίληψη της διαφθοράς από αμετάβλητη πραγματικότητα σε διαχειρίσιμο θεσμικό κίνδυνο, μέσω της πρόληψης, της διαφάνειας και της ενίσχυσης της λογοδοσίας σε όλα τα επίπεδα διοίκησης. Σε ένα τέτοιο περιβάλλον, η δημόσια διοίκηση δεν λειτουργεί αμυντικά αλλά αποκτά την ικανότητα να προλαμβάνει, να αντιδρά, να αποτρέπει και να εξελίσσεται, παράγοντας θεσμικό κεφάλαιο και επανατοποθετώντας την κοινωνική εμπιστοσύνη στο επίκεντρο της διακυβέρνησης.

ΣΧΕΔΙΟ

Προοίμιο

Η διαφθορά αντιμετωπίζεται διεθνώς ως ένας από τους πλέον ανθεκτικούς και πολυπαραγοντικούς κινδύνους για τη δημόσια διακυβέρνηση. Το φαινόμενο δεν περιορίζεται σε παράνομες συναλλαγές μεταξύ προσώπων αλλά συνδέεται με τον τρόπο οργάνωσης της άσκησης εξουσίας, με τους μηχανισμούς κατανομής πόρων και με τις πραγματικές συνθήκες υπό τις οποίες παράγονται, τεκμηριώνονται και εφαρμόζονται δημόσιες αποφάσεις.

Η κατανόηση της διαφθοράς ως συστημικού κινδύνου δεν παραγνωρίζει τη σημασία ύπαρξης αποτελεσματικών μηχανισμών καταπολέμησης/επιβολής (enforcement). Αναγνωρίζει ωστόσο ότι οι πιο επιβλαβείς εκφάνσεις του φαινομένου δεν είναι πάντοτε οι πλέον «ορατές», καθώς και ότι οι εκδηλώσεις του ξεπερνούν τη νομική προσέγγιση που συνδέει τη διαφθορά με σειρά αδικημάτων του Ποινικού Κώδικα. Επιπλέον, η κατανόηση της διαφθοράς αποκλειστικά με όρους άμεσης χρηματικής συναλλαγής υποεκτιμά (α) εκφάνσεις του που αναφέρονται σε «γκρίζες ζώνες» της πολιτειακής οργάνωσης (κανονιστικές ασάφειες, αδιαφανείς εξαιρέσεις, αδύναμα ίχνη αιτιολόγησης) και (β) εκδηλώσεις του που εκκινούν από άτυπες κοινωνικές και οργανωσιακές νόρμες (ευνοιοκρατία, ανοχή σε «εξυπηρετήσεις», άτυπη μεσολάβηση) και συχνά εκφεύγουν των προβλέψεων της έννομης τάξης. Στον δημόσιο διάλογο χρησιμοποιούνται όροι όπως «θεσμική αιχμαλωσία» (institutional capture) και «αθέμιτη επιρροή» (undue influence) για να περιγράψουν καταστάσεις όπου η πολιτική/διοικητική απόφαση διαμορφώνεται σταθερά προς όφελος συγκεκριμένων συμφερόντων μέσω προνομιακής πρόσβασης, δικτύων και ρυθμιστικών διευκολύνσεων, όχι πάντοτε μέσω άμεσου παράνομου ανταλλάγματος (OECD, 2020).

Το πλαίσιο αναφοράς του ΟΟΣΑ για τη Δημόσια Ακεραιότητα αποτυπώνει την έννοια ως ένα σύνολο κανόνων, διαδικασιών, κινήτρων και μηχανισμών εφαρμογής που πρέπει να ενσωματώνεται σε κάθε επίπεδο άσκησης δημόσιας εξουσίας (OECD/LEGAL/0435, 2017), υπογραμμίζοντας ότι «αποτελεσματική στρατηγική ακεραιότητας» σημαίνει τη μετάβαση από ένα σύνολο “ad hoc” παρεμβάσεων στην ανάπτυξη ενός συνεκτικού πλαισίου πολιτικής που χαρακτηρίζεται από οριζόντιο συντονισμό, ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης κινδύνων και ευρεία συμμετοχή στα επίπεδα του σχεδιασμού, της εφαρμογής και της αξιολόγησης (OECD, 2020).

Σε διοικητικά συστήματα όπου οι δικλίδες ακεραιότητας λειτουργούν, η διαφθορά δεν εξαφανίζεται πλήρως, αλλά καθίσταται σπανιότερη, δυσκολότερη και περισσότερο ανιχνεύσιμη. Αντιθέτως, σε περιβάλλοντα αδιαφάνειας, ανεπαρκούς εποπτείας, ανεξέλεγκτης διακριτικής ευχέρειας και ασθενούς λογοδοσίας, τείνει να ενσωματώνεται στη λειτουργία θεσμών και διαδικασιών, αποκτώντας χαρακτηριστικά «κανονικότητας», ακόμη και όταν το νομικό πλαίσιο προβλέπει επαρκείς ρυθμιστικές δικλίδες. Η πραγματικότητα αυτή αποδίδεται όλο και συχνότερα μέσω της έννοιας του «κινδύνου διαφθοράς/ακεραιότητας» η οποία ορίζεται ως η πιθανότητα η δημόσια εξουσία να αποκλίνει από το δημόσιο συμφέρον λόγω θεσμικών αδυναμιών, ελλιπούς εποπτείας ή αδύναμης οργανωσιακής κουλτούρας. Η συστημική θεώρηση μεταβάλλει την πρόσληψη της διαφθοράς από αφηρημένη ηθική έννοια σε πεδίο άσκησης δημόσιας πολιτικής, καθώς αποδίδει στο φαινόμενο μετρήσιμο και άρα διαχειρίσιμο και προλαμβανόμενο χαρακτήρα.

Σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης, η ίδια συλλογιστική ενισχύεται από:

1. Την εδραίωση του ετήσιου κύκλου για το Κράτος Δικαίου (Rule of Law cycle), ο οποίος περιλαμβάνει ρητή αποτίμηση της προσπάθειας καταπολέμησης της διαφθοράς ως θεσμικού πεδίου βαρύνουσας σημασίας για την αξιολόγηση των κρατών μελών.
2. Την επικαιροποίηση του ευρωπαϊκού πλαισίου κατά της διαφθοράς (European Commission, 2025 Rule of Law Report – Country Chapter on Greece, SWD(2025) 908 final, 8 July 2025).
3. Τη θεσμοθέτηση της Οδηγίας της ΕΕ για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς (2026), η οποία ποινικοποιεί τη διαφθορά σε ολόκληρη την Ένωση και θεσμοθετεί την υποχρέωση κατάρτισης εθνικής στρατηγικής κατά της διαφθοράς¹.

Βασικά σημεία της Οδηγίας ΕΕ για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς (2026)

- **Ενιαίοι Ορισμοί Αδικημάτων:** Η οδηγία καθορίζει ενιαία ποινικά αδικήματα για τη διαφθορά, τόσο στον δημόσιο όσο και στον ιδιωτικό τομέα. Αυτά περιλαμβάνουν την ενεργητική και παθητική δωροδοκία, την κατάχρηση εξουσίας, την εμπορία επιρροής, την υπεξαίρεση, την παρεμπόδιση της δικαιοσύνης και τον παράνομο πλουτισμό.
- **Κοινές Ελάχιστες Ποινές:** Θεσπίζονται ελάχιστα επίπεδα ποινών για τα αδικήματα διαφθοράς, συμπεριλαμβανομένων ποινών φυλάκισης (τουλάχιστον 3 έως 5 έτη, ανάλογα με το αδίκημα) και πρόσθετων κυρώσεων, όπως η αφαίρεση του δικαιώματος ανάληψης δημοσίων αξιωμάτων ή ο αποκλεισμός από δημόσιους διαγωνισμούς.
- **Ποινική Ευθύνη Εταιρειών:** Οι νομικές οντότητες (εταιρείες) θα φέρουν ποινική ευθύνη για αδικήματα διαφθοράς, με πιθανές κυρώσεις όπως πρόστιμα που φτάνουν το 3-5% του παγκόσμιου κύκλου εργασιών.
- **Ενισχυμένη Συνεργασία:** Ενισχύεται η συνεργασία μεταξύ εθνικών αρχών και ευρωπαϊκών φορέων (OLAF, Ευρωπαϊκή Εισαγγελία, Europol, Eurojust) για τη δίωξη των αδικημάτων.
- **Προστασία μαρτύρων:** Προβλέπονται μέτρα για την ενίσχυση της προστασίας των μαρτύρων και των καταγγελλόντων (whistleblowers).
- **Εθνικές Στρατηγικές:** Κάθε κράτος μέλος υποχρεούται να καταρτίσει εθνική στρατηγική κατά της διαφθοράς, σε διαβούλευση με την κοινωνία των πολιτών.

¹ Η Οδηγία αναμένεται να ψηφιστεί εντός του 2026 καθώς στις 2 Δεκεμβρίου 2025, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο της ΕΕ κατέληξαν σε μια ιστορική πολιτική συμφωνία για την πρώτη ολοκληρωμένη Οδηγία της ΕΕ με σκοπό την εναρμόνιση των ποινικών νόμων των κρατών μελών, εξαλείφοντας κανονιστικά και θεσμικά κενά που επέτρεπαν την καταχρηστική αξιοποίηση διαφοροποιήσεων μεταξύ των εθνικών δικαστικών συστημάτων σχετικά με τη διαφθορά.

Η ελληνική πραγματικότητα, όπως αποτυπώνεται στις έρευνες κοινής γνώμης και σε πλήθος διεθνών και ευρωπαϊκών αξιολογήσεων και δεικτών, αναδεικνύει την ανάγκη η στρατηγική για την καταπολέμηση της διαφθοράς να συνδέει τους πυλώνες έλεγχος – πρόληψη – ευαισθητοποίηση με την εμπέδωση των αρχών της διαφάνειας, της ακεραιότητας και της λογοδοσίας στο πλαίσιο μιας ολοκληρωμένης παρέμβασης διοικητικού εκσυγχρονισμού που περιλαμβάνει οριζόντιες και τομεακές δράσεις σε όλο το φάσμα άσκησης δημόσιας πολιτικής. Η Επιτροπή, στο κεφάλαιο της Έκθεσης του Κράτους Δικαίου για την Ελλάδα (2025), καταγράφει προσπάθειες μετριασμού κινδύνων σε δημόσιες συμβάσεις και βελτίωσης διαδικασιών αδειοδοτήσεων, ενώ ταυτόχρονα ενσωματώνει ευρήματα από έρευνες και δείκτες που αποτυπώνουν επίμονη υψηλή αντίληψη διαφθοράς και προβληματισμούς για τους δημόσιους διαγωνισμούς (European Commission, SWD(2025) 908 final, 8 July 2025). Τα ευρήματα αυτά είναι κομβικά για τη στόχευση της παρέμβασης, καθώς επιβεβαιώνουν ότι η διαφθορά δεν είναι μόνο ζήτημα «μεμονωμένων περιστατικών», αλλά συνδέεται με την ποιότητα της σχέσης κράτους – πολίτη και επηρεάζει τα επίπεδα εμπιστοσύνης, συνεργασίας και συμμόρφωσης (OECD, 2020).

Στο πλαίσιο αυτό, η καταπολέμηση της διαφθοράς δεν μπορεί να περιοριστεί σε αποσπασματικές παρεμβάσεις ή αποκλειστικά κατασταλτικά εργαλεία, αλλά οφείλει να στηρίζεται σε ένα συνεκτικό και πολυεπίπεδο στρατηγικό σχήμα, το οποίο επιδιώκει ταυτόχρονα:

- α. τη μείωση των διαρθρωτικών ευκαιριών απόκλισης από το δημόσιο συμφέρον, μέσω της συστηματικής ενίσχυσης των δικλίδων ακεραιότητας και της ενσωμάτωσής τους στον σχεδιασμό και τη λειτουργία των διοικητικών διαδικασιών,
- β. την αύξηση της ορατότητας, της ιχνηλασιμότητας και της διαφάνειας στη λήψη και υλοποίηση των δημόσιων αποφάσεων, με τρόπο που καθιστά εφικτό τον έλεγχο, τη λογοδοσία και την έγκαιρη ανίχνευση αποκλίσεων,
- γ. την ενίσχυση του κόστους παραβίασης των κανόνων, μέσω αποτελεσματικών, προβλέψιμων και αξιόπιστων μηχανισμών επιβολής, οι οποίοι λειτουργούν αποτρεπτικά και ενισχύουν την πρακτική ισχύ του Κράτους Δικαίου και,
- δ. τη σταδιακή μεταβολή των κοινωνικών και οργανωσιακών προσδοκιών, μέσα από ορατά και απτά θεσμικά αποτελέσματα, τα οποία συμβάλλουν στη διαμόρφωση κουλτούρας μηδενικής ανοχής και ενισχύουν τη νομιμοποιητική βάση των δημόσιων θεσμών (OECD/LEGAL/0435, 2017· OECD, 2020· European Commission, COM(2023) 234 final· European Commission, SWD(2025) 908 final· GRECO, Fourth Evaluation Round).

Στο πλαίσιο αυτό, στην αφετηρία του σχεδιασμού βρέθηκε για πρώτη φορά η προσπάθεια χαρτογράφησης του κινδύνου εμφάνισης φαινομένων διαφθοράς εστιάζοντας σε περιοχές όπου εμφανίζονται ασυμμετρίες πληροφόρησης, σε ρόλους που συγκεντρώνουν αντικρουόμενες λειτουργίες καθώς και σε λειτουργίες με ασαφή κατανομή αρμοδιοτήτων που συχνά συνδυάζουν τους ακόλουθους τρεις παράγοντες: υψηλή αξία απόφασης (money/regulation), σημαντική διακριτική ευχέρεια (judgment) και περιορισμένη ορατότητα (opacity). Η ανάδειξη περιοχών υψηλής ευαλωτότητας τροφοδότησε τη διαδικασία διαβούλευσης μεταξύ Εθνικής Αρχής Διαφάνειας (ΕΑΔ) και φορέων πολιτικής, επιχειρήσεων,

ακαδημαϊκής κοινότητας και οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών που έλαβε χώρα το δεύτερο εξάμηνο του 2025 για την εξειδίκευση των δράσεων της ανά χείρας στρατηγικής.

ΣΧΕΔΙΟ

Υφιστάμενη κατάσταση

Διεθνές και ευρωπαϊκό πλαίσιο

Το διεθνές και ευρωπαϊκό πλαίσιο για την πρόληψη και την καταπολέμηση της διαφθοράς διαμορφώνεται από τους βασικούς οργανισμούς και μηχανισμούς που καθορίζουν τις σχετικές κατευθύνσεις πολιτικής. Οι συμβάσεις του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης, του Συμβουλίου της Ευρώπης και των Ηνωμένων Εθνών, καθώς και οι ετήσιες εκθέσεις και συστάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, συγκροτούν το θεσμικό περιβάλλον εντός του οποίου αναπτύσσονται και εξειδικεύονται οι εθνικές πολιτικές. Το πλαίσιο αυτό συνδέεται με μηχανισμούς και δείκτες παρακολούθησης οι οποίοι αποτυπώνουν τη θέση και την πρόοδο των κρατών σε ζητήματα διαφάνειας και λογοδοσίας.

Βασικοί Διεθνείς και Ευρωπαϊκοί Μηχανισμοί

1. Σύμβαση του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ) για την Καταπολέμηση της Δωροδοκίας Αλλοδαπών Δημόσιων Λειτουργιών²

Η Σύμβαση του ΟΟΣΑ για την Καταπολέμηση της Δωροδοκίας Αλλοδαπών Δημοσίων Λειτουργιών στις Διεθνείς Επιχειρηματικές Συναλλαγές συνιστά το μοναδικό διεθνές νομικό κείμενο που εστιάζει αποκλειστικά στην ενεργητική δωροδοκία.

Τα συμβαλλόμενα κράτη υποχρεούνται να ποινικοποιήσουν τη δωροδοκία αλλοδαπών δημοσίων λειτουργιών, να διερευνούν σχετικές υποθέσεις και να επιβάλλουν αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές κυρώσεις.

Σύμβαση του ΟΟΣΑ για την Καταπολέμηση της Δωροδοκίας Αλλοδαπών Δημόσιων Λειτουργιών

- **Υιοθετήθηκε:** 1997
- **Σε ισχύ από:** 1999
- **Κύρωση από Ελλάδα:** Ν.2656/1998
- **Αντικείμενο:** Επικεντρώνεται στο αδίκημα της ενεργητικής δωροδοκίας αλλοδαπών δημοσίων λειτουργιών
- **Παρακολούθηση εφαρμογής:** Ομάδα Εργασίας για τη Δωροδοκία στις Διεθνείς Συναλλαγές
- **Συμβαλλόμενες χώρες:** 44
- **Συνδρομή της Ε.Α.Δ.** στο πλαίσιο αποτίμησης της συμμόρφωσης της χώρας με τη Σύμβαση

Η εφαρμογή της Σύμβασης έχει συμβάλει στην ενίσχυση των εθνικών νομοθετικών πλαισίων και των ελεγκτικών μηχανισμών, προωθώντας τη διαφάνεια στις διεθνείς επιχειρηματικές δραστηριότητες και ενισχύοντας τη διασυνοριακή συνεργασία για την πρόληψη και καταστολή της διαφθοράς.

Η Ομάδα Εργασίας για τη Δωροδοκία (Working Group on Bribery – WGB) του ΟΟΣΑ αποτελεί το αρμόδιο όργανο παρακολούθησης και

αξιολόγησης της εφαρμογής της Σύμβασης. Στο πλαίσιο αυτό, αξιολογεί τις πολιτικές και τις

² <https://legalinstruments.oecd.org/en/instruments/OECD-LEGAL-0293>

πρακτικές των κρατών-μερών, διατυπώνει συστάσεις μέσω των εκθέσεων που εκπονεί και συμβάλλει στην ενίσχυση της διεθνούς συνεργασίας για την πρόληψη και καταστολή της διαφθοράς.

Η Ελλάδα συνεργάζεται με το “WGB” στο πλαίσιο της διαδικασίας παρακολούθησης και αξιολόγησης της προόδου εφαρμογής της Σύμβασης. Σε συμμόρφωση με τις σχετικές συστάσεις, έχουν επέλθει τροποποιήσεις στον Ποινικό Κώδικα (ΠΚ) και στον Κώδικα Ποινικής Δικονομίας (ΚΠΔ).

Σύμφωνα με την τελευταία έκθεση παρακολούθησης στο πλαίσιο της 4^{ης} φάσης αξιολόγησης, η Ελλάδα έχει υλοποιήσει, πλήρως ή εν μέρει, τριάντα οκτώ (38) από τις σαράντα εννέα (49) συνολικά συστάσεις.

Ως βασικές παρεμβάσεις αναφέρονται:

- Η ψήφιση του ν.5090/2024, με τον οποίο διευρύνθηκε το πεδίο εφαρμογής του ν.4990/2022, ώστε να προστατεύονται ως μάρτυρες δημοσίου συμφέροντος και πρόσωπα που αναφέρουν παραβιάσεις εσωτερικού δικαίου σχετικές με αδικήματα δωροδοκίας και εμπορίας επιρροής και,
- Η ψήφιση του ν.5095/2025, ο οποίος επιφέρει εκτεταμένες τροποποιήσεις στον Ποινικό Κώδικα και στον Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, εισάγοντας, μεταξύ άλλων, την ευθύνη νομικών προσώπων και οντοτήτων για αδικήματα δωροδοκίας.

Μεταξύ των εκκρεμοτήτων που επηρεάζουν την πλήρη εφαρμογή της Σύμβασης επισημαίνονται:

- Η ανάγκη ενίσχυσης της εποπτείας και του ελέγχου για την πρόληψη της δωροδοκίας αλλοδαπών δημοσίων λειτουργών,
- Η περιορισμένη πρακτική εφαρμογή των άρθρων 134 και 135 του ν.5090/2024 (Α' 30),
- Η εκπαίδευση των δημοσίων λειτουργών ως προς τον χειρισμό υποθέσεων δωροδοκίας αλλοδαπών δημοσίων λειτουργών,
- Τα ζητήματα εφαρμογής των διατάξεων του ν.5095/2024 (Α' 40) περί προστασίας καταγγελλόντων και
- Η συστηματική συλλογή και δημοσιοποίηση στατιστικών στοιχείων και πορισμάτων υποθέσεων διεθνούς διαφθοράς.

2. Συμβάσεις Ποινικού και Αστικού Δικαίου του Συμβουλίου της Ευρώπης για τη Διαφθορά – Ομάδα Κρατών κατά της Διαφθοράς (Groupe d'États contre la corruption - GRECO)

Το Συμβούλιο της Ευρώπης (ΣΤΕ) έχει αναπτύξει ένα συνεκτικό πλαίσιο ποινικής και αστικής

Σύμβαση Ποινικού Δικαίου για τη Διαφθορά

- Υιοθετήθηκε: 1999
- Σε ισχύ από: 2002
- Κύρωση από Ελλάδα: Ν. 3560/2007
- Αντικείμενο: Προβλέπει λήψη ποινικών μέτρων και διεθνής συνεργασία στην ποινική δίωξη σχετικών αδικημάτων
- Συμβαλλόμενες χώρες: 49
-

Σύμβαση Αστικού Δικαίου για τη Διαφθορά

- Υιοθετήθηκε: 1999
- Σε ισχύ από: 2003
- Κύρωση από Ελλάδα: Ν. 2957/2001
- Αντικείμενο: Καλύπτει ζητήματα που άπτονται της χρήσης αστικών μέτρων κατά της διαφθοράς
- Συμβαλλόμενες χώρες: 41

Παρακολούθηση εφαρμογής των Συμβάσεων: Ομάδα Κρατών κατά της Διαφθοράς (GRECO)

Συνδρομή της Ε.Α.Δ.: Συμβολή σε σχετικό ερωτηματολόγιο, στις επιτόπιες επισκέψεις & στην παροχή σχετικών διευκρινίσεων

αντιμετώπισης της διαφθοράς, το οποίο συμπληρώνεται από τον μηχανισμό αξιολόγησης της “GRECO”. Η αξιολόγηση βασίζεται σε διαδικασίες αμοιβαίου ελέγχου (peer review), διασφαλίζοντας τη διαφάνεια και τη λογοδοσία των χωρών μελών, με τα συμπεράσματα να αποτυπώνονται σε ετήσιες εκθέσεις. Ειδικότερα, στο πλαίσιο των ετήσιων εκθέσεων της “GRECO” καταγράφεται η πρόοδος εφαρμογής των συστάσεων ανά κράτος-μέλος και αναδεικνύονται βέλτιστες πρακτικές με στόχο την ενίσχυση των εθνικών θεσμικών και κανονιστικών πλαισίων κατά της διαφθοράς. Για την Ελλάδα διενεργήθηκε, επιπροσθέτως, ad hoc αξιολόγηση, κατόπιν των ενδιάμεσων τροποποιήσεων στον Ποινικό Κώδικα και στον Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.

Στο πλαίσιο του 5^{ου} κύκλου αξιολόγησης (2024), στην Έκθεση Συμμόρφωσης αναγνωρίζεται η πρόοδος που έχει επιτευχθεί ως προς την ενίσχυση του θεσμικού πλαισίου ακεραιότητας δημοσίων λειτουργών και αξιωματούχων, συμπεριλαμβανομένων των προσώπων στα οποία έχουν ανατεθεί υψηλά εκτελεστικά καθήκοντα, καθώς και του προσωπικού των σωμάτων ασφαλείας. Παράλληλα, επισημαίνεται η ανάγκη περαιτέρω μέτρων ιδίως ως προς:

- Τη βελτίωση της πρόσβασης στην πληροφόρηση και την ενίσχυση των δικλίδων ακεραιότητας και λογοδοσίας για τους πολιτικούς συμβούλους,
- Την ενίσχυση του πλαισίου και των ελέγχων ακεραιότητας στην Ελληνική Αστυνομία,
- Την καταγραφή, τεκμηρίωση και δημοσιοποίηση θεσμικών επαφών και παρεμβάσεων εκτός κυβερνητικού ή κοινοβουλευτικού πλαισίου κατά τη διαδικασία σύνταξης νομοσχεδίων, από τα προκαταρκτικά στάδια έως την κατάθεσή τους στη Βουλή.

Ο 4^{ος} κύκλος αξιολόγησης, με αντικείμενο την «Πρόληψη της Διαφθοράς όσον αφορά βουλευτές, δικαστές και εισαγγελείς», ολοκληρώθηκε με συμμόρφωση της χώρας προς δεκατρείς (13) από τις δεκαεννέα (19) συνολικά συστάσεις.

3. Ευρωπαϊκός Μηχανισμός του Κράτους Δικαίου (Rule of Law)³

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, αναγνωρίζοντας τον αρνητικό αντίκτυπο της διαφθοράς στην προώθηση των στόχων και αξιών της Ένωσης, προωθεί συστηματικά την υιοθέτηση ρυθμίσεων, κατευθυντήριων αρχών και εργαλείων, καθώς και τη διάχυση βέλτιστων πρακτικών για την αποτελεσματικότερη καταπολέμηση της διαφθοράς από τα κράτη-μέλη.

Στο πλαίσιο αυτό, από το 2020 έχει αναπτυχθεί ο ευρωπαϊκός μηχανισμός για το Κράτος Δικαίου (Rule of Law), ο οποίος συνιστά ετήσια διαδικασία συνεργασίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, του Συμβουλίου και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου με τα κράτη-μέλη, τα εθνικά κοινοβούλια, την κοινωνία των πολιτών και λοιπούς ενδιαφερόμενους φορείς. Στόχος του μηχανισμού είναι η ενίσχυση της διοργανικής συνεργασίας και η ενεργοποίηση όλων των θεσμικών οργάνων της Ένωσης, σύμφωνα με τον αντίστοιχο ρόλο και τις αρμοδιότητές τους.

Σύμφωνα με την Έκθεση για το Κράτος Δικαίου του 2025, καταγράφεται πρόοδος της Ελλάδας ως προς την ενίσχυση του πλαισίου καταπολέμησης της διαφθοράς, με ειδική αναφορά στη συμβολή του Ε.Σ.Σ.Κ.Δ. 2022–2025. Θετικά αποτιμώνται, μεταξύ άλλων:

1. η πρόοδος των έργων ψηφιοποίησης στον τομέα της δικαιοσύνης,
2. οι βελτιώσεις στο νομοθετικό πλαίσιο για τις δηλώσεις περιουσιακής κατάστασης και
3. η θέσπιση ρυθμιστικού πλαισίου για τις δραστηριότητες άσκησης επιρροής.

Παράλληλα, επισημαίνεται η ανάγκη περαιτέρω μέτρων για την αποτελεσματική εφαρμογή του υφιστάμενου πλαισίου, ενώ καταγράφονται προκλήσεις ως προς τη διάρκεια των δικαστικών διαδικασιών και ζητήματα που άπτονται της ανεξαρτησίας των μέσων μαζικής ενημέρωσης.

Σύμφωνα με τις σχετικές διαπιστώσεις, οι προτεραιότητες για την επόμενη περίοδο περιλαμβάνουν ιδίως τη(ν):

- Συνέχιση των προσπάθειών για τη δημιουργία συνεκτικού ιστορικού επιδόσεων αναφορικά με τις διώξεις και τις τελεσίδικες αποφάσεις σε υποθέσεις διαφθοράς,
- Βελτίωση του πλαισίου ρύθμισης των δραστηριοτήτων άσκησης επιρροής και την ενίσχυση της θεσμικά οργανωμένης συνεργασίας με την κοινωνία των πολιτών και την
- Προώθηση θεσμικών διασφαλίσεων για την ενίσχυση της ασφάλειας και προστασίας των δημοσιογράφων.

³ https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/policies/justice-and-fundamental-rights/upholding-rule-law/rule-law_en

4. Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών κατά της Διαφθοράς (UNCAC)⁴

Η Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών κατά της Διαφθοράς (UNCAC) αποτελεί το πλέον ολοκληρωμένο και καθολικά αποδεκτό διεθνές κείμενο κατά της διαφθοράς. Επιπλέον, παρέχει τεχνική βοήθεια και ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των κρατών.

Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών κατά της Διαφθοράς

- **Υιοθετήθηκε:** 2003
- **Σε ισχύ από:** 2005
- **Κύρωση από Ελλάδα:** Ν.3666/2008
- **Αντικείμενο:** Πρώτο καθολικά αποδεκτό & νομικά δεσμευτικό διεθνές πλαίσιο για την πρόληψη και καταπολέμηση της διαφθοράς
- **Παρακολούθηση εφαρμογής:** Ομάδα Επιθεώρησης
- **Συμβαλλόμενα μέρη:** 191 χώρες & η Ευρωπαϊκή Ένωση
- **Συνδρομή Ε.Α.Δ.:** Στο πλαίσιο της αξιολόγησης

Ο δεσμευτικός χαρακτήρας και το ευρύ θεματικό πεδίο εφαρμογής της “UNCAC” την καθιστούν κεντρικό εργαλείο για τη διαμόρφωση και υλοποίηση ολοκληρωμένων στρατηγικών κατά της διαφθοράς σε εθνικό και διεθνές επίπεδο. Παράλληλα, η Σύμβαση συνδέεται με την υλοποίηση της Ατζέντας 2030 και των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης (SDGs), λαμβάνοντας υπόψη τις επιπτώσεις της διαφθοράς στις δημοκρατικές αξίες, στη δικαιοσύνη και στα ανθρώπινα δικαιώματα.

Η παρακολούθηση της εφαρμογής της διενεργείται μέσω διεθνούς μηχανισμού αξιολόγησης

(Implementation Review Mechanism – IRM), στον οποίο συμμετέχει ενεργά η Εθνική Αρχή Διαφάνειας (ΕΑΔ).

Σύμφωνα με την τελευταία Έκθεση για την Ελλάδα στο πλαίσιο του δεύτερου κύκλου αξιολόγησης της “UNCAC”, διαπιστώθηκαν, με βάση το θεσμικό πλαίσιο που ίσχυε πριν από το 2019, αλληλοεπικαλύψεις αρμοδιοτήτων μεταξύ φορέων ελέγχου και επιθεώρησης, ελλείψεις στον συντονισμό της διαχείρισης καταγγελιών και κενά ως προς την πρόληψη συγκρούσεων συμφερόντων, συμπεριλαμβανομένων ζητημάτων μετακίνησης δημοσίων λειτουργών στον ιδιωτικό τομέα. Στο πλαίσιο αυτό διατυπώθηκαν συστάσεις για την ενίσχυση της αποδοτικότητας των ελεγκτικών μηχανισμών, τη συστηματική παρακολούθηση του Εθνικού Στρατηγικού Σχεδίου Καταπολέμησης της Διαφθοράς και την ενίσχυση της συμμετοχής της κοινωνίας των πολιτών στις σχετικές πολιτικές.

Η τελική έκθεση αναγνώρισε ότι, οι μεταρρυθμίσεις που έλαβαν χώρα κατά την περίοδο 2019 – 2022 αντιμετώπισαν με επιτυχία την πλειοψηφία των συστάσεων.

Αποτίμηση προόδου: Επιτεύγματα και προκλήσεις

Διεθνείς αξιολογήσεις

Η πρόοδος που σημειώνει η χώρα στο πεδίο αντιμετώπισης της διαφθοράς παρακολουθείται σε διεθνές και ευρωπαϊκό επίπεδο, μέσω σύνθετων, εξειδικευμένων δεικτών, που

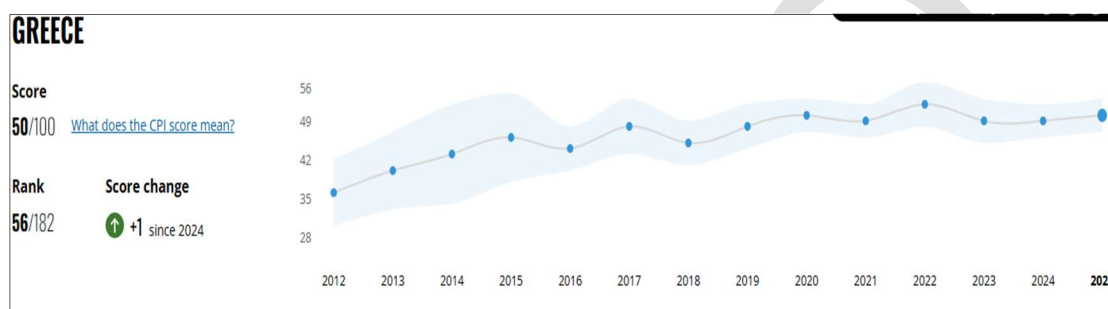
⁴ <https://www.unodc.org/corruption/en/uncac/learn-about-uncac.html>

καταγράφουν την επικρατούσα αντίληψη (perception) για τη σχετική εξέλιξη του φαινομένου⁵.

1. Δείκτης Αντίληψης Διαφθοράς της Διεθνούς Διαφάνειας (Transparency International)

Ο Δείκτης Αντίληψης της Διαφθοράς (Corruption Perceptions Index – CPI), όπως δημοσιεύεται από τη Διεθνή Διαφάνεια (Transparency International), αξιολογεί τις χώρες βάσει των αντιληπτών επιπέδων διαφθοράς στον δημόσιο τομέα, σε μια κλίμακα από 0 (υψηλό επίπεδο διαφθοράς) έως 100 (χαμηλό επίπεδο διαφθοράς).

Από το 2012 έως το 2025, η επίδοση της Ελλάδας στον Δείκτη Αντίληψης Διαφθοράς (CPI) βελτιώθηκε σημαντικά με τη χώρα να καταγράφει σημαντική άνοδο στην παγκόσμια κατάταξη (92^η θέση το 2012 – 56^η θέση το 2025).

Στα δελτία τύπου της Διεθνούς Διαφάνειας Ελλάδος που ακολουθούν την ετήσια δημοσίευση του δείκτη επισημαίνονται ζητήματα που αφορούν την ελευθερία του Τύπου, την προστασία της ιδιωτικότητας και τη λειτουργική ανεξαρτησία της δικαστικής εξουσίας, τα οποία συνδέονται με την εμπέδωση εγγυήσεων διαφάνειας στη δημόσια διοίκηση.

Η περαιτέρω ενίσχυση της κατάταξης της χώρας στον “CPI” συνδέεται με την ανάγκη ενδυνάμωσης των θεσμικών εγγυήσεων και της εμπιστοσύνης των πολιτών, μέσω στοχευμένων παρεμβάσεων σε συγκεκριμένες περιοχές προτεραιότητας, οι οποίες ελήφθησαν υπόψη κατά την αναθεώρηση του Εθνικού Στρατηγικού Σχεδίου για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς 2022 – 2025 που πραγματοποιήθηκε το 2024:

- περαιτέρω διασφάλιση της προστασίας και της ασφάλειας των δημοσιογράφων,
- ενίσχυση του ρυθμιστικού πλαισίου για τις δραστηριότητες άσκησης επιρροής (lobbying) και τη χρηματοδότηση των πολιτικών κομμάτων και
- περαιτέρω ενδυνάμωση της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας.

2. Δείκτες Ακεραιότητας του Ο.Ο.Σ.Α. (Public Integrity Indicators)

Οι Δείκτες Δημόσιας Ακεραιότητας (Public Integrity Indicators – PIIs) του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ) συνιστούν αναλυτικό εργαλείο πολιτικής για τη συστηματική αποτίμηση των θεσμικών πλαισίων των κρατών-μελών σχετικά με την πρόληψη και αντιμετώπιση της διαφθοράς και την προώθηση της δημόσιας ακεραιότητας. Οι δείκτες βασίζονται κυρίως σε διοικητικά δεδομένα και δομημένη συλλογή πληροφοριών

⁵ Παρότι βασίζονται σε μετρήσεις αντίληψης, οι εν λόγω δείκτες συνιστούν κρίσιμο εργαλείο συγκριτικής αξιολόγησης, εντοπισμού αδυναμιών και ενίσχυσης της λογοδοσίας για την πληρέστερη κατανόηση του ευρύτερου περιβάλλοντος εντός του οποίου σχεδιάζεται, υλοποιείται και αξιολογείται το ΕΣΣΚΔ.

από τις αρμόδιες εθνικές αρχές και αποτυπώνουν τον βαθμό ευθυγράμμισης των εθνικών συστημάτων με τα διεθνώς αναγνωρισμένα πρότυπα και τις βέλτιστες πρακτικές, όπως αυτές κατοχυρώνονται ιδίως στη Σύσταση του ΟΟΣΑ για τη Δημόσια Ακεραιότητα και σε συναφή διεθνή νομικά και κανονιστικά κείμενα.

Οι ανωτέρω δείκτες οργανώνονται σε έξι θεματικά σύνολα που καλύπτουν βασικές διαστάσεις της δημόσιας ακεραιότητας:

- Ποιότητα και συνοχή του στρατηγικού πλαισίου πολιτικών για την ακεραιότητα (Strategy),
- Λογοδοσία και διαφάνεια στη χάραξη και εφαρμογή της δημόσιας πολιτικής (Accountability),
- Επάρκεια των μηχανισμών εσωτερικού ελέγχου και διαχείρισης κινδύνων (Risk),
- Ακεραιότητα και αποτελεσματικότητα του δικαστικού και πειθαρχικού συστήματος (Justice),
- Ισχύς και αποτελεσματικότητα των μηχανισμών εποπτείας και ελέγχου (Strength of Oversight and Control) και
- Κατοχύρωση αξιοκρατικών αρχών στη διοίκηση και στη διαχείριση του ανθρώπινου δυναμικού του δημόσιου τομέα (Merit-based).

Στην πρόσφατη έκθεση του Ο.Ο.Σ.Α. με τίτλο “Anti-Corruption and Integrity Outlook 2024”, η οποία χρησιμοποιεί στοιχεία των “PIIs” ως βάση για την αξιολόγηση των συστημάτων δημόσιας ακεραιότητας, επισημαίνεται η σημασία της έγκρισης του Εθνικού Στρατηγικού Σχεδίου για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς 2022–2025 από το ανώτατο επίπεδο της πολιτικής ηγεσίας, το Υπουργικό Συμβούλιο, τονίζοντας ότι η ενέργεια αυτή συμβάλλει στην ενίσχυση της πολιτικής δέσμευσης και της συνολικής διακυβέρνησης του πλαισίου δημόσιας ακεραιότητας.

Σε επίπεδο αποτελεσμάτων βάσει των σχετικών δεικτών, σε σύνολο τριάντα οκτώ (38) χωρών η Ελλάδα κατατάσσεται στη(ν):

- 2^η θέση (ισοβαθμώντας με την Τσεχία, την Εσθονία, τη Νότια Κορέα και την Πολωνία) αναφορικά με την ποιότητα του σχεδιασμού της στρατηγικής και του μηχανισμού παρακολούθησης και αξιολόγησής της,
- 5^η θέση (μαζί με την Εσθονία και την Ουγγαρία) όσον αφορά τον βαθμό υλοποίησης των δράσεων που προβλέπει η στρατηγική και στην
- 6^η θέση (ισόβαθμη με την Τσεχία και τη Φινλανδία) ως προς τη συνολική ποιότητα του εθνικού στρατηγικού πλαισίου κατά της διαφθοράς.

Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς (ΕΣΣΚΔ) 2022 – 2025

1. Ιστορική διαδρομή του Ε.Σ.Σ.Κ.Δ.

Η πρόληψη και καταπολέμηση της διαφθοράς συνιστά εδώ και πλέον της μίας δεκαετίας κεντρική εθνική προτεραιότητα, αναγνωριζόμενη ως θεμελιώδης προϋπόθεση για την εύρυθμη λειτουργία της δημοκρατίας, τη βιώσιμη ανάπτυξη και την κοινωνική συνοχή. Στο πλαίσιο των διεθνών

δεσμεύσεων και των ευρωπαϊκών κατευθύνσεων, η Ελλάδα ανέπτυξε σταδιακά ένα συνεκτικό και εξελισσόμενο εθνικό στρατηγικό πλαίσιο, το οποίο ωρίμασε μέσα από διαδοχικές φάσεις σχεδιασμού, εφαρμογής και θεσμικής ενίσχυσης.

1.1 Από τον Οδικό Χάρτη για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς (2012) στη θεσμοθέτηση της Εθνικής Στρατηγικής (2012 – 2015)

Αφετηρία του εθνικού στρατηγικού σχεδιασμού αποτέλεσε ο **Οδικός Χάρτης για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς (2012)**, ο οποίος συμφωνήθηκε μεταξύ των ελληνικών αρχών και της Ομάδας Δράσης (Task Force) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Ο Οδικός Χάρτης εισήγαγε, για πρώτη φορά, μια ολιστική προσέγγιση με έμφαση στη θεσμική θωράκιση, στον συντονισμό των εμπλεκόμενων φορέων, στην πρόληψη και στην ενίσχυση των μηχανισμών δίωξης, καθώς και στη διεθνή συνεργασία.

Στη βάση αυτή εκπονήθηκε το **Εθνικό Σχέδιο Κατά της Διαφθοράς «ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ» (2013–2015)**, το οποίο σηματοδότησε τη μετάβαση σε πιο οργανωμένο και μεθοδικό σχεδιασμό, με έμφαση στη δημόσια διοίκηση και στη λογοδοσία. Την ίδια περίοδο, με τον ν. 4152/2013 θεσμοθετήθηκε ο **Εθνικός Συντονιστής για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς**, με αρμοδιότητα τον συντονισμό και την παρακολούθηση της εθνικής πολιτικής.

1.2 Εδραίωση Εθνικού Στρατηγικού Σχεδιασμού και ενίσχυση των θεσμών (2015 – 2021)

Το **Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο Καταπολέμησης της Διαφθοράς (ΕΣΣΚΔ) 2015–2018** σηματοδότησε την edραίωση της στρατηγικής προσέγγισης, με τη σύσταση της Γενικής Γραμματείας για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς και την ανάπτυξη εκτεταμένου πλαισίου δράσεων και αξόνων προτεραιότητας⁶. Το Σχέδιο ολοκληρώθηκε με υψηλό ποσοστό υλοποίησης, επιβεβαιώνοντας τη σημασία του κεντρικού συντονισμού⁷.

⁶ Η επικαιροποίηση του Στρατηγικού Σχεδίου για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς αποτέλεσε προαπαιτούμενο στο πλαίσιο του ν.4336/2015 και συγκεκριμένα με το Άρθρο 3 παράγραφος Γ, υποπαράγραφος 5.3. Σε εφαρμογή των σχετικών προβλέψεων, το Σχέδιο επικαιροποιήθηκε τον Αύγουστο του 2015 από τη ΓΕ.Γ.ΚΑ.Δ. σε συνεργασία με την Υπηρεσία Υποστήριξης Διαρθρωτικών Μεταρρυθμίσεων (SRSS) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

⁷ Το Ε.Σ.Σ.Κ.Δ. 2015 – 2018 περιλάμβανε εκατό δώδεκα (112) δράσεις, οι οποίες συνδέονταν με σαράντα επτά (47) στόχους, οργανωμένους σε έντεκα (11) βασικούς άξονες προτεραιότητας και ολοκληρώθηκε τον Ιούνιο του 2018 με ενενήντα εννέα (99) ολοκληρωμένες δράσεις και συνολικό ποσοστό υλοποίησης 88,4%.

Ακολουθώντας, το **Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο Καταπολέμησης της Διαφθοράς (ΕΣΣΚΔ) 2018–2021**⁸ - το οποίο εκπονήθηκε σε συνεργασία με τον Ο.Ο.Σ.Α. και την Υπηρεσία Στήριξης Διαρθρωτικών Μεταρρυθμίσεων (SRSS) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και λαμβάνοντας υπόψη διεθνείς αξιολογήσεις, συναφείς εθνικές στρατηγικές και την Ατζέντα 2030 του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη – διεύρυνε το πεδίο παρέμβασης, εστιάζοντας στην τομεακή πρόληψη, στην ακεραιότητα της δημόσιας διοίκησης και της δικαιοσύνης, καθώς και στην εκπαίδευση και ευαισθητοποίηση.

Καθοριστικό θεσμικό ορόσημο αποτέλεσε η **ίδρυση της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας** (εφεξής Ε.Α.Δ. ή Αρχή), το 2019 στην οποία ανατέθηκε, σύμφωνα με το άρθρο 83 παρ. 2 περ. γ του ν.4622/2019, η αρμοδιότητα εκπόνησης, παρακολούθησης, αξιολόγησης και ανασχεδιασμού του Ε.Σ.Σ.Κ.Δ. Από τα αρχικά στάδια λειτουργίας της, η Ε.Α.Δ. προχώρησε στη συστηματική παρακολούθηση της υλοποίησης του Σχεδίου μέσω εξαμηνιαίων εκθέσεων απολογισμού και στην επικαιροποίησή του, με στόχο την προσαρμογή του στο νέο θεσμικό και οργανωτικό περιβάλλον.

2. Στρατηγικό Σχέδιο Καταπολέμησης της Διαφθοράς (ΕΣΣΚΔ) 2022–2025: Ωρίμανση και επιχειρησιακή εμβάθυνση

Το **Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο Καταπολέμησης της Διαφθοράς (ΕΣΣΚΔ) 2022–2025** αποτέλεσε το πρώτο Σχέδιο που εκπονήθηκε εξ ολοκλήρου από την Ε.Α.Δ. και σηματοδότησε τη μετάβαση σε ένα πιο επιχειρησιακό, μετρήσιμο και συμμετοχικό μοντέλο στρατηγικού σχεδιασμού. Λειτουργήσε ως ενιαίο εθνικό πλαίσιο τετραετούς ορίζοντα, συνδυάζοντας πρόληψη, καταπολέμηση και ευαισθητοποίηση, με σαφείς στρατηγικούς και ειδικούς στόχους και συγκεκριμένες δράσεις.

Παράλληλα, υιοθετήθηκε δομημένη μεθοδολογία στοχοθεσίας με μετρήσιμους δείκτες, χρονοδιαγράμματα υλοποίησης και σαφώς προσδιορισμένες ευθύνες ανά φορέα.

Κεντρική καινοτομία του Σχεδίου αποτέλεσε:

- η ενεργός συμμετοχή των φορέων υλοποίησης από το στάδιο του σχεδιασμού,
- η συστηματική παρακολούθηση μέσω τυποποιημένων εργαλείων και δεικτών καθώς και,
- η ενσωμάτωση του Εθνικού Συστήματος Ακεραιότητας (ΕΣΑ) στο πλαίσιο του ΕΣΣΚΔ,
- η ανάπτυξη ψηφιακού μηχανισμού παρακολούθησης προόδου (dashboard) για τη διαρκή αποτύπωση της υλοποίησης των δράσεων,
- η πρόβλεψη διαδικασιών διαχείρισης κινδύνων και διορθωτικών παρεμβάσεων σε περιπτώσεις απόκλισης από τους στόχους.

Το Ε.Σ.Σ.Κ.Δ. 2022–2025 οργανώθηκε σε τρία (3) διακριτά Μέρη: Καταπολέμηση, Πρόληψη και Ευαισθητοποίηση. Σε κάθε Μέρος αντιστοιχίστηκε ένας (1) Στρατηγικός Στόχος:

1. **Καταπολέμηση:** Αναβάθμιση του ελεγκτικού έργου για την αντιμετώπιση φαινομένων απάτης και διαφθοράς.
2. **Πρόληψη:** Ενίσχυση της ακεραιότητας, της λογοδοσίας και της διαφάνειας.

⁸ Το Ε.Σ.Σ.Κ.Δ. 2018–2021, το οποίο τέθηκε σε εφαρμογή τον Ιούνιο του 2018, περιλάμβανε εκατό σαράντα εννέα (149) δράσεις, κατανεμημένες σε δεκατέσσερις (14) στρατηγικούς και σαράντα εννέα (49) ειδικούς στόχους. Σύμφωνα με τα στοιχεία του τελευταίου εξαμήνου αναφοράς, έως την 31η Δεκεμβρίου 2021 είχαν υλοποιηθεί εκατό είκοσι μία (121) από τις εκατό σαράντα επτά (147) δράσεις του Σχεδίου, αντιστοιχώντας σε ποσοστό υλοποίησης 82,3%.

3. Ευαισθητοποίηση: Συστηματική ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των πολιτών.

Οι στόχοι αυτοί ευθυγραμμίστηκαν με διεθνή και ευρωπαϊκά πρότυπα καταπολέμησης της διαφθοράς, ενισχύοντας τη συγκρισιμότητα και τη θεσμική αξιοπιστία της χώρας.

Οι Στρατηγικοί Στόχοι εξειδικεύθηκαν σε εννέα (9) Ειδικούς Στόχους, στο πλαίσιο των οποίων εντάχθηκαν, κατά τον αρχικό σχεδιασμό, εκατόν είκοσι εννέα (129) Δράσεις. Οι Ειδικοί Στόχοι των δύο πρώτων Μερών συνδέθηκαν με τα κύρια στάδια του κύκλου ζωής της δημόσιας πολιτικής, ενώ για το τρίτο Μέρος προβλέφθηκε ένας (1) αποκλειστικά διακριτός Ειδικός Στόχος, λαμβανομένης υπόψη της ιδιαίτερης φύσης των δράσεων που αυτό ενσωμάτωνε.

Για κάθε δράση προσδιορίστηκαν φορείς ευθύνης, συνεργαζόμενοι φορείς, αναμενόμενα αποτελέσματα και ποσοτικοί ή ποιοτικοί δείκτες αξιολόγησης.

Στο Ε.Σ.Σ.Κ.Δ. 2022–2025 ενσωματώθηκε το σύνολο των δράσεων που συγκροτούν το **Εθνικό Σύστημα Ακεραιότητας (ΕΣΑ)**, το οποίο συνιστά παρέμβαση στρατηγικής σημασίας για τη Δημόσια Διοίκηση. Το Ε.Σ.Α. περιλαμβάνει συνεκτικό πλαίσιο δράσεων με αντικείμενο την ενίσχυση της ακεραιότητας και της λογοδοσίας στους φορείς του δημόσιου τομέα. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, κατόπιν εισήγησης του Διοικητή της Ε.Α.Δ., το Ε.Σ.Α. εγκαθιδρύεται, επικαιροποιείται και ανασχεδιάζεται, ενώ σύμφωνα με το άρθρο 4 του ν.4915/2022 η παρακολούθηση και αξιολόγησή του διενεργούνται στο πλαίσιο του Ε.Σ.Σ.Κ.Δ. Η ενσωμάτωση αυτή διασφάλισε θεσμική συνοχή, αποφυγή επικαλύψεων και ενιαία αποτύπωση της προόδου σε επίπεδο δημόσιας διοίκησης.

Παράλληλα, θεσμοθετήθηκε ένα **ολοκληρωμένο σχήμα διακυβέρνησης και σύστημα διαχείρισης** που κάλυπτε ολόκληρο τον κύκλο ζωής του Σχεδίου, από τον σχεδιασμό έως την εσωτερική και εξωτερική αξιολόγηση. Το σχήμα αυτό περιλάμβανε σαφείς ρόλους, τακτικές αναφορές προόδου, μηχανισμό ανατροφοδότησης (feedback loop) και διαδικασίες διαφάνειας ως προς τα αποτελέσματα υλοποίησης.

Η εμπειρία εφαρμογής του ΕΣΣΚΔ 2022–2025 και οι διαδικασίες επικαιροποίησής του ανέδειξαν την προστιθέμενη **αξία της θεσμικής συνέχειας, της μεθοδολογικής ωρίμανσης και της συστηματικής αξιολόγησης**, θέτοντας σταθερές βάσεις για τον σχεδιασμό της νέας περιόδου 2026–2030.

Παράλληλα, ανέδειξαν την **ανάγκη περαιτέρω ενίσχυσης της κουλτούρας ακεραιότητας, της διαλειτουργικότητας μεταξύ φορέων και της ενεργού συμμετοχής της κοινωνίας των πολιτών** στη διαμόρφωση και παρακολούθηση των δημόσιων πολιτικών κατά της διαφθοράς.

3. Διεθνείς αναφορές στο ΕΣΣΚΔ 2022 – 2025

3.1 “Handbook of Good Practices in the Fight Against Corruption” της Ε.Ε.

Στο Εγχειρίδιο Καλών Πρακτικών για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς, που εκδόθηκε από τη Γενική Διεύθυνση Εσωτερικών Υποθέσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (DG HOME), παρουσιάζονται είκοσι επτά (27) καλές πρακτικές, μία ανά κράτος-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στο πλαίσιο αυτό, το Ε.Σ.Σ.Κ.Δ. 2022–2025 αναδεικνύεται ως μία από τις πλέον αξιόλογες ευρωπαϊκές πρακτικές στον τομέα της διαμόρφωσης δημόσιας πολιτικής για την ολιστική αντιμετώπιση της διαφθοράς.

Η αξιολόγηση βασίζεται σε κριτήρια όπως η δομή του Σχεδίου, η διαδικασία σχεδιασμού, το σύστημα διαχείρισης και η δυνατότητα μεταφοράς της προσέγγισης σε άλλα εθνικά πλαίσια.

Οι εμπειρογνώμονες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής αναδεικνύουν ιδίως:

- Τη συμμετοχή όλων των εμπλεκόμενων φορέων στη διαδικασία σχεδιασμού και τη διαβούλευση για την επιλογή και περιγραφή των δράσεων.
- Το προηγμένο σύστημα παρακολούθησης της υλοποίησης, με κεντρικό εργαλείο το Δελτίο Ταυτότητας Δράσης, ως σημείο αναφοράς για την τεκμηριωμένη αξιολόγηση του παραγόμενου έργου.

Ιδιαίτερη βαρύτητα αποδίδεται στη συστηματική και συμμετοχική διαδικασία διαβούλευσης, η οποία ενισχύει την ιδιοκτησία (ownership) των δράσεων από τους φορείς υλοποίησης, συμβάλλοντας στη διαμόρφωση παρεμβάσεων που ανταποκρίνονται σε πραγματικές ανάγκες και ευθυγραμμίζονται με τομεακές προτεραιότητες.

Το Εγχειρίδιο αναδεικνύει επίσης τη σαφή ιεράρχηση στόχων, τη σύνδεση στρατηγικών προτεραιοτήτων με συγκεκριμένες δράσεις και τη χρήση τυποποιημένων προτύπων, στοιχεία που ενισχύουν τη συνοχή του Σχεδίου και περιορίζουν τον κίνδυνο αποσπασματικών ή αλληλεπικαλυπτόμενων παρεμβάσεων.

Ιδιαίτερη αναφορά γίνεται στην ανάπτυξη ολοκληρωμένου συστήματος διαχείρισης βάσει δεικτών, με τακτική παρακολούθηση και τυποποιημένη απολογιστική πληροφόρηση, στοιχεία κρίσιμα για την έγκαιρη ανίχνευση αποκλίσεων, τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας και τη στήριξη τεκμηριωμένων αποφάσεων αναθεώρησης.

Συνολικά, το Ε.Σ.Σ.Κ.Δ. 2022–2025 παρουσιάζεται ως παράδειγμα καλής πρακτικής στρατηγικού σχεδιασμού, με αυξημένη συμμετοχικότητα και ολοκληρωμένες διαδικασίες παρακολούθησης και αξιολόγησης, υπό την προϋπόθεση επαρκούς διοικητικής ικανότητας, θεσμικού συντονισμού και διαρκούς πολιτικής υποστήριξης.

3.2 “Public Integrity Indicators” του Ο.Ο.Σ.Α.

Οι Public Integrity Indicators (PIIs)⁹ του Ο.Ο.Σ.Α. καλύπτουν έξι θεματικές περιοχές, εκ των οποίων διαθέσιμα δεδομένα υπάρχουν για τις τρεις πρώτες. Σύμφωνα με την Έκθεση 2024 (έτος αναφοράς 2023)¹⁰, η Ελλάδα διαθέτει σαφώς ορισμένο και θεσμικά εδραιωμένο στρατηγικό πλαίσιο δημόσιας ακεραιότητας, το οποίο ευθυγραμμίζεται σε μεγάλο βαθμό με τη σχετική σύσταση του Ο.Ο.Σ.Α.

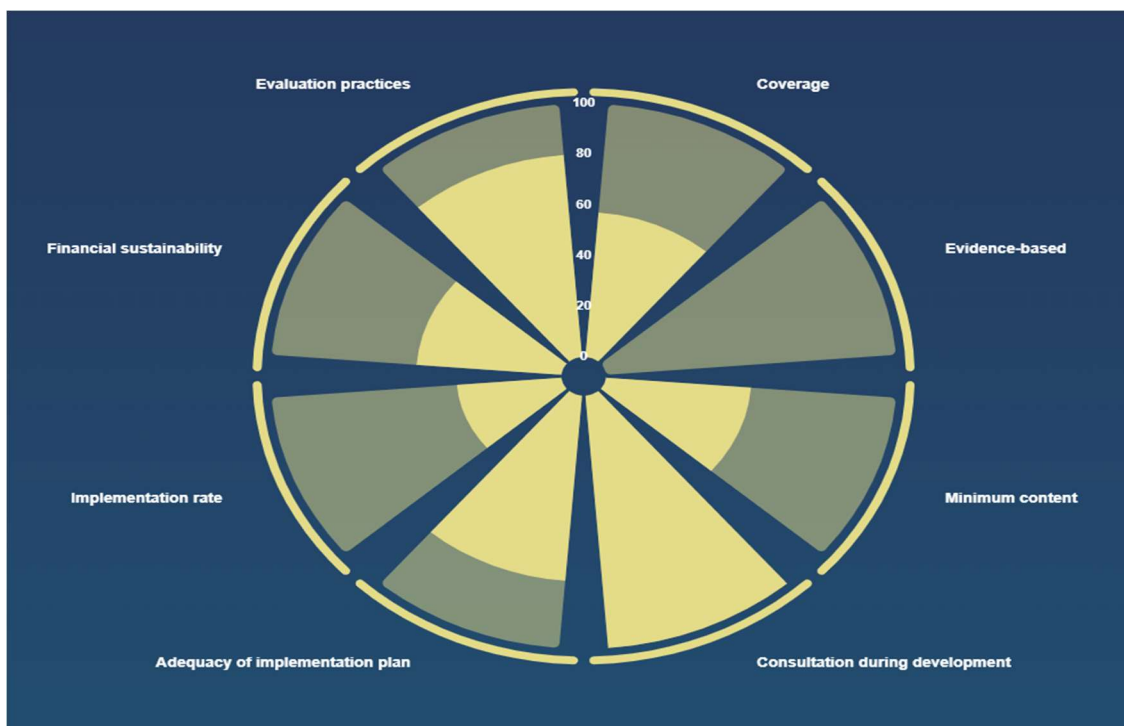
Ιδιαίτερα υψηλή καταγράφεται η επίδοση της χώρας:

- στη Συμμετοχικότητα και διαφάνεια του θεσμικού συντονισμού (100%),
- στη Διαφάνεια των πρακτικών αξιολόγησης (80%) καθώς και,
- στην Επάρκεια των δομών εφαρμογής και αναφοράς (73%), υπερβαίνοντας σημαντικά τους αντίστοιχους μέσους όρους.

Αντίθετα, χαμηλότερες επιδόσεις εντοπίζονται σε δείκτες που αφορούν την ανάλυση προβλημάτων βάσει τεκμηρίων, τη χρηματοοικονομική βιωσιμότητα και το ελάχιστο περιεχόμενο του Σχεδίου, αναδεικνύοντας την ανάγκη περαιτέρω ενίσχυσης της εφαρμοστικής διάστασης.

⁹ Παρουσίαση των Δεικτών Δημόσιας Ακεραιότητας (PIIs) προηγείται στις σελ.13-14.

¹⁰ https://www.oecd.org/en/publications/anti-corruption-and-integrity-outlook-2024_968587cd-en.html

Τα ευρήματα για την Ελλάδα αναδεικνύουν μια διαχρονική πρόκληση, κοινή και σε άλλα κράτη-μέλη του ΟΟΣΑ: το χάσμα μεταξύ θεσμικού σχεδιασμού και εφαρμογής στην πράξη. Ενώ το Ε.Σ.Σ.Κ.Δ. 2022–2025 εμφανίζει υψηλό βαθμό ευθυγράμμισης με τα διεθνή πρότυπα σε επίπεδο σχεδιασμού (*de jure*), ο Ο.Ο.Σ.Α. επισημαίνει την ανάγκη περαιτέρω ενίσχυσης της διοικητικής ικανότητας και της συστηματικής αξιοποίησης των δεδομένων παρακολούθησης, ώστε να μεγιστοποιηθεί η αποτελεσματικότητα του Σχεδίου στην πράξη (*de facto*).

Συνολικά, στο πλαίσιο των δεικτών του Ο.Ο.Σ.Α., το Ε.Σ.Σ.Κ.Δ. 2022–2025 αποτιμάται ως ώριμο και συνεκτικό εθνικό στρατηγικό εργαλείο, με περαιτέρω απαιτούμενη πρόοδο να συνδέεται πρωτίστως με τη συνεπή εφαρμογή, την ενίσχυση των μηχανισμών παρακολούθησης και τη συστηματική αξιοποίηση των αποτελεσμάτων του στρατηγικού σχεδιασμού.

4. Εξωτερική Αξιολόγηση Ε.Σ.Σ.Κ.Δ. 2022 – 2025

Η Έκθεση Εξωτερικής Αξιολόγησης του Ε.Σ.Σ.Κ.Δ. 2022–2025 παρέχει συστηματική αποτίμηση του σχεδιασμού, της αρχιτεκτονικής, της υλοποίησης και των αποτελεσμάτων του Σχεδίου κατά την περίοδο εφαρμογής του. Η αξιολόγηση διενεργήθηκε από ανεξάρτητο εξωτερικό αξιολογητή¹¹ και συνιστά τεκμηριωμένη αποτύπωση τόσο των επιτευγμάτων όσο και των διαρθρωτικών περιορισμών που αναδείχθηκαν, παρέχοντας παράλληλα κρίσιμα συμπεράσματα στρατηγικού χαρακτήρα για τη μελλοντική κατεύθυνση της εθνικής πολιτικής κατά της διαφθοράς.

Η μεθοδολογική προσέγγιση της αξιολόγησης περιέλαβε, μεταξύ άλλων, την εξέταση της εσωτερικής συνέπειας και της στρατηγικής συνοχής του Σχεδίου, με εφαρμογή των αναθεωρημένων αξιολογικών κριτηρίων DAC (Development Assistance Committee) του ΟΟΣΑ, καθώς και την αποτίμηση της προόδου υλοποίησης των παρεμβάσεων ως προς την αποτελεσματικότητά τους. Ως κύρια εργαλεία

¹¹ Στο πλαίσιο της υπ' αριθ.: 33/2025 (25SYMV017164186 2025-07-07) Σύμβασης.

αξιοποιήθηκαν η συνδυαστική πρωτογενής έρευνα πεδίου και η δευτερογενής πολυκριτηριακή ανάλυση του αξιολογητή.

Η Έκθεση Εξωτερικής Αξιολόγησης συνιστά ολοκληρωμένη και τεκμηριωμένη αποτίμηση της εφαρμογής και της εξέλιξης της εθνικής πολιτικής κατά της διαφθοράς κατά την περίοδο 2022–2025. Μέσα από τη συστηματική ανάλυση του σχεδιασμού, των παρεμβάσεων και των αποτελεσμάτων του Σχεδίου, αναδεικνύει τον βαθμό ενίσχυσης των θεσμικών και επιχειρησιακών του χαρακτηριστικών.

Συνολική αποτίμηση

Κατά την αξιολόγηση, το Ε.Σ.Σ.Κ.Δ. 2022–2025 λειτούργησε ως το βασικό στρατηγικό πλαίσιο για την πρόληψη και καταπολέμηση της διαφθοράς σε εθνικό επίπεδο. Η αρχιτεκτονική του χαρακτηρίζεται από σαφή διάρθρωση στρατηγικών και ειδικών στόχων, με αντιστοίχιση συγκεκριμένων δράσεων και προβλεπόμενων παραδοτέων, στοιχείο που επέτρεψε τη συγκρότηση ενός συνεκτικού και λειτουργικού πλαισίου παρέμβασης.

Έκταση και αντικείμενο της αξιολόγησης

Η αξιολόγηση εξέτασε:

- Το σύνολο των στρατηγικών και ειδικών στόχων
- Τις 129 αρχικές δράσεις και τις 148 μετά την επικαιροποίηση του 2023
- Τον μηχανισμό διακυβέρνησης και παρακολούθησης
- Τον βαθμό υλοποίησης και τα παραγόμενα παραδοτέα
- Τη συμβολή του Σχεδίου στη λειτουργική ενίσχυση του Εθνικού Συστήματος Ακεραιότητας

Συνολικός βαθμός υλοποίησης: άνω του 80%.

Το Σχέδιο αξιοποίησε τη θεσμική μνήμη προηγούμενων κύκλων εφαρμογής, στοιχείο που επέτρεψε τη σταδιακή ωρίμανση των παρεμβάσεων και τη βελτίωση του νομοθετικού και επιχειρησιακού πλαισίου. Παράλληλα, η διασφάλιση πολιτικής και διοικητικής συνέχειας στη διακυβέρνηση του Σχεδίου συνέβαλε καθοριστικά στην ενίσχυση του θεσμικού του κύρους, σε ένα περιβάλλον όπου η αντίληψη περί διαφθοράς εξακολουθεί να παραμένει υψηλή, αναδεικνύοντας την ανάγκη παρεμβάσεων με απτό και ορατό αντίκτυπο στην καθημερινότητα των πολιτών.

Η εφαρμογή του Σχεδίου υποστηρίχθηκε από ένα θεσμοθετημένο μηχανισμό

διακυβέρνησης και παρακολούθησης, ενώ ο βαθμός υλοποίησης υπερέβη το 80%.

Η αξιολόγηση καταγράφει την παραγωγή σημαντικών θεσμικών, οργανωτικών, εκπαιδευτικών και ψηφιακών εκρρών, καθώς και την ενίσχυση του συντονιστικού ρόλου εντός του Εθνικού Συστήματος Ακεραιότητας, θέτοντας τις βάσεις για τη συνέχιση και εμβάθυνση των πολιτικών ακεραιότητας κατά την επόμενη προγραμματική περίοδο.

Δυνατά Σημεία

Η Έκθεση της Εξωτερικής Αξιολόγησης αναγνωρίζει ως βασικά χαρακτηριστικά θεσμικής επάρκειας:

- Τη συνεκτική στρατηγική δομή και την εσωτερική συνοχή του Σχεδίου
- Τη συστηματική αντιστοίχιση στόχων, δράσεων και εργαλείων παρακολούθησης
- Τη λειτουργία τυποποιημένων διαδικασιών σχεδιασμού και αποτύπωσης προόδου
- Την επικαιροποίηση του 2023 ως ένδειξη διοικητικής προσαρμοστικότητας
- Την ενίσχυση του συντονιστικού ρόλου της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας
- Τη συμβολή του Σχεδίου στον ψηφιακό μετασχηματισμό διοικητικών διαδικασιών με συναφή επίδραση στη διαφάνεια και τη λογοδοσία

Τα ανωτέρω στοιχεία τεκμηριώνουν τον βαθμό θεσμικής ωριμότητας που επιτεύχθηκε κατά την εξεταζόμενη περίοδο, καθιστώντας εφικτή τη διατήρηση της βασικής στρατηγικής αρχιτεκτονικής ως πυρήνα του επόμενου Σχεδίου.

Βασικές εκροές

Η αξιολόγηση καταγράφει, μεταξύ άλλων:

- Θέσπιση ή αναθεώρηση κανονιστικών ρυθμίσεων σε τομείς εσωτερικού ελέγχου και διαχείρισης συγκρούσεων συμφερόντων
- Ανάπτυξη και επικαιροποίηση κωδίκων δεοντολογίας
- Ενίσχυση μηχανισμών ελέγχου και συντονισμού
- Υλοποίηση εκπαιδευτικών και επιμορφωτικών παρεμβάσεων
- Ανάπτυξη και αναβάθμιση πληροφοριακών συστημάτων που συνδέονται με τη διαφάνεια διοικητικών διαδικασιών

Προκλήσεις και διαρθρωτικοί περιορισμοί

Παρά τη θετική συνολική αποτίμηση, η Έκθεση Εξωτερικής Αξιολόγησης αναδεικνύει ορισμένους διαρθρωτικού χαρακτήρα περιορισμούς.

Κατά τον αρχικό σχεδιασμό δεν εφαρμόστηκε συστηματική ανάλυση διακινδύνευσης, γεγονός που επηρέασε την ιεράρχηση ορισμένων παρεμβάσεων και ανέδειξε την ανάγκη θεσμικής υιοθέτησης προσέγγισης βάσει διακινδύνευσης (risk-based approach) στον μελλοντικό σχεδιασμό. Η συμμετοχή της κοινωνίας πολιτών και του ιδιωτικού τομέα υπήρξε περιορισμένη, στοιχείο που συνδέεται με την ανάγκη ευρύτερης θεσμικής ενσωμάτωσης της διαβούλευσης. Παράλληλα, καταγράφηκαν καθυστερήσεις σε σύνθετα έργα πληροφορικής και ανομοιογενής βαθμός ανάληψης ευθύνης από επιμέρους φορείς υλοποίησης, υπογραμμίζοντας τη σημασία ενίσχυσης της «ιδιοκτησίας» των δράσεων και της σαφούς κατανομής ρόλων.

Επιπροσθέτως, η διασύνδεση των δράσεων του Σχεδίου με τα στρατηγικά και επιχειρησιακά σχέδια των Υπουργείων δεν ήταν σε όλες τις περιπτώσεις επαρκώς αναπτυγμένη, αναδεικνύοντας την ανάγκη ισχυρότερης ενσωμάτωσης των παρεμβάσεων κατά της διαφθοράς στον τακτικό διοικητικό

προγραμματισμό. Το σύστημα παρακολούθησης επικεντρώθηκε κυρίως σε δείκτες εκροών, με περιορισμένη συστηματοποίηση δεικτών αποτελέσματος και επίπτωσης, γεγονός που καθιστά κρίσιμη την αναβάθμιση του πλαισίου δεικτών και της αξιολογικής λειτουργίας.

Η αξιολόγηση επισημαίνει ότι η αποτύπωση ουσιαστικών μεταβολών σε επίπεδο αντίληψης διαφθοράς και θεσμικής εμπιστοσύνης απαιτεί χρονικό ορίζοντα που υπερβαίνει την άμεση περίοδο εφαρμογής ενός στρατηγικού κύκλου, επιβεβαιώνοντας ότι η καλλιέργεια κουλτούρας ακεραιότητας και μηδενικής ανοχής αποτελεί μακροπρόθεσμη θεσμική διαδικασία.

Εκροές, αποτελέσματα και επιπτώσεις

Η αξιολόγηση υπογραμμίζει τη σημασία διακριτής αποτίμησης σε τρία επίπεδα:

- **Εκροές:** κανονιστικές ρυθμίσεις, εργαλεία, συστήματα και διοικητικές παρεμβάσεις.
- **Αποτελέσματα:** λειτουργική εφαρμογή και ενσωμάτωση των ανωτέρω στις διοικητικές πρακτικές.
- **Επιπτώσεις:** μετρήσιμη μεταβολή στη διαφάνεια, στη μείωση κινδύνων διαφθοράς και στην ενίσχυση της θεσμικής εμπιστοσύνης.

Η διάκριση αυτή αποτελεί κρίσιμο αναλυτικό εργαλείο για την αποτίμηση της αποτελεσματικότητας δημόσιων πολιτικών

Τα συμπεράσματα της Εξωτερικής Αξιολόγησης του Ε.Σ.Σ.Κ.Δ. 2022–2025 ελήφθησαν υπόψη στον σχεδιασμό της στρατηγικής της περιόδου 2026–2030, διασφαλίζοντας ότι τα διδάγματα της προηγούμενης περιόδου εφαρμογής ενσωματώνονται συστηματικά στον σχεδιασμό του νέου Εθνικού Στρατηγικού Σχεδίου.

Έρευνες Ε.Α.Δ. – Ειδικό Ευρωβαρόμετρο

Η ανάπτυξη και υλοποίηση αποτελεσματικών στρατηγικών παρεμβάσεων για την αντιμετώπιση της διαφθοράς προϋποθέτει, τη συστηματική μελέτη της αντίληψης των πολιτών ως προς την έκταση και τις εκδηλώσεις του φαινομένου, την αποτελεσματικότητα των θεσμών, τα επίπεδα κοινωνικής ανοχής και την απήχηση των πολιτικών πρόληψης και καταπολέμησης. Στο πλαίσιο αυτό, η Ε.Α.Δ. διενεργεί περιοδικά πανελλαδικές έρευνες κοινής γνώμης, με αντικείμενο την καταγραφή των στάσεων, αντιλήψεων και εμπειριών αναφορικά με τα φαινόμενα διαφθοράς, τη λειτουργία των θεσμών, τον ρόλο της Αρχής και την αποτελεσματικότητα των παρεμβάσεων στο πεδίο.

Η διενέργεια των ερευνών επιτρέπει την παρακολούθηση τάσεων και μεταβολών ενώ παράλληλα καθιστά δυνατή την αναγνώριση μοτίβων, αναδυόμενων κινδύνων και κρίσιμων σημείων παρέμβασης, ενισχύοντας τον τεκμηριωμένο σχεδιασμό και την προσαρμογή των στρατηγικών προτεραιοτήτων.

Παράλληλα, η διαδικασία λειτουργεί ως μηχανισμός λογοδοσίας και διαφάνειας, συμβάλλοντας στη σύνδεση μεταξύ των πολιτικών κατά της διαφθοράς, των απτών αποτελεσμάτων τους και της κοινωνικής τους αποτίμησης.

Κύρια ευρήματα ετήσιων ερευνών κοινής γνώμης της Ε.Α.Δ. (περίοδος 2022 – 2025)

Οι διαδοχικές πανελλαδικές έρευνες κοινής γνώμης που διενεργήθηκαν κατά την περίοδο 2022–2025 αποτυπώνουν σταθερή εικόνα ως προς την αντίληψη των πολιτών για την έκταση της διαφθοράς στην Ελλάδα. Ποσοστά που υπερβαίνουν διαχρονικά **τα τρία τέταρτα του πληθυσμού εκτιμούν ότι το φαινόμενο υφίσταται σε «μεγάλο» ή «πολύ μεγάλο» βαθμό**, χωρίς ουσιώδη μεταβολή στη συνολική αποτίμηση. Η καταγραφή αποτυπώνει την υποκειμενική αντίληψη των ερωτηθέντων, χωρίς την παροχή προκαθορισμένου ορισμού της διαφθοράς και ενδεχομένως υπό την επίδραση της εκάστοτε επικαιρότητας.

Ως προς τα **αίτια του φαινομένου**, η απουσία πολιτικής βούλησης, οι καθυστερήσεις στην απονομή της δικαιοσύνης και η αναποτελεσματικότητα των ελεγκτικών μηχανισμών επιλέγονται συστηματικά ως βασικοί παράγοντες. Παράλληλα, επισημαίνονται οικονομικά κίνητρα, η επιδίωξη παράνομου πλουτισμού και παγιωμένες κοινωνικές στάσεις, οι οποίες εκλαμβάνονται ως δομικά χαρακτηριστικά που δυσχεραίνουν την αντιμετώπιση του φαινομένου.

Σταθερότητα καταγράφεται και **ως προς τους τομείς** του δημόσιου βίου που θεωρούνται περισσότερο εκτεθειμένοι. Ο χώρος της πολιτικής, της δημόσιας διοίκησης και της τοπικής αυτοδιοίκησης, καθώς και ειδικότεροι τομείς πολιτικής, όπως η πολεοδομία και τα δημόσια έργα, η υγεία και η επικοινωνία και τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, αναδεικνύονται διαχρονικά ως περιοχές αυξημένου κινδύνου.

Ιδιαίτερη σημασία παρουσιάζουν τα ευρήματα σχετικά με την **κοινωνική ανοχή** και την **προσωπική στάση απέναντι στη διαφθορά**. Ενώ η **πλειονότητα των πολιτών δηλώνει χαμηλή προσωπική ανοχή σε συγκεκριμένες πρακτικές, ταυτόχρονα διατυπώνεται η εκτίμηση ότι η κοινωνία συνολικά εμφανίζει αυξημένη ανοχή**. Μεταξύ των βασικών αιτιολογήσεων περιλαμβάνονται η προτεραιοποίηση του ατομικού συμφέροντος, η αίσθηση «ότι τίποτα δεν αλλάζει» και η περιορισμένη εμπιστοσύνη στην αποτελεσματικότητα των θεσμών. Τα στοιχεία αυτά καταδεικνύουν έλλειμμα θεσμικής εμπιστοσύνης, το οποίο λειτουργεί ανασταλτικά στην ενεργό συμμετοχή των πολιτών.

Αντίστοιχη εικόνα προκύπτει και ως προς την **καταγγελία περιστατικών διαφθοράς**. Μικρό ποσοστό όσων δηλώνουν ότι αντιλήφθηκαν ή βίωσαν σχετικό περιστατικό προχώρησε σε επίσημη καταγγελία. Οι λόγοι μη υποβολής συνδέονται κυρίως με δυσπιστία ως προς την αποτελεσματικότητα της διαδικασίας, φόβο ενδεχόμενων συνεπειών και αντίληψη περί πολυπλοκότητας των προβλεπόμενων μηχανισμών. Τα ευρήματα αναδεικνύουν ότι η ύπαρξη θεσμικών μηχανισμών πρέπει να συνοδεύεται από εμπέδωση εμπιστοσύνης ως προς την ασφάλεια, την απλότητα και την αποτελεσματικότητά τους και ως εκ τούτου πρέπει να δράσουν πιο έντονα προς αυτή την κατεύθυνση.

Συνολικά, τα ευρήματα των ερευνών κοινής γνώμης συγκλίνουν στο ότι η αντιμετώπιση της διαφθοράς είναι πρωτίστως ζήτημα λειτουργικής αποτελεσματικότητας των θεσμών με την επιτάχυνση της απονομής της δικαιοσύνης και την ενίσχυση των ελεγκτικών μηχανισμών να προτεραιοποιούνται. Η αξιοποίηση των ευρημάτων αυτών κατά τον σχεδιασμό του Ε.Σ.Σ.Κ.Δ. συνιστά παράγοντα ενίσχυσης της κοινωνικής αποδοχής και της αποτελεσματικότητας των πολιτικών κατά της διαφθοράς.

Ετήσια έρευνα κοινής γνώμης της Ε.Α.Δ. – Νοέμβριος 2025

Σύμφωνα με την πανελλαδική έρευνα κοινής γνώμης που διενεργήθηκε τον Νοέμβριο του 2025, ποσοστό **83%** των ερωτηθέντων εκτιμά ότι η διαφθορά στην Ελλάδα υφίσταται σε «πολύ» ή «αρκετά μεγάλο» βαθμό.

Ως βασικοί λόγοι εμφάνισης της διαφθοράς αναφέρονται κυρίως οικονομικά κίνητρα και η επιδίωξη παράνομου πλουτισμού, καθώς και η απουσία πολιτικής βούλησης και οι καθυστερήσεις στην απονομή της δικαιοσύνης. Σημαντικό ποσοστό των ερωτηθέντων αποδίδει επίσης το φαινόμενο στην αναποτελεσματικότητα των ελεγκτικών μηχανισμών και σε παγιωμένες κοινωνικές στάσεις. Οι διαφοροποιήσεις ως προς την ηλικία, το μορφωτικό επίπεδο και την επαγγελματική κατάσταση υποδηλώνουν ότι η αντίληψη για τα αίτια της διαφθοράς διαμορφώνεται σε συνάρτηση με κοινωνικά χαρακτηριστικά και εμπειρίες.

Σε επίπεδο τομέων της δημόσιας ζωής, πέραν των πεδίων που διαχρονικά αναδεικνύονται ως περισσότερο εκτεθειμένα, καταγράφεται αύξηση της αρνητικής αντίληψης για τομείς όπως η διαχείριση συγχρηματοδοτούμενων πόρων (π.χ. Ε.Σ.Π.Α. και Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας), η κοινωνική και επιδοματική πολιτική, καθώς και η αστυνομία.

Παρά τη χαμηλή προσωπική ανοχή που δηλώνεται σε συγκεκριμένες πρακτικές, σχεδόν εννέα στους δέκα ερωτηθέντες εκτιμούν ότι η ελληνική κοινωνία συνολικά επιδεικνύει ανοχή στο φαινόμενο. Η εκτίμηση αυτή συνδέεται με την αίσθηση αδυναμίας συμβολής σε ουσιαστική αλλαγή, την προτεραιοποίηση του ατομικού συμφέροντος και την περιορισμένη εμπιστοσύνη στην αποτελεσματικότητα των θεσμών.

Περιορισμένη παραμένει η αναγνωρισιμότητα των μέτρων που έχουν ληφθεί την τελευταία δεκαετία για την καταπολέμηση της διαφθοράς, καθώς μόνο το ένα τέταρτο των πολιτών δηλώνει ότι γνωρίζει σχετικές παρεμβάσεις αναδεικνύοντας την ανάγκη ενίσχυσης της επικοινωνιακής διάστασης της στρατηγικής και τη σαφή σύνδεση των παρεμβάσεων με απτά αποτελέσματα.

Η καταγγελία περιστατικών διαφθοράς εμφανίζεται περιορισμένη, κυρίως λόγω δυσπιστίας ως προς το αποτέλεσμα και του φόβου ενδεχόμενων συνεπειών.

Ειδική έρευνα σε ειδικούς πεδίου & υψηλόβαθμα στελέχη φορέων πολιτικής (2025)

Στο πλαίσιο της προετοιμασίας του νέου Εθνικού Στρατηγικού Σχεδίου Καταπολέμησης της Διαφθοράς 2026–2030 και με στόχο τον τεκμηριωμένο σχεδιασμό στοχευμένων παρεμβάσεων, η Ε.Α.Δ. υλοποίησε ένα πολυεπίπεδο ερευνητικό εγχείρημα, το οποίο περιλάμβανε μία γενική έρευνα αξιολόγησης της υφιστάμενης κατάστασης σε εθνικό επίπεδο και είκοσι δύο (22) ειδικές, θεματικά εστιασμένες έρευνες ανά τομέα πολιτικής.

α) Γενική Έρευνα (1ου επιπέδου) καταγραφής αντιλήψεων εκπροσώπων του θεσμικού χώρου, της ακαδημαϊκής κοινότητας και του ιδιωτικού τομέα

Η Γενική Έρευνα διεξήχθη κατά το διάστημα Νοεμβρίου – Δεκεμβρίου 2024 και απευθύνθηκε σε εκπροσώπους θεσμών του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, καθώς και της ακαδημαϊκής κοινότητας, με σκοπό την καταγραφή αντιλήψεων και βιωματικών εμπειριών, καθώς και τη διατύπωση τεκμηριωμένων προτάσεων πολιτικής για την αντιμετώπιση της διαφθοράς σε εθνικό επίπεδο.

Συλλέχθηκαν τριακόσιες εβδομήντα τέσσερις (374) απαντήσεις από επιμελητήρια, ακαδημαϊκά ιδρύματα, δικαστικές αρχές, φορείς τοπικής και περιφερειακής αυτοδιοίκησης, καθώς και από ανεξάρτητες και εποπτικές αρχές.

Σύμφωνα με τα ευρήματα, ένας στους δύο ερωτηθέντες αξιολογεί τη διαφθορά ως «μεγάλη» ή «πολύ μεγάλη», ποσοστό χαμηλότερο σε σύγκριση με εκείνο που καταγράφεται στις έρευνες γενικού πληθυσμού. Ως βασικά αίτια αναφέρονται, η έλλειψη πολιτικής βούλησης, η επιδίωξη παράνομου πλουτισμού, οι καθυστερήσεις στην απονομή της δικαιοσύνης και η αναποτελεσματικότητα των ελεγκτικών μηχανισμών.

Ως περισσότερο ευάλωτοι τομείς πολιτικής αναδείχθηκαν η Τοπική Αυτοδιοίκηση, οι Υποδομές και Μεταφορές, ο Αθλητισμός και η Υγεία. Αναφορικά με τη διαχρονική εξέλιξη του φαινομένου κατά την τελευταία δεκαετία, επικρατεί αντίληψη στασιμότητας, χωρίς σαφή ένδειξη ουσιαστικής βελτίωσης ή επιδείνωσης.

Σε επίπεδο επαγγελματικής εμπειρίας, οι συμμετέχοντες ανέφεραν ότι έχουν υποπέσει στην αντίληψή τους περιστατικά διαφθοράς κυρίως σε διαγωνιστικές διαδικασίες και αναθέσεις έργων, στη χορήγηση αγροτικών επιδοτήσεων και αποζημιώσεων, καθώς και σε διαδικασίες αδειοδότησης. Παράλληλα, κατά την άποψή τους, φαινόμενα αδιαφάνειας συναντώνται σε αναθέσεις ερευνητικών έργων, καθυστερήσεις συμμόρφωσης φορέων σε θεσμικές αλλαγές, πρακτικές νοθείας και συντονισμένων αυξήσεων τιμών.

Οι προτεινόμενες παρεμβάσεις επικεντρώνονται στην επιτάχυνση και ενίσχυση της αποτελεσματικότητας της απονομής της δικαιοσύνης, στη σταθερότητα του νομοθετικού και φορολογικού πλαισίου, στην ουσιαστική προστασία των καταγγελλόντων, στην αξιοποίηση ψηφιακών εργαλείων και διαλειτουργικών συστημάτων, καθώς και στην ενδυνάμωση των ελεγκτικών μηχανισμών, συμπεριλαμβανομένων των ελέγχων δηλώσεων περιουσιακής κατάστασης.

β) Θεματικές Έρευνες (2^{ου} επιπέδου) ανά τομέα πολιτικής

Παράλληλα, κατά το διάστημα Δεκεμβρίου 2024 – Ιανουαρίου 2025 διενεργήθηκαν είκοσι δύο (22) θεματικές έρευνες, με τη συμμετοχή εκατό ενενήντα πέντε (195) στελεχών της ανώτατης πολιτικής και διοικητικής ηγεσίας των Υπουργείων, καθώς και Επιθεωρητών–Ελεγκτών της Μονάδας Επιθεωρήσεων και Ελέγχων της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας και στόχο την αξιοποίηση της θεσμικής εμπειρίας και της εξειδικευμένης γνώσης των συμμετεχόντων για τον εντοπισμό θεματικών περιοχών αυξημένης ευαλωτότητας ανά τομέα πολιτικής, ως προπαρασκευαστικό στάδιο για τη διαμόρφωση δράσεων πρόληψης και καταπολέμησης του φαινομένου.

Τα ευρήματα αποτυπώνουν διαφοροποιημένη εικόνα σε σχέση με τη γενική έρευνα, καθώς τρεις (3) στους δέκα (10) ερωτηθέντες αξιολογούν τη διαφθορά ως «μεγάλη» ή «πολύ μεγάλη». Ως βασικά αίτια αναφέρονται η ατιμωρησία παραβατικών συμπεριφορών, η αναποτελεσματικότητα των ελεγκτικών μηχανισμών και η πολυνομία ή κακονομία. Οι τομείς Ανάπτυξης, Δημόσιας Διοίκησης και Υποδομών–Μεταφορών αξιολογούνται ως περισσότερο ευάλωτοι, ενώ σε επιμέρους τομείς, όπως η Εργασία, η Κοινωνική Ασφάλιση, η Μετανάστευση, η Παιδεία και η Υγεία, καταγράφεται περιορισμένη τάση βελτίωσης κατά την τελευταία δεκαετία.

Σε επίπεδο οριζόντιων λειτουργιών της δημόσιας διοίκησης, αυξημένος κίνδυνος εντοπίζεται ιδίως στις δημόσιες προμήθειες και στη διαχείριση ανθρώπινου δυναμικού. Παράλληλα, σε ορισμένους

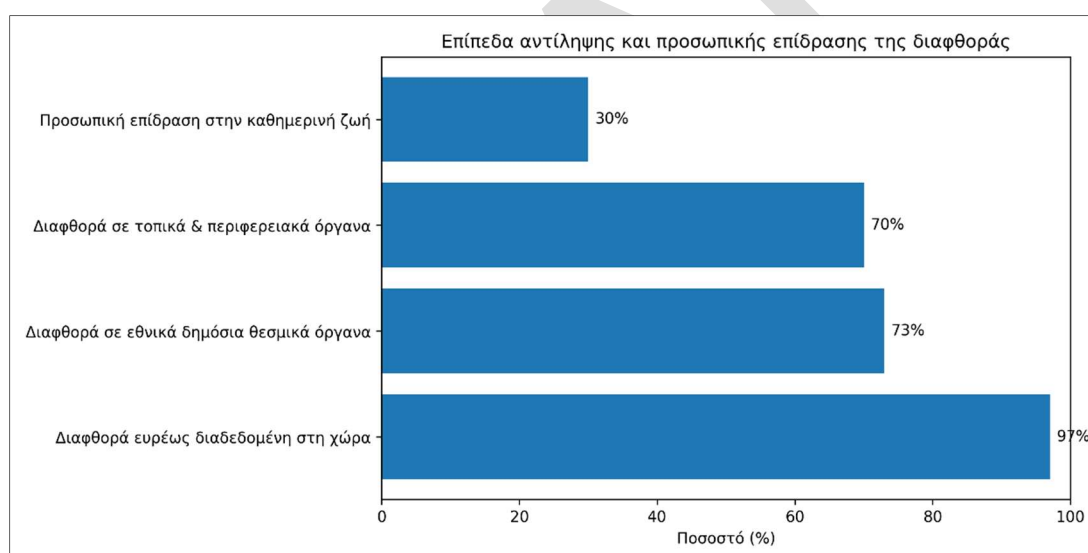
τομείς πολιτικής επισημαίνονται φαινόμενα όπως η διενέργεια ελλιπών ελέγχων, η απόκλιση από προβλεπόμενες διοικητικές διαδικασίες μέσω άτυπων πρακτικών, καθώς και ειδικότερες μορφές διαφθοράς και κακοδιοίκησης συναρτώμενες με το πεδίο αρμοδιοτήτων εκάστου τομέα.

Ειδικό Ευρωβαρόμετρο για τη Διαφθορά

Το Ειδικό Ευρωβαρόμετρο για τη διαφθορά αποτελεί περιοδική έρευνα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η οποία αποτυπώνει τις αντιλήψεις των πολιτών της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με την έκταση της διαφθοράς και την αποτελεσματικότητα των μέτρων αντιμετώπισής της. Τα πλέον πρόσφατα διαθέσιμα στοιχεία για την Ελλάδα προέρχονται από το Ειδικό Ευρωβαρόμετρο 561 (2025).

Σύμφωνα με τα ευρήματα της έρευνας για την Ελλάδα:

- 97% των ερωτηθέντων θεωρούν ότι η διαφθορά είναι ευρέως διαδεδομένη στη χώρα
- 73% εκτιμούν ότι υπάρχει διαφθορά σε εθνικά δημόσια θεσμικά όργανα
- 70% θεωρούν ότι το φαινόμενο είναι διαδεδομένο σε τοπικά και περιφερειακά όργανα
- 30% δηλώνουν ότι έχουν επηρεαστεί προσωπικά από τη διαφθορά στην καθημερινή τους ζωή

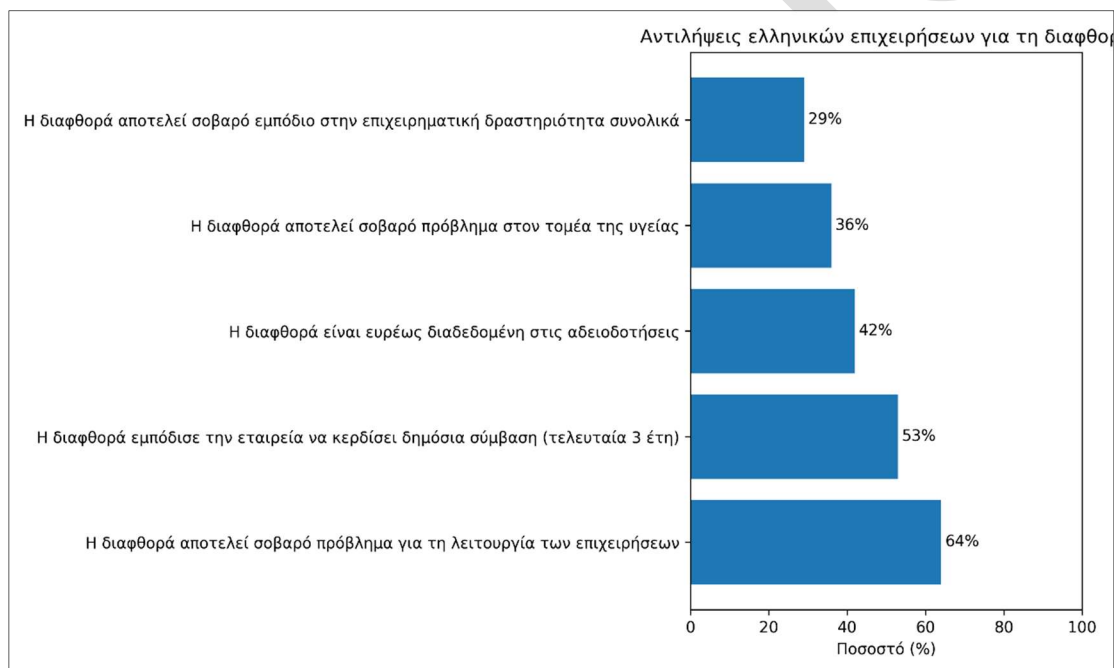
Ως προς τους επιμέρους θεσμούς, υψηλά ποσοστά αντίληψης διαφθοράς καταγράφονται στο πολιτικό σύστημα: περίπου 90% των πολιτών θεωρούν ότι τα πολιτικά κόμματα επηρεάζονται από το φαινόμενο και 85% ότι το ίδιο ισχύει για πολιτικούς σε εθνικό και τοπικό επίπεδο. Παράλληλα, 72% αναφέρουν φαινόμενα διαφθοράς σε λειτουργούς που κατακυρώνουν δημόσιους διαγωνισμούς, 70% σε όσους εκδίδουν οικοδομικές άδειες, 65% σε επιθεωρητές κρίσιμων τομέων (υγείας και ασφάλειας, κατασκευών, εργασίας, ποιότητας τροφίμων, υγειονομικού ελέγχου και αδειοδοτήσεις) και 59% στη δικαιοσύνη.

Επιπλέον, 55% εκτιμούν ότι υπάρχει διαφθορά στην αστυνομία και στα τελωνεία, 53% στις τράπεζες και στα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, 48% στις αρχές κοινωνικής ασφάλισης και πρόνοιας και 40% στον τομέα της εκπαίδευσης. Τα δεδομένα καταδεικνύουν ότι η αντίληψη περί διαφθοράς εκτείνεται σε ευρύ φάσμα θεσμών και υπηρεσιών, με ιδιαίτερη έμφαση στο πολιτικό σύστημα και σε διαδικασίες που συνδέονται με δημόσιες συμβάσεις και αδειοδοτήσεις.

Σε επίπεδο επιχειρήσεων, τα στοιχεία του σχετικού **Ευρωβαρομέτρου (2024)** αναφορικά με τις **στάσεις των επιχειρήσεων απέναντι στη διαφθορά** καταγράφουν ότι σημαντικό ποσοστό ελληνικών επιχειρήσεων αντιλαμβάνεται το φαινόμενο ως παράγοντα που επηρεάζει τη λειτουργία και την ανάπτυξή τους. Ειδικότερα:

- 64% θεωρούν ότι η διαφθορά αποτελεί σοβαρό πρόβλημα για τη λειτουργία τους.
- 53% δηλώνουν ότι η διαφθορά εμπόδισε την εταιρεία τους να αναλάβει δημόσια σύμβαση τα τελευταία τρία έτη.
- 42% εκτιμούν ότι η διαφθορά είναι διαδεδομένη στον τομέα των αδειοδοτήσεων.
- 36% αναφέρουν ότι αποτελεί πρόβλημα στις σχέσεις με δημόσιες υπηρεσίες στον τομέα της υγείας.
- 29% θεωρούν ότι η διαφθορά συνιστά σοβαρό εμπόδιο στην επιχειρηματική δραστηριότητα.

Συνολικά, τα ευρήματα του Ειδικού Ευρωβαρομέτρου επιβεβαιώνουν τη διατήρηση υψηλών επιπέδων αντίληψης διαφθοράς τόσο στον γενικό πληθυσμό όσο και στον επιχειρηματικό τομέα, στοιχείο που συνδέεται με την ανάγκη συνέχισης και ενίσχυσης στοχευμένων παρεμβάσεων σε κρίσιμους θεσμικούς και λειτουργικούς τομείς.

Σχεδόν μία (1) στις τρεις (3) επιχειρήσεις αναφέρει ότι έχει συναντήσει πρακτικές διαφθοράς σε διαδικασίες δημόσιων συμβάσεων ή άλλων συναλλαγών με το κράτος, με σημαντικό ποσοστό των επιχειρήσεων να αναγνωρίζει ότι η διαφθορά έχει αρνητικές επιπτώσεις στον ανταγωνισμό και περιορίζει την ίση μεταχείριση στους διαγωνισμούς.

Αξιολόγηση τομέων πολιτικής, βάσει παραγόντων κινδύνου (Corruption Risk Analysis)

Σκοπός και πεδίο εφαρμογής

Η Ε.Α.Δ., λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω ευρήματα και στο πλαίσιο προετοιμασίας του νέου Εθνικού Στρατηγικού Σχεδίου Καταπολέμησης της Διαφθοράς, εκπόνησε κατά το διάστημα Νοεμβρίου 2024 – Μαΐου 2025 ειδική μελέτη με αντικείμενο:

- την καταγραφή αναδυόμενων τάσεων και περιοχών αυξημένου κινδύνου,
- τον σχεδιασμό στοχευμένων παρεμβάσεων πολιτικής,
- τη βελτιστοποίηση της κατανομής πόρων για την πρόληψη και τον έλεγχο φαινομένων απάτης και διαφθοράς.

Δεδομένου ότι η διαφθορά αποτελεί δυναμικό και μεταβαλλόμενο φαινόμενο, με διαφοροποιημένες μορφές και μηχανισμούς εκδήλωσης ανά πεδίο πολιτικής, η μελέτη υιοθέτησε τομεακή προσέγγιση, καλύπτοντας είκοσι δύο (22) πεδία άσκησης δημόσιας πολιτικής.

Για τις ανάγκες της ανάλυσης αναπτύχθηκε πρότυπο μεθοδολογικό πλαίσιο αξιολόγησης παραγόντων κινδύνου, το οποίο ενσωματώνει στοιχεία από διεθνή πρότυπα και μοντέλα ανάλυσης διακινδύνευσης, με σκοπό τη στάθμιση της **πιθανότητας εμφάνισης** και του **δυναμικού αντίκτυπου** φαινομένων διαφθοράς ανά τομέα. Οι παράγοντες κινδύνου δεν ταυτίζονται με την έννοια του κινδύνου “per se”, αλλά λειτουργούν ως ενδείξεις ή συνθήκες που σχετίζονται με ενδεχόμενη εκδήλωσή του¹².

Στο πλαίσιο αυτό, μέσω συλλογής ποσοτικών και ποιοτικών δεδομένων, αξιοποίησης της επιχειρησιακής εμπειρίας των φορέων πολιτικής και των ελεγκτικών μηχανισμών, καθώς και εισροών από την ακαδημαϊκή κοινότητα και την κοινωνία των πολιτών, επιχειρήθηκε:

- η αποτίμηση του βαθμού ευαλωτότητας κάθε τομέα,
- ο εντοπισμός κύριων τύπων και εκφάνσεων διαφθοράς,
- η ανάδειξη θεματικών περιοχών προτεραιότητας.

Η μελέτη συνιστά προπαρασκευαστικό στάδιο για την επόμενη φάση διαβούλευσης και τον σχεδιασμό ολοκληρωμένης στρατηγικής παρέμβασης.

¹² Σημειώνεται ότι επί του παρόντος δεν υπάρχει κοινά αποδεκτή εφαρμοσμένη μεθοδολογία για την αξιολόγηση κινδύνων διαφθοράς σε επίπεδο ΕΕ.

Επισημαίνεται ότι η εξαντλητική καταγραφή δυνητικών εκδηλώσεων του φαινομένου υπερβαίνει τους σκοπούς και το πεδίο της εν λόγω μελέτης, η οποία επικεντρώθηκε στην ανάδειξη τομέων και περιοχών προτεραιότητας, βάσει των διαθέσιμων στοιχείων.

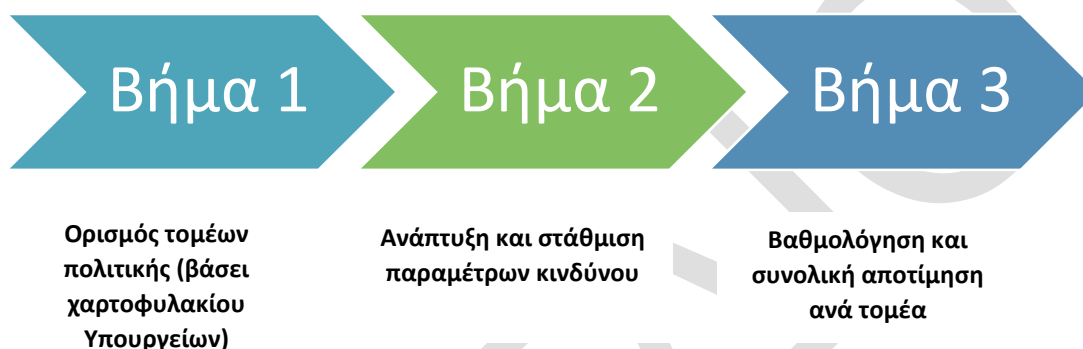
Μεθοδολογικό Πλαίσιο

Η μελέτη εκτίμησης κινδύνων διαφθοράς αναπτύχθηκε σε δύο διακριτά επίπεδα ανάλυσης.

Επίπεδο I: Αξιολόγηση τομέων πολιτικής βάσει μοντέλου ανάλυσης διακινδύνευσης ως προς τον κίνδυνο εμφάνισης φαινομένων διαφθοράς.

Επίπεδο II: Εντοπισμός περιοχών προτεραιότητας ανά τομέα πολιτικής.

Επίπεδο I: Αξιολόγηση τομέων πολιτικής βάσει μοντέλου ανάλυσης διακινδύνευσης

Για τις ανάγκες της άσκησης οι τομείς πολιτικής αντιστοιχούν στην ύλη και στις αρμοδιότητες των χαρτοφυλακίων των αντίστοιχων Υπουργείων. Η αντιστοίχιση διευκόλυνε τόσο τη συλλογή δεδομένων κατά τη διενέργεια της μελέτης, όσο και τη διαδικασία της διαβούλευσης με τους φορείς πολιτικής αναφορικά με το αντικείμενο των δράσεων για την περίοδο 2026 – 2030. Εξαίρεση αποτελεί ο τομέας του Αθλητισμού, για τον οποίο προκρίθηκε αυτοτελής ανάλυση, καθώς αναγνωρίζεται ως διακριτός τομέας υψηλού κινδύνου (π.χ. παράνομος στοιχηματισμός, ντόπινγκ κ.α.).

Πίνακας 1: Τομείς Πολιτικής

Τομείς πολιτικής ¹³	
Δικαιοσύνη	Επικοινωνία και Ενημέρωση
Υγεία	Πολιτισμός
Εξωτερική Πολιτική	Προστασία του Πολίτη
Κλιματική Κρίση και Πολιτική Προστασία	Ανάπτυξη
Ναυτιλία και Νησιωτική Πολιτική	Εθνική Οικονομία και Οικονομικά
Αγροτική Ανάπτυξη και Τρόφιμα	Δημόσια Διοίκηση -
	Τοπική Αυτοδιοίκηση
Εθνική Άμυνα	Μετανάστευση και Άσυλο
Εργασία και Κοινωνική Ασφάλιση	Περιβάλλον και Ενέργεια
Κοινωνική Συνοχή και Οικογένεια	Τουρισμός
Παιδεία, Θρησκευματα	Ψηφιακή Διακυβέρνηση
Αθλητισμός	Υποδομές και Μεταφορές

Η **αξιολόγηση του βαθμού ευαλωτότητας** κάθε τομέα πραγματοποιήθηκε βάσει μοντέλου ανάλυσης διακινδύνευσης. Οι παράμετροι ταξινομήθηκαν στις εξής δύο (2) κατηγορίες:

- Παράμετροι κινδύνου που σχετίζονται με την **επίπτωση** των φαινομένων διαφθοράς, όπως για παράδειγμα οι συστάσεις των διεθνών οργανισμών που αναδεικνύουν τον αντίκτυπο της διαφθοράς στη διεθνή εικόνα της χώρας.
- Παράμετροι κινδύνου που σχετίζονται με την **πιθανότητα** εμφάνισης φαινομένων διαφθοράς, όπως το πλήθος των καταγγελιών που συνδέεται με τη συχνότητα εκδήλωσης φαινομένων διαφθοράς σ' έναν τομέα.

Για κάθε παράμετρο, καθορίστηκαν κλίμακες βαθμολόγησης και συντελεστές στάθμισης.

Η χρηματοδοτική βαρύτητα (ΕΣΠΑ, ΤΑΑ και ΠΑΑ¹⁴), καθώς και οι σχετικές διεθνείς συστάσεις, ενσωματώθηκαν στη μεθοδολογία ως οριζόντιες μεταβλητές για τον υπολογισμό του συνολικού βαθμού.

Η συνολική βαθμολογία του τομέα αποτυπώνει τον βαθμό ευαλωτότητας του τομέα στην εκδήλωση φαινομένων διαφθοράς.

¹³ Σημειώνεται ότι λειτουργίες που διατρέχουν οριζόντια τους τομείς, όπως π.χ. ανθρωπινό δυναμικό, οικονομικές υπηρεσίες, δημόσιες συμβάσεις, κτλ. εξετάστηκαν εντός των ανωτέρω τομέων πολιτικής. Εντούτοις, οι δημόσιες συμβάσεις έχοντας αναγνωριστεί ως τομέας ιδιαίτερα υψηλού κινδύνου σε φαινόμενα διαφθοράς, μελετώνται διακριτά στο ΜΕΡΟΣ II, όπως οι θεματικοί τομείς του Πίνακα 1.

¹⁴ Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης

Επίπεδο II: Εντοπισμός περιοχών προτεραιότητας ανά τομέα πολιτικής

Στο 2^ο επίπεδο της άσκησης δόθηκε έμφαση στο εσωτερικό περιβάλλον κάθε τομέα πολιτικής, με σκοπό τον εντοπισμό περιοχών προτεραιότητας και την ανίχνευση ενδεικτικών δράσεων πρόληψης, καταπολέμησης και ευαισθητοποίησης κατά την περίοδο 2026 – 2030.

Ως «περιοχές προτεραιότητας» ορίζονται οι επιμέρους θεματικές, λειτουργίες, ή/και διαδικασίες οι οποίες αναγνωρίζονται από τα εμπλεκόμενα μέρη ως δυνητικά πεδία παρέμβασης, καθώς σε αυτές εντοπίζεται αυξημένη πιθανότητα εμφάνισης φαινομένων διαφθοράς ή/και κακοδιοίκησης.

Ο προσδιορισμός των εν λόγω περιοχών βασίστηκε στον συνδυασμό ποιοτικών και ποσοτικών δεδομένων, τα οποία προήλθαν από δευτερογενείς πηγές (έρευνα γραφείου) και από τη συλλογή πρωτογενούς πληροφορίας (ερωτηματολόγια – συνεντεύξεις).

Πηγές - Δεδομένα

Η μελέτη στηρίχθηκε σε πλήθος πηγών, συνδυάζοντας θεωρητικά και εμπειρικά στοιχεία, ποσοτικά και ποιοτικά δεδομένα από πρωτογενείς και δευτερογενείς πηγές, επιδιώκοντας συστηματικά την τριγωνοποίηση των ευρημάτων προκειμένου να διασφαλιστεί η εγκυρότητα και η αξιοπιστία των συμπερασμάτων.

Ειδικότερα, η συλλογή δεδομένων έλαβε χώρα μέσω:

- **Βιβλιογραφικής ανασκόπησης** δεικτών, εκθέσεων, ειδικών ερευνών και διεθνών αξιολογήσεων (βλ. ΕΕ, ΟΟΣΑ, ΣτΕ, Διεθνής Διαφάνεια κ.α.).
- **Έρευνας πεδίου** που ακολούθησε την προσέγγιση των 360^ο μοιρών¹⁵:
 - ο **Έρευνα κοινής γνώμης**,
 - ο **Αποστολή Δομημένων Ερωτηματολογίων** (πολιτική και διοικητική ηγεσία, ακαδημαϊκοί, ΜΚΟ, επιθεωρητές/ελεγκτές).
- **Μελέτης απολογιστικών στοιχείων για καταγγελίες, ελέγχους, διερευνήσεις και πειθαρχικές υποθέσεις** που τηρούνται στην Ε.Α.Δ.
- **Ημι-δομημένες συνεντεύξεις** με τους Προϊσταμένους της Μονάδας Επιθεωρήσεων & Ελέγχων (ΜΕΕ) της Ε.Α.Δ. για τη συλλογή εμπειρικών δεδομένων.

Ευαλωτότητα τομέων πολιτικής ως προς την εμφάνιση φαινομένων διαφθοράς

Η καταγραφή του βαθμού ευαλωτότητας των τομέων πολιτικής ως προς την εμφάνιση φαινομένων διαφθοράς επιχειρεί να χαρτογραφήσει και να προτεραιοποιήσει περιοχές στρατηγικής παρέμβασης για την περίοδο 2026-2030. Για τον σκοπό αυτό αξιοποιεί το μεθοδολογικό εργαλείο της αξιολόγησης παραμέτρων κινδύνου, λαμβάνοντας υπόψη τη συνδυαστική εκτίμηση πιθανότητας και επιπτώσεων. Τα αποτελέσματα της άσκησης παρουσιάζονται σε πίνακα και χάρτη (heat map), με χρωματική κωδικοποίηση (κόκκινο, πορτοκαλί και πράσινο) που αντικατοπτρίζει τον συνολικό βαθμό

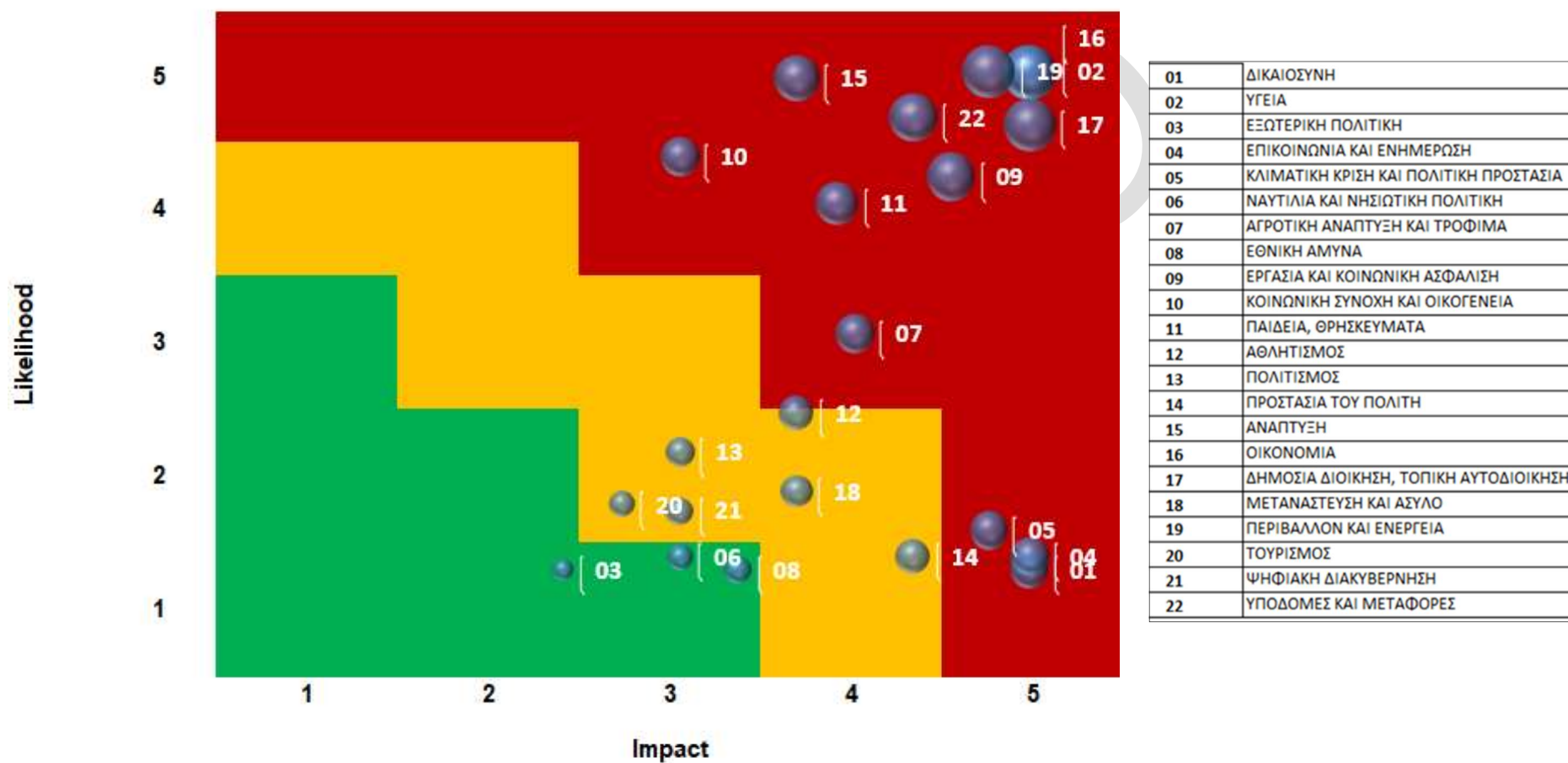
¹⁵ Η προσέγγιση 360 μοιρών στην έρευνα πεδίου αναφέρεται στη συστηματική συλλογή και σύνθεση δεδομένων από πολλαπλές και συμπληρωματικές πηγές (π.χ. ερωτηματολόγια, συνεντεύξεις, διοικητικά στοιχεία, θεσμικές αξιολογήσεις), με στόχο την ολοκληρωμένη αποτύπωση ενός φαινομένου από διαφορετικές οπτικές γωνίες. Με τον τρόπο αυτό ενισχύεται η εγκυρότητα των ευρημάτων και περιορίζεται ο κίνδυνος μερικής ή αποσπασματικής προσέγγισης.

ευαλωτότητας όπως προκύπτει από τη στάθμιση των δεδομένων που συλλέχθηκαν για τον σκοπό αυτό.

Επισημαίνεται ότι η προσέγγιση του βαθμού ευαλωτότητας με βάση την κλίμακα κρισιμότητας (υψηλή, μεσαία, χαμηλή) προκρίνεται ως ασφαλέστερη μέθοδος για την εξαγωγή συγκριτικών συμπερασμάτων, καθώς κάθε τομέας πολιτικής παρουσιάζει ιδιαίτερα χαρακτηριστικά που τον διαφοροποιούν ουσιαστικά από τους υπόλοιπους καθιστώντας τη συγκριτική προσέγγιση με βάση τη βαθμολογία μεθοδολογικά επισφαλή.

Α/Α	Τομείς Πολιτικής	Αξιολόγηση Τομέων Πολιτικής			
		ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙΠΤΩΣΗΣ	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ ΠΙΘΑΝΟΤΗΤΑΣ	Κρισιμότητα	Συνολική Βαθμολογία
01	ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ	5,00	1,20	High	7,0
02	ΥΓΕΙΑ	5,00	5,00	High	10,0
03	ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ	2,33	1,20	Low	3,8
04	ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΚΑΙ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ	5,00	1,30	High	7,0
05	ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΚΡΙΣΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ	4,77	1,50	High	6,9
06	ΝΑΥΤΙΛΙΑ ΚΑΙ ΝΗΣΙΩΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ	3,00	1,30	Low	4,6
07	ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΑ	4,00	3,00	High	7,2
08	ΕΘΝΙΚΗ ΑΜΥΝΑ	3,33	1,20	Low	5,0
09	ΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ	4,55	4,20	High	8,8
10	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΝΟΧΗ ΚΑΙ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ	3,00	4,35	Medium	7,1
11	ΠΑΙΔΕΙΑ, ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΑ	3,90	4,00	High	7,9
12	ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ	3,67	2,40	Medium	6,3
13	ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ	3,00	2,10	Medium	5,3
14	ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ	4,33	1,30	Medium	6,2
15	ΑΝΑΠΤΥΞΗ	3,67	4,95	High	8,4
16	ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ	5,00	5,00	High	10,0
17	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ - ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ	5,00	4,60	High	9,7
18	ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗ ΚΑΙ ΑΣΥΛΟ	3,67	1,80	Medium	5,8
19	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑ	4,77	5,00	High	9,7
20	ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	2,67	1,70	Medium	4,6
21	ΨΗΦΙΑΚΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ	3,00	1,65	Medium	4,9
22	ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ	4,33	4,65	High	8,9

Σχήμα 1: Χάρτης Κινδύνου

ΜΕΡΟΣ II: Περιοχές προτεραιότητας ανά τομέα

Οι περιοχές προτεραιότητας ανά τομέα πολιτικής προσδιορίζονται βάσει του υφιστάμενου πλαισίου, των βασικών βημάτων προόδου και της ανάγκης ανάληψης στοχευμένων δράσεων προς αποφυγή του εμφάνισης φαινομένων διαφθοράς¹⁶.

Τομέας Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών

Βαθμός ευαλωτότητας: 10,0

Βήματα Προόδου

- Δημιουργία Κεντρικού Μητρώου Πραγματικών Δικαιούχων
- Ενσωμάτωση Οδηγίας για τη διευκόλυνση της χρήσης χρηματοοικονομικών πληροφοριών για την πρόληψη, την ανίχνευση, τη διερεύνηση ή τη δίωξη ορισμένων ποινικών αδικημάτων (ν.4920/2022)
- Ενίσχυση του πλαισίου για την ανάκτηση και διαχείριση περιουσιακών στοιχείων προερχόμενων από εγκληματικές δραστηριότητες (ν.5042/2023)
- Ψηφιακή εφαρμογή για την παρακολούθηση του συστήματος εισροών εκροών καυσίμων
- Εφαρμογή MyData για την παρακολούθηση των συναλλαγών των επιχειρήσεων
- Αξιοποίηση συστήματος ΕΛΕΓΧΟΣLive στους ελέγχους πεδίου της Α.Α.Δ.Ε.

Περιοχές Προτεραιότητας

- Πλήρης ενσωμάτωση των επιχειρησιακών λειτουργιών του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. στην Α.Α.Δ.Ε.
- Διαχείριση ευρωπαϊκών πιστώσεων και κονδυλίων
- Περαιτέρω αναβάθμιση των ελεγκτικών μηχανισμών
- Δημοσιονομική διαχείριση
- Φορολογική & Τελωνειακή διοίκηση

Ο τομέας εθνικής οικονομίας και οικονομικών περιλαμβάνει όλες τις πολιτικές, τις διαδικασίες και τις υπηρεσίες που αφορούν στη διαχείριση των οικονομικών πόρων του κράτους και την ενίσχυση της οικονομικής ανάπτυξης της χώρας. Στον τομέα αυτό ανήκουν οι λειτουργίες που σχετίζονται με τον προϋπολογισμό, την αναπτυξιακή πολιτική, την τελωνειακή και φορολογική διοίκηση, τη δημοσιονομική πολιτική, την οικονομική σταθερότητα και τις στρατηγικές για την ενίσχυση της παραγωγής και των επενδύσεων. Η οικονομία αποτελεί έναν από τους κρίσιμότερους τομείς δημόσιας πολιτικής, καθώς επηρεάζει καθοριστικά την αναπτυξιακή πορεία της χώρας, τη δημοσιονομική σταθερότητα

¹⁶Σημειώνεται ότι ο βαθμός κινδύνου και η ιεράρχηση του κάθε τομέα προκύπτει από την αξιολόγηση των τομέων πολιτικής που διενεργήθηκε στο ΜΕΡΟΣ Ι. Αντίστοιχα, ο χαρακτηρισμός του βαθμού επικινδυνότητας σε υψηλό, μεσαίο, χαμηλό προκύπτει από τους διάφορους συνδυασμούς επίπτωσης και πιθανότητας βάσει της διάθεσης κινδύνου και αναδεικνύει συγκεκριμένη προτεραιότητα.

και τη διεθνή ανταγωνιστικότητά της, ενώ παράλληλα επιδρά καταλυτικά στην ποιότητα των θεσμών και στην ευημερία των πολιτών.

Παράλληλα, ο τομέας της οικονομίας είναι ιδιαίτερα ευρύς, ενσωματώνοντας υπηρεσίες και δραστηριότητες υψηλής συνθετότητας, με πολλούς δρώντες, φυσικά και νομικά πρόσωπα, που αλληλεπιδρούν σε πολλαπλά επίπεδα. Στην Ελλάδα, το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών είναι αρμόδιο για τον σχεδιασμό της οικονομικής πολιτικής, ενώ η Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (ΑΑΔΕ) είναι υπεύθυνη για τη βεβαίωση και είσπραξη των δημοσίων εσόδων. Η εποπτεία του τομέα κατανέμεται σε διάφορες Αρχές και Σώματα, όπως η Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου, ο Οικονομικός Εισαγγελέας, το Ελεγκτικό Συνέδριο, η Αρχή Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες, η Ε.Α.Δ., η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, οι Υπηρεσίες Διαχείρισης συγχρηματοδοτούμενων έργων, η Τράπεζα της Ελλάδας και άλλες.

Η φύση του αντικειμένου καθιστά τον τομέα της οικονομίας ιδιαίτερα ευάλωτο σε φαινόμενα διαφθοράς, τα οποία συνδέονται με σοβαρά οικονομικά εγκλήματα, όπως η νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, η απάτη, η υπεξαίρεση και η φοροδιαφυγή. Η δυσκολία εντοπισμού και αποτελεσματικής δίωξης αυτών των εγκλημάτων, σε συνδυασμό με τις σοβαρές επιπτώσεις τους στην οικονομία, τη δημοσιονομική σταθερότητα και την αναπτυξιακή πορεία της χώρας, έχει οδηγήσει στην καθιέρωση αυστηρού και εκτεταμένου σχετικού θεσμικού πλαισίου τόσο σε ευρωπαϊκό όσο και σε διεθνές επίπεδο. Τα ανωτέρω επιβεβαιώνονται και από έρευνα της Ε.Α.Δ., με το 80% των συμμετεχόντων να θεωρεί τη διαφθορά στον τομέα αρκετά διαδεδομένη. Παράλληλα, το φαινόμενο αξιολογείται ως εκτεταμένο από τους ελεγκτές και επιθεωρητές της Ε.Α.Δ. σε ποσοστό 90%.

Όπως διαπιστώνεται και από την έρευνα της Ε.Α.Δ., τα περισσότερα φαινόμενα διαφθοράς στον τομέα συνδέονται με εγκλήματα νομιμοποίησης εσόδων και φορολογικές υποθέσεις, ενώ σημαντικές προκλήσεις αναδεικνύονται σε συγχρηματοδοτούμενα έργα και προγράμματα και στη διαχείριση ευρωπαϊκών πιστώσεων και κονδυλίων. Στο πλαίσιο των προσπάθειών για την καταπολέμηση της διαφθοράς και την ενίσχυση της διαφάνειας, έχουν υλοποιηθεί σημαντικά βήματα προόδου, όπως το Κεντρικό Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων, η διευκόλυνση χρήσης χρηματοοικονομικών και άλλων πληροφοριών για την πρόληψη, την ανίχνευση, τη διερεύνηση ή τη δίωξη ορισμένων ποινικών αδικημάτων (ν.4920/2022), η ενίσχυση του πλαισίου για την ανάκτηση περιουσιακών στοιχείων από εγκληματικές δραστηριότητες (ν.5043/2023), η ανάπτυξη ψηφιακών εφαρμογών όπως το “MyData” και η εφαρμογή της τεχνητής νοημοσύνης στους ελέγχους της Α.Α.Δ.Ε. Παράλληλα, σημαντικές δράσεις της Α.Α.Δ.Ε. εστιάζονται στην αποτελεσματική αντιμετώπιση της φοροδιαφυγής και των λοιπών φορολογικών αδικημάτων, αξιοποιώντας τις νέες τεχνολογίες.

Τομέας Εξωτερικών

Βαθμός ευαλωτότητας: 3,8

Βήματα Προόδου

- Ψηφιακή Υπηρεσία Ηλεκτρονικής Διαχείρισης Αιτημάτων Προξενικών Αρχών
- Εκσυγχρονισμός του πλαισίου χορήγησης θεωρήσεων εισόδου, συμπεριλαμβανομένης της ανάπτυξης υποδομής για το εθνικό σύστημα ENTRY-EXIT SYSTEM
- Δράσεις ενημέρωσης του Διπλωματικού Σώματος για το αδίκημα της δωροδοκίας αλλοδαπών δημόσιων λειτουργών

Περιοχές Προτεραιότητας

- Διαχείριση προγραμμάτων αναπτυξιακής και ανθρωπιστικής βοήθειας
- Παροχή προξενικών υπηρεσιών (έκδοση διαβατηρίων, θεωρήσεων εισόδου, πιστοποιητικών)
- Διαχείριση ανθρώπινων πόρων
- Στοχευμένη ενημέρωση και ευαισθητοποίηση

Η εξωτερική πολιτική συνιστά βασική συνιστώσα της κρατικής λειτουργίας, καθώς αποσκοπεί στη ενίσχυση της διεθνούς παρουσίας της χώρας μέσω της αποτελεσματικής προώθησης των εθνικών θέσεων σε πολιτικό, διπλωματικό και οικονομικό επίπεδο. Στο πλαίσιο αυτό, η Κεντρική Υπηρεσία του Υπουργείου Εξωτερικών και οι Αρχές Εξωτερικής Υπηρεσίας επιτελούν καθοριστικό ρόλο, λειτουργώντας ως ο βασικός επιχειρησιακός μηχανισμός για τη διαπραγμάτευση συμφωνιών, τη διεθνή συνεργασία, τη διαχείριση κρίσεων και την προάσπιση εθνικών συμφερόντων. Παράλληλα, μέσω του έργου των διπλωματικών και προξενικών αρχών, ενισχύεται η διασύνδεση με την κοινότητα των αποδήμων και παρέχονται κρίσιμες υπηρεσίες στους πολίτες του εξωτερικού.

Οι εκδηλώσεις του φαινομένου στον εν λόγω τομέα αφορούν σε πεδία όπως η διαχείριση ανθρώπινων και οικονομικών πόρων (ενδεικτικά αναφέρονται: διακριτική μεταχείριση, κατάχρηση εξουσίας) και φαινόμενα όπως η δωροδοκία υπαλλήλων (μονίμων ή επιτόπιων) ή/και η κακοδιαχείριση πόρων. Οι πολύπλοκες διαδικασίες, ο υψηλός βαθμός κινητικότητας του στελεχιακού δυναμικού και η άσκηση καθηκόντων σε περιβάλλοντα με αυξημένο βαθμό δυσκολίας αναγνωρίζονται ως επιβαρυντικοί παράγοντες.

Σύμφωνα με την έρευνα της Ε.Α.Δ., αν και έχει σημειωθεί πρόοδος στην ενίσχυση των εχέγγυων ακεραιότητας, υπάρχουν περιθώρια βελτίωσης, με τις βασικές προκλήσεις να εντοπίζονται στις προξενικές υπηρεσίες, τη διοίκηση ανθρώπινου δυναμικού και τη διαχείριση προγραμμάτων διεθνούς βοήθειας. Η έκδοση προξενικών εγγράφων εμφανίζεται ως ιδιαίτερα ευάλωτη στον κίνδυνο διαφθοράς. Στη διαχείριση του ανθρώπινου δυναμικού

προκρίνεται η ενίσχυση της διαφάνειας, με στόχο την δίκαιη μεταχείριση του προσωπικού, την προαγωγή της αξιοκρατίας και την ποιοτική εκπροσώπηση. Τέλος, το Υπουργείο Εξωτερικών προχώρησε στην ψηφιοποίηση διαδικασιών, στην αναδιάρθρωση φορέων υψηλού κινδύνου, στον ψηφιακό μετασχηματισμό των προξενικών υπηρεσιών και στην αναβάθμιση του συστήματος χορήγησης θεωρήσεων, συμπεριλαμβανομένης της ανάπτυξης του ENTRY-EXIT SYSTEM. Επιπλέον, υλοποιήθηκαν στο πλαίσιο του ΕΣΣΚΔ 2022–2025 δράσεις ενημέρωσης για τη διαχείριση περιστατικών δωροδοκίας από ελληνικές εταιρείες στο εξωτερικό.

Τομέας Εθνικής Άμυνας

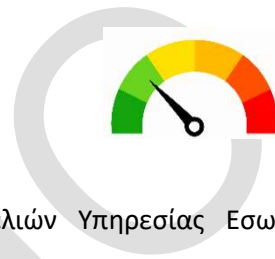
Βαθμός ευαλωτότητας: 5,0

Βήματα Προόδου

- Προτυποποίηση Διαδικασίας Διαχείρισης Καταγγελιών Υπηρεσίας Εσωτερικών Υποθέσεων
- Κεντρικό Αποθετήριο Κινδύνων Διαφθοράς ΥΠΕΘΑ
- Εκστρατεία Ενημέρωσης & Ευαισθητοποίησης στελεχών Ενόπλων Δυνάμεων

Περιοχές Προτεραιότητας

- Αμυντικές προμήθειες / εξοπλιστικές συμβάσεις
- Εκτέλεση προϋπολογισμού εποπτευόμενων φορέων
- Διαχείριση ακίνητης περιουσίας
- Ενίσχυση Επιχειρησιακών Δυνατοτήτων Υπηρεσίας Εσωτερικών Υποθέσεων

Ο τομέας της εθνικής άμυνας καλύπτει το σύνολο των πολιτικών, στρατιωτικών και διοικητικών μέτρων που λαμβάνει το κράτος για την προστασία της εδαφικής ακεραιότητας, της εθνικής κυριαρχίας και της ασφάλειας των πολιτών. Περιλαμβάνει την οργάνωση και λειτουργία των Ενόπλων Δυνάμεων, τη στρατηγική άμυνας, τον εξοπλισμό, την εκπαίδευση και την ετοιμότητα των στρατιωτικών δυνάμεων, καθώς και τη συμμετοχή σε διεθνείς αποστολές και συμμαχίες. Παράλληλα, συμβάλλει στην πολιτική προστασία και διαχείριση κρίσεων όποτε αυτό απαιτηθεί.

Στο σύγχρονο γεωπολιτικό περιβάλλον που χαρακτηρίζεται από προκλήσεις και αβεβαιότητες, οι αμυντικές δαπάνες καταγράφουν συνεχή αύξηση σε παγκόσμιο επίπεδο. Η Ελλάδα διαθέτει ένα από τα μεγαλύτερα ποσοστά του Α.Ε.Π. μεταξύ των μελών της ΕΕ και

του NATO για την κάλυψη των αμυντικών της αναγκών¹⁷, το οποίο για το 2024 ανήλθε στο 3,1% του Α.Ε.Π.¹⁸

Σύμφωνα με τη Διεθνή Διαφάνεια, κάθε αύξηση κατά 1% του στρατιωτικού προϋπολογισμού (ως ποσοστό του ΑΕΠ) συνδέεται με μείωση σχεδόν πέντε μονάδων στον Δείκτη Ακεραιότητας της Αμυντικής Διακυβέρνησης. Ο κίνδυνος εμφάνισης φαινομένων διαφθοράς στον τομέα ενισχύεται από σειρά παραγόντων όπως το απόρρητο που περιβάλλει τις δραστηριότητες του κλάδου λόγω του ρόλου του στην εθνική ασφάλεια, η πολυπλοκότητα των αμυντικών αγαθών και οι εξειδικευμένες απαιτήσεις των σχετικών συμβάσεων και, τέλος, η μη ρύθμιση του “lobbying” και η απουσία επαρκούς πλαισίου προστασίας των “whistleblowers”.

Περιοχές προτεραιότητας αποτελούν οι αμυντικές προμήθειες, η εκτέλεση του προϋπολογισμού των εποπτευόμενων φορέων και η διαχείριση της ακίνητης περιουσίας. Ως προβληματικές πρακτικές αναφέρονται οι συχνές απευθείας αναθέσεις, η πλημμελής σύνταξη συμβάσεων που επιτρέπουν παρερμηνείες κατά την εκτέλεση και η έλλειψη δημοσιότητας, ενώ ως επιβαρυντικοί παράγοντες αναγνωρίζονται η απουσία οργανωτικού και μηχανογραφικού συστήματος και η έλλειψη ολοκληρωμένου πλαισίου για τη διαχείριση των περιουσιακών στοιχείων του Υπουργείου. Διαπιστώνεται ωστόσο πρόοδος στον περιορισμό της διαφθοράς την τελευταία δεκαετία. Ως βήματα προόδου σημειώνονται η εν εξελίξει επικοινωνιακή στρατηγική του ΥΠΕΘΑ για την καταπολέμηση της διαφθοράς, η επιχειρησιακή ενδυνάμωση υπηρεσιών με αντικείμενο τις αμυντικές προμήθειες και τον εσωτερικό έλεγχο και η υλοποίηση δράσεων για τη διαχείριση καταγγελιών με τη χρήση ψηφιακών εργαλείων.

¹⁷ Άνω των 250 δις. σε εξοπλιστικές δαπάνες (χωρίς μισθοδοσία) από το 1974. Επίσης, σύμφωνα με την εισηγητική έκθεση του Κρατικού προϋπολογισμού για το 2025 ο προϋπολογισμός του ΥΠΕΘΑ ανέρχεται σε περισσότερα από 6 δις.

¹⁸ <https://milex.sipri.org/sipri>

Τομέας Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης & Τοπικής Αυτοδιοίκησης

Βαθμός ευαλωτότητας: 9,7

Βήματα Προόδου

- Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου – Σύμβουλοι Ακεραιότητας
- Ρύθμιση Lobbying – Πολιτική Δώρου
- Πλαίσιο Διαχείρισης Κινδύνων
- Αξιολόγηση – Στοχοθεσία
- E-reitharxika
- Κώδικες Δεοντολογίας

Περιοχές Προτεραιότητας

- Κωδικοποίηση νομοθεσίας Τοπικής Αυτοδιοίκησης¹⁹
- Κονδύλια και επιδοτήσεις ΟΤΑ
- Έκδοση αδειών από ΟΤΑ
- Ιχνηλασιμότητα χρηματοδοτήσεων ΜΚΟ
- Παραχώρηση κοινοχρήστων χώρων, δημοτικών οικοπέδων και χώρων πρασίνου/Αλλαγή χρήσης γης
- Διαχείριση κινητής και ακίνητης περιουσίας Δήμων
- Λειτουργία επιχειρήσεων και αναπτυξιακών εταιρειών ΟΤΑ
- Μεταδημότευση – Παροχή επιδομάτων σε δημότες
- Δραστηριότητες Επιτροής – Σύγκρουση Συμφερόντων – Διαχείριση Κινδύνων

Ο τομέας της Δημόσιας Διοίκησης και της Τοπικής Αυτοδιοίκησης έχει κομβικό ρόλο στη διαμόρφωση του κανονιστικού και επιχειρησιακού πλαισίου λειτουργίας του δημόσιου τομέα και των ΟΤΑ, επηρεάζοντας την άσκηση πολιτικής σε κεντρικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο. Το ως άνω ευρύτατο και ιδιαίτερα σύνθετο φάσμα αρμοδιοτήτων σε συνδυασμό με το πλήθος των συναλλαγών και την άμεση διάδραση με τον πολίτη διαμορφώνουν ένα πεδίο εύαλτο στην εμφάνιση φαινομένων κακοδιοίκησης και διαφθοράς.

Η αποτύπωση του τομέα στη συνείδηση των πολιτών ως πεδίου υψηλής ευαλωτότητας, όπως καταδεικνύεται από ποσοτικά ευρήματα ερευνών (Special Eurobarometer 534/2024, Ε.Α.Δ. 2024), σηματοδοτεί ένα κρίσιμο έλλειμμα εμπιστοσύνης. Οι τυπολογίες των φαινομένων διαφθοράς είναι πολυσχιδείς, με πρωταρχικές εστίες κινδύνου να εντοπίζονται στη διαχείριση πολεοδομικών και χωροταξικών ζητημάτων, της αδιαφανούς παραχώρησης δικαιωμάτων χρήσης γης και της κατάληψης κοινόχρηστων χώρων. Αδυναμίες έχουν επισημανθεί στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων που συνάπτουν οι φορείς και ειδικότερα για τη συχνή χρήση απευθείας αναθέσεων, (το όριο των οποίων έχει ανέλθει, ωστόσο

¹⁹ Αναμένεται να βγει εντός του μηνός Μαρτίου σε διαδικασία διαβούλευσης.

χρειάζεται προσοχή για την αποφυγή τυχόν κατατμήσεων και τη στρέβλωση του ανταγωνισμού), καθώς και στον τομέα της διαχείρισης της δημοτικής περιουσίας, με παραδείγματα τη μη είσπραξη οφειλόμενων εσόδων και την εκδήλωση φαινομένων αδιαφάνειας στη λειτουργία των επιχειρήσεων των Ο.Τ.Α. Περαιτέρω, κρίσιμες περιοχές κινδύνου συνδέονται με διαδικασίες που άπτονται της εξυπηρέτησης του πολίτη, όπως ενδεικτικά η χορήγηση αδειών οδήγησης, οι μεταδημοτεύσεις, η χορήγηση προνοιακών επιδομάτων και οι διαδικασίες πολιτογράφησης, ενώ περιστατικά παραβίασης των αρχών της αξιοκρατίας στην οργάνωση και διαχείριση του ανθρώπινου δυναμικού αναγνωρίζονται ως ένας οριζόντιος παράγοντας που επιτείνει τις παραπάνω δυσλειτουργίες.

Η αξιολόγηση από διεθνείς οργανισμούς και θεσμικά όργανα καταδεικνύει τόσο τα επιτευχθέντα βήματα προόδου, όσο και τα εναπομείναντα πεδία προς βελτίωση. Για παράδειγμα, η Ομάδα Κρατών κατά της Διαφθοράς (GRECO) έχει υπογραμμίσει την αναγκαιότητα θέσπισης ολοκληρωμένων πολιτικών ακεραιότητας για τα ανώτατα διοικητικά στελέχη, τονίζοντας ταυτόχρονα την κρισιμότητα της εφαρμογής περιόδου αναστολής (cooling off periods) για κυβερνητικά στελέχη που μεταβαίνουν μετά τη λήξη τη θητείας τους στον ιδιωτικό τομέα, με στόχο την αποτροπή πιθανών καταστάσεων σύγκρουσης συμφερόντων και εμπιστευτικών πληροφοριών. Αξίζει να σημειωθεί ότι το υφιστάμενο πλαίσιο, με τους νόμους 4622/2019, 4727/2020, 4795/2021 και 4829/2021, έχει ήδη ενσωματώσει σημαντικό μέρος αυτών των συστάσεων. Περαιτέρω, η Έκθεση της ΕΕ για το Κράτος Δικαίου (RoL, 2023), ενώ αναγνωρίζει την πρόοδο που έχει επιτευχθεί, αναφερόμενη θετικά στο Ε.Σ.Σ.Κ.Δ. 2022-2025, τον ν.5026/2023 για τις δηλώσεις περιουσιακής κατάστασης και τον ν.4990/2022 για την προστασία μαρτύρων δημόσιου συμφέροντος, επισημαίνει την αναγκαιότητα για την ανάπτυξη ενός ολοκληρωμένου συστήματος διαχείρισης κινδύνων (RoL, 2024), μια σύσταση που φαίνεται να αντιμετωπίζεται καταρχήν σε επίπεδο εισαγωγής του κατάλληλου θεσμικού πλαισίου με τον ν.5013/2023. Στο ίδιο πλαίσιο, ο ΟΟΣΑ υπογραμμίζει την κρισιμότητα της σαφούς οριοθέτησης των αρμοδιοτήτων μεταξύ των διαφόρων διοικητικών επιπέδων, της συστηματικής συλλογής δεδομένων και της ενίσχυσης των μηχανισμών αξιολόγησης της απόδοσης.

Στο πλαίσιο των Ετήσιων Σχεδίων Δράσης (ΕΣΔ) 2024–2025 του Υπουργείου Εσωτερικών, βρίσκεται σε εξέλιξη μια σειρά παρεμβάσεων. Ενδεικτικά αναφέρονται η θέσπιση Παρατηρητηρίου, η ανάπτυξη δείκτη γραφειοκρατίας για την Τοπική Αυτοδιοίκηση, η εισαγωγή του νέου Κώδικα Τοπικής Αυτοδιοίκησης, το νέο πλαίσιο για την επιλογή προϊσταμένων και το αναθεωρημένο πειθαρχικό δίκαιο. Παράλληλα, στο πλαίσιο του ΕΣΔ πραγματοποιήθηκε σειρά παρεμβάσεων για την προώθηση μεταρρυθμίσεων στα πεδία του Εσωτερικού Ελέγχου, του θεσμού του Συμβούλου Ακεραιότητας, της ρύθμισης του πλαισίου δράσης των ομάδων άσκησης επιρροής (lobbying), της διαχείρισης κινδύνων στον δημόσιο τομέα, και της ενίσχυσης της πειθαρχικής διαδικασίας.

Τομέας Παιδείας

Βαθμός ευαλωτότητας: 7,9

Βήματα Προόδου

- Νέο πειθαρχικό δίκαιο μελών ΔΕΠ - ΕΕΠ – ΕΔΙΠ - ΕΤΕΠ των ΑΕΙ
- Ψηφιοποίηση φυσικού αρχείου ΔΟΑΤΑΠ
- Σύστημα Καταγραφής Ακαδημαϊκών τίτλων – eDiplomas

Περιοχές Προτεραιότητας

- Ενίσχυση Εσωτερικού Ελέγχου
- Χορήγηση υποτροφιών & φοιτητικές παροχές (σίτιση, στέγαση)
- Κατανομή κονδυλίων έρευνας - Διαχείριση ερευνητικών πόρων (ΕΛΚΕ)
- Κονδύλια για υποδομές και συντήρηση εγκαταστάσεων
- Διαχείριση περιουσίας εποπτευόμενων φορέων

Ο τομέας περιλαμβάνει δράσεις και πολιτικές που σχετίζονται με την πρωτοβάθμια, δευτεροβάθμια και τριτοβάθμια εκπαίδευση, την επαγγελματική κατάρτιση, τη δια βίου μάθηση, καθώς και την εκπαιδευτική πολιτική γενικότερα. Συνιστά στρατηγικό πυλώνα των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης του ΟΗΕ και άσκησης δημόσιας πολιτικής στα σύγχρονα κράτη.

Ωστόσο, σύμφωνα με τη Διεθνή Διαφάνεια, το 41% των ανθρώπων παγκοσμίως θεωρούν ότι το εν λόγω πεδίο εμφανίζει υψηλά ή/και πολύ υψηλά επίπεδα διαφθοράς. Η διαφθορά στην παιδεία, αν και λιγότερο έντονη απ' ό,τι σε άλλους τομείς, υπονομεύει την ποιότητα της παρεχόμενης γνώσης, τη νομιμοποίηση του εκπαιδευτικού συστήματος, την ισότητα ευκαιριών και την ορθή χρήση δημόσιων πόρων. Στην Ελλάδα, το Ειδικό Ευρωβαρόμετρο για τη διαφθορά (2025) δείχνει ότι περίπου 1 στους 3 πολίτες θεωρεί τη δωροδοκία και την κατάχρηση εξουσίας διαδεδομένες στον τομέα της Παιδείας. Η έρευνα της Ε.Α.Δ. (2024) καταγράφει ακόμη υψηλότερα ποσοστά, με 59% των πολιτών και 57% των εμπειρογνομόνων να θεωρούν τη διαφθορά στον τομέα της Παιδείας αρκετά ή ευρέως διαδεδομένη.

Η ίδια έρευνα εντοπίζει την κακοδιαχείριση πόρων, την έλλειψη διαφάνειας, τις αθέμιτες πρακτικές, τη δωροδοκία στις εξετάσεις, τις πελατειακές σχέσεις, την πολιτικοποίηση της στελέχωσης, την παραβίαση της ακαδημαϊκής ακεραιότητας και των κανόνων διασφάλισης ποιότητας ως τις συνηθέστερες εκφάνσεις του φαινομένου. Συγκεκριμένα, ως προβληματικές περιοχές αναγνωρίζονται η επιστημονική έρευνα, η διαχείριση κονδυλίων μέσω του Ελληνικού Ιδρύματος Έρευνας και Καινοτομίας (ΕΛΙΔΕΚ) και των Ειδικών Λογαριασμών Κονδυλίων και Έρευνας (ΕΛΚΕ), καθώς και η έλλειψη διαφάνειας στον τρόπο αξιολόγησης προτάσεων ερευνητικών έργων. Επίσης, αναφέρονται προβλήματα στις φοιτητικές εστίες,

στη σίτιση και στις υποτροφίες (π.χ. αλλοίωση δικαιολογητικών). Άλλα παραδείγματα αφορούν σε φαινόμενα αναξιοκρατίας και νεποτισμού στη διαδικασία κρίσης/αξιολόγησης μελών της σχολικής και ακαδημαϊκής κοινότητας, τεχνητή αύξηση αριθμού μαθητών για αποφυγή μετακινήσεων εκπαιδευτικών, ιδιαίτερα μαθήματα από δημόσιους εκπαιδευτικούς, κατάχρηση εξουσίας, ατιμωρησία, λογοκλοπή, αδικαιολόγητη αποχή από καθήκοντα, κατοχή δεύτερης θέσης χωρίς άδεια και δωροληψία μελών Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (ΔΕΠ). Στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων αναφέρθηκαν επίσης περιπτώσεις φωτογραφικών προκηρύξεων, απευθείας αναθέσεων, κατάτμησης προϋπολογισμού, τεχνητής αύξησης κονδυλίων και κακής διαχείρισης από εποπτευόμενους φορείς.

Αναφορικά με τη μεταβολή της διαφθοράς την τελευταία δεκαετία, σε ποσοστό 70% εκτιμάται ότι αυτή έχει περιοριστεί. Ενδεικτικά μέτρα που υλοποιούνται από το αρμόδιο Υπουργείο περιλαμβάνουν: βελτίωση της διαδικασίας επιλογής στελεχών διοίκησης εκπαίδευσης, αναθεώρηση του πλαισίου αξιολόγησης, νέα κριτήρια επιλογής εκπαιδευτικών και δυνατότητα ελεύθερης επιλογής σχολικής μονάδας, νέο πλαίσιο για την εκλογή και εξέλιξη των μελών Δ.Ε.Π. Επιπλέον, στο πλαίσιο της Βίβλου Ψηφιακού Μετασχηματισμού 2020-2025, ενισχύθηκε η διαφάνεια μέσω αυτοματοποίησης, διαλειτουργικότητας και ψηφιακών υπηρεσιών (π.χ. ηλεκτρονικές ψηφοφορίες στα Α.Ε.Ι., eDiplomas, ψηφιοποίηση αρχείων, ηλεκτρονικές εγγραφές φοιτητών). Τέλος, στο πλαίσιο του Ε.Σ.Σ.Κ.Δ. 2022-2025 υλοποιήθηκαν η ψήφιση κώδικα πειθαρχικού δικαίου μελών Δ.Ε.Π. και δράσεις ευαισθητοποίησης για τις συνέπειες της διαφθοράς στα Α.Ε.Ι.

Τομέας Αθλητισμού

Βαθμός ευαλωτότητας: 6,3

Βήματα Προόδου

- Εθνική Πλατφόρμα Αθλητικής Ακεραιότητας (Ε.Π.ΑΘΛ.Α.)
- Κώδικες Δεοντολογίας αθλητικών ομοσπονδιών
- Red Button για υποβολή ανώνυμης αναφοράς για χειραγωγημένους αγώνες
- Ορισμός κριτηρίων κατανομής επιχορηγήσεων σε ερασιτεχνικά σωματεία
- Λειτουργία του ψηφιακού εισιτηρίου
- Δημιουργία θεσμικού πλαισίου για τη διαπροσωπική βία στο αθλητικό περιβάλλον

Περιοχές Προτεραιότητας

- Χειραγώγηση αγώνων και παράνομος στοιχηματισμός με έμφαση στη διενέργεια στοχευμένων ελέγχων και στοιχηματικής ανάλυσης
- Ενίσχυση μηχανισμών εποπτείας αθλητικών σωματείων
- Αποτελεσματική διαχείριση αθλητικών εγκαταστάσεων και υποδομών
- Αντιμετώπιση διαπροσωπικής βίας στο αθλητικό περιβάλλον μέσω ενίσχυσης δικλίδων ακεραιότητας και λογοδοσίας
- Ψηφιακός μετασχηματισμός με έμφαση στα μητρώα, τα συστήματα καταγγελιών και τα εργαλεία ανάλυσης κινδύνων αθλητικής ακεραιότητας

Ο αθλητισμός περιλαμβάνει κάθε μορφή οργανωμένης ή ελεύθερης σωματικής δραστηριότητας που αποσκοπεί στη φυσική ευεξία, την ψυχαγωγία, την άμιλλα και την ανάπτυξη κοινωνικών δεξιοτήτων. Σε αυτόν εντάσσονται ατομικά και ομαδικά αγωνίσματα, ο σχολικός, πανεπιστημιακός, επαγγελματικός και ερασιτεχνικός αθλητισμός, καθώς και δραστηριότητες για άτομα με αναπηρία ή αθλήματα αναψυχής. Παρά τη θετική του συμβολή, ο τομέας αθλητισμού εμφανίζει υψηλή ευπάθεια σε φαινόμενα διαφθοράς, λόγω της εμπορευματοποίησης των αγώνων, της διαχείρισης υψηλών χρηματικών ποσών, του στοιχηματισμού (κυρίως του παράνομου) και της διεθνοποίησης των διοργανώσεων, με ιδιαίτερη επιβάρυνση λόγω του πλήθους των εμπλεκόμενων φορέων, καθώς και των δυσκολιών εποπτείας και ελέγχου σε υπερεθνικό επίπεδο.

Σε σχετική έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (2024), ο αθλητισμός κατατάσσεται ανάμεσα στους έξι τομείς πολιτικής με τον υψηλότερο κίνδυνο εμφάνισης φαινομένων διαφθοράς. Η υλοποίηση έργων, η διαχείριση αθλητικών υποδομών, ο στοιχηματισμός, η διακίνηση σκευασμάτων, η διοίκηση διοργανώσεων και ομάδων αναδεικνύονται ως περιοχές προτεραιότητας. Οι πλέον συνήθεις εκδηλώσεις του φαινομένου περιλαμβάνουν στημένα παιχνίδια, δωροδοκίες αθλητών και παραγόντων, παράνομο στοιχηματισμό, ντόπινγκ, ξέπλυμα χρήματος, φοροδιαφυγή, εμπορική εκμετάλλευση, αδιαφάνεια και ευνοιοκρατία.

Επίσης, σχετική έρευνα της Ε.Α.Δ. (2024) δείχνει, αντίστοιχα, για την Ελλάδα ότι 8 στους 10 πολίτες και πάνω από το 80% των ειδικών στο πεδίο θεωρούν τη διαφθορά στον αθλητισμό αρκετά έως ευρέως διαδεδομένη. Τα κύρια προβλήματα εντοπίζονται στην επιλογή προπονητών με ευνοιοκρατικά κριτήρια, στη διαχείριση εγκαταστάσεων χωρίς τις απαραίτητες άδειες, σε καθυστερήσεις συμμόρφωσης με το κανονιστικό πλαίσιο και σε αδιαφανείς διαδικασίες ανάθεσης διοργανώσεων.

Τέλος, αναγνωρίζεται ότι κατά την τελευταία δεκαετία έχει σημειωθεί πρόοδος, δεδομένου ότι δεν καταγράφεται διόγκωση της διαφθοράς, αλλά σταθεροποίηση με τάση για περιορισμό του φαινομένου. Τα κύρια βήματα προόδου περιλαμβάνουν τις ακόλουθες παρεμβάσεις:

- Λειτουργία Εθνικής Πλατφόρμας Αθλητικής Ακεραιότητας Ε.Π.ΑΘΛ.Α.,
- Κώδικες Δεοντολογίας αθλητικών ομοσπονδιών,
- Εφαρμογή “Red Button” για ανώνυμες καταγγελίες,
- Θέσπιση κριτηρίων επιχορήγησης σε ερασιτεχνικά σωματεία,
- Λειτουργία του ψηφιακού εισιτηρίου,
- Δημιουργία θεσμικού πλαισίου για τη διαπροσωπική βία στο αθλητικό περιβάλλον και
- Ψηφιακός Μετασχηματισμός.

Ειδικότερα, η Ε.Π.ΑΘΛ.Α., που ιδρύθηκε το 2021 στο πλαίσιο της Σύμβασης “Macolin”, λειτουργεί για την αντιμετώπιση της χειραγώγησης αγώνων που πολλές φορές συνδέεται με τον παράνομο στοιχηματισμό. Ψηφιακά εργαλεία όπως το ψηφιακό εισιτήριο που επιτρέπει την ταυτοποίηση φιλάθλων και η εφαρμογή “myKourosApp” και το “Red Button” προάγουν τη διαφάνεια και τη χρηστή διοίκηση όλου του αθλητικού οικοσυστήματος. Ο ν.5176/2025 εισάγει νέους μηχανισμούς παρακολούθησης, διαφάνειας και λογοδοσίας που καλύπτουν και τον ερασιτεχνικό αθλητισμό, ενώ η Σύμβαση “Saint-Denis” ενισχύει τη διατομεακή συνεργασία για την ασφάλεια, προστασία και εξυπηρέτηση σε ποδοσφαιρικούς αγώνες και

άλλα αθλητικά γεγονότα. Επιπρόσθετα, το Στρατηγικό Σχέδιο Ενίσχυσης της Ακεραιότητας και Καταπολέμησης της Διαφθοράς στον Αθλητισμό (2022) έχει εισάγει παρεμβάσεις σε περιοχές όπως η χρηστή διακυβέρνηση, ο εκφοβισμός, η βία στα γήπεδα, το ντόπινγκ και η χειραγώγηση αγώνων. Στην ίδια κατεύθυνση, στο πλαίσιο του ΕΣΣΚΔ 2022–2025 εκδόθηκε Κώδικας Δεοντολογίας για τις ομοσπονδίες και υλοποιήθηκαν δράσεις ευαισθητοποίησης.

Τομέας Υγείας

Βαθμός ευαλωτότητας: 10,0

Βήματα Προόδου

- Εθνική πολιτική φαρμάκου
- Μητρώο ασθενών
- Σύστημα επιλογής Διοικητών Νοσοκομείων και Υγειονομικών Περιφερειών
- Σύστημα προγραμματισμού χειρουργείων
- Σύστημα διαχείρισης ασθενών στα Τμήματα Επειγόντων Περιστατικών

Περιοχές Προτεραιότητας

- Προμήθεια φαρμάκων και ιατροτεχνολογικού εξοπλισμού
- Παράνομη συνταγογράφηση
- Λειτουργία ΑΜΚΕ²⁰ και Δομών Ψυχικής Υγείας
- Τήρηση κανόνων δεοντολογίας από νοσηλευτικό και ιατρικό προσωπικό
- Άσκηση ιδιωτικού έργου από ιατρούς ΕΣΥ²¹
- Περιστατικά ιατρικής αμέλειας

Ο τομέας της υγείας περιλαμβάνει το σύνολο των υπηρεσιών, δομών και ανθρώπινου δυναμικού που αποσκοπούν στην πρόληψη, διάγνωση, θεραπεία και φροντίδα της υγείας του πληθυσμού. Αποτελείται από δημόσιους φορείς, όπως νοσοκομεία, κέντρα υγείας, το Υπουργείο Υγείας και άλλους οργανισμούς, καθώς και από ιδιωτικούς φορείς (ιδιωτικά νοσοκομεία, ιατρεία, φαρμακεία). Απασχολεί σημαντικό αριθμό εργαζομένων σε πολλές ειδικότητες (γιατροί, νοσηλευτές, διοικητικοί κ.α.) σε ιδιωτικό και δημόσιο τομέα. Περιλαμβάνει πλήθος υποδομών, σύνθετο εξοπλισμό, στηρίζεται στη χρήση εξειδικευμένης τεχνολογίας και καλύπτει πολύ μεγάλο αριθμό χρηστών. Σημαντικό ρόλο διαδραματίζει η φαρμακευτική περίθαλψη, που καλύπτει την προμήθεια, διαχείριση και διάθεση φαρμάκων.

Ένας διαχρονικός κίνδυνος για την αποτελεσματική άσκηση δημόσιας πολιτικής στον τομέα υγείας είναι η διαφθορά, που μειώνει την αποτελεσματικότητα των εθνικών συστημάτων, αποτρέπει την ισότιμη πρόσβαση και υποβαθμίζει την ποιότητα των υπηρεσιών. Η ευαλωτότητα του τομέα οφείλεται στην πολυπλοκότητα των συστημάτων, στις υψηλές

²⁰ Αστικές Μη Κερδοσκοπικές Εταιρείες (ΑΜΚΕ)

²¹ Εθνικό Σύστημα Υγείας (ΕΣΥ)

δαπάνες και στις μεγάλες χρηματοδοτήσεις, στα αντικρουόμενα συμφέροντα των εμπλεκόμενων (π.χ. φαρμακοβιομηχανίες), αλλά και στην εξάρτηση των πολιτών από τις παρεχόμενες υπηρεσίες.

Στην Ελλάδα, σύμφωνα με το Ειδικό Ευρωβαρόμετρο για τη διαφθορά (2024), εννέα στους δέκα πολίτες κατατάσσουν τον Τομέα Υγείας πρώτο στη λίστα όπου η δωροδοκία είναι εξαιρετικά διαδεδομένη — το υψηλότερο αρνητικό ποσοστό τόσο μεταξύ των τομέων πολιτικής σε εθνικό επίπεδο, όσο και συγκριτικά με τα λοιπά κράτη μέλη της ΕΕ. Η έρευνα της Ε.Α.Δ. (2024) επιβεβαιώνει τα παραπάνω: το 55% των πολιτών και το 61,76% των εμπειρογνομόνων θεωρούν ότι στον τομέα υπάρχει εκτεταμένη ή ευρέως εκτεταμένη διαφθορά. Ωστόσο, το 65% των ερωτηθέντων πιστεύει ταυτόχρονα ότι τα φαινόμενα διαφθοράς έχουν περιοριστεί την τελευταία δεκαετία.

Στα βήματα προόδου για τον περιορισμό της διαφθοράς περιλαμβάνονται η ενίσχυση του ρυθμιστικού πλαισίου σε περιοχές υψηλού κινδύνου, όπως: καθορισμός πλαισίου συνεργασίας Πολιτείας – Φαρμακοβιομηχανίας, ο εκσυγχρονισμός της διαδικασίας μεταμοσχεύσεων, η χάραξη ενιαίας εθνικής πολιτικής φαρμάκου, η δημιουργία μητρώου ασθενών και ο νέος τρόπος επιλογής και αξιολόγησης Διοικητών Νοσοκομείων και Υγειονομικών Περιφερειών, το σύστημα αναμονής ασθενών στα Τμήματα Επειγόντων Περιστατικών, το πληροφοριακό σύστημα παρακολούθησης διαθεσιμότητας φαρμάκων, ο εξορθολογισμός προγραμματισμού χειρουργείων, ο ψηφιακός μετασχηματισμός της Υγείας και η αξιοποίηση εφαρμογών τεχνητής νοημοσύνης για τον έλεγχο και τη βελτιστοποίηση των κανόνων συνταγογράφησης. Τέλος, στο πλαίσιο του Ε.Σ.Σ.Κ.Δ. 2022–2025, ολοκληρώθηκαν με επιτυχία: κωδικοποίηση πειθαρχικού δικαίου για επαγγελματίες του Ε.Σ.Υ., αναθεώρηση Κωδίκων Δεοντολογίας, έκθεση αξιολόγησης κινδύνων ακεραιότητας σε διοικητικές διαδικασίες του Υπουργείου, καθώς και δράσεις ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης για τις συνέπειες της διαφθοράς.

Τομέας Προστασίας του Πολίτη

Βαθμός ευαλωτότητας: 6,2

Βήματα Προόδου

- Εθνικός Μηχανισμός Διερεύνησης Περιστατικών Αστυνομικής Αυθαιρεσίας
- Δημιουργία Δ/σης Αντιμετώπισης Οργανωμένου Εγκλήματος ΕΛ.ΑΣ.

Περιοχές Προτεραιότητας

- Αξιολόγηση κινδύνων διαφθοράς
- Ολοκληρωμένη στρατηγική για την καταπολέμηση της διαφθοράς
- Ενίσχυση δικλίδων ακεραιότητας

Ο τομέας Προστασίας του Πολίτη καλύπτει όλες τις δράσεις, πολιτικές και υπηρεσίες που αποσκοπούν στην ασφάλεια, προστασία και διασφάλιση των δικαιωμάτων των πολιτών.

Στον τομέα, εντάσσονται ειδικότερα η καταπολέμηση του εγκλήματος, η δημόσια τάξη, η πρόληψη και αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης με στόχο την προστασία και την ασφάλεια των πολιτών.

Η κρισιμότητα της αποστολής και των αρμοδιοτήτων των εν λόγω υπηρεσιών καθιστά αναγκαία τη διασφάλιση της αποτελεσματικής λειτουργίας τους, με σεβασμό στις αρχές της διαφάνειας και της δημόσιας ακεραιότητας. Η εμφάνιση φαινομένων διαφθοράς, ιδίως στον εν λόγω τομέα, αποδυναμώνει την αξιοπιστία και την εμπιστοσύνη των πολιτών στους θεσμούς.

Οι ιδιαίτερες συνθήκες λειτουργίας στον εν λόγω τομέα οι οποίες συνδυάζουν την άσκηση δημόσιας εξουσίας με το δικαίωμα νόμιμης βίας και περιορισμού της ελευθερίας, επιτάσσουν την ενίσχυση των θεσμικών και επιχειρησιακών αντίβαρων, προς αποτροπή τυχόν καταχρηστικών και αθέμιτων πρακτικών. Σύμφωνα με την τελευταία έκδοση του Ευρωβαρομέτρου, το ποσοστό των πολιτών που αναφέρουν περιστατικά δωροδοκίας και κατάχρησης εξουσίας στον τομέα είναι σημαντικά υψηλότερα του ευρωπαϊκού μέσου όρου. Επίσης, σύμφωνα με τη σχετική έρευνα της Ε.Α.Δ., το 44% των πολιτών θεωρούν ότι στην Ελληνική Αστυνομία (ΕΛΑΣ) υπάρχει διαφθορά. Τα μεγαλύτερα ποσοστά διαφθοράς σύμφωνα με την έρευνα καταγράφονται στον τομέα των αλλοδαπών (55%) και στη διαχείριση των τομέων της ασφάλειας και της δημόσιας τάξης. Σοβαρές προκλήσεις εντοπίζονται επίσης στη διαχείριση του ανθρώπινου δυναμικού και στις διαδικασίες ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων. Οι αδυναμίες αυτές επισημαίνονται και στην Έκθεση αξιολόγησης της χώρας από την GRECO (Ομάδα Κρατών κατά της Διαφθοράς), η οποία τονίζει την ανάγκη λήψης μέτρων για την ενίσχυση της ακεραιότητας στην ΕΛ.ΑΣ.

Για την αντιμετώπιση των ανωτέρω, έχουν ήδη δρομολογηθεί παρεμβάσεις, με πιο πρόσφατη τη ψήφιση του ν. 5187/2025 για την αναβάθμιση της επιχειρησιακής αποτελεσματικότητας της ΕΛ.ΑΣ. Επιπλέον, βρίσκεται σε εξέλιξη η εκπόνηση Κώδικα Δεοντολογίας για τους σωφρονιστικούς υπαλλήλους και η επικαιροποίηση του Κώδικα Δεοντολογίας για τους αστυνομικούς υπαλλήλους.

Τομέας Υποδομών και Μεταφορών

Βαθμός ευαλωτότητας: 8,9

Βήματα Προόδου

- Εθνική Στρατηγική για την εισαγωγή Building Information Modelling (BIM)
- Αναδιάρθρωση & Ψηφιακός Μετασχηματισμός ΟΣΕ και ΕΡΓΟΣΕ
- Νέο θεσμικό πλαίσιο ΚΤΕΟ
- Ψηφιοποίηση διαδικασιών εγγραφής, διαχείρισης και έκδοσης πιστοποιητικών ΜΗΤΕ

Περιοχές Προτεραιότητας

- Παρακολούθηση συμβάσεων δημοσίων έργων (Σχεδιασμός, υλοποίηση, παραλαβή και συντήρηση έργων υποδομών)
- Πλήρης ενσωμάτωση των ευρωπαϊκών οδηγιών για τις μεταφορές στο εθνικό δίκαιο, και ενίσχυση της διαφάνειας σε περιοχές αυξημένου κινδύνου διαφθοράς (μεταχειρισμένα οχήματα, ΚΤΕΟ, άδειες οδήγησης)
- Χρηματοδότηση ΚΤΕΛ/ΚΤΕΛ ΑΕ

Ο τομέας περιλαμβάνει την ανάπτυξη, συντήρηση και βελτίωση των υποδομών και των μεταφορών οι οποίες διευκολύνουν τις μετακινήσεις και υποστηρίζουν την οικονομική λειτουργία. Καλύπτει τις οδικές, σιδηροδρομικές, λιμενικές και αεροπορικές υποδομές, καθώς και τα δημόσια συγκοινωνιακά δίκτυα όπως λεωφορεία, μετρό και τραμ. Επίσης, περιλαμβάνει την ανάπτυξη υποδομών διαχείρισης υδάτων, όπως έργα ταμίευσης και μεταφοράς νερού για άρδευση και ύδρευση, ενώ ιδιαίτερη σημασία δίνεται στις βιώσιμες και «έξυπνες» υποδομές που ενσωματώνουν νέες τεχνολογίες.

Ο τομέας αυτός διαθέτει διαρθρωτικά χαρακτηριστικά που τον καθιστούν ιδιαίτερα ευάλωτο σε φαινόμενα διαφθοράς. Τα υψηλά κόστη των συγκοινωνιακών έργων και των έργων υποδομής, το μεγάλο μέγεθός τους, ο μακροχρόνιος ορίζοντας υλοποίησης, η πολυπλοκότητα των διαδικασιών, οι ασφυκτικές χρονικές πιέσεις για ολοκλήρωσή τους, η στενή διασύνδεση με τη δημόσια διοίκηση και η εμπλοκή πλήθους φορέων δημιουργούν ένα περιβάλλον που ενέχει αυξημένους κινδύνους για αδιαφάνεια και κακοδιαχείριση. Αυτή η πολυπλοκότητα αντικατοπτρίζεται στον κύκλο ζωής των έργων, όπου τα πολλαπλά σημεία λήψης αποφάσεων δυσχεραίνουν τον εντοπισμό και την απόδοση ευθυνών. Η ευθύνη για τον σχεδιασμό, την προετοιμασία, την προγραμματική ωρίμανση, τις διαγωνιστικές διαδικασίες, την υλοποίηση, την παρακολούθηση, την παράδοση και τη συντήρηση επιμερίζεται μεταξύ διαφορετικών φορέων, με αποτέλεσμα να καθίσταται θολό το πλαίσιο λογοδοσίας. Επίσης, η αξιοποίηση πολλών χρηματοδοτικών εργαλείων, με διακριτά Συστήματα Διαχείρισης και Ελέγχου εντείνει τα προβλήματα ελέγχου και συντονισμού σε όλα τα στάδια υλοποίησης των έργων.

Σύμφωνα με τη μελέτη της ΕΕ²² (2024), ο συγκεκριμένος τομέας συγκαταλέγεται μεταξύ των έξι τομέων πολιτικής με τη μεγαλύτερη έκθεση σε φαινόμενα διαφθοράς, τα οποία μπορεί να εκδηλωθούν σε οποιοδήποτε στάδιο του κύκλου ζωής ενός έργου – από τον σχεδιασμό, την προετοιμασία, τη συμβασιοποίηση, την υλοποίηση, τη λειτουργία/συντήρηση και την τελική διάθεση ή απόσυρση. Συμπληρωματικά, ο ΟΟΣΑ (2022²³) θεωρεί αναγκαία τη στενή συνεργασία μεταξύ δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, την καθιέρωση κοινών προτύπων και τη θέσπιση αξιόπιστων εξωδικαστικών μηχανισμών πρόληψης.

Αναφορικά με την αντίληψη των πολιτών σχετικά με την έκταση της διαφθοράς τα ευρήματα της έρευνας του Ευρωβαρομέτρου²⁴ (2023, 2024) κατατάσσουν τη διαχείριση των εν λόγω δημόσιων συμβάσεων μεταξύ των πιο προβληματικών για χρηματισμό και κατάχρηση εξουσίας. Αντίστοιχη εικόνα προκύπτει και από την έρευνα κοινής γνώμης της Ε.Α.Δ. κατά την ως άνω χρονική περίοδο, σύμφωνα με την οποία το 95% θεωρεί ότι η διαφθορά στον τομέα των δημοσίων έργων κυμαίνεται από αρκετά διαδεδομένη έως ευρέως εκτεταμένη, με τους ειδικούς του πεδίου να συμφωνούν.

Ειδικότερα παραδείγματα που αναφέρθηκαν στις έρευνες επικεντρώνονται κυρίως στη διαχείριση δημοσίων συμβάσεων, από την εκπόνηση ανεπαρκών μελετών έως την παραλαβή και τη συντήρηση των έργων. Ιδιαίτερη ανησυχία προκαλεί η κατάχρηση της δυνατότητας σύναψης απευθείας αναθέσεων, η ασάφεια μεταξύ έργων και προμηθειών στις διαγωνιστικές διαδικασίες, καθώς και η διατύπωση φωτογραφικών κριτηρίων σε διακηρύξεις. Επιπρόσθετα, μελέτη της ΕΕ²⁵ για τα κράτη – μέλη αναφέρει την εμφάνιση αδικαιολόγητων πολιτικών παρεμβάσεων κατά τον σχεδιασμό έργων υποδομής, την επιλογή γης προς απαλλοτρίωση, την προώθηση έργων από ιδιωτικές επιχειρήσεις για εξυπηρέτηση συμφερόντων, την υποβολή ατελών ή ανακριβών περιβαλλοντικών μελετών, περιπτώσεις υπεξαίρεσης υλικών και παραλαβής εξοπλισμού χωρίς ποιοτικό έλεγχο, τη δωροδοκία για την ανάθεση υπηρεσιών συντήρησης και τη χειραγώγηση των αποτιμήσεων περιουσιακών στοιχείων.

Στον τομέα των Μεταφορών, οι έρευνες της Ε.Α.Δ. αναδεικνύουν ως περιοχές αυξημένου κινδύνου τη χορήγηση επαγγελματικών αδειών οδήγησης και την έκδοση αδειών κυκλοφορίας εισαγόμενων μεταχειρισμένων οχημάτων, και την οικονομική διαχείριση των ΚΤΕΛ και ΚΤΕΛ Α.Ε. επισημαίνοντας την ανάγκη πλήρους ενσωμάτωσης σχετικών ευρωπαϊκών οδηγιών και ενίσχυσης της διαφάνειας στις διαδικασίες επιλογής και πρόσληψης προσωπικού.

Δράσεις περιορισμού της διαφθοράς έχουν αναληφθεί από το αρμόδιο Υπουργείο, εστιάζοντας στη βελτίωση του θεσμικού πλαισίου και της επιχειρησιακής ικανότητας. Χαρακτηριστικά παραδείγματα περιλαμβάνουν η έκδοση νέου κανονιστικού πλαισίου με τη θέσπιση νέων τεχνικών προδιαγραφών του συστήματος μηχανογράφησης των Κέντρων Τεχνικού Ελέγχου Οχημάτων (ΚΤΕΟ) και τον έλεγχο οχημάτων, η οργανωτική και ψηφιακή μεταρρύθμιση του σιδηροδρομικού τομέα με την αναδιάρθρωση του θεσμικού πλαισίου, των

²² "High-risk areas of corruption in the EU: A mapping and in-depth analysis" (2024)

²³ Έκθεση του ΟΟΣΑ "Catalysing collective action to combat corruption in Infrastructure" (2022)

²⁴ "Citizens' attitudes towards corruption in the EU in 2024" (Special Eurobarometer 548)

²⁵ "High-risk areas of corruption in the EU: A mapping and in-depth analysis" (2024)

διαδικασιών και των αρμοδιοτήτων ΟΣΕ και ΕΡΓΟΣΕ, καθώς και η θέση σε εφαρμογή των απαιτήσεων του Κανονισμού ΕΚ 1370/2007 και του ν.4974/2022, όπως ισχύει. Επίσης, η Εθνική Στρατηγική για το “Building Information Modelling (BIM)” στοχεύει στη βελτίωση των διαδικασιών ανάθεσης, κατασκευής και συντήρησης έργων, περιορίζοντας αστοχίες και καθυστερήσεις. Τέλος, το έργο «Απλούστευση και ψηφιοποίηση διαδικασιών εγγραφής, διαχείρισης και έκδοσης πιστοποιητικών από το ΜΗ.Τ.Ε.», ενταγμένο στο ΕΣΣΚΔ 2022 – 2025 επιδιώκει την πλήρη ψηφιοποίηση των διαδικασιών και τη λειτουργία ενός ενιαίου πληροφοριακού συστήματος, ενισχύοντας τη διαφάνεια και την αποτελεσματικότητα στην υλοποίηση δημοσίων έργων και μελετών.

Τομέας Περιβάλλοντος και Ενέργειας

Βαθμός ευαλωτότητας: 9,7

Βήματα Προόδου

- Κωδικοποίηση πολεοδομικής νομοθεσίας
- Νέο θεσμικό πλαίσιο για τον χωροταξικό σχεδιασμό για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, τη βιομηχανία, τον τουρισμό και την υδατοκαλλιέργεια
- Ενιαίος Ψηφιακός Χάρτης

Περιοχές Προτεραιότητας

- Λειτουργία Υπηρεσιών Δόμησης Δήμων
- Έλεγχος οικοδομικών αδειών και τακτοποιήσεων
- Διαχείριση αποβλήτων
- Παρακολούθηση λειτουργίας σταθμών συμπαραγωγής ηλεκτρισμού – θερμότητας υψηλής απόδοσης (ΣΗΘΥΑ)
- Αδειοδοτήσεις εκμετάλλευσης φυσικών πόρων (αμμοληψίες, εξορυκτικές δραστηριότητες)

Ο τομέας περιβάλλοντος και ενέργειας περιλαμβάνει πολιτικές, φορείς, δραστηριότητες και υποδομές για τη διατήρηση και βελτίωση της ποιότητας του περιβάλλοντος, τον χωροταξικό και πολεοδομικό σχεδιασμό της χώρας και την προώθηση της ανάπτυξης στους τομείς της ενέργειας και των ορυκτών πρώτων υλών, σύμφωνα με τις αρχές της βιώσιμης ανάπτυξης¹. Συγκεκριμένα, ο τομέας καλύπτει τη διαχείριση δασών, προστατευόμενων περιοχών και υδάτων, την προστασία της βιοποικιλότητας, την αντιμετώπιση της ρύπανσης (ατμοσφαιρικής, υδάτινης, εδαφικής), την ανακύκλωση, τη διαχείριση αποβλήτων, την κλιματική αλλαγή, τη βιώσιμη ανάπτυξη, την περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων, ελέγχους συμμόρφωσης και επιβολή κυρώσεων για περιβαλλοντικές παραβάσεις. Αποτελεί τομέα στρατηγικής σημασίας με επιπτώσεις στην οικονομία, στη δημόσια υγεία και στην κλιματική αλλαγή.

Σύμφωνα με την έκθεση του ΟΟΣΑ "Anti-corruption and Integrity Outlook 2024", καθίσταται αναγκαία η ύπαρξη αυστηρού θεσμικού πλαισίου και η ενίσχυση των δικλίδων ακεραιότητας και διαφάνειας, λόγω της δυναμικής σύγκρουσης συμφερόντων και της υπερεθνικής διάστασης των περιβαλλοντικών ζητημάτων. Παρόμοια, η έκθεση του "UNODC" και της Παγκόσμιας Τράπεζας με τίτλο "Addressing Corruption Risks to Safeguard the Response to Climate Change" (2024) αναδεικνύει τους κινδύνους που απορρέουν από την αυξημένη ενεργειακή ζήτηση, τη διαχείριση των χρηματοδοτήσεων για την κλιματική αλλαγή, καθώς και την ασάφεια που επικρατεί στην αγορά του άνθρακα.

Επιπρόσθετα, οι έρευνες της Ε.Α.Δ. καταδεικνύουν πως ο τομέας αυτός θεωρείται ιδιαίτερα ευάλωτος σε φαινόμενα διαφθοράς. Ειδικότερα, 9 στους 10 πολίτες χαρακτηρίζουν «αρκετά έως ευρέως εκτεταμένη» τη διαφθορά στον τομέα, ενώ και οι εμπειρογνώμονες σε ποσοστό 46% συμφωνούν με αυτήν την εκτίμηση. Ως περιοχές αυξημένου κινδύνου αναγνωρίζονται η παράνομη δόμηση και η διαχείριση πολεοδομικών αυθαιρεσιών, κυρίως σε περιοχές ιδιαίτερου φυσικού κάλλους, όπου συχνά δεν τηρείται το θεσμικό πλαίσιο ούτε εφαρμόζονται διαδικασίες υπαγωγής σε νόμους τακτοποίησης. Επίσης, σημαντικά προβλήματα καταγράφονται στη διαχείριση αποβλήτων: παράνομες απορρίψεις, λειτουργία Χώρων Υγειονομικής Ταφής Απορριμμάτων (ΧΥΤΑ) χωρίς άδειες και βιολογικοί καθαρισμοί που καταγράφουν παραβάσεις χωρίς κυρώσεις, λόγω ελλείψεων στο εποπτικό πλαίσιο.

Κατά την περίοδο 2022–2025, σημειώθηκαν σημαντικά βήματα προόδου με σημαντικότερα την κωδικοποίηση της πολεοδομικής νομοθεσίας, η οποία συνέβαλε στην ενίσχυση της διαφάνειας και της νομικής σαφήνειας, καθώς και τη θέσπιση νέου θεσμικού πλαισίου για τον χωροταξικό σχεδιασμό. Ειδικότερα, αναθεωρούνται τα Ειδικά Χωροταξικά Πλαίσια για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΑΠΕ) και τη Βιομηχανία, ενώ παράλληλα προωθείται η κατάρτιση νέων Ειδικών Χωροταξικών Πλαισίων για τον Τουρισμό και τις Ορυκτές Πρώτες Ύλες. Επιπλέον, υλοποιήθηκε ο Ενιαίος Ψηφιακός Χάρτης ο οποίος στοχεύει στην παρακολούθηση περιβαλλοντικών εκτάσεων, χρήσεων γης και πολεοδομικών ρυθμίσεων, στον περιορισμό των αυθαίρετων παρεμβάσεων και στην αποτελεσματικότερη προστασία του φυσικού περιβάλλοντος, παρέχοντας παράλληλα διαφάνεια και εύκολη πρόσβαση σε κρίσιμες πληροφορίες για πολίτες, μηχανικούς και επενδυτές.

Τομέας Ανάπτυξης

Βαθμός ευαλωτότητας: 8,4

Βήματα Προόδου

- Αναβάθμιση κέντρου καταγγελιών της γραμμής Καταναλωτή (1520)
- ΟΠΣ ελέγχων για την πάταξη του παραεμπορίου
- Παρατηρητήριο τιμών αγαθών και καυσίμων
- Αναμόρφωση θεσμικού πλαισίου για δημόσιες συμβάσεις (ν.5218/2025)

Περιοχές Προτεραιότητας

- Διαφάνεια επενδύσεων/χρηματοδοτήσεων – Παρακολούθηση και έλεγχος έργων
- Αδειοδότηση επιχειρήσεων
- Ενίσχυση υγιούς ανταγωνισμού
- Επαναξιολόγηση και θωράκιση πλαισίου ΑΜΚΕ
- Δημόσιες Συμβάσεις

Ο τομέας έχει ως κύριες προτεραιότητες τον μετασχηματισμό του παραγωγικού μοντέλου της χώρας, την ενίσχυση των ιδιωτικών επενδύσεων και τη διασύνδεση τους με την έρευνα και την καινοτομία, τον εκσυγχρονισμό και τη διεθνοποίηση της ελληνικής βιομηχανίας, την εποπτεία της αγοράς στους τομείς ασφάλειας, συμμόρφωσης και ποιότητας βιομηχανικών προϊόντων (πλην τροφίμων, ποτών, φαρμάκων και καλλυντικών) την ανάπτυξη των δραστηριοτήτων της εφοδιαστικής αλυσίδας και την τόνωση του εμπορίου, καθώς και τη διασφάλιση του ανταγωνισμού και της προστασίας του καταναλωτή, σύμφωνα με την ελληνική και ευρωπαϊκή νομοθεσία.

Ειδικότερα, εστιάζει στην ενίσχυση της παραγωγικής δραστηριότητας, στην προσέλκυση επενδύσεων, στην τόνωση της επιχειρηματικότητας και στην αύξηση της ανταγωνιστικότητας. Παράλληλα προωθεί την κοινωνική ανάπτυξη μέσω της μείωσης των ανισοτήτων και της βελτίωσης της ποιότητας ζωής, και της προστασίας της υγείας και ασφάλειας των καταναλωτών, των εργαζομένων, του περιβάλλοντος και της δημόσιας ασφάλειας, εξασφαλίζοντας ότι τα προϊόντα που κυκλοφορούν στην αγορά είναι ασφαλή και συμμορφούμενα με την ενωσιακή και εθνική τεχνική βιομηχανική νομοθεσία, καθώς και με την περιβαλλοντική βιωσιμότητα, η οποία περιλαμβάνει τη βιώσιμη διαχείριση των φυσικών πόρων και την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής.

Καίριο ρόλο στην αναπτυξιακή διαδικασία και στις παραπάνω επιδιώξεις διαδραματίζει ο ιδιωτικός τομέας, ο οποίος συμβάλλει μέσω της καινοτομίας, της δημιουργίας θέσεων εργασίας και της αύξησης της παραγωγικότητας στην μεγέθυνση του Α.Ε.Π. Παράλληλα, αναπόσπαστο στοιχείο της αναπτυξιακής στρατηγικής αποτελούν οι δημόσιες πολιτικές που

επιδιώκουν τη διασφάλιση της σταθερότητας και την περαιτέρω προώθηση της βιώσιμης οικονομικής ανάπτυξης της χώρας.

Επιπλέον, το διαχρονικό έλλειμμα του εμπορικού ισοζυγίου που εμφανίζει η Ελλάδα²⁶ αναδεικνύει την ανάγκη περαιτέρω ενίσχυσης της διαφάνειας και του υγιούς ανταγωνισμού, με στόχο τη στήριξη της εγχώριας παραγωγής και της εξαγωγικής δραστηριότητας, καθώς και τη σταδιακή μείωση της εξάρτησης από εισαγόμενα αγαθά. Η στρατηγική σημασία του τομέα, οι διεθνείς αλληλεξαρτήσεις, το πλήθος των δρώντων και το μεγάλο ύψος πόρων και χρηματοδοτικών ροών καθιστούν τον τομέα ευάλωτο στην εμφάνιση φαινομένων διαφθοράς. Ειδικότερα, το εύρος και η πολυπλοκότητα του θεσμικού πλαισίου που διέπει τις εμπορικές συναλλαγές εντός και εκτός της ΕΕ και η στενή διασύνδεση της εμπορικής δραστηριότητας με σύνθετες διαδικασίες της εφοδιαστικής αλυσίδας αυξάνουν τον κίνδυνο εμφάνισης περιστατικών διαφθοράς και αναδεικνύουν την ανάγκη περαιτέρω ενίσχυσης των μηχανισμών διαφάνειας στον τομέα της ανάπτυξης.

Από έρευνες της Ε.Α.Δ., προκύπτει ότι πολίτες, εμπειρογνώμονες και στελέχη του δημοσίου συμφωνούν ότι ο κίνδυνος εμφάνισης φαινομένων διαφθοράς στον τομέα της ανάπτυξης είναι υψηλός, ιδίως σε θέματα που σχετίζονται με την εποπτεία της αγοράς, τις δημόσιες συμβάσεις, τις αδειοδοτήσεις επιχειρήσεων και τις παραχωρήσεις αδειών εκμετάλλευσης φυσικών πόρων. Τέλος, δυνητικά φαινόμενα διαφθοράς φαίνεται να πλήττουν και τις Α.Μ.Κ.Ε., όπως προκύπτει από τον αυξημένο αριθμό καταγγελιών “AFCOS”.

Στο πλαίσιο αυτό, η ελληνική πολιτεία έχει ήδη λάβει μέτρα που περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων δράσεις ψηφιακού μετασχηματισμού, αναμόρφωσης θεσμικού πλαισίου και ενδυνάμωσης του ελεγκτικού μηχανισμού. Ενδεικτικά, έχουν υλοποιηθεί έργα πληροφορικής που στοχεύουν στην απλούστευση διαδικασιών, στην ενίσχυση του ρόλου του καταναλωτή και της διαφάνειας, όπως η αναβάθμιση του Κέντρου Υποδοχής και Διαχείρισης Καταγγελιών της Γραμμής Καταναλωτή (1520) και το παρατηρητήριο τιμών αγαθών και καυσίμων που είναι προσβάσιμο στους καταναλωτές μέσω της πλατφόρμας “e-katanalotis”. Ακόμα, για την ενίσχυση των ελέγχων, το Υπουργείο Ανάπτυξης έχει αναπτύξει το νέο πληροφοριακό σύστημα ελέγχων για την πάταξη του παραεμπορίου. Τέλος, η θωράκιση του θεσμικού πλαισίου με την κωδικοποίηση της νομοθεσίας προστασίας του καταναλωτή, ο εκσυγχρονισμός του εμπορικού δικαίου, αλλά και η εφαρμογή νέου πλαισίου στρατηγικών επενδύσεων θεράπευσαν συγκεκριμένα θεσμικά και επιχειρησιακά κενά, συμβάλλοντας στην ενίσχυση των δικλίδων ακεραιότητας και λογοδοσίας.

²⁶ Η ετήσια συνολική αξία των εισαγωγών έως τον Απρίλιο του 2024 ανήλθε σε 7.480,0 εκατομμύρια ευρώ καταγράφοντας αύξηση σε σχέση με την αντίστοιχη μέτρηση Απριλίου 2023 της τάξης του 19,8%. Ταυτόχρονα, η συνολική αξία των εξαγωγών την ίδια περίοδο ανήλθε σε 4.467,1 εκατ. ευρώ, καταγράφοντας αύξηση, κατά 11,1%. Το έλλειμμα του εμπορικού ισοζυγίου, τον Απρίλιο του 2024 ανήλθε σε 3.012,9 εκατ. ευρώ (3.193,5 εκατ. δολάρια) έναντι 2.222,3 εκατ. ευρώ (2.403,5 εκατ. δολάρια) τον Απρίλιο του 2023, καταγράφοντας αύξηση, σε ευρώ, κατά 35,6%. Commercial Transactions of Greece: April 2024 (Hellenic Statistical Authority) <https://www.statistics.gr>

Τομέας Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης

Βαθμός ευαλωτότητας: 8,8

Βήματα Προόδου

- Εκσυγχρονισμός e-Ε.Φ.Κ.Α.
- Ψηφιακή Κάρτα Εργασίας
- Ανάπτυξη Εθνικού Μητρώου Επιδομάτων & Παροχών
- Βελτίωση λειτουργίας των ΚΕ.Π.Α

Περιοχές Προτεραιότητας

- Αδήλωτη και υποδηλούμενη εργασία, δήλωση πλασματικής απασχόλησης
- Καταβολή ασφαλιστικών εισφορών
- Αποτελεσματικότερη λειτουργία υγειονομικών επιτροπών του ΚΕ.Π.Α.
- Ψηφιακός μετασχηματισμός

Ο τομέας της Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης περιλαμβάνει το σύνολο των πολιτικών και δράσεων που αποσκοπούν στη διασφάλιση της αξιοπρεπούς απασχόλησης, της κοινωνικής προστασίας και των εργασιακών δικαιωμάτων. Σε αυτόν εντάσσονται η ρύθμιση της αγοράς εργασίας, η εποπτεία των συνθηκών εργασίας, η προώθηση της υγείας και ασφάλειας στην εργασία και η προσαρμογή στις νέες μορφές απασχόλησης. Το σύστημα κοινωνικής ασφάλισης καλύπτει κύριες και επικουρικές συντάξεις, ασφάλιση υγείας, παροχές ανεργίας και πρόνοιας, με κύρια χρηματοδότηση από εισφορές εργαζομένων, εργοδοτών και κρατικούς πόρους. Βασικοί φορείς είναι ο e-Ε.Φ.Κ.Α. και η Δ.ΥΠ.Α.

Το εύρος του τομέα, η πολυπλοκότητα των αρμοδιοτήτων και η διαχείριση σημαντικών χρηματοδοτικών πόρων αυξάνουν σημαντικά τις δομικές προκλήσεις που αντιμετωπίζει και καθιστούν αναγκαία την θωράκιση των μηχανισμών διαφάνειας, ελέγχου και λογοδοσίας, προκειμένου να διασφαλίζεται η εύρυθμη λειτουργία του και η προστασία του δημοσίου συμφέροντος. Σύμφωνα με τη Διεθνή Διαφάνεια (2024), στις χώρες του Ο.Ο.Σ.Α., 2% έως 5% των ετήσιων δαπανών κοινωνικής προστασίας χάνονται σε απάτη και διαφθορά, παρά τους ισχυρούς μηχανισμούς ελέγχου. Οι συνέπειες είναι πολλαπλές όπως μείωση παραγωγικότητας, ενίσχυση της άτυπης εργασίας, απώλεια δημοσίων εσόδων, αύξηση κοινωνικών ανισοτήτων και υπονόμευση θεσμών και μεταρρυθμίσεων.

Σύμφωνα με έρευνα κοινής γνώμης της Ε.Α.Δ. (2024), καθώς και με ειδική έρευνα σε ειδικούς πεδίου και υψηλόβαθμα στελέχη φορέων πολιτικής (2024), το 75% των ερωτηθέντων θεωρούν τη διαφθορά στον τομέα αρκετά ή ευρέως διαδεδομένη. Ως προς τις περισσότερο ευάλωτες περιοχές για την εκδήλωση φαινομένων διαφθοράς, οι συμμετέχοντες στην ειδική έρευνα της Ε.Α.Δ. επεσήμαναν την αδήλωτη ή την υποδηλούμενη εργασία, καθώς και τη δήλωση πλασματικής απασχόλησης, ιδίως σε οικονομικά και τεχνικά έργα, αλλά και την πλημμελή καταβολή ασφαλιστικών εισφορών,

άνισης μεταχείρισης και δωροδοκιών για λόγους εύνοιας. Πρόσθετα παραδείγματα φαινομένων διαφθοράς που αναφέρθηκαν από τους συμμετέχοντες ειδικούς σε θέματα πεδίου αφορούσαν στην εκμετάλλευση εργαζομένων από τους εργοδότες, κυρίως μεταναστών. Από την πλευρά των υψηλόβαθμων στελεχών, υψηλότερος κίνδυνος εκδήλωσης φαινομένων διαφθοράς εντοπίζεται κυρίως σε σχέση με τη λειτουργία των υγειονομικών επιτροπών των ΚΕ.Π.Α..

Παρά τα προβλήματα, τόσο η έρευνα κοινής γνώμης της Ε.Α.Δ. (2024) όσο και η ειδική έρευνα σε ειδικούς πεδίου και υψηλόβαθμα στελέχη φορέων πολιτικής (2024) δείχνουν βελτίωση, καθώς 1 στους 2 πιστεύει πως η διαφθορά έχει περιοριστεί την τελευταία δεκαετία. Αυτό πιθανόν να οφείλεται στο γεγονός ότι τα τελευταία χρόνια έχουν γίνει σημαντικά βήματα προόδου στο συγκεκριμένο πεδίο πολιτικής. Ενδεικτικά, αναφέρονται ο περαιτέρω εκσυγχρονισμός e-Ε.Φ.Κ.Α. με την ανάπτυξη συστημάτων κεντρικής διαχείρισης, η επέκταση εφαρμογής της Ψηφιακής Κάρτας Εργασίας η οποία καταγράφει επακριβώς τα χρονικά όρια εργασίας σχεδόν 2 εκατομμυρίων εργαζομένων, καθώς και η αναβάθμιση της λειτουργίας των ΚΕ.Π.Α. Στο ίδιο πλαίσιο, δράσεις ενίσχυσης του ελεγκτικού έργου της Ανεξάρτητης Αρχής Επιθεώρησης Εργασίας και καταπολέμησης της αδήλωτης εργασίας λειτουργούν αποτρεπτικά στην εμφάνιση φαινομένων διαφθοράς και συμβάλουν μεταξύ άλλων στη δίκαιη και αναλογική εισφορά οικονομικών πόρων στα κοινωνικά, ασφαλιστικά και συνταξιοδοτικά ταμεία.

Για την περαιτέρω ενίσχυση της θεσμικής ανθεκτικότητας έναντι φαινομένων διαφθοράς και κακοδιοίκησης αναπτύσσεται ένα συνεκτικό πλαίσιο παρεμβάσεων που προτεραιοποιεί την αποτελεσματικότητα των ελέγχων, ενώ ταυτόχρονα καλλιεργεί την κουλτούρα εμπιστοσύνης και νομιμότητας στην αγορά εργασίας. Ειδικότερα, προβλέπεται:

- Η αναβάθμιση του νέου συστήματος «ΑΡΙΑΔΝΗ» για την διασύνδεση κρίσιμων βάσεων δεδομένων (ΕΡΓΑΝΗ – e-Ε.Φ.Κ.Α.) και της ανάπτυξης σύγχρονων ψηφιακών εργαλείων, με στόχο τον άμεσο εντοπισμό της αδήλωτης και υποδηλωμένης εργασίας, την πλήρη ιχνηλασιμότητα των συναλλαγών, τη διασφάλιση της τήρησης της εργατικής νομοθεσίας, καθώς και τη βελτίωση της αποδοτικότητας, της διαφάνειας και της ποιότητας εξυπηρέτησης των συναλλασσόμενων Μ.Τ.Π.Υ., θωρακίζοντας το σύστημα απέναντι σε φαινόμενα εισφοροδιαφυγής.
- Η αυτοματοποιημένη διασταύρωση στοιχείων υγείας με το Κέντρο Πιστοποίησης Αναπηρίας (ΚΕΠΑ), η οποία αποτρέπει καταχρηστικές πρακτικές, προστατεύοντας την κοινωνική ασφάλιση από απώλειες πόρων και διασφαλίζοντας τη δίκαιη κατανομή των παροχών.
- Η στοχευμένη εκπαίδευση στελεχών του e-Ε.Φ.Κ.Α., της Δημόσιας Υπηρεσίας Απασχόλησης (ΔΥΠΑ), του ΚΕ.Π.Α. και του Ταμείου Επικουρικής Κεφαλαιοποιητικής Ασφάλισης (ΤΕΚΑ) σε ζητήματα δεοντολογίας και χρηστής διοίκησης.
- Η λειτουργία του συστήματος ΕΡΓΑΝΗ 2 το οποίο παρακολουθεί σε πραγματικό χρόνο όλους τους τύπους απασχόλησης και τις μεταβολές στις εργασιακές σχέσεις, ενισχύοντας την συμμόρφωση με την εργατική νομοθεσία και δημιουργώντας ισχυρό πλαίσιο διαφάνειας που εκτείνεται και στον ιδιωτικό τομέα.

Τομέας Δικαιοσύνης

Βαθμός ευαλωτότητας: 7,0

Βήματα Προόδου

- Σύσταση Γραφείου “JustStat”
- Νέος Κώδικας Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργιών
- Ενοποίηση του Α’ βαθμού δικαιοδοσίας και χωροταξική αναδιάρθρωση των δικαστηρίων
- Νέο πλαίσιο διορισμού Προέδρων και Αντιπροέδρων Ανώτατων Δικαστηρίων

Περιοχές Προτεραιότητας

- Ψηφιακός Μετασχηματισμός
- Μείωση χρόνου απονομής δικαιοσύνης
- Στατιστικά στοιχεία για την παρακολούθηση υποθέσεων διαφθοράς
- Δικλίδες ανεξαρτησίας & λογοδοσίας δικαστικού σώματος
- Τρόπος επιλογής και αξιολόγησης ανώτατων δικαστικών λειτουργιών

Η δικαιοσύνη αποτελεί πυλώνα της δημοκρατίας και του κράτους δικαίου, στενά συνυφασμένο με τις αρχές της νομιμότητας, της διάκρισης των εξουσιών και της παροχής δικαστικής προστασίας από ανεξάρτητα και αμερόληπτα δικαστήρια. Η ανεξαρτησία και η αποτελεσματικότητα της δικαστικής εξουσίας αποτελούν βασικούς πόλους γύρω από τους οποίους κινούνται οι μεταρρυθμίσεις στον τομέα της Δικαιοσύνης. Η ανεξαρτησία, τόσο η λειτουργική (έναντι των άλλων εξουσιών), όσο και η προσωπική (διορισμός, προαγωγές, ισοβιότητα δικαστών) θωρακίζει την τρίτη εξουσία από αθέμιτες παρεμβάσεις και διασφαλίζει την αντικειμενικότητα. Η αποτελεσματικότητα αφορά στην έγκαιρη και ποιοτική απονομή της δικαιοσύνης, αποτρέποντας την κουλτούρα ατιμωρησίας και συμβάλλοντας στην ενίσχυση της ασφάλειας δικαίου και της εμπιστοσύνης των πολιτών στους θεσμούς.

Στην Ελλάδα, η αντίληψη περί ανεξαρτησίας της Δικαιοσύνης, σύμφωνα με την τελευταία Έκθεση για το Κράτος Δικαίου, έχει επιδεινωθεί²⁷ τόσο στον γενικό πληθυσμό όσο και στον ιδιωτικό τομέα. Το βασικότερο πρόβλημα εντοπίζεται από την πλειοψηφία πολιτών και εταιριών στις εξωτερικές παρεμβάσεις στο έργο της δικαιοσύνης. Τα ανωτέρω ευρήματα επιβεβαιώνονται και από τη “GRECO”, η οποία στη «Δεύτερη Προσθήκη στη Δεύτερη Έκθεση Συμμόρφωσης για τη χώρα» στο πλαίσιο του 4^{ου} κύκλου αξιολόγησης, υπογραμμίζει ότι η Σύσταση (xii) για την αναθεώρηση της μεθόδου επιλογής και έναρξης πειθαρχικών

²⁷ Σύμφωνα με την Έκθεση για το Κράτος Δικαίου 2024 (https://commission.europa.eu/publications/2024-rule-law-report-communication-and-country-chapters_el), το 40 % του γενικού πληθυσμού και το 48 % των επιχειρήσεων θεωρούν το επίπεδο ανεξαρτησίας των δικαστηρίων και των δικαστών «αρκετά ή πολύ καλό».

διαδικασιών στις υψηλότερες θέσεις δικαστών και εισαγγελέων δεν έχει εφαρμοστεί. Σε επίπεδο αποτελεσματικότητας, βασικά προβλήματα παραμένουν οι καθυστερήσεις και η έλλειψη επαρκών και αξιόπιστων στατιστικών στοιχείων για υποθέσεις διαφθοράς²⁸, συμπεριλαμβανομένων στατιστικών σχετικά με αιτήματα Αμοιβαίας Δικαστικής Συνδρομής²⁹.

Παρόλα αυτά, η χώρα υλοποιεί παρεμβάσεις για την ενίσχυση της ανεξαρτησίας και της ποιότητας της δικαιοσύνης. Ενδεικτικά, ψηφίστηκε ο ν.5123/2024 για τον εκσυγχρονισμό της διαδικασίας διορισμού Προέδρων και Αντιπροέδρων ανώτατων δικαστηρίων, με συμμετοχή των διοικητικών ολομελειών. Ο ν.4938/2022 αναθεώρησε τον Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και εισήγαγε νέο σύστημα αξιολόγησης. Το Π.Δ. 47/2022 θέσπισε τη λειτουργία του Γραφείου Συλλογής και Επεξεργασίας Δικαστικών Στατιστικών Στοιχείων, ενώ ο ν.5108/2024 συνέβαλε στον εξορθολογισμό και στην επιτάχυνση του συστήματος απονομής δικαιοσύνης μέσω της ενοποίησης του πρώτου βαθμού δικαιοδοσίας και την αναδιάρθρωση των δικαστηρίων. Τέλος συστάθηκε το Γραφείο Συλλογής και Επεξεργασίας Δικαστικών Στατιστικών Στοιχείων (JUSTSTAT) ενώ σε εξέλιξη βρίσκεται η υλοποίηση μεγάλων έργων πληροφορικής.

Τομέας Πολιτισμού

Βαθμός ευαλωτότητας: 5,3

Βήματα Προόδου

- Ενίσχυση θεσμικού πλαισίου για την αντιμετώπιση της παράνομης διακίνησης πολιτιστικών αγαθών στο εξωτερικό

Περιοχές Προτεραιότητας

- Χρηματοδοτήσεις/ Επιδότησεις πολιτιστικών προγραμμάτων
- Διαχείριση πολιτιστικής κληρονομιάς/Διακίνηση έργων τέχνης και αρχαιοτήτων
- Λειτουργία μουσείων
- Διαχείριση περιουσιακών στοιχείων εποπτευόμενων φορέων

Ο τομέας του πολιτισμού περιλαμβάνει όλες τις δραστηριότητες που σχετίζονται με τη δημιουργία, την παραγωγή, τη διατήρηση, την προώθηση και την κατανάλωση πολιτιστικών αγαθών και υπηρεσιών και καλύπτει τις τέχνες, την πολιτιστική κληρονομιά, την

²⁸https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/policies/justice-and-fundamental-rights/upholding-rule-law/eu-justice-scoreboard_en

²⁹https://www.oecd.org/en/publications/implementing-the-oecd-anti-bribery-convention-phase-4-report-two-year-written-follow-up-report-greece_a3c117d5-en.html

αρχιτεκτονική και τις πολιτιστικές εκδηλώσεις. Το Υπουργείο Πολιτισμού και όλες οι υπηρεσίες με αρμοδιότητες που αφορούν στον τομέα του πολιτισμού διαδραματίζουν καθοριστικό ρόλο μέσω της χάραξης πολιτικών, της χρηματοδότησης πρωτοβουλιών και της εποπτείας των πολιτιστικών οργανισμών. Παράλληλα, διαδραματίζουν κεντρικό ρόλο στην προστασία και ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς – υλικής και άυλης – μέσα από τη διαχείριση μουσείων, αρχαιολογικών χώρων, αρχείων και βιβλιοθηκών.

Οι εκφάνσεις του φαινομένου στον τομέα του πολιτισμού συνηθέστερα εντοπίζονται στις ακόλουθες περιοχές: α) διαχείριση πολιτιστικών χρηματοδοτήσεων/επιδοτήσεων, β) διαχείριση ανθρώπινου δυναμικού, γ) παράνομη διακίνηση έργων τέχνης και αρχαιοτήτων και δ) παράνομες αδειοδοτήσεις.

Παρά τη δέσμη μέτρων πολιτικής που έχουν αναληφθεί, στην ανάλυση εντοπίζονται σημαντικές προκλήσεις στις ακόλουθες περιοχές: διαχείριση του σύγχρονου πολιτισμού και της πολιτιστικής κληρονομιάς, διαχείριση αναστηλώσεων, μουσείων και τεχνικών έργων, καθώς επίσης και στη λειτουργία εποπτευόμενων φορέων. Οι αιτίες που ευνοούν την εμφάνιση φαινομένων διαφθοράς αποδίδονται στην πολυνομία, στις γραφειοκρατικές αγκυλώσεις, στις αδιαφανείς διαδικασίες, στη δυσκολία ανίχνευσης παραβατικών συμπεριφορών και στην περιορισμένη αξιοποίηση νέων τεχνολογιών. Τέλος, σύμφωνα με την ίδια έρευνα, ως προτεινόμενα μέτρα για τον μετριασμό των σχετικών κινδύνων αναφέρεται η τυποποίηση των διαδικασιών, η ενημέρωση/κατάρτιση των χειριστών και των προϊσταμένων τους, καθώς και η εντατικοποίηση των ελέγχων, συμπεριλαμβανομένου του Εσωτερικού Ελέγχου.

Το ΥΠ.ΠΟ. υλοποιεί σημαντικές παρεμβάσεις για την πρόληψη και την αποτροπή φαινομένων διαφθοράς. Ενδεικτικά αναφέρονται η ενίσχυση του θεσμικού πλαισίου για την αντιμετώπιση της παράνομης διακίνησης πολιτιστικών αγαθών στο εξωτερικό και τη διεκδίκηση και τον επαναπατρισμό παρανόμως εξαχθέντων πολιτιστικών αγαθών και η ενίσχυση του θεσμικού πλαισίου για την καταπολέμηση της κατασκευής και διακίνησης πλαστών έργων τέχνης και συλλεκτικών αντικειμένων και ο συστηματικός έλεγχος της λειτουργίας των υπηρεσιών και εποπτευόμενων φορέων.

Τομέας Μετανάστευσης και Ασύλου

Βαθμός ευαλωτότητας: 5,8

Βήματα Προόδου

- Κώδικας για την υποδοχή και διεθνή προστασία (ν.4939/2022)
- Κώδικας Μετανάστευσης (ν.5038/2023)
- Τυποποίηση διαδικασιών φιλοξενίας ασυνόδευτων ανηλίκων
- Θεσμοθέτηση ρόλων Εθνικού Συντονιστή κατά του λαθρεμπορίου και Εθνικού Συντονιστή για τις επιστροφές
- Ειδικό Μητρώο ΜΚΟ
- Εθνική Στρατηγική για την Προστασία των Ασυνόδευτων Ανηλίκων – ΠΥΞΙΔΑ
- Εθνικό Σχέδιο Εφαρμογής του Συμφώνου Μετανάστευσης & Ασύλου
- Δράση "Safeborders" κατά της εμπορίας παιδιών
- Ειδικός ενταξιακός μηχανισμός "HeliosJunior"

Περιοχές Προτεραιότητας

- Ψηφιακός μετασχηματισμός (πλατφόρμα παρακολούθησης δομών, ψηφιοποίηση αρχείων, ψηφιακή διαχείριση αιτούντων άσυλο)

Ο τομέας περιλαμβάνει τη διαχείριση μεταναστευτικών ροών, την πολιτική διεθνούς προστασίας, την εξέταση αιτήσεων ασύλου και παροχής στέγασης και υλικής βοήθειας, καθώς και την καταπολέμηση της παράνομης διακίνησης μεταναστών, ενώ προϋποθέτει τη συνεργασία με διεθνείς οργανισμούς και κράτη-μέλη της ΕΕ. Στην Ελλάδα ο τομέας της μετανάστευσης και ασύλου είναι ιδιαίτερα σημαντικός λόγω της γεωστρατηγικής θέσης και της έντονης νησιωτικής μορφολογίας της χώρας, αποτελώντας βασική πύλη εισόδου μεταναστών στην ΕΕ με αποτέλεσμα την περίοδο 2015–2024 να έχουν καταγραφεί 1.354.768 αφίξεις (94% δια θαλάσσης) και οι υπήκοοι τρίτων χωρών το 2023 να αποτελούν το 6,2%³⁰ του πληθυσμού.

Ο τομέας θεωρείται ιδιαίτερα ευάλωτος σε περιστατικά και δίκτυα διαφθοράς, λόγω της κατάστασης ανάγκης των εμπλεκόμενων, της διοικητικής πολυπλοκότητας και των παραβατικών συμπεριφορών που συνδέονται με την παράνομη διακίνηση μεταναστών. Σύμφωνα με την έρευνα, αν και αναγνωρίζεται ότι κατά τη διάρκεια της τελευταίας δεκαετίας έχει σημειωθεί σχετική πρόοδος, 80% των πολιτών και 76% των εμπειρογνομόνων θεωρούν πως η διαφθορά στον τομέα είναι υψηλή.

³⁰ Eurostat & European Migration Network (2024) – Annual Report on Migration and Asylum 2023 – Statistical Annex <https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-statistical-reports/w/ks-09-24-264>

Το πλαίσιο λειτουργίας των Μ.Κ.Ο., η οικονομική διαχείριση εθνικών και ευρωπαϊκών πόρων, παρεκκλίσεις από τη νομοθεσία και απουσία τυποποιημένων διαδικασιών στις διαδικασίες χορήγησης αδειών παραμονής και ιθαγένειας, η διαδικασία έκδοσης αδειών “Golden Visa” σε συνδυασμό με την υποστελέχωση των υπηρεσιών και τη συχνή προσφυγή σε απευθείας αναθέσεις αποτελούν περιοχές προτεραιότητας για την ανάληψη βελτιωτικών δράσεων. Στην Έκθεση για το Κράτος Δικαίου 2024 επισημαίνεται ότι, παρά τη λειτουργία δημόσιας βάσης δεδομένων και Ειδικού Μητρώου Οργανώσεων της Κοινωνίας των Πολιτών (ΟΚοιΠ), εντοπίζεται έλλειψη ενοποιημένων ειδικών μητρώων γεγονός που δυσχεραίνει τον συντονισμό και την εποπτεία.

Για την αντιμετώπιση των ανωτέρω, υλοποιήθηκαν σημαντικές παρεμβάσεις που περιλαμβάνουν τον νέο Κώδικα για την υποδοχή και διεθνή προστασία (ν.4939/2022), τον Κώδικα Μετανάστευσης (ν.5038/2023) και την αναθεώρηση του Εσωτερικού Οργανισμού του Υπουργείου (Π.Δ.77/2023). Στο πλαίσιο αυτό συστάθηκε η Γενική Γραμματεία (ΓΓ) Ευάλωτων Πολιτών και Θεσμικής Προστασίας, με ευθύνη για την προστασία των ασυνόδευτων ανηλίκων, και η Γ.Γ. Υποδοχής Αιτούντων Άσυλο που εποπτεύει τις υπηρεσίες υποδοχής και ταυτοποίησης. Επίσης, προχώρησε η τυποποίηση των διαδικασιών φιλοξενίας για ασυνόδευτους ανηλίκους και η αξιολόγηση των δομών μακροχρόνιας φιλοξενίας, ενώ, με το άρθρο 191 του ν.5078/2023 θεσμοθετήθηκαν οι ρόλοι του Εθνικού Συντονιστή κατά του λαθρεμπορίου και του Συντονιστή για τις επιστροφές.

Σημαντικά βήματα αποτελούν επίσης η υλοποίηση της Εθνικής Στρατηγικής για την Προστασία των Ασυνόδευτων Ανηλίκων «ΠΥΞΙΔΑ» του Εθνικού Σχεδίου Εφαρμογής του Συμφώνου Μετανάστευσης & Ασύλου, η δράση “Safeborders” κατά της εμπορίας παιδιών, καθώς και του ειδικού ενταξιακού μηχανισμού “HeliosJunior” που υποστηρίζει την ένταξη 2.000 πρώην ασυνόδευτων ανηλίκων. Τέλος, το Ετήσιο Σχέδιο Δράσης 2024 του αρμόδιου Υπουργείου περιλαμβάνει ψηφιακές υπηρεσίες για την προστασία συνόρων και αναθεώρηση νομοθεσίας για τη χορήγηση “visa”, ενώ το Ετήσιο Σχέδιο Δράσης 2025 προβλέπει μεταρρυθμίσεις για τα μητρώα και τα μέλη Μ.Κ.Ο. και εναρμόνιση προτύπων συνθηκών υποδοχής των αιτούντων διεθνή προστασία βάσει της Οδηγίας ΕΕ 2024/1346.

Τομέας Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας

Βαθμός ευαλωτότητας: 7,1

Βήματα Προόδου

- Εθνικό Σχέδιο Στέγασης
- Λειτουργία ειδικού Τμήματος Επιθεώρησης Παροχών ΟΠΕΚΑ
- Λειτουργία Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου στον ΟΠΕΚΑ

Περιοχές Προτεραιότητας

- Ψηφιοποίηση διαδικασιών
- Ενσωμάτωση δικλίδων ελέγχου και ανάπτυξη διαλειτουργικότητας στη χορήγηση παροχών
- Αναμόρφωση θεσμικού πλαισίου ίδρυσης Φορέων ΚΑΛΟ

Ο τομέας της Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας περιλαμβάνει πολιτικές και δράσεις για την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής, την πρόληψη και αντιμετώπιση κοινωνικών ανισοτήτων και την προστασία της οικογένειας και των ευάλωτων ομάδων. Σχεδιάζει και υλοποιεί την πολιτική χορήγησης κοινωνικών επιδομάτων, λαμβάνει μέτρα για τη γονεϊκότητα, την παιδική προστασία, για τα Άτομα με Αναπηρία, τους ηλικιωμένους και τους χρονίως πάσχοντες, την ισότητα των φύλων, την καταπολέμηση της φτώχειας, της έμφυλης/ενδοοικογενειακής βίας, την ένταξη Ρομά, την ανάπτυξη δομών κοινωνικής φροντίδας, τη στέγαση νέων και ευάλωτων πολιτών και την προώθηση της κοινωνικής οικονομίας και του εθελοντισμού.

Το Ευρωβαρόμετρο³¹ κατατάσσει τις κοινωνικές ανισότητες και το δημογραφικό μεταξύ των πέντε μεγαλύτερων απειλών για την ευρωπαϊκή οικονομία. Η Ελλάδα το 2023 είχε την τέταρτη υψηλότερη διάμεσο ηλικία στην ΕΕ (46,5 έτη) και τη μεγαλύτερη αύξηση πολιτών ηλικίας 80+ από το 2003 (7,1%)³². Επίσης, οι δαπάνες για την κοινωνική προστασία στην Ελλάδα το 2022 αντιστοιχούσαν στο 24% του Α.Ε.Π., με το μέσο όρο στην ΕΕ να ανέρχεται στο 26,9%.

Η έρευνα ανέδειξε ότι 1 στους 2 πολίτες θεωρεί υψηλή τη διαφθορά στον τομέα, με υψηλή περιοχή προτεραιότητας, τη διαδικασία χορήγησης κοινωνικών και προνοιακών παροχών, αν και οι ειδικοί του πεδίου και τα στελέχη του Υπουργείου εμφανίζονται σαφώς πιο αισιόδοξοι. Αναφορικά με την εξέλιξη του φαινομένου, η πλειοψηφία των συμμετεχόντων

³¹ Έρευνα του Ευρωβαρόμετρου “Demographic change in Europe” Flash Eurobarometer 534 (2023)

³² “Demography of Europe 2024 edition” Eurostat

(66,67%) θεωρεί ότι τα φαινόμενα διαφθοράς την τελευταία δεκαετία περιορίστηκαν. Χαρακτηριστικά αναφέρεται η διαδικασία απονομής του Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος, όπου ο ελεγκτικός μηχανισμός ανέδειξε την ελλιπή εφαρμογή των προβλεπόμενων διαδικασιών, μη επαρκείς δικλίδες ασφαλείας και ελέγχου που είχαν ως αποτέλεσμα σε μεμονωμένες περιπτώσεις την καταστρατήγηση του υφιστάμενου πλαισίου. Άλλες περιπτώσεις αφορούν περιστατικά δωροδοκίας υπαλλήλων για την έγκριση προνοιακών επιδομάτων σε μη δικαιούχους.

Ως βήματα προόδου αναγνωρίζονται η ψήφιση του ν. 5229/2025, με τον οποίο το Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας θέσπισε αυτοματοποιημένους μηχανισμούς χορήγησης κοινωνικών επιδομάτων και ενίσχυσε τις δικλίδες ελέγχου. Προβλέφθηκε, επίσης, η λειτουργία Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου, η σύσταση Τμήματος Επιθεώρησης Παροχών στον ΟΠΕΚΑ με αρμοδιότητες διενέργειας τακτικών και έκτακτων ελέγχων, επιβολής κυρώσεων και ανάπτυξης ηλεκτρονικών εργαλείων και συνεργασίας με άλλους ελεγκτικούς φορείς. Τέλος, συστάθηκε Μητρώο Επιθεωρητών, οι οποίοι διαθέτουν ευρείες ελεγκτικές αρμοδιότητες και προνομιακή πρόσβαση σε αρχεία ελεγκτικού ενδιαφέροντος.

Τομέας Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

Βαθμός ευαλωτότητας: 7,2

Βήματα Προόδου

- Πληροφοριακό Σύστημα Διαχείρισης Ελέγχων Αγροδιατροφικού Τομέα
- Επικαιροποίηση συστήματος αναγνώρισης αγροτεμαχίων
- Πληροφοριακό σύστημα διαχείρισης ελέγχων αγροδιατροφικού τομέα
- Εφαρμογή Εσωτερικού Ελέγχου στο ΥΠ.Α.Α.Τ.

Περιοχές Προτεραιότητας

- Εκσυγχρονισμός θεσμικού πλαισίου ΕΛΓΑ³³
- Ανάπτυξη διαλειτουργικότητας και επικαιροποίηση/μετασχηματισμός μητρώων για την ενίσχυση της διαφάνειας στον αγροδιατροφικό τομέα
- Εκπόνηση και έγκριση των Διαχειριστικών Σχεδίων Βόσκησης της χώρας
- Ενίσχυση του ελέγχου και της ασφάλειας στα τρόφιμα

Ο αγροδιατροφικός τομέας περιλαμβάνει το σύνολο των δραστηριοτήτων που σχετίζονται με την παραγωγή, μεταποίηση, διανομή και κατανάλωση αγροτικών προϊόντων και τροφίμων.

³³ Ελληνικός Οργανισμός Γεωργικών Ασφαλίσεων (ΕΛΓΑ)

Αποτελεί έναν από τους σημαντικότερους τομείς της οικονομίας, καθώς συνδέει τον πρωτογενή με τον δευτερογενή και τον τριτογενή τομέα, συμβάλλει στην επισιτιστική ασφάλεια, δημιουργεί θέσεις εργασίας και στηρίζει την περιφερειακή και εθνική ανάπτυξη.

Ο τομέας εμφανίζει υψηλό βαθμό ευαλωτότητας σε φαινόμενα διαφθοράς. Ο μεγάλος όγκος κρατικών ενισχύσεων και κοινοτικών επιδοτήσεων, οι αδυναμίες στους μηχανισμούς ελέγχου, η πολυπλοκότητα του πλαισίου και των διαδικασιών σε συνδυασμό με τον μεγάλο αριθμό δικαιούχων βρίσκονται στον πυρήνα της προβληματικής.

Συγκεκριμένα, παρατηρούνται αναληθείς δηλώσεις ζώων και γαιών, πελατειακές σχέσεις στην επιλογή δικαιούχων, ευνοϊκές αδειοδοτήσεις χωρίς πλήρωση των προϋποθέσεων χορήγησης και αγροτικές αποζημιώσεις σε αιτήσεις με πλημμελή δικαιολογητικά χωρίς να καθίσταται πάντα εφικτή η δυνατότητα διασταύρωσης στοιχείων. Όσον αφορά τα τρόφιμα, εντοπίζονται φαινόμενα όπως μη τήρηση μέτρων ασφαλείας, παράνομες «ελληνοποιήσεις», υπερτιμολογήσεις, παρατυπίες σε δηλώσεις ισοζυγίων και παράλληλα διαπιστώνεται ανάγκη απλοποίησης/εκσυγχρονισμού του θεσμικού πλαισίου και ενίσχυσης των ελεγκτικών μηχανισμών.

Για την αντιμετώπιση των προβλημάτων αυτών υλοποιήθηκαν έργα ψηφιακού, ελεγκτικού και θεσμικού χαρακτήρα στο πλαίσιο του Ετήσιου Σχεδίου Δράσης του ΥΠ.Α.Α.Τ., της Βίβλου Ψηφιακού Μετασχηματισμού και του ΕΣΣΚΔ 2022-2025. Μεταξύ αυτών ξεχωρίζουν ο εκσυγχρονισμός του συστήματος αναγνώρισης αγροτεμαχίων σε όλη την Επικράτεια, το πληροφοριακό σύστημα διαχείρισης ελέγχων αγροδιατροφικού τομέα και η εφαρμογή εσωτερικού ελέγχου βάσει του μοντέλου των "Τριών Γραμμών Άμυνας" με εστίαση στη διαχείριση κινδύνων, διενέργεια επιθεωρήσεων και τυποποίηση εσωτερικών ελέγχων.

Τομέας Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής

Βαθμός ευαλωτότητας: 4,6

Βήματα Προόδου

- Ψηφιακό νηολόγιο & πλατφόρμα ηλεκτρονικής πλοήγησης πλοίων
- Ψηφιοποίηση ίδρυσης και έκδοσης βεβαιώσεων Ναυτικών Εταιριών Πλοίων Αναψυχής – Σύστημα e-ΝΕΠΑ
- Αναβάθμιση και επέκταση συστήματος ΕΡΜΗΣ-2 για την παρακολούθηση της δραστηριότητας και λειτουργίας περιφερειακών λιμενικών αρχών
- Επέκταση λειτουργιών και ψηφιακών υποσυστημάτων της πλατφόρμας e-ΔΛΑ

Περιοχές Προτεραιότητας

- Διαχείριση λιμένων
- Θαλάσσιες μεταφορές: καθορισμός γραμμών – επιδοτήσεις ακτοπλοϊκών
- Λιμενικές υποδομές
- Εφοδιαστική αλυσίδα – παράνομη διακίνηση εμπορευμάτων
- Αστυνόμευση και ασφάλεια στη θαλάσσια επικράτεια
- Εποπτεία θαλάσσιου τουρισμού (yachting, κρουαζιέρες)

Ο τομέας της Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής (ΝΑΝΠ) περιλαμβάνει τη ρύθμιση και εποπτεία της εμπορικής ναυτιλίας, την υποστήριξη της ναυτικής εργασίας και εκπαίδευσης, τη λειτουργία του Λιμενικού Σώματος – Ελληνικής Ακτοφυλακής (ΛΣ – ΕΛΑΚΤ), την ανάπτυξη και διαχείριση των λιμένων. Παράλληλα, αφορά στην κατάρτιση και εφαρμογή πολιτικών για τη στήριξη της νησιωτικότητας, στην ενίσχυση των υποδομών, των υπηρεσιών και της οικονομικής ανάπτυξης των νησιών.

Η άσκηση της ναυτιλιακής και νησιωτικής πολιτικής προϋποθέτει τη συνεργασία με καθ' ύλην αρμόδιους φορείς πολιτικής για ζητήματα που άπτονται του τουρισμού, της οικονομίας, του περιβάλλοντος, της τοπικής αυτοδιοίκησης και της προστασίας του καταναλωτή για τη διασφάλιση ασφαλών θαλάσσιων μετακινήσεων. Τα σημαντικά οικονομικά οφέλη και ο μεγάλος όγκος των θαλάσσιων μεταφορών, του θαλάσσιου τουρισμού, καθώς και της ναυτιλίας, ενδέχεται να αποτελέσουν αφετηρία για την εκδήλωση αθέμιτων πρακτικών. Επίσης, ο έλεγχος των χρηματοδοτικών πόρων που κατευθύνονται στην υλοποίηση έργων για την ανάπτυξη λιμενικών υποδομών, την προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος και της νησιωτικής συνοχής αποτελεί προτεραιότητα για την αποτροπή εκδήλωσης φαινομένων διαφθοράς.

Σύμφωνα με τα ευρήματα της έρευνας της Ε.Α.Δ. η πλειοψηφία των συμμετεχόντων θεωρεί πως υφίσταται διαφθορά στον τομέα, αλλά περιορισμένη. Τα παραδείγματα φαινομένων διαφθοράς επικεντρώνονται σε ζητήματα μη υγιούς ανταγωνισμού, τιμολογιακής πολιτικής, κατανομής γραμμών και επιδοτήσεων και πιθανής ευνοϊκής μεταχείρισης και στις θεματικές περιοχές της ασφάλειας και αστυνόμευσης, της ναυτιλίας και της διαχείρισης λιμένων και επενδύσεων. Επίσης στο πλαίσιο του χρηματοδοτούμενου από την ΕΕ έργου “POSEIDON” ανιχνεύθηκαν συγκεκριμένες ευαλωτότητες στην αλυσίδα εφοδιασμού, οι οποίες ευνοούν ή διευκολύνουν το λαθρεμπόριο αγαθών (σε καίρια σημεία εισόδου ή εξόδου).

Κατά την τελευταία δεκαετία έχει σημειωθεί πρόοδος στην καταπολέμηση της διαφθοράς. Ενδεικτικά ψηφίστηκε ο νόμος με τίτλο «Εποπτική Μονάδα Ασφάλειας Λιμένων και Πλοίων και άλλες διατάξεις» (ν.5258/2025) ο οποίος ενδυναμώνει την άσκηση εποπτείας και τις πρακτικές καλής διαχείρισης στους λιμένες και λαμβάνει μέτρα για την επαύξηση των δικλίδων ασφαλείας και διαφάνειας ως προς την ορθή εφαρμογή του κανονιστικού πλαισίου. Ιδιαίτερη έμφαση δόθηκε στον ψηφιακό μετασχηματισμό, με έργα που απλοποιούν τις διαδικασίες, μειώνουν τη γραφειοκρατία και ενισχύουν τη διαφάνεια, όπως η ψηφιοποίηση του Ελληνικού Νηολογίου, η δημιουργία ηλεκτρονικής θυρίδας για την απογραφή ναυτικών και η πλήρης αυτοματοποίηση των πλοηγικών υπηρεσιών μέσω ηλεκτρονικής πλατφόρμας. Παράλληλα, ενδυναμώθηκαν οι διατομεακές συνεργασίες με εθνικούς και διεθνείς φορείς, όπως η “FRONTEX”, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και ο Διεθνής Ναυτιλιακός Οργανισμός (International Maritime Organisation). Στο πλαίσιο του Ε.Σ.Σ.Κ.Δ. 2022–2025, το Υ.ΝΑ.Ν.Π. δρομολόγησε την ανάπτυξη του συστήματος «e-ΝΕΠΑ» για την ψηφιοποίηση των διαδικασιών ίδρυσης ναυτικών εταιρειών πλοίων αναψυχής, την ενίσχυση των ψηφιακών υπηρεσιών της λιμενικής αστυνομίας μέσω της πλατφόρμας «e-ΔΛΑ» και την αναβάθμιση του συστήματος «ΕΡΜΗΣ-2» για την παρακολούθηση της λειτουργίας των περιφερειακών λιμενικών αρχών. Έμφαση δόθηκε και στην επιχειρησιακή ενδυνάμωση της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου.

Τομέας Τουρισμού

Βαθμός ευαλωτότητας: 4,6

Βήματα Προόδου

- Ρύθμιση του πλαισίου των βραχυχρόνιων μισθώσεων
- Θεσμοθέτηση κανόνων για την παραχώρηση χρήσης αιγιαλού
- Εντατικοποίηση στοχευμένων ελέγχων

Περιοχές Προτεραιότητας

- Αδειοδότηση και παρακολούθηση τουριστικών επενδύσεων
- Λειτουργία εποπτευόμενων φορέων

Ο τομέας του τουρισμού αποτελεί στρατηγικό πυλώνα της ελληνικής οικονομίας και περιλαμβάνει το σύνολο των πολιτικών και δράσεων που στοχεύουν στη βιώσιμη τουριστική ανάπτυξη της χώρας. Ειδικότερα, οι στρατηγικοί στόχοι του αρμόδιου Υπουργείου (Τουρισμού) είναι: α) η προώθηση και προβολή του ελληνικού χαρτοφυλακίου τουριστικών προϊόντων διεθνώς, μέσω της υλοποίησης του στρατηγικού σχεδίου μάρκετινγκ και στο πλαίσιο της προώθησης της διμερούς και πολυμερούς συνεργασίας, β) η διαφοροποίηση και βελτίωση της ανταγωνιστικότητας του ελληνικού τουρισμού με την προσφορά ποιοτικών υπηρεσιών, την προώθηση των ειδικών μορφών τουρισμού και την υποστήριξη επενδύσεων στον τουρισμό, γ) η βιώσιμη ανάπτυξη τουριστικών προορισμών, με ισόρροπο τρόπο σε χρονικούς και χωρικούς όρους (άμβλυνση εποχικότητας και γεωγραφική διασπορά επισκεπτών) και δ) η ενίσχυση των δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού στον χώρο, μέσω της τουριστικής εκπαίδευσης και κατάρτισης.

Σε ευρωπαϊκό πλαίσιο, ο τουρισμός απασχολεί περίπου 23 εκατομμύρια εργαζομένους και αντιπροσωπεύει το 10% του ΑΕΠ34 της ΕΕ ή περί τα 572 δις ευρώ35. Ο τουρισμός είναι ζωτικής σημασίας και για την ελληνική οικονομία και έχει ανακάμψει δυναμικά από την περίοδο της πανδημίας. Το 2024 η άμεση συνεισφορά του τουρισμού στην οικονομία της χώρας εκτιμάται σε €30,2 δις, μέγεθος που αντιστοιχεί με το 12,7% του ΑΕΠ. Το 2023 τα αντίστοιχα μεγέθη ήταν €28,8 δις και 12,8% του ΑΕΠ³⁶.

Η διαφθορά στον τουριστικό τομέα εκδηλώνεται με ποικίλες μορφές. Περιστατικά δωροδοκίας δημόσιων λειτουργών για την παράκαμψη διαδικασιών όπως η έκδοση αδειών ή η παρέμβαση σε ελέγχους έχουν απασχολήσει συχνά τον Τύπο³⁷. Σύμφωνα με την έρευνα της Ε.Α.Δ., ως περιοχές ιδιαίτερα ευάλωτες στη εκδήλωση φαινομένων διαφθοράς αναφέρονται η προώθηση και η αδειοδότηση τουριστικών επενδύσεων, η λειτουργία των εποπτευομένων φορέων, οι διαδικασίες ανάθεσης δημόσιων προμηθειών, η διαμόρφωση των όρων προκηρύξεων με τρόπο που να ευνοεί συγκεκριμένους οικονομικούς φορείς και η διαχείριση του ανθρώπινου δυναμικού ειδικά όσον αφορά στην κάλυψη θέσεων με ειδικά χαρακτηριστικά. Τα παραπάνω αποδίδονται σε μία σειρά από αίτια όπως οι μη αποτελεσματικοί ελεγκτικοί μηχανισμοί, η αίσθηση ατιμωρησίας, οι αδιαφανείς διαδικασίες, η πολυνομία και οι γραφειοκρατικές αγκυλώσεις.

Πρόοδος έχει σημειωθεί ειδικότερα αναφορικά με τη ρύθμιση του πλαισίου των βραχυχρόνιων μισθώσεων, με την εισαγωγή σαφών κανόνων και υποχρεώσεων για τους φορείς που παρέχουν καταλύματα, αλλά και την αυστηροποίηση της φορολογικής και

³⁴ https://transport.ec.europa.eu/tourism/overview-eu-tourism-policy_en

³⁵ https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Tourism_statistics#Tourism_accounts_for_4.5_.25_of_the_total_gross_value_added_in_the_EU_economy

³⁶ ΙΝΣΕΤΕ, Η συμβολή του τουρισμού στην ελληνική οικονομία το 2024, https://insete.gr/wp-content/uploads/2025/05/25_05_Tourism_and_Greek_Economy_2023-2024-1.pdf

³⁷ <https://www.ertnews.gr/eidiseis/o-polytelis-vios-ton-epiorkon-tis-poleodomias-rodou-ta-metrita-kai-oi-xryses-lires-martyries-kai-apokalyptikoi-dialogoi/> & <https://www.ertnews.gr/dimosio-vima/arthrografia/o-v-mpokos-sto-ertnews-pos-drouse-i-organosi-ton-ekviaston-oi-roloi-kai-oi-tarifes/>

λειτουργικής τους εποπτείας³⁸. Παράλληλα, έγινε σημαντικό βήμα με τη θεσμοθέτηση αυστηρών διαδικασιών για την παραχώρηση χρήσης του αιγιαλού, οι οποίες διέπουν πλέον τον τρόπο με τον οποίο οι τουριστικές επιχειρήσεις χρησιμοποιούν τις παραθαλάσσιες δημόσιες ζώνες³⁹. Επιπλέον, η εντατικοποίηση στοχευμένων ελέγχων — τόσο φορολογικών όσο και αδειοδοτικών — υπογραμμίζει την προτεραιότητα που έχει δοθεί στη διαφάνεια και στη λογοδοσία στον τουριστικό τομέα⁴⁰. Σημειώνεται ότι η εντατικοποίηση των ελέγχων έχει τεθεί ως διακριτό έργο στα Ετήσια Σχέδια Δράσης του αρμόδιου Υπουργείου και παρακολουθείται βάσει αξιολόγησης και μέτρησης αποτελεσμάτων. Τέλος, η ανάπτυξη ψηφιακών πλατφορμών, όπως η πλατφόρμα «erga.gov.gr»⁴¹, που επιτρέπει την παρακολούθηση, μεταξύ άλλων, των έργων τουριστικής ανάπτυξης και επενδύσεων και την άμεση ενημέρωση των πολιτών και ενδιαφερόμενων μερών του τομέα, ενισχύει τη διαφάνεια.

Τομέας Ψηφιακής Διακυβέρνησης

Βαθμός ευαλωτότητας: 4,9

Βήματα Προόδου

- Απλούστευση & ψηφιοποίηση διαδικασιών
- Gov.gr
- Διασύνδεση μητρώων, βάσεων δεδομένων και πληροφοριακών συστημάτων
- Πολιτική ανοικτών δεδομένων
- Κυβερνοασφάλεια

Περιοχές Προτεραιότητας

- Μη ψηφιοποιημένες διοικητικές διαδικασίες
- Ψηφιακός εκσυγχρονισμός οριζόντιων θεματικών περιοχών υψηλού ενδιαφέροντος (π.χ. δημόσιες συμβάσεις)
- Διαχείριση και ασφάλεια προσωπικών δεδομένων
- Διαλειτουργικότητα συστημάτων

³⁸ Ν.5073/2023, Μέτρα για τον περιορισμό της φοροδιαφυγής και άλλες επείγουσες διατάξεις & Ν.5170/2025, Θέσπιση προδιαγραφών ακινήτων βραχυχρόνιας μίσθωσης, περιβαλλοντική κατάταξη καταλυμάτων, απλούστευση διαδικασίας ίδρυσης τουριστικών επιχειρήσεων, ειδικότερες διατάξεις ελέγχου και ενίσχυσης πλαισίου τουριστικών υποδομών και λοιπές επείγουσες διατάξεις

³⁹ Ν.5092/2024, Όροι αξιοποίησης της δημόσιας περιουσίας στις παραθαλάσσιες περιοχές και άλλες διατάξεις.

⁴⁰ <https://www.ertnews.gr/eidiseis/oikonomia/kalokairi-me-drones-mystikous-elegxous-kai-touristes-eforiakous-gia-na-piastoun-sta-prasa-oi-forofygades/>

⁴¹ <https://erga.gov.gr/>

Η ψηφιακή διακυβέρνηση αποτελεί οριζόντιο μοχλό εκσυγχρονισμού του κράτους. Περιλαμβάνει ενδεικτικά την ψηφιοποίηση διοικητικών διαδικασιών, την παροχή ηλεκτρονικών υπηρεσιών προς πολίτες και επιχειρήσεις, τη διαλειτουργικότητα δημόσιων μητρώων και πληροφοριακών συστημάτων μεταξύ φορέων, την πολιτική ανοιχτών δεδομένων, καθώς και την εξασφάλιση της κυβερνοασφάλειας και της προστασίας προσωπικών δεδομένων. Στόχος είναι η εδραίωση μιας σύγχρονης, αποτελεσματικής και χωρίς αποκλεισμούς δημόσιας διοίκησης για τη βελτίωση της ζωής των πολιτών, τη μείωση της γραφειοκρατίας, την ενίσχυση της διαφάνειας, της συμμετοχικότητας και της λογοδοσίας. Οι σχετικές εθνικές, στρατηγικές προτεραιότητες έχουν αποτυπωθεί στη Βίβλο Ψηφιακού Μετασχηματισμού για την περίοδο 2020 – 2025 και ευθυγραμμίζονται με τους στόχους της «Ψηφιακής Δεκαετίας» για το 2030 της ΕΕ.

Ταυτόχρονα όμως, ο εντατικός ψηφιακός μετασχηματισμός εμφανίζει νέες προκλήσεις ενώ ενδέχεται σε περιπτώσεις να συμβάλλει στην ανάδειξη νέων ευκαιριών για την εμφάνιση φαινομένων διαφθοράς, για την αποτελεσματική πρόληψη και καταπολέμηση των οποίων απαιτούνται ισχυρές δικλίδες διαφάνειας και λογοδοσίας. Για παράδειγμα, στο πεδίο των δημόσιων συμβάσεων και των προμηθειών έργων Τηλεπικοινωνιών και Πληροφορικής ειδικότερα (προς αποφυγή υπερκοστολογήσεων, τεχνητών κατατμήσεων, εξαρτήσεων από προμηθευτές), στη λειτουργία ψηφιακών υπηρεσιών (μη εξουσιοδοτημένες προσβάσεις, αλλοιώσεις αιτήσεων, αυθαίρετες απενεργοποιήσεις), στη διαχείριση δεδομένων (ασαφείς ρόλοι/δικαιώματα, ελλειπείς νομικές βάσεις επεξεργασίας), στη διακυβέρνηση συστημάτων (υπερσυγκέντρωση κρίσιμων αρμοδιοτήτων σε εξωτερικούς αναδόχους), στην κυβερνοασφάλεια, αλλά και στην αξιοποίηση εργαλείων τεχνητής νοημοσύνης.

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της έρευνας, την τελευταία πενταετία καταγράφηκε ουσιαστική πρόοδος στην ψηφιακή διακυβέρνηση, με συγκέντρωση σημαντικού πλήθους υπηρεσιών σε ενιαίες πύλες (π.χ. Gov.gr), καθολική χρήση ισχυρής ταυτοποίησης και ψηφιακών υπογραφών, και διεύρυνση διαλειτουργικότητας μεταξύ βασικών δημόσιων μητρώων. Παράλληλα, ενισχύθηκαν οι πολιτικές ανοιχτών δεδομένων και η δημοσιότητα διακηρύξεων, δημόσιων συμβάσεων και πληρωμών και αναβαθμίστηκαν τα πλαίσια ασφάλειας και προστασίας δεδομένων. Οι παρεμβάσεις αυτές περιορίσαν τη δυνατότητα κακής χρήσης της διακριτικής ευχέρειας της διοίκησης, αύξησαν την ιχνηλασιμότητα των αποφάσεων και των ροών των πόρων και ενίσχυσαν τη λογοδοσία, συμβάλλοντας πολύπλευρα στη μείωση φαινομένων κακοδιοίκησης και διαφθοράς.

Τομέας Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας

Βαθμός ευαλωτότητας: 6,9

Βήματα Προόδου

- Ψηφιακή εφαρμογή παρακολούθησης έργων μείωσης πλημμυρικής διακινδύνευσης
- Εθνική Βάση Δεδομένων στο πλαίσιο του Εθνικού Μηχανισμού Διαχείρισης Κρίσεων και Αντιμετώπισης Κινδύνων

Περιοχές Προτεραιότητας

- Κόμβος κρατικής αρωγής
- Εκτίμηση αποζημιώσεων μετά από φυσικές καταστροφές
- Διαχείριση κινδύνων φυσικών καταστροφών
- Ολοκλήρωση Εθνικής Βάσης Δεδομένων στο πλαίσιο του Εθνικού Μηχανισμού Διαχείρισης Κρίσεων και Αντιμετώπισης Κινδύνων
- Ολοκλήρωση Ψηφιακής εφαρμογής παρακολούθησης έργων μείωσης πλημμυρικής διακινδύνευσης
- Ενσωμάτωση κινδύνων διαφθοράς σε επιχειρησιακά πρωτόκολλα διαχείρισης κρίσεων

Ο τομέας «Κλιματική Κρίση & Πολιτική Προστασία» περιλαμβάνει όλες τις δράσεις και πολιτικές για την πρόληψη, ετοιμότητα, αντίδραση και αποκατάσταση από φυσικές καταστροφές και ακραία καιρικά φαινόμενα. Στην Ελλάδα όπως και σε διεθνές επίπεδο, λόγω της έντονης κλιματικής αλλαγής δίνεται μεγάλη έμφαση στην προσαρμογή των πολιτικών προστασίας στις νέες συνθήκες, ενισχύοντας τη συνεργασία μεταξύ κρατών, τη διαφάνεια και την ανθεκτικότητα των μηχανισμών. Η κλιματική κρίση έχει σοβαρές συνέπειες για το περιβάλλον, την κοινωνία και την οικονομία, επιτάσσοντας την ανάγκη για περαιτέρω παρεμβάσεις.

Η ολοένα και συχνότερη εκδήλωση ακραίων καιρικών φαινομένων, ενισχύει αφενός τον ρόλο της Πολιτικής Προστασίας στην προστασία του πληθυσμού, την ανακούφιση των πληγέντων και την αποκατάσταση των ζημιών, αφετέρου όμως οι συνθήκες επείγουσας ανάγκης και το υψηλό κόστος που συνοδεύουν αυτές τις παρεμβάσεις δημιουργούν πρόσφορο έδαφος για εκδήλωση αδιαφανών φαινομένων ή πρακτικών ασύμβατων με την αρχή της νομιμότητας. Για τον λόγο αυτό, καθίσταται κρίσιμη η ενίσχυση των μηχανισμών διαφάνειας και λογοδοσίας, ώστε να διασφαλίζεται η αποτελεσματική και δίκαιη διαχείριση των πόρων της Πολιτικής Προστασίας.

Σύμφωνα με τα ευρήματα της Ε.Α.Δ., η πλειονότητα των συμμετεχόντων αν και εξέφρασε ότι κατά τη διάρκεια της τελευταίας δεκαετίας έχει σημειωθεί σχετική πρόοδος, αναγνώρισε ότι οι έκτακτες συνθήκες επιβάλλουν άμεση δράση αυξάνοντας την πιθανότητα για διοικητικές στρεβλώσεις και φαινόμενα κακοδιοίκησης. Επιπλέον, κίνδυνος εμφάνισης πλασματικών ή υπερβολικών απαιτήσεων αποζημίωσης ή/και εκροής πόρων σε μη δικαιούχους δύναται να υπάρχει σε κρίσιμα στάδια, όπως η καταγραφή και εκτίμηση των ζημιών.

Το ισχύον θεσμικό πλαίσιο προβλέπει σαφείς κανονιστικές πράξεις, δημοσιότητα μέσω του προγράμματος «ΔΙΑΥΓΕΙΑ», καθώς και τακτικούς και έκτακτους ελέγχους από τις αρμόδιες υπηρεσίες. Οι ενισχύσεις χορηγούνται βάσει των κριτηρίων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τους Απαλλακτικούς Κανονισμούς, ελέγχονται και εκκαθαρίζονται από το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών. Η διαδικασία καταγραφής και εκτίμησης ζημιών είναι σαφώς οριοθετημένη, ελεγχόμενη και διαφανής, με άμεση ενημέρωση των πληγέντων ενώ η αρμόδια επιτροπή κρατικής αρωγής της Περιφερειακής Ενότητας ενεργεί σύμφωνα με τους απαλλακτικούς Κανονισμούς της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, τον ν. 4797/2021 και τις κατ' εξουσιοδότηση πράξεις και εγκυκλίους.

Η διεθνής βιβλιογραφία αναδεικνύει ότι έργα υποδομής για την αντιμετώπιση κλιματικών κινδύνων, από τον σχεδιασμό έως την υλοποίηση και συντήρηση, είναι ιδιαίτερα ευάλωτα⁴² καθώς και ότι συχνά παρατηρείται συγκάλυψη περιβαλλοντικών ζημιών κατά τη διενέργεια ελέγχων για την αποφυγή κυρώσεων ή την εξυπηρέτηση ιδιωτικών συμφερόντων⁴³. Η πολυπλοκότητα του τομέα και η έλλειψη συντονισμού ανάμεσα στους εμπλεκόμενους φορείς, δημιουργούν επικαλύψεις αρμοδιοτήτων και κενά ευθύνης, αφήνουν περιθώρια διακριτικής μεταχείρισης και μειώνουν την αποτελεσματικότητα των ελέγχων. Η παρεμπόδιση της ροής πληροφοριών και η απουσία συστημάτων αξιολόγησης και διαχείρισης κινδύνων διαφθοράς υπονομεύουν την αποτελεσματική διαχείριση κρίσεων.

Το Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας έχει προχωρήσει στον σχεδιασμό παρεμβάσεων, όπως η ανάπτυξη ψηφιακής εφαρμογής καταγραφής και παρακολούθησης έργων μείωσης πλημμυρικής διακινδύνευσης και η σύσταση Εθνικής Βάσης Δεδομένων στο πλαίσιο του Εθνικού Μηχανισμού Διαχείρισης Κρίσεων και Αντιμετώπισης Κινδύνων.

⁴² World Bank (2018) – *Governance and Anti-Corruption in Disaster Risk Management*

⁴³ UNODC (2019) – *Environmental Crime and Corruption: How corruption facilitates environmental crime and degradation*.

Τομέας Ενημέρωσης και Επικοινωνίας

Βαθμός ευαλωτότητας: 7,0

Βήματα Προόδου

- Μητρώα Έντυπου & Ηλεκτρονικού Τύπου
- Παρατηρητήριο στρατηγικών αγωγών αποτροπής (SLAPPs)
- Επιτροπή δεοντολογίας για την εποπτεία της τήρησης των κανόνων δημοσιογραφικής δεοντολογίας από τα διαδικτυακά ΜΜΕ

Περιοχές Προτεραιότητας

- Ιδιοκτησιακό καθεστώς και χρηματοδότηση ΜΜΕ
- Προστασία/ασφάλεια δημοσιογράφων έναντι επιθέσεων, παρενοχλήσεων και “SLAPPs”,
- Περαιτέρω επιχειρησιακή ενίσχυση του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης (ΕΣΡ)
- Παραπληροφόρηση/χειραγώγηση πληροφοριών (π.χ. deepfake)

Ο τομέας της επικοινωνίας και της ενημέρωσης καλύπτει κρίσιμα πεδία πολιτικής που σχετίζονται με την ελευθερία της έκφρασης, την πολυφωνία, την αντικειμενική ενημέρωση, την πρόσβαση στη δημόσια πληροφορία, καθώς και την προστασία των μέσων μαζικής ενημέρωσης (εφεξής ΜΜΕ), τη ρύθμιση και εποπτεία της λειτουργίας τους και του τρόπου άσκησης του δημοσιογραφικού επαγγέλματος. Ο ρόλος του στην εδραίωση της δημοκρατίας είναι κομβικός, καθώς το Σύνταγμα της Ελλάδας κατοχυρώνει ρητά την ελευθερία του τύπου και του λόγου, καθώς και το δικαίωμα στην πληροφόρηση. Για την Ελλάδα, οι αξιολογήσεις των Εκθέσεων για το Κράτος Δικαίου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (Rule Of Law) αναγνωρίζουν ότι έχουν σημειωθεί θετικά βήματα, ωστόσο σε κάποιες περιοχές αναγνωρίζονται περιθώρια βελτίωσης. Στην κατεύθυνση αυτή, επισημαίνεται ότι απαιτούνται επιπλέον ενέργειες για την εμπέδωση ενός ανεξάρτητου, πλουραλιστικού και αξιόπιστου οικοσυστήματος ενημέρωσης στην υπηρεσία του δημοσίου συμφέροντος, ενώ αναδεικνύεται η ανάγκη αντιμετώπισης περαιτέρω προκλήσεων όσον αφορά ζητήματα σχετικά με την ασφάλεια και το εργασιακό περιβάλλον των δημοσιογράφων.

Τα ευρήματα της Ε.Α.Δ. ενισχύουν τις παραπάνω εκτιμήσεις. Σύμφωνα με την πρόσφατη έρευνα κοινής γνώμης (2024), το 74% των πολιτών θεωρεί ότι στον τομέα των Μ.Μ.Ε. υπάρχουν ζητήματα που χρήζουν διαρθρωτικών παρεμβάσεων σε «αρκετά μεγάλο» ή σε «πολύ μεγάλο» βαθμό. Τα ως άνω ευρήματα συνάδουν με τη χαμηλή εμπιστοσύνη που δηλώνουν πως έχουν οι Έλληνες πολίτες στα μέσα, καθώς σύμφωνα με τα αποτελέσματα του Ειδικού Ευρωβαρόμετρου για τη διαφθορά για το έτος 2024, μόλις το 13% των

συμμετεχόντων δηλώνει πως εμπιστεύεται τα Μ.Μ.Ε. για την υποβολή παραπόνου/καταγγελίας για ένα περιστατικό διαφθοράς. Αντίστοιχα, το 77% των στελεχών που απασχολούνται στον τομέα αξιολόγησε τη διαφθορά στον εν λόγω τομέα ως «αρκετά διαδεδομένη» ή «εκτεταμένη», αναγνωρίζοντας μεν ότι έχει σημειωθεί πρόοδος κατά τη διάρκεια της τελευταίας δεκαετίας για την αντιμετώπισή της. Ως θετικές καταγράφονται εξελίξεις όπως η:

- Θέσπιση μητρώων για την κρατική χρηματοδότηση και την ενίσχυση της διαφάνειας σχετικά με το ιδιοκτησιακό καθεστώς των μέσων και τους πραγματικούς δικαιούχους,
- Αποποινικοποίηση της απλής δυσφήμισης και η διατήρηση μόνο του αδικήματος της συκοφαντικής δυσφήμισης για την προστασία της ελευθερίας της έκφρασης και των δημοσιογράφων από καταχρηστικές αγωγές (τροποποίηση Ποινικού Κώδικα, Φεβρουάριος 2024),
- Σύσταση νέας αρμόδιας επιτροπής δεοντολογίας για την εποπτεία της συμμόρφωσης των διαδικτυακών Μ.Μ.Ε. με τη δημοσιογραφική δεοντολογία
- Ενίσχυση της προστασίας και της ασφάλειας των δημοσιογράφων και άλλων επαγγελματιών των Μ.Μ.Ε.

Ε.Σ.Σ.Κ.Δ. 2026 – 2030

Όραμα και βασικές επιδιώξεις για την περίοδο 2026 – 2030

Το Στρατηγικό Σχέδιο για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς 2026 – 2030 αποτελεί την εθνική στρατηγική της χώρας για την ολιστική αντιμετώπιση του φαινομένου. Περιλαμβάνει ένα συνεκτικό σύνολο δράσεων, παρεμβάσεων και έργων που στοχεύουν στην πρόληψη και την αντιμετώπιση του φαινομένου, στην ενίσχυση της διαφάνειας, της ακεραιότητας και της λογοδοσίας και στη συστηματική ενημέρωση και ευαισθητοποίηση της κοινωνίας σε ζητήματα διαφθοράς.

Όραμα του ΕΣΣΚΔ 2026 – 2030

Η εμπέδωση της Διαφάνειας, της Ακεραιότητας και της Λογοδοσίας σε θεμελιώδεις αρχές που διαπερνούν οριζόντια την οργάνωση και λειτουργία της πολιτείας, της οικονομίας και της κοινωνίας.

Βασικές επιδιώξεις

- Η παραγωγή μετρήσιμων αποτελεσμάτων στα πεδία της καταστολής και της πρόληψης της διαφθοράς,
- Η ενδυνάμωση της ανοικτής, χρηστής και υπεύθυνης διακυβέρνησης,
- Η ενίσχυση της εμπιστοσύνης των πολιτών προς τους θεσμούς και
- Η βελτίωση των επιδόσεων της Ελλάδας σε διεθνείς δείκτες και αξιολογήσεις.

Αρχές και προτεραιότητες του σχεδιασμού⁴⁴

Ο σχεδιασμός του Ε.Σ.Σ.Κ.Δ. 2026-2030 εδράζεται σε οκτώ (8) αρχές και προτεραιότητες, οι οποίες αποσκοπούν στην:

- α) Αξιοποίηση της υφιστάμενης τεχνογνωσίας και της προηγούμενης εμπειρίας από τον σχεδιασμό και την υλοποίηση των παρεμβάσεων 2018-2021 και 2022-2025 και στην
- β) Εισαγωγή στοχευμένων βελτιώσεων, λαμβάνοντας υπόψη τρέχουσες ανάγκες, διεθνείς συστάσεις και τα ευρήματα της αξιολόγησης του ΕΣΣΚΔ 2022 – 2025.

Απώτερος στόχος η διασφάλιση της συνοχής, η τεκμηρίωση των επιμέρους στρατηγικών επιλογών και παρεμβάσεων και η μεγιστοποίηση του θετικού αντικτύπου των δράσεων του νέου Σχεδίου.

Αναλυτικότερα:

1. Σαφήνεια και απλότητα δομής και στρατηγικής στόχευσης

Το Ε.Σ.Σ.Κ.Δ. 2026–2030 διατηρεί τη δομή και τη στρατηγική στόχευση της προηγούμενης περιόδου καθώς η διασφάλιση της συνέχειας του πλαισίου αναδεικνύεται σε κρίσιμη

⁴⁴ Εναλλακτικά, τι λάβαμε κατά κύριο λόγο υπόψιν σχεδιάζοντας τις προτεραιότητες, τους στόχους και το δυνητικό περιεχόμενο των δράσεων για το νέο ΕΣΣΚΔ.

συνιστώσα όταν αφορά πολιτικές που έχουν εδραιώσει σταθερές πρακτικές αποδίδοντας μετρήσιμα αποτελέσματα. Ο εξωτερικός αξιολογητής επιβεβαίωσε ότι το όραμα, η δομή και η στρατηγική στόχευση του Ε.Σ.Σ.Κ.Δ. 2022–2025 διέπονται από σαφήνεια, συνεκτικότητα και είναι λειτουργικά, ενώ παράλληλα οι φορείς υλοποίησης έχουν πλήρως εξοικειωθεί με τη λογική και την αρχιτεκτονική του Σχεδίου.

2. Εδραίωση επιτευγμάτων και διάχυση των αποτελεσμάτων του ΕΣΣΚΔ 2022 – 2025

Η εμπέδωση των μεταρρυθμίσεων στα πεδία της πρόληψης και της καταστολής υπερβαίνει τον χρονικό ορίζοντα μιας στρατηγικής. Προϋποθέτει συνεπή εφαρμογή, συστηματική παρακολούθηση και περιοδική αναθεώρηση. Αντίστοιχα, η αντιμετώπιση σύνθετων προκλήσεων σε επιμέρους τομείς πολιτικής απαιτεί διαρκή εγρήγορση και στοχευμένες παρεμβάσεις, ώστε να διασφαλίζεται η συνέχεια των μεταρρυθμίσεων, η βιωσιμότητα των επιτευγμάτων και η έγκαιρη διαχείριση αναδυόμενων κινδύνων.

3. Συνεκτικό σχήμα διακυβέρνησης και σύστημα διαχείρισης

Τρεις (3) θεσμικές και λειτουργικές ρυθμίσεις διατηρούνται στο Σχέδιο της περιόδου 2026-2030 καθώς αναδείχθηκαν σε κρίσιμους παράγοντες επιτυχίας:

- Η έγκριση και ετήσια παρακολούθηση από το Υπουργικό Συμβούλιο,
- Η διατήρηση της κυριότητας των δράσεων και ο υψηλός βαθμός δέσμευσης των φορέων υλοποίησης ήδη από τη φάση του σχεδιασμού,
- Η προτυποποίηση της παρακολούθησης μέσω ολοκληρωμένου συστήματος διαχείρισης και
- Ο οριζόντιος συντονισμός της υλοποίησης.

Παράλληλα εισάγονται στοχευμένες απλουστεύσεις για τη μείωση των διοικητικών βαρών.

4. Έμφαση στην επίτευξη μετρήσιμων αποτελεσμάτων και αντικτύπου – Ανάπτυξη ολοκληρωμένου συστήματος δεικτών με έμφαση στους δείκτες αποτελέσματος

Το Ε.Σ.Σ.Κ.Δ. 2026-2030 συμπληρώνει το υφιστάμενο σύστημα δεικτών εκροής με δείκτες αποτελέσματος, ώστε να αξιολογούνται οι μεταβολές που επιτυγχάνονται με την ολοκλήρωση των δράσεων. Η μέτρηση βασίζεται σε συνδυασμό δεικτών αντίληψης και δεικτών διοικητικών δεδομένων επιτρέποντας την πληρέστερη αποτίμηση της προόδου και τη συσχέτιση ποσοτικών ευρημάτων με μεταβολές στις στάσεις και αντιλήψεις απέναντι στο φαινόμενο.

5. Εθνικές προτεραιότητες - Διεθνείς και Ευρωπαϊκές επιταγές

Βασική προτεραιότητα του ΕΣΣΚΔ 2026-2030 αποτελεί η εναρμόνιση με εθνικές στρατηγικές και τομεακές πολιτικές. Ταυτόχρονα επιδιώκεται η ενσωμάτωση διεθνών καλών πρακτικών και η εφαρμογή συστάσεων διεθνών οργανισμών (GRECO, UNCAC, Ομάδας Εργασίας για τη Δωροδοκία του ΟΟΣΑ -WGB- και του Μηχανισμού για το Κράτος Δικαίου της Ε.Ε.) με τη συμπερίληψη σχετικών δράσεων και απώτερο στόχο την τόνωση της εμπιστοσύνης των πολιτών στους θεσμούς και την ενίσχυση της διεθνούς αξιοπιστίας της χώρας.

6. Έμφαση στον ανοιχτό και συμμετοχικό σχεδιασμό – Θεμελίωση και εδραίωση της διαδικασίας διαβούλευσης

Η συμμετοχή θεσμικών φορέων, της κοινωνίας των πολιτών, του ιδιωτικού τομέα και της ακαδημαϊκής κοινότητας εγγυάται τη διαφάνεια, ενισχύει τον συντονισμό και τη δέσμευση των εμπλεκόμενων μερών και συμβάλλει στην ανάπτυξη ενός συνεργατικού οικοσυστήματος για την αποτελεσματική αντιμετώπιση του φαινομένου.

Στο πλαίσιο αυτό, το διευρυμένο σχήμα διαβούλευσης περιλαμβάνει:

- Συμμετοχή εκπροσώπων δημόσιου και ιδιωτικού τομέα και κοινωνίας των πολιτών σε έρευνα πεδίου μέσω εφαρμογής μεθοδολογικού εργαλείου ιεράρχησης προτεραιοτήτων (Corruption Risk Analysis),
- Ανοικτή δημόσια διαβούλευση του Σχεδίου στην ιστοσελίδα της Ε.Α.Δ. και
- Στοχευμένη διαβούλευση με τους αρμόδιους φορείς για την επιλογή, εξειδίκευση και τεκμηρίωση των δράσεων.

7. Σχεδιασμός στη βάση τεκμηριωμένων δεδομένων (evidence-based design):

α) Ευρήματα και προτάσεις της αξιολόγησης.

Η αξιολόγηση ενισχύει τη σαφήνεια των στόχων, τη ρεαλιστικότητα των παρεμβάσεων και την ορθολογική κατανομή πόρων. Αποτελεί εργαλείο στρατηγικής μάθησης και ανατροφοδότησης⁴⁵. Αφετηρία του σχεδιασμού του ΕΣΣΚΔ 2026-2030 αποτελούν τα ευρήματα της ανεξάρτητης “ex post” αξιολόγησης την προηγούμενης περιόδου που καταγράφουν θεσμικές μεταβολές, παράγοντες επιτυχίας και σημεία που χρήζουν βελτίωσης.

β) Στάθμιση ευαλωτότητας τομέων πολιτικής για την ιεράρχηση προτεραιοτήτων.

Ο σχεδιασμός ενισχύεται με την εφαρμογή μεθοδολογικού εργαλείου ανάλυσης διακινδύνευσης με στόχο την ιεράρχηση τομέων και θεματικών περιοχών, βάσει βαθμού ευαλωτότητας. Η προσέγγιση στηρίζεται σε συνδυασμό ποσοτικών και ποιοτικών δεδομένων και ευθυγραμμίζεται με τις αρχές του “evidence-based policy making” ενισχύοντας τη νομιμοποίηση και την αποτελεσματικότητα της παρέμβασης.

8. Ισορροπία μεταξύ ρεαλιστικών παρεμβάσεων άμεσης εφαρμογής και μακροπρόθεσμων, υψηλής προστιθέμενης αξίας δράσεων

Κατά την εκπόνηση του Ε.Σ.Σ.Κ.Δ. 202–2025, προτεραιότητα δόθηκε στην ανάπτυξη σταθερών διαύλων συνεργασίας και στη διαμόρφωση κλίματος εμπιστοσύνης και δέσμευσης. Για την τρέχουσα περίοδο έμφαση δόθηκε στην πρόοδο των εν εξελίξει μεταρρυθμίσεων αλλά και στον ποιοτικό εμπλουτισμό του περιεχομένου της στρατηγικής. Στο πλαίσιο αυτό, το Σχέδιο περιλαμβάνει δράσεις:

⁴⁵ European Commission, Better Regulation Toolbox, 2021, OECD, Evaluation Systems in Public Governance, 2020.

- i. Εμπροσθοβαρείς, άμεσα υλοποιήσιμες και ευθυγραμμισμένες με υφιστάμενες εθνικές στρατηγικές, Ετήσια Σχέδια Δράσης και συγχρηματοδοτούμενα έργα και
- ii. Αυξημένης πολυπλοκότητας και απαιτήσεων, με υψηλή προστιθέμενη αξία και στρατηγικό αντίκτυπο.

Δομή – Στρατηγικοί και Ειδικοί Στόχοι

Ο σχεδιασμός της περιόδου 2026–2030 εδράζεται στο στρατηγικό τρίπτυχο: Πρόληψη – Καταπολέμηση – Ευαισθητοποίηση, με στόχο την ολοκληρωμένη αντιμετώπιση του φαινομένου.

α) **Πρόληψη:** Περιορισμός των παραγόντων κινδύνου μέσω θεσμικών και επιχειρησιακών εχέγγυων (διοικητικών, οργανωτικών, εκπαιδευτικών, ψηφιακών), με στόχο την ενίσχυση της διαφάνειας, της ακεραιότητας και της λογοδοσίας.

β) **Καταπολέμηση:** Ενίσχυση μηχανισμών ελέγχου και λογοδοσίας, με σκοπό την ενδελεχή διερεύνηση, την επιβολή κυρώσεων και την αποτροπή παραβατικών πρακτικών.

γ) **Ευαισθητοποίηση:** Ενδυνάμωση της συμμετοχής με στόχο τη σταδιακή ανάπτυξη κουλτούρας μηδενικής ανοχής απέναντι στο φαινόμενο.

Για κάθε πυλώνα ορίζεται ένας Στρατηγικός Στόχος, με σαφή προσανατολισμό σε μετρήσιμα αποτελέσματα. Οι Στρατηγικοί Στόχοι εξειδικεύονται σε Ειδικούς Στόχους, οι οποίοι αντιστοιχούν σε κρίσιμα στάδια του κύκλου ζωής της δημόσιας πολιτικής: θεσμικό πλαίσιο, συντονισμός, επιχειρησιακή ικανότητα, ψηφιακός μετασχηματισμός, ενημέρωση και επικοινωνία. Η δομή αυτή επιτρέπει την ενσωμάτωση στοχευμένων παρεμβάσεων σε οριζόντιο και τομεακό επίπεδο, διασφαλίζοντας συνοχή και λειτουργικότητα.

Κατηγορίες δράσεων

Η αρχιτεκτονική του Ε.Σ.Σ.Κ.Δ. 2026–2030 διαρθρώνεται σε δύο κατηγορίες δράσεων, με κριτήρια το πεδίο εφαρμογής και τη στόχευση. Η διάκριση αυτή υπηρετεί ταυτόχρονα τον συστημικό χαρακτήρα και την πολυτομεακή στόχευση του Σχεδίου ενσωματώνοντας οριζόντιες μεταρρυθμιστικές πρωτοβουλίες και εξειδικευμένες τομεακές παρεμβάσεις ιδίως σε τομείς υψηλής προτεραιότητας.

Α) Δράσεις οριζόντιου και συστημικού χαρακτήρα (οριζόντιες δράσεις)

Η κατηγορία περιλαμβάνει δράσεις που αφορούν το σύνολο του δημόσιου τομέα ή οριζόντιες λειτουργικές περιοχές, όπως το Εθνικό Σύστημα Ακεραιότητας, ο Εσωτερικός Έλεγχος, η διαχείριση του ανθρώπινου δυναμικού και οι δημόσιες συμβάσεις.

Ειδικότερα, οι δράσεις της κατηγορίας αφορούν σε:

- Εισαγωγή νέων ή εξέλιξη υφιστάμενων μεταρρυθμιστικών πρωτοβουλιών στο πεδίο της δημόσιας ακεραιότητας και σε
- Οριζόντιες λειτουργικές περιοχές αυξημένου κινδύνου.

Οι εν λόγω δράσεις διακρίνονται στις ακόλουθες υποκατηγορίες:

I. Εδραίωση αποτελεσμάτων του Εθνικού Συστήματος Ακεραιότητας (ΕΣΑ).

Το Εθνικό Σύστημα Ακεραιότητας (ΥΑ ΓΓΑΔΔΤ 707/18852, 6312/Β'/12.12.2022) αποτελεί στρατηγική παρέμβαση, η οποία παρακολουθείται στο πλαίσιο του Ε.Σ.Σ.Κ.Δ. Περιλαμβάνει ένα συνεκτικό σύνολο δράσεων για τη δημόσια διοίκηση, με έμφαση στην ενίσχυση της ακεραιότητας και της λογοδοσίας.

Η διατήρηση θεσμικής και διοικητικής συνέχειας συνιστά προϋπόθεση επιτυχίας, διασφαλίζοντας συνοχή και αποφυγή αποσπασματικών παρεμβάσεων.

Ανάμεσα στις εμβληματικές παρεμβάσεις του Ε.Σ.Α. ενδεικτικά επισημαίνονται:

1. Το Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου.⁴⁶

Ως Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου ορίζεται το πλέγμα λειτουργιών, διαδικασιών και δικλίδων ελέγχου που υιοθετεί κάθε δημόσιος φορέας, με σκοπό την παροχή εύλογης διαβεβαίωσης ως προς:

- α. την αποτελεσματικότητα και αποδοτικότητα των λειτουργιών του,
- β. την αξιοπιστία των οικονομικών και λοιπών αναφορών,
- γ. τη συμμόρφωση με το ισχύον θεσμικό και κανονιστικό πλαίσιο.

Το Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου (ν.4795/2021) περιλαμβάνει το σύστημα διακυβέρνησης, τη διαχείριση κινδύνων, το κανονιστικό πλαίσιο, τις πολιτικές, τις διαδικασίες, τις εντολές. Αποτελεί βασικό μηχανισμό χρηστής διοίκησης και αξιολόγησης κινδύνων, ενισχύοντας τη διαφάνεια και τη λογοδοσία. Λειτουργεί ως εργαλείο έγκαιρης ανίχνευσης αδυναμιών και συστηματικής βελτίωσης της διοικητικής λειτουργίας.

Κατά την προηγούμενη περίοδο έμφαση δόθηκε στο θεσμικό και επιχειρησιακό πλαίσιο οργάνωσης και λειτουργίας. Για την περίοδο 2026–2030 προτεραιότητα αποτελεί η ενιαία και πλήρης εφαρμογή του Συστήματος, η τεκμηριωμένη υιοθέτηση βελτιωτικών παρεμβάσεων, η ανάπτυξη σύγχρονων επιχειρησιακών εργαλείων και η συστηματική εκπαίδευση και κατάρτιση των υπηρετούντων στις Μονάδες Εσωτερικού Ελέγχου.

⁴⁶ Βλ. αναλυτικά διατάξεις των άρθρων του Μέρους Α' του ν.4795/2021 (62 Β'), όπως ισχύει και σχετικό υλικό στον ιστότοπο της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας, πληκτρολογώντας στο πεδίο της αναζήτησης: «εσωτερικός έλεγχος».

Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου

Βήματα προόδου

- Θεσμοθέτηση ρυθμιστικού πλαισίου
- Αποσαφήνιση πεδίου λειτουργίας
- Ενιαία εφαρμογή διεθνών προτύπων και καλών πρακτικών στον δημόσιο τομέα
- Σύσταση ΜΕΕ στους ΟΤΑ
- Σχεδιασμός και υλοποίηση προγράμματος πιστοποίησης επαγγελματικής επάρκειας
- Κώδικας Δεοντολογίας
- Ανάπτυξη, λειτουργία και υποστήριξη Δικτύου Εσωτερικών Ελεγκτών
- Καθορισμός κριτηρίων σύστασης ΜΕΕ και συγκρότησης Επιτροπών Ελέγχου

Περιοχές Προτεραιότητας

- Αναθεώρηση και συμπλήρωση του θεσμικού και κανονιστικού πλαισίου
- Συγκρότηση και λειτουργία Επιτροπών Ελέγχου
- Ανάπτυξη ψηφιακών εργαλείων
- Συστηματική ενίσχυση της επιχειρησιακής ικανότητας των Εσωτερικών Ελεγκτών

Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου - Δράσεις ΕΣΣΚΔ 2026 – 2030

- Αναθεώρηση και συμπλήρωση του θεσμικού και κανονιστικού πλαισίου του ΣΕΕ στον δημόσιο τομέα
- Χαρτογράφηση και αξιολόγηση του θεσμικού και κανονιστικού πλαισίου του ΣΕΕ στις δημόσιες επιχειρήσεις
- Εκπόνηση Εγχειριδίου για τις δημόσιες επιχειρήσεις
- Ανάπτυξη και εφαρμογή πληροφοριακού συστήματος για το ΣΕΕ στον δημόσιο τομέα
- Ανάπτυξη και λειτουργία ψηφιακής εφαρμογής "Εθνικού Μητρώου Επιτροπών Ελέγχου Δημόσιου Τομέα"
- Συστηματική επιμόρφωση/κατάρτιση πιστοποιημένων Εσωτερικών Ελεγκτών ΜΕΕ του δημόσιου τομέα
- Επικαιροποίηση εκπαιδευτικού υλικού Προγράμματος Πιστοποίησης Ελεγκτικής Επάρκειας των Εσωτερικών Ελεγκτών
- Υλοποίηση Προγράμματος Πιστοποίησης Ελεγκτικής Επάρκειας των Εσωτερικών Ελεγκτών

2. Ο Θεσμός του Συμβούλου Ακεραιότητας⁴⁷

Ο Θεσμός του Συμβούλου Ακεραιότητας, όπως θεσμοθετήθηκε με τον ν.4795/2021, έχει υποστηρικτικό, ενημερωτικό και συμβουλευτικό ρόλο για ζητήματα ακεραιότητας, δεοντολογίας και διαφάνειας στον χώρο εργασίας, λειτουργώντας ως σημείο αναφοράς για την καλλιέργεια κουλτούρας ακεραιότητας στους φορείς. Για την ομαλή εφαρμογή του θεσμού έχει αναπτυχθεί και υποστηρίζεται Δίκτυο Συμβούλων Ακεραιότητας, καθώς και συμπληρωματικά εργαλεία καθοδήγησης (π.χ. Πρακτικός Οδηγός Διαδικασιών και Κώδικας Δεοντολογίας) που ενισχύουν την τυποποίηση, την ποιότητα και τη συνέπεια της άσκησης των σχετικών αρμοδιοτήτων. Κατά την επόμενη πενταετία, η έμφαση μετατοπίζεται στην περαιτέρω ωρίμανση του θεσμού, μέσω στοχευμένων ενεργειών υποστήριξης για την ενίσχυση της επιχειρησιακής λειτουργίας των Συμβούλων Ακεραιότητας, με σκοπό την αποτελεσματική και ομοιόμορφη εφαρμογή του πλαισίου σε όλο το εύρος των φορέων.

Θεσμός Συμβούλου Ακεραιότητας

Βήματα Προόδου

- Θέσπιση ρυθμιστικού πλαισίου
- Κώδικας Δεοντολογίας Συμβούλων Ακεραιότητας
- Κατάρτιση κατευθυντήριων γραμμών και οδηγιών
- Ανάπτυξη, λειτουργία και υποστήριξη Δικτύου Συμβούλων Ακεραιότητας
- Σχεδιασμός και υλοποίηση προγράμματος πιστοποίησης επαγγελματικής επάρκειας

Περιοχές Προτεραιότητας

- Ολοκλήρωση των διαδικασιών στελέχωσης θέσεων Συμβούλων Ακεραιότητας
- Συστηματική ενίσχυση της επιχειρησιακής ικανότητας των Συμβούλων Ακεραιότητας

Θεσμός Συμβούλου Ακεραιότητας - Δράσεις ΕΣΣΚΔ 2026 – 2030

- Πιστοποίηση επαγγελματικής επάρκειας Συμβούλων Ακεραιότητας
- Συστηματική επιμόρφωση/κατάρτιση Συμβούλων Ακεραιότητας

⁴⁷ Βλ. αναλυτικά διατάξεις των άρθρων του Μέρους Β' του ν.4795/2021 (62 Β'), όπως ισχύει και σχετικό υλικό στον ιστότοπο της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας, πληκτρολογώντας στο πεδίο της αναζήτησης: «σύμβουλος ακεραιότητας».

3. Το Σύστημα Διαχείρισης Κινδύνων, ως δομικό στοιχείο του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου.

Με το Μέρος Β' του ν.5013/2023 καθορίσθηκε ένα ενιαίο θεσμικό και οργανωτικό πλαίσιο για τη λειτουργία διαχείρισης κινδύνων στον δημόσιο τομέα, με το οποίο ορίστηκαν οι αρμοδιότητες των οργάνων διαχείρισης κινδύνων και προβλέφθηκε η λειτουργία Μητρώου Κινδύνων στους φορείς και Κεντρικού Αποθετηρίου Κινδύνων Διαφθοράς στην Ε.Α.Δ. Το Αποθετήριο συγκεντρώνει συστηματικά δεδομένα για κινδύνους διαφθοράς, τις αιτίες τους, τις υφιστάμενες δικλίδες ελέγχου και τις πρόσθετες παρεμβάσεις που απαιτούνται για την αντιμετώπισή τους.

Με την ολοκλήρωση της θεσμικής θωράκισης του συστήματος, προτεραιότητα πλέον αποτελεί η πλήρης και συνεκτική εφαρμογή του, μέσω της ανάπτυξης των αναγκαίων επιχειρησιακών μηχανισμών και της υλοποίησης των αντίστοιχων ψηφιακών εργαλείων, ώστε να διασφαλιστεί η λειτουργική ετοιμότητα, η ομοιομορφία και η αξιοπιστία των διαδικασιών διαχείρισης κινδύνων σε όλο το εύρος του δημόσιου τομέα.

Διαχείριση κινδύνων στον δημόσιο τομέα

Βήματα Προόδου

- Θέσπιση ρυθμιστικού πλαισίου
- Σταδιακός ορισμός οργάνων διαχείρισης κινδύνων
- Σχεδιασμός και υλοποίηση προγράμματος πιστοποίησης επαγγελματικής επάρκειας
- Πρότυπο Πολιτικής και Πλαίσιο Διαχείρισης Κινδύνων
- Πρότυπο Μητρώο κινδύνων δημοσίου τομέα
- Κεντρικό Αποθετήριο κινδύνων διαφθοράς – Ορισμός προδιαγραφών
- Ανάπτυξη και λειτουργία Δικτύου διαχειριστών κινδύνων

Περιοχές Προτεραιότητας

- Σχεδιασμός δημόσιων πολιτικών καταπολέμησης της διαφθοράς σε τομείς υψηλού κινδύνου
- Συστηματική ενίσχυση της επιχειρησιακής ικανότητας των διαχειριστών κινδύνων δημοσίου τομέα
- Ανάπτυξη και λειτουργία Μητρώων κινδύνων στον δημόσιο τομέα
- Ανάπτυξη και λειτουργία Κεντρικού Αποθετηρίου κινδύνων διαφθοράς

Διαχείριση κινδύνων στον δημόσιο τομέα – Δράσεις ΕΣΣΚΔ 2026 – 2030

- Ανάπτυξη & λειτουργία Κεντρικού Αποθετηρίου Κινδύνων Διαφθοράς
- Κατάρτιση υποστηρικτικού υλικού για τη διαμόρφωση δημοσίων πολιτικών καταπολέμησης της διαφθοράς και απάτης σε τομείς υψηλού κινδύνου
- Εκπαιδευτικές δράσεις για τους επαγγελματίες στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων αναφορικά με τη διαχείριση κινδύνων
- Πιστοποίηση Επαγγελματικής Επάρκειας Διαχειριστή Κινδύνων (risk manager) των στελεχών του δημόσιου τομέα
- Συνεχής επιμόρφωση/κατάρτιση Οργάνων Διαχείρισης Κινδύνων

4. Το «Πόθεν Έσχες».

Η υποβολή δηλώσεων περιουσιακής κατάστασης, ως υποχρέωση φυσικών προσώπων να δηλώνουν και να τεκμηριώνουν την προέλευση των εισοδημάτων και των λοιπών περιουσιακών τους στοιχείων, αποτελεί κρίσιμο μηχανισμό πρόληψης και ελέγχου. Μέσω της διασταύρωσης και αξιολόγησης των δηλούμενων στοιχείων, ενισχύεται η δυνατότητα αποτροπής και έγκαιρης ανίχνευσης περιστατικών διαφθοράς, ιδίως όταν αυτά συνδέονται με φαινόμενα αδικαιολόγητου πλουτισμού.

Το ισχύον θεσμικό και επιχειρησιακό πλαίσιο βρίσκεται σε πλήρη ανάπτυξη και εφαρμογή, με διαρκή προσαρμογή στις απαιτήσεις ελέγχου και διαφάνειας. Ωστόσο, το εκτεταμένο και ετερογενές πεδίο των υποχρεών, η εμπλοκή πολλαπλών αρμόδιων και εποπτικών φορέων, καθώς και το αυξημένο κοινωνικό και θεσμικό ενδιαφέρον που συγκεντρώνει ο μηχανισμός, καθιστούν αναγκαία τη συνεχή ενίσχυση και αναβάθμισή του. Κατά την επόμενη πενταετία προγραμματίζονται παρεμβάσεις περαιτέρω βελτίωσης της αποτελεσματικότητας, της λειτουργικότητας και της διαλειτουργικότητας του συστήματος, με στόχο την ενδυνάμωση της διαφάνειας, της ακεραιότητας και της λογοδοσίας.

Πόθεν Έσχες

Βήματα Προόδου

- Ολοκλήρωση της διαλειτουργικότητας της εφαρμογής με το σύνολο των Χρηματοπιστωτικών Ιδρυμάτων για την άμεση συμπλήρωση και την αποτελεσματική επαλήθευση των Δηλώσεων Περιουσιακής Κατάστασης
- Θεσμοθέτηση στοχευμένων και δειγματοληπτικών ελέγχων βάσει κινδύνου (risk-based approach) (ν.5026/2023)
- Διεύρυνση και αποσαφήνιση του κύκλου των υπόχρεων προσώπων
- Αναθεώρηση θεσμικού πλαισίου και ψηφιοποίηση της αυτόματης συμπλήρωσης, μεταφοράς και εξαγωγής δεδομένων (πλατφόρμα e-rothen) (ν.5130/2024)

Περιοχές Προτεραιότητας

- Πλήρης επιχειρησιακή αξιοποίηση της ανάλυσης διακινδύνευσης, με δυναμικά κριτήρια και συστηματική αναθεώρηση
- Διεύρυνση και αυτοματοποίηση διαλειτουργικότητας με πληροφοριακά συστήματα φορέων του δημοσίου και ιδιωτικού τομέα

Πόθεν Έσχες – Δράσεις ΕΣΣΚΔ 2026 – 2030

- Αναβάθμιση της πλατφόρμας e-rothen

5. Η ρύθμιση δραστηριοτήτων άσκησης επιρροής (lobbying).

Η ρυθμισμένη και διαφανής άσκηση επιρροής δεν περιορίζει τη συμμετοχή στη διαμόρφωση πολιτικών, αλλά τη θωρακίζει, διασφαλίζοντας ίσους όρους πρόσβασης και ελέγξιμη διαδικασία. Η θέσπιση σαφών κανόνων για την καταγραφή, δημοσιοποίηση και εποπτεία των επικοινωνιών μεταξύ εκπροσώπων συμφερόντων και φορέων άσκησης δημόσιας πολιτικής συμβάλλει στην αποτροπή αθέμιτων πρακτικών και στην ενίσχυση της θεσμικής λογοδοσίας. Η ρυθμισμένη και διαφανής άσκηση επιρροής δεν περιορίζει τη συμμετοχή στη διαμόρφωση πολιτικών, αλλά τη θωρακίζει, διασφαλίζοντας ίσους όρους πρόσβασης και ελέγξιμη διαδικασία.

Το υφιστάμενο κανονιστικό πλαίσιο για το “lobbying” θέτει τις βασικές προϋποθέσεις καταχώρισης, γνωστοποίησης και ελέγχου των σχετικών δραστηριοτήτων. Κατά την επόμενη περίοδο προτεραιότητα αποτελεί η ενίσχυση της εφαρμογής του πλαισίου, η βελτίωση των

μηχανισμών παρακολούθησης και των ψηφιακών εργαλείων (Μητρώο Διαφάνειας)⁴⁸ για την καταγραφή και δημοσιοποίηση στοιχείων. Στόχος είναι η εδραίωση ενός σταθερού και αξιόπιστου συστήματος διαφάνειας, το οποίο θα ενισχύει την εμπιστοσύνη των πολιτών και θα προάγει τη θεσμική ακεραιότητα στη διαδικασία λήψης αποφάσεων.

Ρύθμιση δραστηριοτήτων άσκησης επιρροής (lobbying)

Βήματα Προόδου

- Θεσμοθέτηση ρυθμιστικού πλαισίου που διέπει την αλληλεπίδραση μεταξύ πολιτικών και δημόσιων υπαλλήλων με εκπροσώπους συμφερόντων
- Ανάπτυξη πολιτικών και εργαλείων αναφορικά με τη ρύθμιση του “lobbying”
- Εκπόνηση Κώδικα Δεοντολογίας Εκπροσώπων Συμφερόντων
- Ανάπτυξη Μητρώου Διαφάνειας για τη ρύθμιση δραστηριοτήτων άσκησης επιρροής σε θεσμικούς φορείς (lobbying)
- Κατάρτιση κατευθυντήριων οδηγιών για το Μητρώο Διαφάνειας
- Δημοσίευση ετήσιας έκθεσης για τη λειτουργία του Μητρώου Διαφάνειας από την Εθνική Αρχή Διαφάνειας
- Εφαρμογή περιορισμών για νυν και πρώην βουλευτές/μέλη κυβέρνησης (cooling-off period)
- Ενέργειες ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης

Περιοχές Προτεραιότητας

- Αναθεώρηση και επικαιροποίηση του ν. 4829/2021 για διεύρυνση ορισμού «εκπροσώπου συμφερόντων» και ενίσχυση Μητρώου Διαφάνειας
- Καθιέρωση νομοθετικών αποτυπωμάτων (legislative footprints) σε όλες τις φάσεις σύνταξης νομοσχεδίων
- Προτυποποίηση διαδικασιών επικοινωνίας ομάδων άσκησης επιρροής με θεσμικούς φορείς
- Εκπαίδευση και ευαισθητοποίηση ομάδων άσκησης επιρροής, δημόσιων υπαλλήλων και βουλευτών σε θέματα διαφάνειας, δεοντολογίας και σύγκρουσης συμφερόντων

⁴⁸ <https://lobbying.aead.gr/>

**Ρύθμιση δραστηριοτήτων άσκησης επιρροής (lobbying) – Δράσεις
ΕΣΣΚΔ 2026 – 2030**

- Αξιολόγηση του ρυθμιστικού πλαισίου για τη διενέργεια δράσεων άσκησης επιρροής
- Καλλιέργεια κουλτούρας ακεραιότητας και διαφάνειας στις διαδικασίες διαλόγου και επιρροής μεταξύ δημόσιου και ιδιωτικού τομέα και στην επιχειρηματική κοινότητα

6. Η προστασία μαρτύρων δημόσιου συμφέροντος (whistleblowers protection).

Η προστασία προσώπων που αναφέρουν παραβιάσεις αποτελεί θεμελιώδη μηχανισμό πρόληψης και έγκαιρης αποκάλυψης φαινομένων διαφθοράς και κακοδιοίκησης. Η θέσπιση ασφαλών και αξιόπιστων διαύλων αναφοράς, σε συνδυασμό με την παροχή ουσιαστικών εγγυήσεων έναντι αντιποίνων, ενισχύει την ακεραιότητα των οργανισμών και καλλιεργεί κλίμα εμπιστοσύνης και λογοδοσίας. Η θεσμική θωράκιση των καταγγελλόντων δεν λειτουργεί μόνο προστατευτικά για τα ίδια τα πρόσωπα, αλλά και προληπτικά για τη διοίκηση, καθώς συμβάλλει στην έγκαιρη ανίχνευση κινδύνων και δυσλειτουργιών.

Το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο, σε εναρμόνιση με το ενωσιακό δίκαιο, προβλέπει υποχρεώσεις για τη λειτουργία εσωτερικών και εξωτερικών διαύλων αναφοράς, διαδικασίες διαχείρισης καταγγελιών και μέτρα προστασίας από αντίποινα. Κατά την επόμενη περίοδο, προτεραιότητα αποτελεί η ενίσχυση της ομοιόμορφης εφαρμογής του πλαισίου, η βελτίωση των μηχανισμών υποστήριξης των καταγγελλόντων και η συστηματική ενημέρωση των εργαζομένων για τα δικαιώματα και τις εγγυήσεις που τους παρέχονται. Στόχος είναι η εδραίωση ενός αξιόπιστου και λειτουργικού συστήματος αναφορών, το οποίο θα ενισχύει τη διαφάνεια και την αποτελεσματικότητα των μηχανισμών ελέγχου.

Προστασία μαρτύρων δημόσιου συμφέροντος (whistleblowers protection)

Βήματα Προόδου

- Ενίσχυση ρυθμιστικού πλαισίου προστασίας προσώπων που αναφέρουν παραβιάσεις ενωσιακού δικαίου
- Σχεδιασμός και λειτουργία ηλεκτρονικής πλατφόρμας υποβολής εξωτερικών αναφορών
- Διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής της προστασίας των whistleblowers σε παραβιάσεις εσωτερικού δικαίου που αφορούν αδικήματα δωροδοκίας και εμπορίας επιρροής

Περιοχή Προτεραιότητας

- Εξειδίκευση του πλαισίου επιβολής κυρώσεων

**Προστασία μαρτύρων δημόσιου συμφέροντος (whistleblowers protection) – Δράσεις
ΕΣΣΚΔ 2026 - 2030**

- Έκδοση δευτερογενούς νομοθεσίας για την αποτελεσματική εφαρμογή του Ν.4990/2022 για την προστασία μαρτύρων δημόσιου συμφέροντος
- Θεσμοθέτηση ψηφιακής πλατφόρμας/μητρώου Υπευθύνων Παραλαβής και Παρακολούθησης Αναφορών Δημόσιου Τομέα, σύμφωνα με τον ν.4990/2022

II. Οριζόντιες λειτουργικές περιοχές υψηλού ενδιαφέροντος.

Στην κατηγορία αυτή εντάσσονται θεματικές περιοχές που αφορούν οριζόντιες λειτουργίες της δημόσιας διοίκησης, οι οποίες διαχρονικά παρουσιάζουν αυξημένο κίνδυνο εκδήλωσης φαινομένων διαφθοράς, αλλά και υψηλή δυναμική πρόληψης όταν εφαρμόζονται κατάλληλες θεσμικές και διοικητικές παρεμβάσεις. Ενδεικτικά αναφέρονται οι δημόσιες συμβάσεις, η διαχείριση ανθρώπινου δυναμικού.

Ιδίως οι **δημόσιες συμβάσεις** συνιστούν τομέα αυξημένης ευαλωτότητας, λόγω του ύψους των διακινούμενων πόρων, της κανονιστικής πολυπλοκότητας, των πολλαπλών σταδίων της διαδικασίας και της αλληλεπίδρασης δημόσιου και ιδιωτικού τομέα. Η ενίσχυση της διαφάνειας, της λογοδοσίας και της διαχειριστικής ικανότητας σε όλα τα στάδια του κύκλου ζωής των δημόσιων συμβάσεων αποτελεί βασικό άξονα παρέμβασης.

Δημόσιες Συμβάσεις

Βήματα Προόδου

- Εθνική Στρατηγική για τις Δημόσιες Συμβάσεις 2021-2025
- Θέσπιση πλαισίου για την επαγγελματική κατάρτιση υπαλλήλων που χειρίζονται δημόσιες συμβάσεις, για την προετοιμασία και την ανάθεση δημοσίων συμβάσεων και την έννομη προστασία στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων (ν.5218/2025)
- Εκπόνηση Κώδικα Ηθικής και Δεοντολογίας για τους δημοσίους υπαλλήλους που εργάζονται σε υπηρεσιακές μονάδες Προμηθειών δημοσίων φορέων ή/και συμμετέχουν ως μέλη σε Επιτροπές Διενέργειας Διαγωνισμών ή Επιτροπές Παραλαβής.
- Ανάπτυξη ενιαίου συστήματος τεχνικών προδιαγραφών και τιμολόγησης τεχνικών έργων και μελετών
- Πρότυπο ολοκληρωμένο πλαίσιο για την αξιολόγηση και τη διαχείριση κινδύνων

Περιοχές Προτεραιότητας

- Απευθείας αναθέσεις
- Μητρώο Επαγγελματιών Δημοσίων Συμβάσεων (ΜΕΔΗΣΥ)
- Εκπαιδευτικές δράσεις για τους επαγγελματίες στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων - Πιστοποιήσεις
- Ψηφιακός μετασχηματισμός δημοσίων συμβάσεων

Δημόσιες Συμβάσεις – Δράσεις ΕΣΣΚΔ 2026 – 2030

- Σχεδιασμός & υλοποίηση νέου συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων για την υποστήριξη των Δημοσίων Προμηθειών
- Εκπαιδευτικές δράσεις για τους επαγγελματίες στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων αναφορικά με τη διαχείριση κινδύνων και την εφαρμογή αρχών δεοντολογίας, ακεραιότητας, διαφάνειας και λογοδοσίας στις δημόσιες συμβάσεις
- Μετατροπή ανοικτών δεδομένων ΕΣΗΔΗΣ σε Open Contracting Data Standard (OCDS) για δημόσιες συμβάσεις

Το σύστημα **διαχείρισης του ανθρώπινου δυναμικού**, από την επιλογή έως την αξιολόγηση και την κινητικότητα, συνδέεται άμεσα με τη θεσμική ακεραιότητα και την αποτελεσματικότητα της διοίκησης. Ο εκσυγχρονισμός του συστήματος απονομής πειθαρχικής δικαιοσύνης, η ενίσχυση των διαύλων αναφοράς και των κανόνων δεοντολογίας, η κατάρτιση και η ομοιόμορφη εφαρμογή προτύπων ακεραιότητας καθιστούν

το διοικητικό σύστημα ανθεκτικό απέναντι στη διαφθορά και ενισχύουν τη συνοχή του δημόσιου τομέα.

Διαχείριση Ανθρώπινου Δυναμικού

Βήματα Προόδου

- Υιοθέτηση νέου συστήματος επιλογής Διοικήσεων φορέων του δημοσίου
- Ανάπτυξη νέου συστήματος στοχοθεσίας, αξιολόγησης, κινήτρων και ανταμοιβής
- Ενσωμάτωση ψηφιακών εργαλείων στις διαδικασίες πρόσληψης του ΑΣΕΠ
- Λειτουργία Κεντρικού Συστήματος Διαχείρισης Ανθρώπινου Δυναμικού (ΣΔΑΔ)
- Αναμόρφωση του πειθαρχικού δικαίου δημοσίων υπαλλήλων

Περιοχές Προτεραιότητας

- Ενίσχυση ακεραιότητας φορέων και υπαλλήλων που υπηρετούν σε τομείς πολιτικής υψηλού κινδύνου
- Πλήρης ψηφιοποίηση διαδικασιών πρόσληψης και ενσωμάτωση εργαλείων Τεχνητής Νοημοσύνης
- Επέκταση του συστήματος στοχοθεσίας και αξιολόγησης σε ΝΠΙΔ και ΑΕ δημοσίου τομέα
- Βελτιστοποίηση πλαισίου διοίκησης ανθρώπινου δυναμικού σε θέματα εφαρμογής πειθαρχικού δικαίου και επιλογής προϊσταμένων

Διαχείριση Ανθρώπινου Δυναμικού – Δράσεις ΕΣΣΚΔ 2026 – 2030

- Διαρκής υποστήριξη και επικαιροποίηση γνώσεων και δεξιοτήτων επιμορφούμενων στελεχών του δημόσιου τομέα σε θέματα δημόσιας ακεραιότητας
- Σύνταξη Κώδικα Επαγγελματικής Συμπεριφοράς για δημοσίους υπαλλήλους που υπηρετούν σε οικονομικές υπηρεσίες
- Σύνταξη Κώδικα Επαγγελματικής Συμπεριφοράς για δημοσίους υπαλλήλους που υπηρετούν σε υπηρεσίες δόμησης

Επισημαίνεται ότι επιπλέον των ανωτέρω, Δράσεις που εμπίπτουν στην θεματική ανθρώπινο δυναμικό συνδέονται με οριζόντιους ή κάθετους τομείς (π.χ. εσωτερικός έλεγχος, διαχείριση κινδύνων, δημόσιες συμβάσεις). Για την αποφυγή επαναλήψεων οι εν λόγω δράσεις έχουν ενταχθεί και περιγράφονται στο πλαίσιο αυτών.

Β) Δράσεις κάθετου, τομεακού χαρακτήρα (κάθετες δράσεις)

Οι δράσεις της κατηγορίας αφορούν στοχευμένες παρεμβάσεις, προσαρμοσμένες στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και τις ανάγκες των επιμέρους τομέων πολιτικής. Στόχος είναι η αντιμετώπιση ειδικών κινδύνων, κενών και αδυναμιών που ευνοούν την εκδήλωση φαινομένων διαφθοράς, μέσω ενίσχυσης της θεσμικής ανθεκτικότητας και ανάπτυξης κατάλληλων εργαλείων πρόληψης, ελέγχου και ευαισθητοποίησης.

Ο βασικός κορμός των εν λόγω παρεμβάσεων προέκυψε από την εφαρμογή του εργαλείου ανάλυσης διακινδύνευσης για την αξιολόγηση τομέων πολιτικής. Η οριστικοποίηση του περιεχομένου και της προτεραιοποίησης των δράσεων πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο της διαβούλευσης με τους αρμόδιους φορείς πολιτικής.

Τομέας Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών

Η αντιμετώπιση της διαφθοράς στον τομέα της οικονομίας απαιτεί μια ολοκληρωμένη προσέγγιση που να εστιάζει στην πρόληψη και στην αποτελεσματική καταστολή του φαινομένου. Η εντατικοποίηση των ελέγχων και η ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ αρμόδιων αρχών είναι καθοριστικής σημασίας. Η διευκόλυνση της πρόσβασης σε δεδομένα μέσω της διασύνδεσης συστημάτων και η ψηφιοποίηση των διαδικασιών μπορούν να ενισχύσουν περαιτέρω την αποτελεσματικότητα των Αρχών. Παράλληλα, η εκπαίδευση του προσωπικού είναι σημαντική για την αντιμετώπιση της αυξανόμενης πολυπλοκότητας των οικονομικών εγκλημάτων. Επιπλέον, απαιτούνται ευρύτερες παρεμβάσεις για την ενίσχυση της ακεραιότητας των πολιτικών αξιωματούχων και δημοσίων υπαλλήλων, μέσω εφαρμογής εσωτερικών ελέγχων, διαχείρισης κινδύνων και προώθησης θεσμών όπως ο Σύμβουλος Ακεραιότητας.

Για την επόμενη περίοδο, ο άξονας Δημοσιονομική Διαχείριση – Τελωνειακή & Φορολογική Διοίκηση, αξιοποιώντας τα βήματα προόδου που έχουν επιτευχθεί, στοχεύει στη θωράκιση της ακεραιότητας μέσω θεσμικών παρεμβάσεων, αξιοποίησης δεδομένων, ενίσχυσης της ψηφιακής ιχνηλασιμότητας παροχών και εισπράξεων σε πραγματικό χρόνο και της περαιτέρω αναβάθμισης των ελεγκτικών μηχανισμών με σύγχρονα εργαλεία. Στο πλαίσιο αυτό, ως μεταρρυθμιστικές παρεμβάσεις υψηλής προστιθέμενης αξίας αξιολογούνται οι κάτωθι:

- Η πιλοτική εφαρμογή του Εθνικού Μητρώου Παροχών και Ενισχύσεων.
- Η άμεση και αποτελεσματική επιχειρησιακή ενσωμάτωση των λειτουργιών του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. στην Α.Α.Δ.Ε., με την ανάπτυξη εργαλείων, μεθοδολογιών, προτύπων και διαδικασιών για την ενίσχυση της επιχειρησιακής ικανότητας ελέγχων και πληρωμών και την υλοποίηση των απαιτούμενων ενεργειών ψηφιακού μετασχηματισμού.
- Η δημιουργία πλήρους ψηφιακού μητρώου για κάθε ακίνητο, με συγκεντρωτική αποτύπωση του ιδιοκτησιακού καθεστώτος, της κατάστασης και της χρήσης, ενισχύοντας τους ελέγχους φορολογικής συμμόρφωσης, εντοπισμού αποκλίσεων, καθώς και την αποτελεσματικότητα και τη διαφάνεια στις καταβολές των αγροτικών ενισχύσεων.
- Η ανάπτυξη ολοκληρωμένου πληροφοριακού συστήματος φορολογίας και ελέγχου, με πλήρη ψηφιοποίηση και αυτοματοποίηση διαδικασιών, καταγραφή όλων των ενεργειών,

ανάλυση κινδύνου και διασταύρωση δεδομένων, για την πρόληψη φαινομένων διαφθοράς και καταστολή φαινομένων φοροδιαφυγής, λαθρεμπορίου, απάτης και οικονομικού εγκλήματος.

- Ο εκσυγχρονισμός της φορολογικής διοίκησης μέσω του ψηφιακού μετασχηματισμού των φορολογικών ελέγχων, της αξιοποίησης εργαλείων τεχνητής νοημοσύνης και της ανάπτυξης νέων συστημάτων και διαλειτουργικοτήτων για τη διαβίβαση δεδομένων σε πραγματικό χρόνο στην Α.Α.Δ.Ε.
- Ο ψηφιακός μετασχηματισμός της τελωνειακής διοίκησης, με στόχο την πλήρη ψηφιοποίηση των τελωνειακών διαδικασιών και την παρακολούθηση επαγγελματικών μεταφορικών μέσων και εμπορευμάτων, για την πρόληψη φαινομένων διαφθοράς και καταστολή φαινομένων φοροδιαφυγής, λαθρεμπορίου, απάτης και οικονομικού εγκλήματος.

Ακολουθούν οι Δράσεις που επελέγησαν να ενταχθούν στο Ε.Σ.Σ.Κ.Δ. 2026 – 2030, σε συνεργασία με τους αρμόδιους φορείς υλοποίησης, στο πλαίσιο της διαβούλευσης που διενεργήθηκε.

Τομέας Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών – Δράσεις ΕΣΣΚΔ 2026 – 2030

- Ανάπτυξη ολοκληρωμένου πληροφοριακού συστήματος δημοσιονομικής διαχείρισης (gonERP)
- Λογιστική Μεταρρύθμιση: Μετάβαση των Φορέων Γενικής Κυβέρνησης σε Ενιαίο Λογιστικό Πλαίσιο Δεδοουλευμένης Βάσης
- Δημιουργία Εθνικού Μητρώου Παροχών και Ενισχύσεων
- Ενίσχυση του νομοθετικού πλαισίου καταπολέμησης της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας
- Ολοκληρωμένο σύστημα τήρησης και παρακολούθησης στατιστικών στοιχείων σχετικά με την πρόληψη και καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες
- Δημιουργία Μητρώου Ιδιοκτησίας και Διαχείρισης Ακινήτων (ΜΙΔΑ)
- Ανάπτυξη Νέου Ενοποιημένου Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Φορολογίας της ΑΑΔΕ
- Προμήθεια συστήματος Επιχειρησιακής Νοημοσύνης / Ανάλυσης Δεδομένων για την υποστήριξη του ελεγκτικού έργου της ΑΑΔΕ
- Ανάπτυξη Ολοκληρωμένου συστήματος παρακολούθησης και διαχείρισης επαγγελματικών οχημάτων και εμπορευματοκιβωτίων
- Υλοποίηση Νέου ΟΠΣ Τελωνείων (ICISnet)
- Πιστοποίηση Συστήματος Διαχείρισης κατά της Δωροδοκίας ISO 37001

Τομέας Εξωτερικών

Η ενίσχυση της διαφάνειας και η αποτελεσματική αντιμετώπιση της διαφθοράς στον τομέα της εξωτερικής πολιτικής είναι θεμελιώδης για τη διατήρηση της διεθνούς αξιοπιστίας της χώρας. Στο πλαίσιο αυτό προκρίνεται η ανάληψη δέσμης μέτρων στα πεδία καταστολής, πρόληψης και ευαισθητοποίησης.

Προς αυτήν την κατεύθυνση, προστιθέμενη αξία έχει η ενίσχυση του μηχανισμού ελέγχων της Γενικής Επιθεώρησης του Υπουργείου, η οποία ήδη διενεργεί ελέγχους για τον εντοπισμό και την καταπολέμηση φαινομένων διαφθοράς και κακοδιοίκησης, καθώς και η ενίσχυση του ρόλου της Ελληνικής Διπλωματικής Ακαδημίας αναφορικά με την ενημέρωση του προσωπικού για τις σύγχρονες μορφές διαφθοράς και τα μέσα για την αποτελεσματική αντιμετώπιση τους. Επιπλέον, στην κατεύθυνση των θεσμικών και επιχειρησιακών πρωτοβουλιών που έχουν ήδη αναληφθεί από το Υπουργείο και με γνώμονα την περαιτέρω ενίσχυση των δικλίδων ακεραιότητας εντός του Υπουργείου, ενδεικτικές παρεμβάσεις περιλαμβάνουν τις εξής:

- Ανάπτυξη ψηφιακού εργαλείου για την υποστήριξη του έργου της Γενικής Επιθεώρησης του Υπουργείου, με στόχο την αποτελεσματικότερη διενέργεια ελέγχων σε διαδικασίες

με ιδιαίτερο ελεγκτικό ενδιαφέρον, όπως η έκδοση θεωρήσεων εισόδου, καθώς και τη διεύρυνση του πεδίου ελέγχου πέραν της ορθής χρηματοοικονομικής διαχείρισης, ώστε να καλύπτει και την αποδοτικότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών.

- Σχεδιασμός ολοκληρωμένων στρατηγικών για τη συστηματική ενημέρωση και κατάρτιση του διπλωματικού και διοικητικού προσωπικού σχετικά με προκλήσεις διαφθοράς στα πεδία αρμοδιότητάς τους, με τυχόν επιπλέον ενέργειες που απαιτούνται από μέρους τους για την εδραίωση κουλτούρας μη ανοχής σε φαινόμενα διαφθοράς. Επίσης, ολοκληρωμένη κατάρτιση των υποψηφίων Ακολουθών Πρεσβείας σχετικά με το διεθνές πλαίσιο καταπολέμησης της διαφθοράς, εισάγοντας αντίστοιχη θεματική ενότητα στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα της Ελληνικής Διπλωματικής Ακαδημίας.
- Στοχευμένη ενημέρωση και ευαισθητοποίηση στελεχών που εμπλέκονται στην παροχή διεθνούς ανθρωπιστικής βοήθειας σε θεματικές καταπολέμησης της διαφθοράς.
- Ενσωμάτωση θεσμικών δικλίδων ακεραιότητας στην “Export Credit Greece” για τη διασφάλιση της χρηστής διακυβέρνησης και της αξιοπιστίας της χώρας στις διεθνείς συναλλαγές.

Ακολουθούν οι Δράσεις που επελέγησαν να ενταχθούν στο Ε.Σ.Σ.Κ.Δ. 2026 – 2030, σε συνεργασία με τον αρμόδιο φορέα υλοποίησης, στο πλαίσιο της διαβούλευσης που διενεργήθηκε.

Τομέας Εξωτερικών – Δράσεις ΕΣΣΚΔ 2026 – 2030

- Ενημέρωση και κατάρτιση σε θεματικές καταπολέμησης της διαφθοράς στελεχών αρμόδιων για την παροχή διεθνούς ανθρωπιστικής βοήθειας
- Ενσωμάτωση θεσμικών δικλίδων ακεραιότητας στην Ελληνική Εταιρεία Εξαγωγικών Πιστώσεων (Export Credit Greece)
- Ανάπτυξη ψηφιακού εργαλείου της Γενικής Επιθεώρησης του ΥΠΕΞ για τον έλεγχο της διαδικασίας έκδοσης θεωρήσεων
- Επιμορφωτικές δράσεις στις διεθνείς προσεγγίσεις και κατευθυντήριες γραμμές για την καταπολέμηση της διαφθοράς

Τομέας Εθνικής Άμυνας

Για τη θωράκιση κρίσιμων θεματικών περιοχών υψηλού κινδύνου στον τομέα της Εθνικής Άμυνας προτείνονται παρεμβάσεις για την ενίσχυση των ελεγκτικών μηχανισμών του Υπουργείου με σύγχρονα ψηφιακά εργαλεία, την αναμόρφωση του θεσμικού πλαισίου, την εφαρμογή ειδικών κριτηρίων και συμβατικών όρων με βάση την ειδική φύση των αμυντικών προμηθειών (ανάγκη αδιασάλευτης προμήθειας του απαραίτητου αμυντικού εξοπλισμού και υψηλός βαθμός εμπιστευτικότητας), καθώς και για την παροχή καθοδήγησης στους φορείς διαχείρισης των εξοπλισμών και ακίνητης περιουσίας του ΥΠ.ΕΘ.Α. Πέραν των οικονομικών ελέγχων, έμφαση δίνεται στην εισαγωγή δικλίδων ακεραιότητας και λογοδοσίας, προς

ενίσχυση των μηχανισμών πρόληψης, και στην ευαισθητοποίηση και κατάρτιση του προσωπικού των ενόπλων δυνάμεων.

Ειδικότερα, με σκοπό την περαιτέρω βελτίωση των θεσμικών και επιχειρησιακών δυνατοτήτων του Υπουργείου, προτείνεται σειρά μέτρων που ενισχύουν τον έλεγχο και την πρόληψη φαινομένων διαφθοράς:

- Ενδυνάμωση των μηχανισμών ακεραιότητας στις προμήθειες στρατιωτικού υλικού και της επιχειρησιακής ικανότητας της Υπηρεσίας Εσωτερικών Υποθέσεων. Στην κατεύθυνση αυτή, απαιτείται ενίσχυση της Υπηρεσίας Εσωτερικών Υποθέσεων.
- Αναδιοργάνωση της Γενικής Διεύθυνσης Εξοπλισμών με σκοπό την ενίσχυση της διαφάνειας αλλά και της εξειδίκευσης του προσωπικού που την στελεχώνει με στόχο την επιλογή των επικεφαλής από την υπηρεσιακή ιεραρχία αντί της πολιτικής.
- Ενίσχυση της διαφάνειας στη διαχείριση των περιουσιακών στοιχείων μέσω της σύστασης Ταμείου Ακινήτων Εθνικής Άμυνας και της ίδρυσης Φορέα Αξιοποίησης Ακινήτων Ενόπλων Δυνάμεων, με παράλληλη ανάπτυξη Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Ακινήτων.
- Βελτίωση του ελεγκτικού πλαισίου με την κατάρτιση Σχεδίου Ελέγχου Εκτέλεσης Προϋπολογισμού των εποπτευόμενων φορέων και εφαρμογή πολιτικών δημοσιονομικής διαχείρισης, και κανονιστικής συμμόρφωσης.
- Εισαγωγή ολοκληρωμένου πλαισίου προστασίας μαρτύρων δημόσιου συμφέροντος (whistleblowers) για τα άτομα που καταγγέλλουν παραβιάσεις του Δικαίου μέσω της διασφάλισης της ανωνυμίας, της προστασίας και της θεσμικής υποστήριξης με τρόπο που να αποτρέπει τις πράξεις αντιποίνων από ανωτέρους ή συναδέλφους.
- Αποτελεσματική πρόληψη έναντι φαινομένων διαφθοράς και απάτης μέσω διενέργειας αξιολογήσεων κινδύνων απάτης και διαφθοράς σε συγκεκριμένες οριζόντιες λειτουργίες των εποπτευόμενων φορέων του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας.
- Διενέργεια ερευνών για την καταγραφή της αντίληψης εργαζομένων σε θέματα δεοντολογίας και ακεραιότητας.

Ακολουθούν οι Δράσεις που επελέγησαν να ενταχθούν στο Ε.Σ.Σ.Κ.Δ. 2026 – 2030, σε συνεργασία με τον αρμόδιο φορέα υλοποίησης, στο πλαίσιο της διαβούλευσης που διενεργήθηκε.

Τομέας Εθνικής Άμυνας – Δράσεις ΕΣΣΚΔ 2026-2030

- Διενέργεια έρευνας για την καταγραφή της αντίληψης των εργαζομένων στους εποπτευόμενους φορείς του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας σε θέματα δημόσιας ακεραιότητας
- Επικαιροποίηση του θεσμικού πλαισίου της Υπηρεσίας Εσωτερικών Υποθέσεων του ΥΠΕΘΑ
- Εκπόνηση Εγχειριδίου Επί των Διαδικασιών Διενέργειας Ελέγχων Περιουσιακής Κατάστασης του Στρατιωτικού και Πολιτικού Προσωπικού του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας

Τομέας Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης & Τοπικής Αυτοδιοίκησης

Λαμβάνοντας υπόψη τις σχετικές διεθνείς συστάσεις και τα βήματα προόδου που έχουν ήδη σημειωθεί, το Ε.Σ.Κ.Δ. 2026-2030, στον τομέα Εσωτερικών αναμένεται να εστιάσει σε δύο βασικές προτεραιότητες: την περαιτέρω εδραίωση του Εθνικού Συστήματος Ακεραιότητας (ΕΣΑ) στον δημόσιο τομέα και στην αξιοποίηση ψηφιακών εργαλείων για την ενίσχυση της διαφάνειας και την ενδυνάμωση των μηχανισμών ελέγχου και λογοδοσίας, ιδιαίτερα στο πεδίο της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Αυτές οι κατευθύνσεις αποτελούν ταυτόχρονα απάντηση στις σύγχρονες προκλήσεις και στην ανάγκη δημιουργίας ενός ανθεκτικού και αξιόπιστου συστήματος διακυβέρνησης στο σύνολο του δημόσιου τομέα.

Η ενίσχυση του Ε.Σ.Α. θα υλοποιηθεί μέσω δράσεων που συμβάλλουν, μεταξύ άλλων, στην πλήρη εφαρμογή των συστάσεων της “GRECO”. Συγκεκριμένα, η εισαγωγή νέων κανονισμών για τη διαχείριση των συγκρούσεων συμφερόντων των ανώτατων στελεχών και η θέσπιση ρητών κανόνων για τη δραστηριότητα των ομάδων άσκησης επιρροής (lobbying) θα συμβάλουν στην εδραίωση ενός πιο αυστηρού και διαφανούς ρυθμιστικού πλαισίου. Παράλληλα, η θέσπιση ενός ολοκληρωμένου συστήματος διαχείρισης κινδύνων, όπως υποδεικνύει η έκθεση της Ε.Ε., θα επιτρέψει την προληπτική αντιμετώπιση κινδύνων διαφθοράς σε όλα τα επίπεδα της δημόσιας διοίκησης.

Η ενδυνάμωση των μηχανισμών ελέγχου και λογοδοσίας θα επιτευχθεί μέσω της εφαρμογής μιας σειράς συμπληρωματικών παρεμβάσεων. Σε επίπεδο πρόληψης, δίνεται προτεραιότητα στην αξιοποίηση ψηφιακών εργαλείων, όπως η ανάπτυξη ενός ψηφιακού περιβάλλοντος για την ανώνυμη καταγγελία φαινομένων διαφθοράς και η πλήρης ψηφιοποίηση των δηλώσεων περιουσιακής κατάστασης. Επιπλέον, το Σχέδιο εστιάζει στην ενίσχυση των οργανισμών ελέγχου και των συναρμόδιων αρχών, μέσω της υιοθέτησης ενός νέου θεσμικού πλαισίου επιλογής προϊσταμένων και της θέσπισης ενός νέου πειθαρχικού δικαίου, με στόχο τη μείωση του αισθήματος ατιμωρησίας και την προώθηση της διαφάνειας.

Ακολουθούν οι Δράσεις που επελέγησαν να ενταχθούν στο Ε.Σ.Σ.Κ.Δ. 2026 – 2030, σε συνεργασία με τον αρμόδιο φορέα υλοποίησης, στο πλαίσιο της διαβούλευσης που διενεργήθηκε. Επισημαίνεται ότι όσες Δράσεις αφορούν στο Ε.Σ.Α. παρουσιάστηκαν ανωτέρω στην αντίστοιχη οριζόντια, θεματική περιοχή.

Τομέας Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης

& Τοπικής Αυτοδιοίκησης – Δράσεις ΕΣΣΚΔ 2026 - 2030

- Πιστοποίηση φορέων του Δημοσίου τομέα και της Τοπικής Αυτοδιοίκησης έναντι του Συστήματος Διαχείρισης κατά της Διαφθοράς (ISO 37001)
- Εφαρμογή του Εθνικού Συστήματος Πολυεπίπεδης Διακυβέρνησης (Ανάπτυξη εργαλείου Τεχνητής Νοημοσύνης για την ανίχνευση, ανάγνωση και αυτόματη εισαγωγή αρμοδιοτήτων κανονιστικών και νομοθετικών κειμένων στο ΠΣ Πολυεπίπεδης Διακυβέρνησης)
- Ενσωμάτωση του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/900 για την πολιτική διαφήμιση με Προεδρικό Διάταγμα
- Υλοποίηση Πλατφόρμας Αποτίμησης Ποιότητας & Αποδοτικότητας Δημοσίων Υπηρεσιών
- Επέκταση της ηλεκτρονικής αυτεπάγγελτης αναζήτησης δικαιολογητικών
- Αναβάθμιση του Κόμβου Διαλειτουργικότητας και των παρεχόμενων υπηρεσιών οικονομικής πληροφόρησης των Ο.Τ.Α.
- Λειτουργία Υπηρεσίας Γενικής Εποπτείας Ο.Τ.Α.
- Σύνταξη, ψήφιση και εφαρμογή Νέου Κώδικα Τοπικής Αυτοδιοίκησης
- Απλούστευση και ανάρτηση επιλεγμένων κατά προτεραιότητα διαδικασιών στο Εθνικό Μητρώο Διαδικασιών

Τομέας Παιδείας

Με γνώμονα τη διαφάνεια, την ακεραιότητα και τη λογοδοσία στον χώρο της εκπαίδευσης, αναπτύσσεται ένα συνεκτικό πλαίσιο παρεμβάσεων, οργανωμένο στο τρίπτυχο καταπολέμηση – πρόληψη – ευαισθητοποίηση, το οποίο ενισχύει τη θεσμική ανθεκτικότητα έναντι φαινομένων διαφθοράς και κακοδιοίκησης στα Α.Ε.Ι. και στα σχολεία.

Στην κατεύθυνση αυτή, θεωρείται αναγκαία η παρακολούθηση και αξιολόγηση της εφαρμογής μέτρων και διαδικασιών για την ενίσχυση της διαφάνειας και της λογοδοσίας, όπως η αναβάθμιση της διαλειτουργικότητας των πληροφοριακών συστημάτων και της αποτελεσματικότητας πλατφορμών αξιολόγησης και καταγγελιών, καθώς και η εφαρμογή κωδίκων ηθικής και δεοντολογίας. Επίσης καθοριστικό ρόλο στην πρόληψη και καταπολέμηση των φαινομένων διαφθοράς στον Τομέα μπορούν να παίξουν, η ενίσχυση του θεσμού του εσωτερικού ελέγχου στα εκπαιδευτικά ιδρύματα και των Συμβούλων Ακεραιότητας στα Α.Ε.Ι., η εκπαίδευση και επιμόρφωση της ακαδημαϊκής και σχολικής κοινότητας για την καταπολέμηση της διαφθοράς και την εφαρμογή ηθικών κανόνων, καθώς και η ευαισθητοποίηση των πολιτών για τα διαθέσιμα εργαλεία και τις διαδικασίες ενίσχυσης της διαφάνειας και της λογοδοσίας.

Οι ανωτέρω παρεμβάσεις στοχεύουν στην έγκαιρη ανίχνευση παρατυπιών και πράξεων διαφθοράς, διασφαλίζοντας την υπεύθυνη διαχείριση πόρων και ενισχύοντας την ηθική και δεοντολογική συνείδηση των εμπλεκόμενων φορέων, προάγοντας ένα αξιόπιστο, ανθεκτικό και διαφανές εκπαιδευτικό περιβάλλον. Οι προτεραιότητες για την επόμενη περίοδο είναι:

- Στον πυλώνα της καταπολέμησης, η ενίσχυση των εποπτικών αρχών και των εσωτερικών ελέγχων στα Α.Ε.Ι. για τον έγκαιρο εντοπισμό παρατυπιών και φαινομένων κακοδιοίκησης, η οποία περιλαμβάνει:
 - τη δημιουργία Κεντρικού Μητρώου Περιουσιακών Στοιχείων,
 - την ενίσχυση της διαφάνειας στη διαχείριση ερευνητικών πόρων (ΕΛΚΕ) με διαδικασίες που θωρακίζουν το σύστημα απέναντι σε καταχρηστικές πρακτικές,
 - την ανάπτυξη Συστήματος Εντοπισμού Αντικανονικών Προμηθειών στον τομέα της εκπαίδευσης παρέχοντας άμεσα εργαλεία για την αποτροπή παραβάσεων.
- Στον πυλώνα της πρόληψης, η ανάπτυξη Ενοποιημένου Ψηφιακού Συστήματος Φοιτητικών Παροχών με στόχο την πλήρη ιχνηλασιμότητα και διαφάνεια διαδικασιών. Παράλληλα, η συνεχής παρακολούθηση και αξιολόγηση της διαχείρισης ερευνητικών πόρων και των φοιτητικών παροχών είναι αναγκαία για τον περιορισμό της πιθανότητας εμφάνισης φαινομένων κακοδιοίκησης, ενισχύοντας τη σταθερότητα και την αξιοπιστία του εκπαιδευτικού συστήματος.
- Στον πυλώνα της ευαισθητοποίησης, η περαιτέρω στοχευμένη εκπαίδευση και επιμόρφωση της ακαδημαϊκής και σχολικής κοινότητας σε θέματα ηθικής και δεοντολογίας, η οποία λειτουργεί συμπληρωματικά, καλλιεργώντας μια κουλτούρα ακεραιότητας και υπεύθυνης συμπεριφοράς.

Ακολουθούν οι Δράσεις που επελέγησαν να ενταχθούν στο Ε.Σ.Σ.Κ.Δ. 2026 – 2030, σε συνεργασία με τον αρμόδιο φορέα υλοποίησης, στο πλαίσιο της διαβούλευσης που διενεργήθηκε.

Τομέας Παιδείας – Δράσεις ΕΣΣΚΔ 2026 – 2030

- Ενίσχυση μηχανισμών ελέγχου και πρόληψης φαινομένων διαφθοράς στα Α.Ε.Ι.
- Λειτουργία ειδικής πλατφόρμας υποβολής αναφορών προς τον Σύμβουλο Ακεραιότητας
- Σύνταξη και θεσμοθέτηση πολιτικής δεοντολογίας και ακεραιότητας του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων & Αθλητισμού
- Εκπαίδευση και επιμόρφωση ακαδημαϊκής εκπαιδευτικής κοινότητας για την καταπολέμηση της διαφθοράς και την εφαρμογή προτύπων ηθικής & δεοντολογίας
- Παρακολούθηση και αποτίμηση της υλοποίησης του ειδικού στρατηγικού σχεδίου ευαισθητοποίησης της εκπαιδευτικής κοινότητας σε θέματα ακεραιότητας και διαφθοράς
- Ενίσχυση της Διαφάνειας και της Ακεραιότητας στη Διαχείριση Ερευνητικών Πόρων (ΕΛΚΕ)
- Δημιουργία ειδικής πλατφόρμας παρακολούθησης των πειθαρχικών υποθέσεων των φοιτητών των Α.Ε.Ι.

Τομέας Αθλητισμού

Κεφαλαιοποιώντας την πρόοδο της προηγούμενης περιόδου, οι νέες παρεμβάσεις επιδιώκουν να εδραιώσουν μόνιμες δικλίδες διαφάνειας, ιχνηλασιμότητας και λογοδοσίας στον τομέα του αθλητισμού, συνδέοντας όρους χρηστής διακυβέρνησης με την ακεραιότητα των αθλητικών αγώνων και τη στοχευμένη αξιοποίηση πόρων. Στο σύνολο τους οι αναγκαίες παρεμβάσεις ομαδοποιούνται σε τρεις άξονες, ως εξής:

Α. Διαφάνεια – Λογοδοσία – Έλεγχος: Περιλαμβάνονται η θεσμοθέτηση εργαλείων αντικειμενικής και διαφανούς αξιολόγησης αθλητικών φορέων και η σύνδεση με τη χρηματοδότηση, ο περιορισμός θητειών σε μέλη Ομοσπονδιών, ο καθορισμός πλαισίου επιλογής αθλητών, προπονητών και τεχνικών, ο έλεγχος πόρων και χορηγιών, η αυστηρή επιβολή ποινών αποκλεισμού αθλητών/ομάδων από αγώνες ή πρωταθλήματα για σχετικά πειθαρχικά παραπτώματα που περιγράφονται στους αντίστοιχους Κανονισμούς των Ομοσπονδιών, η υποβολή Πόθεν Έσχες από διαχειριστές οικονομικών αθλητικών φορέων, οι επιτόπιοι έλεγχοι σωματείων, ο εξωτερικός έλεγχος οικονομικών και η διενέργεια δειγματοληπτικών ελέγχων και διακοπή χρηματοδότησης σε περιπτώσεις μη συμμόρφωσης με τους Κανονισμούς, το πλαίσιο αδειοδότησης αθλητικών εγκαταστάσεων και τέλος η δημιουργία ψηφιακών μητρώων για τους συμμετέχοντες στο

αθλητικό οικοσύστημα. Στο πλαίσιο του άξονα εντάσσεται και η διενέργεια στοχευμένων ελέγχων και εξειδικευμένης ανάλυσης για την καταπολέμηση του παράνομου στοιχηματισμού και της χειραγώγησης αγώνων, ως κρίσιμης απειλής για την ακεραιότητα των αγώνων.

Β. Εξωστρέφεια και Συνεργασίες: Εντός Ελλάδας προτείνεται η υιοθέτηση μιας διατομεακής προσέγγισης στον σχεδιασμό και στην αποτελεσματική εφαρμογή οριζόντιων πολιτικών. Διεθνώς, τονίζεται η ανάγκη μέγιστης αξιοποίησης θεσμικών εργαλείων όπως οι Συμβάσεις “Macolin”, “Saint-Denis” και η “UNCAC” του Ο.Η.Ε., για ενίσχυση της διακρατικής συνεργασίας.

Γ. Ευαισθητοποίηση – Εκπαίδευση: Δράσεις στοχευμένες ανά κοινό (αθλητές, προπονητές, μαθητές, τοπικές κοινωνίες), καθώς και ενίσχυση της δυνατότητας του κοινού να υποβάλει καταγγελίες μέσω αξιόπιστων και ασφαλών μηχανισμών. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην ευαισθητοποίηση για τον ρόλο των μαρτύρων δημοσίου συμφέροντος (whistleblowers), στα θεσμικά μέσα προστασίας τους και στη συμβολή τους στην πρόληψη και αποκατάσταση φαινομένων διαφθοράς στον αθλητισμό.

Κατά την επόμενη πενταετία, βασικό στρατηγικό στόχο στον τομέα Αθλητισμού αποτελεί η ενίσχυση της ακεραιότητας μέσω της καταπολέμησης, της πρόληψης και ευαισθητοποίησης απέναντι σε φαινόμενα διαφθοράς, χειραγώγησης αγώνων, παράνομου στοιχηματισμού και διαπροσωπικής βίας.

Το πλαίσιο αυτό προϋποθέτει την καθολική και συνεκτική εφαρμογή της ισχύουσας νομοθεσίας, τη δυναμική ενσωμάτωση βέλτιστων πρακτικών από την ευρωπαϊκή και διεθνή εμπειρία, την εμβάθυνση της διασυννοριακής και διαθεσμικής συνεργασίας, καθώς και την ενίσχυση της κοινωνικής ευαισθητοποίησης και εγρήγορσης, αξιοποιώντας την εμπειρία από τις έως σήμερα θεσμικές και επιχειρησιακές παρεμβάσεις. Στην κατεύθυνση αυτή, ως βασικές προτεραιότητες αναγνωρίζονται η:

- Μείωση της συνθετότητας του θεσμικού και κανονιστικού πλαισίου με την κωδικοποίηση της σχετικής νομοθεσίας για τον αθλητισμό.
- Ενίσχυση της ακεραιότητας των αγώνων με δράσεις καταπολέμησης της χειραγώγησης αγώνων, του παράνομου στοιχηματισμού και της ευαισθητοποίησης νέων αθλητών κατά του ντόπινγκ.
- Θεσμοθέτηση προϋποθέσεων απόδοσης χρηματοδοτικών ενισχύσεων σε ομοσπονδίες.
- Επικαιροποίηση της μεθοδολογίας αξιολόγησης καταγγελιών και συστηματική ανάλυση τάσεων και κινδύνων στην αθλητική ακεραιότητα.
- Επιτάχυνση του ψηφιακού μετασχηματισμού του τομέα ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά στη διαχείριση των μητρώων της Γενικής Γραμματείας Αθλητισμού, καθώς και τη διαχείριση των προγραμμάτων «Άθληση για Όλους».
- Βελτίωση της διαχείρισης αθλητικών εγκαταστάσεων και υποδομών.
- Ενίσχυση δικλίδων ακεραιότητας και λογοδοσίας για την αντιμετώπιση της προσωπικής βίας στο αθλητικό περιβάλλον, μέσω της πλήρους εφαρμογής του θεσμικού πλαισίου

“safeguarding”, με κύριους άξονες υλοποίησης το έργο της Διαρκούς Επιτροπής Ασφάλειας και Ευημερίας στον Αθλητισμό και τους Υπεύθυνους Ασφάλειας και Ευημερίας Αθλητών στις Ομοσπονδίες.

Ακολουθούν οι Δράσεις που επελέγησαν να ενταχθούν στο Ε.Σ.Σ.Κ.Δ. 2026 – 2030, σε συνεργασία με τον αρμόδιο φορέα υλοποίησης, στο πλαίσιο της διαβούλευσης που διενεργήθηκε.

Τομέας Αθλητισμού – Δράσεις ΕΣΣΚΔ 2026 – 2030

- Ενίσχυση εργαλείων τεχνητής νοημοσύνης για την ανίχνευση ύποπτων αποδόσεων, ύποπτων στοιχηματικών κινήσεων και ύποπτων μεταβολών στοιχηματικού όγκου
- Κωδικοποίηση αθλητικής νομοθεσίας
- Αναβάθμιση πλατφόρμας διαχείρισης των Προγραμμάτων και Εκδηλώσεων Άθλησης για όλους
- Ψηφιακός μετασχηματισμός e-Kouros και διαχείριση μητρώων της Γενικής Γραμματείας Αθλητισμού
- Ενίσχυση δικλίδων ακεραιότητας και λογοδοσίας για την αντιμετώπιση της διαπροσωπικής βίας στο αθλητικό περιβάλλον
- Διενέργεια ελέγχων για τη διερεύνηση υποθέσεων παράνομου στοιχηματισμού και χειραγώγησης αγώνων
- Ανάλυση Τάσεων Κινδύνου και Επικαιροποίηση Μεθοδολογίας Αξιολόγησης Καταγγελιών στη Χειραγώγηση Αγώνων
- Δράσεις ευαισθητοποίησης για την έννοια των μαρτύρων δημοσίου συμφέροντος (whistleblowers), τα θεσμικά μέσα προστασίας τους και τη συμβολή τους στη μάχη κατά της διαφθοράς στον αθλητισμό

Τομέας Υγείας

Βάσει της έρευνας της Ε.Α.Δ., ο τομέας της Υγείας ιεραρχείται στην αντίληψη του κοινού στη πρώτη θέση ως προς την ευαλωτότητα του στην εκδήλωση φαινομένων διαφθοράς και κακοδιαχείρισης. Πιο συγκεκριμένα στις πλέον επικίνδυνες περιοχές του τομέα, οι οποίες θα πρέπει να αντιμετωπιστούν κατά προτεραιότητα, επισημαίνονται: η συνταγογράφηση (π.χ. εικονική, για νοσήματα εκτός εγκεκριμένης ένδειξης/δοσολογίας από ΕΟΦ ή το Σύστημα Ηλεκτρονικής Προέγκρισης του ΕΟΠΥΥ), η κατευθυνόμενη εκτέλεση συνταγών, οι προμήθειες ιατροτεχνολογικού εξοπλισμού και φαρμάκων (με αδιαφανή κριτήρια και υπερκοστολογήσεις για προμήθεια, διαχείριση και συντήρηση), τα φαινόμενα διαφθοράς σε Δομές Ψυχικής Υγείας και Α.Μ.Κ.Ε. (παράνομη λειτουργία, παραβιάσεις υγειονομικής και εργατικής νομοθεσίας, δυσχέρεια οικονομικού ελέγχου), ο χρηματισμός ιατρικού/νοσηλευτικού προσωπικού για παροχή καλύτερων υπηρεσιών, η άσκηση ιδιωτικού έργου από ιατρούς του Ε.Σ.Υ., η συγκάλυψη περιστατικών ιατρικής αμέλειας και η αδιαφάνεια στην εκλογή διευθυντών κλινικών.

Τα ανωτέρω επιβεβαιώνονται και από τη μελέτη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (2024), η οποία εντοπίζει ως περιοχές υψηλού κινδύνου: τη δωροδοκία στις ιατρικές υπηρεσίες και προμήθειες, την κακοδιαχείριση, τις πλασματικές δαπάνες, την ευνοϊκή μεταχείριση σε δημόσιες συμβάσεις, την υπεξαίρεση πόρων, καθώς και προβλήματα στη διαχείριση ανθρώπινου δυναμικού (έλλειψη αξιολόγησης, νεποτισμός, σύγκρουση συμφερόντων, άσκηση επιρροής).

Στο πλαίσιο αυτό, στο Ε.Σ.Σ.Κ.Δ. 2026–2030 προτείνονται παρεμβάσεις με νέες διαδικασίες και ψηφιακά εργαλεία με στόχο την έγκαιρη ανίχνευση παρατυπιών, την υπεύθυνη διαχείριση πόρων και την ενίσχυση της ηθικής συνείδησης των εμπλεκόμενων, προάγοντας ένα διαφανές, ανθεκτικό και αξιόπιστο σύστημα υγείας. Με στρατηγική έμφαση στη διαφάνεια, την ακεραιότητα και τη λογοδοσία, συγκροτείται πλαίσιο δράσεων με στόχο την ενίσχυση της θεσμικής ανθεκτικότητας απέναντι σε φαινόμενα διαφθοράς, κακοδιοίκησης και κατάχρησης στον τομέα της Υγείας. Ειδικότερα:

- **Καταπολέμηση:** Ενίσχυση εποπτικών μηχανισμών και εσωτερικών ελέγχων για έγκαιρο εντοπισμό παρατυπιών στη διαχείριση οικονομικών πόρων και προμηθειών. Η πλήρης λειτουργία ενιαίου συστήματος μητρώων προμηθειών, κόστους και τεχνικών προδιαγραφών υγείας, που έχει ως στόχο την κεντροποίηση των προμηθειών υγείας, μαζί με ψηφιακά εργαλεία για την παρακολούθηση ιδιωτικής ιατρικής δραστηριότητας και συνταγογράφησης, επιτρέπουν τη θωράκιση του συστήματος.
- **Πρόληψη:** Μέσω του Ενοποιημένου Ψηφιακού Συστήματος Παροχών Υγείας και ηλεκτρονικών πλατφορμών διαφάνειας για δημόσιες και ιδιωτικές μονάδες εξασφαλίζεται πλήρης ιχνηλασιμότητα και διαφάνεια των διαδικασιών. Η συνεχής παρακολούθηση των φαρμακευτικών συνταγογραφήσεων περιορίζει τον κίνδυνο κακοδιοίκησης και ενισχύει τη σταθερότητα του συστήματος.
- **Ευαισθητοποίηση:** Στοχευμένη εκπαίδευση και επιμόρφωση του ιατρονοσηλευτικού προσωπικού σε θέματα δεοντολογίας, ακεραιότητας και διαφάνειας ενισχύουν την υπεύθυνη και ηθική συμπεριφορά, διαμορφώνοντας κουλτούρα ακεραιότητας και λογοδοσίας.

Ακολουθούν οι Δράσεις που επελέγησαν να ενταχθούν στο Ε.Σ.Σ.Κ.Δ. 2026 – 2030, σε συνεργασία με τον αρμόδιο φορέα υλοποίησης, στο πλαίσιο της διαβούλευσης που διενεργήθηκε.

Τομέας Υγείας – Δράσεις ΕΣΣΚΔ 2026 – 2030

- Ψηφιακός μετασχηματισμός του Ε.Ο.Π.Υ.Υ.
- Οριζόντια διασύνδεση Γραφείων Δικαιωμάτων Ληπτών Υπηρεσιών Υγείας
- Ενιαίο Εθνικό Σύστημα Μητρώων Προμηθειών, Κόστους και Τεχνικών Προδιαγραφών Υγείας
- Καθιέρωση Υποχρεωτικής Ηλεκτρονικής Υποβολής Δεδομένων από τις Α.Μ.Κ.Ε. στον χώρο της Υγείας
- Έλεγχος και Βελτιστοποίηση Κανόνων Συνταγογράφησης μέσω Τεχνητής Νοημοσύνης
- Ετήσια Επιμόρφωση σε Δεοντολογία & Διαφάνεια Ιατρονοσηλευτικού Προσωπικού & Στελεχών Υγείας
- Ανάπτυξη και πιλοτική εφαρμογή εργαλείων διαχείρισης κινδύνων διαφθοράς στα δημόσια νοσοκομεία και εκπαίδευση των στελεχών τους
- Πλατφόρμα καταγραφής και ελέγχου της παράλληλης άσκησης ιδιωτικού έργου από γιατρούς του Ε.Σ.Υ.
- Θεσμική οργάνωση και διαφανής εφαρμογή του μέτρου των απογευματινών χειρουργείων στο Ε.Σ.Υ.
- Επέκταση του Πληροφοριακού Συστήματος παρακολούθησης επάρκειας και διαθεσιμότητας φαρμάκων (ΗΣΠΑΔΙΦ) για τον έλεγχο της ορθής διακίνησης φαρμάκων σε όλα τα σημεία της εφοδιαστικής αλυσίδας φαρμάκου
- Κύρωση Νόμου για την προσχώρηση της Ελλάδας στη σύμβαση MEDICRIME του Συμβουλίου της Ευρώπης, με στόχο την καταπολέμηση των πλαστών φαρμακευτικών προϊόντων.

Τομέας Προστασίας του Πολίτη

Στον τομέα Προστασίας του Πολίτη αναδεικνύεται η ανάγκη για συστηματική διαχείριση των προκλήσεων ακεραιότητας και διαφθοράς, μέσω συνδυασμένων μέτρων πρόληψης, εκπαίδευσης και ελέγχου, τα οποία θα ενισχύσουν τη διαφάνεια και την αποτελεσματικότητα του έργου του Υπουργείου και θα υποστηρίξουν τα στελέχη του στην εκπλήρωση της αποστολής τους. Σε παρόμοιο πνεύμα κινούνται και οι συστάσεις του 5^{ου} Γύρου Αξιολόγησης της "GRECO" για την Ελληνική Αστυνομία (ΕΛΑΣ), προκρίνοντας μια περισσότερο συστημική προσέγγιση στα πεδία όπου υπάρχουν περιθώρια βελτίωσης.

Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, για την επόμενη περίοδο προκρίνεται κατά κύριο λόγο η υιοθέτηση ενός συνεκτικού πλαισίου δράσεων, στο πλαίσιο μιας οριζόντιας στρατηγικής για την περαιτέρω ενδυνάμωση του μηχανισμού ελέγχων, αλλά και για την ενίσχυση των δικλίδων ακεραιότητας στη βάση αξιολόγησης κινδύνων. Ενδεικτικά:

- Εκπόνηση Κώδικα Δεοντολογίας που θα αφορά αποκλειστικά τα πειθαρχικά όργανα της Ελληνικής Αστυνομίας, καθώς και σχεδιασμός προτύπων δεοντολογίας και

εσωτερικού ελέγχου μέσω των οποίων θα συγκεκριμενοποιούνται η συμπεριφορά και ο τρόπος ελέγχου του αστυνομικού κατά τη δράση του.

- Διαδικασίες που συνδέονται με την προαγωγή της ακεραιότητας και εν γένει τον εσωτερικό έλεγχο, όπως η διεξαγωγή εμπεριστατωμένης αξιολόγησης των περιοχών κινδύνου για την εκδήλωση φαινομένων διαφθοράς, με στόχο τον εντοπισμό θεσμικών και λειτουργικών αδυναμιών που δημιουργούν «παράθυρα ευκαιρίας» και εξαγωγή τεκμηριωμένων προτάσεων για τη βελτίωση της διαφάνειας και της αποτελεσματικότητας των μηχανισμών ελέγχου.
- Εισαγωγή ενισχυμένων δικλίδων ακεραιότητας, τόσο στο στάδιο πρόσληψης νέων στελεχών όσο και κατά τη διάρκεια της επαγγελματικής σταδιοδρομίας του ένστολου προσωπικού, με έμφαση στη δεοντολογία. Συμπληρωματικά, προκρίνεται η παροχή εμπιστευτικής συμβουλευτικής υποστήριξης στο προσωπικό της ΕΛ.ΑΣ., με σκοπό την καθοδήγηση σε ζητήματα ηθικής, δεοντολογίας και σύγκρουσης συμφερόντων.
- Σχεδιασμός και υλοποίηση προγραμμάτων επιμόρφωσης του αστυνομικού προσωπικού σε θέματα ηθικής – ακεραιότητας.

Ακολουθούν οι Δράσεις που επελέγησαν να ενταχθούν στο Ε.Σ.Σ.Κ.Δ. 2026 – 2030, σε συνεργασία με τους αρμόδιους φορείς υλοποίησης, στο πλαίσιο της διαβούλευσης που διενεργήθηκε.

Τομέας Προστασίας του Πολίτη – Δράσεις ΕΣΣΚΔ 2026 – 2030

- Σχεδιασμός και εκπόνηση Κώδικα Δεοντολογίας Πειθαρχικών Οργάνων
- Σχεδιασμός και υλοποίηση προγραμμάτων επιμόρφωσης του προσωπικού της Ελληνικής Αστυνομίας (ΕΛΑΣ) σε θέματα ακεραιότητας και δεοντολογίας
- Ανάπτυξη των διαδικασιών Εσωτερικού Ελέγχου της ΕΛ.ΑΣ.
- Εκπόνηση Κώδικα Δεοντολογίας αστυνομικού προσωπικού - Σχεδιασμός και εκπόνηση προτύπων δεοντολογίας και εσωτερικού ελέγχου για το ένστολο προσωπικό
- Εκπόνηση Κώδικα Δεοντολογίας σωφρονιστικών υπαλλήλων

Τομέας Υποδομών και Μεταφορών

Μεταξύ των παρεμβάσεων που θα μπορούσαν να υλοποιηθούν κατά την επόμενη πενταετία, αναφορικά με τις δημόσιες υποδομές, κεντρική θέση καταλαμβάνει η εισαγωγή ολοκληρωμένου πληροφοριακού συστήματος απαλλοτριώσεων/διεκδικήσεων σε διασύνδεση με τον Ενιαίο Ψηφιακό Χάρτη, καθώς και το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Διαχείρισης Τεχνικών Έργων και Πόρων το οποίο θα συνέβαλε στην εξάλειψη φαινομένων διαφθοράς κατά την υλοποίηση δημοσίων έργων.

Σε ό,τι αφορά τον Τομέα των Μεταφορών, τονίζεται η ανάγκη πλήρους ενσωμάτωσης των ευρωπαϊκών οδηγιών στο εθνικό δίκαιο. Σχετικά με την εισαγωγή μεταχειρισμένων οχημάτων, προτείνεται η τροποποίηση του άρθρου 51 του ν. 4784/2021, έτσι ώστε να καθίσταται υποχρεωτική η καταχώριση των στοιχείων αυτών στο Μητρώο Εισαγόμενων Μεταχειρισμένων Οχημάτων (MEMO) πριν την ταξινόμησή τους.

Αναφορικά με την προαγωγή της οδικής ασφάλειας τονίζεται η εξασφάλιση της διαφάνειας στη διαδικασία εκπαίδευσης των υποψηφίων οδηγών και των οδηγών, η δημιουργία κεντρικού ψηφιακού μητρώου εκπαίδευσης για την παρακολούθηση της χορήγησης και επέκτασης αδειών οδήγησης, καθώς και η θωράκιση των θεωρητικών εξετάσεων και δοκιμασιών προσόντων και συμπεριφοράς υποψηφίων οδηγών και οδηγών. Οι δράσεις αυτές συντείνουν τόσο στην εξάλειψη φαινομένων διαφθοράς, όσο και στην προαγωγή της οδικής ασφάλειας.

Τέλος, προτείνονται δράσεις ενίσχυσης της διαφάνειας στη λειτουργία των Κ.Τ.Ε.Λ. και Κ.Τ.Ε.Λ. Α.Ε., μέχρι την ανάδειξη αναδόχων του τακτικού, επιβατικού, οδικού μεταφορικού έργου, κατ' εφαρμογή του Κανονισμού ΕΚ 1370/2007 και του ν.4974/2022, ενώ είναι απαραίτητη η θέσπιση κατάλληλου θεσμικού πλαισίου για την εξασφάλιση της διαφάνειας κατά τη λειτουργία των νέων αναδόχων. Η εισαγωγή ενιαίου εθνικού συστήματος ηλεκτρονικής παρακολούθησης εισπράξεων των Κ.Τ.Ε.Λ./Κ.Τ.Ε.Λ. Α.Ε. και των ανωτέρω αναφερομένων αναδόχων, μέσω ηλεκτρονικού αυτόματου συστήματος συλλογής κομίστρου και ακύρωσης εισιτηρίων, καθώς και η παρακολούθηση, σε πραγματικό χρόνο, μέσω συστημάτων τηλεματικής, των διαδρομών υπεραστικών λεωφορείων για την εξακρίβωση της υλοποίησης ή μη δρομολογίων αλλά και για την ενημέρωση των πολιτών αναμένεται να προσφέρει άμεση, αυτοματοποιημένη και με ακρίβεια πληροφόρηση που είναι κρίσιμη για την παρακολούθηση της βιωσιμότητάς τους και τον προσδιορισμό του ύψους χρηματοδότησής τους, τόσο σε ό,τι αφορά αναπτυξιακά τους έργα και έργα ανανέωσης του στόλου των λεωφορείων, όσο και κατ' εφαρμογή της ετήσιας, κρατικής, κοινωνικής πολιτικής. Παράλληλα, επισημαίνεται η ανάγκη αξιοποίησης των ψηφιακών τεχνολογιών για τη διασύνδεση των ελεγκτικών μηχανισμών με κρίσιμα συστήματα, η επαρκής στελέχωση των υπηρεσιών, η συνεχής επιμόρφωση σε θέματα νομοθεσίας και η επιβολή αυστηρότερων κυρώσεων σε περιπτώσεις παραλείψεων ή παρατυπιών.

Βάσει των ανωτέρω, οι προτεραιότητες του τομέα για την επόμενη περίοδο εστιάζουν στην:

- Ενίσχυση της διαφάνειας στις συμβάσεις δημοσίων έργων, με την ψηφιακή παρακολούθηση των απαλλοτριώσεων, των τεχνικών έργων και των πόρων που απαιτούνται για την υλοποίησή τους.
- Ενίσχυση της διαφάνειας στις μεταφορές, με την εναρμόνιση της νομοθεσίας με το ενωσιακό πλαίσιο, την ενίσχυση του θεσμικού πλαισίου του Μητρώου Εισαγόμενων Μεταχειρισμένων Οχημάτων (MEMO), και τη διασταύρωση των δεδομένων χρηματοδότησης των Κ.Τ.Ε.Λ. και στην
- Προαγωγή της οδικής ασφάλειας, με τη θωράκιση της διαδικασίας εκπαίδευσης και εξέτασης προσόντων και συμπεριφοράς των υποψηφίων οδηγών και οδηγών.

Ακολουθούν οι Δράσεις που επελέγησαν να ενταχθούν στο Ε.Σ.Σ.Κ.Δ. 2026 – 2030, σε συνεργασία με τον αρμόδιο φορέα υλοποίησης, στο πλαίσιο της διαβούλευσης που διενεργήθηκε.

Τομέας Υποδομών και Μεταφορών – Δράσεις ΕΣΣΚΔ 2026 - 2030

- Σχεδιασμός, υλοποίηση και θέση σε λειτουργία ολοκληρωμένου γεωγραφικού πληροφοριακού συστήματος Ενιαίου Ψηφιακού Χάρτη Απαλλοτριώσεων και Διεκδικήσεων της χώρας (e-apallotriosis)
- Ανάπτυξη Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Διαχείρισης Τεχνικών Έργων και Πόρων (ΟΠΣΔΤΕΠ)
- Δημιουργία ψηφιακού μητρώου εκπαίδευσης για τη χορήγηση και επέκταση αδειών οδήγησης
- Εποπτεία και έλεγχος θεωρητικών εξετάσεων και δοκιμασιών προσόντων και συμπεριφοράς υποψηφίων οδηγών και οδηγών
- Υλοποίηση βελτιωτικών λειτουργιών για την τήρηση του Μητρώου Εισαγόμενων Μεταχειρισμένων Οχημάτων (MEMO)
- Ψηφιακά συστήματα παρακολούθησης και αποζημιώσεων στον Τομέα Μεταφορών

Τομέας Περιβάλλοντος και Ενέργειας

Με γνώμονα τη βιώσιμη ανάπτυξη και το αίσθημα ευθύνης προς την κοινωνία και το περιβάλλον, η αντιμετώπιση των ζητημάτων διαφθοράς στον συγκεκριμένο τομέα αναδεικνύεται πρωταρχικής σημασίας.

Η έρευνα της Ε.Α.Δ. ανέδειξε ως προτεραιότητα την αποσαφήνιση του θεσμικού πλαισίου με τη δημοσίευση της νέας κωδικοποιημένης νομοθεσίας, τη ψηφιακή χαρτογράφηση της προς διευκόλυνση των πολιτών και την έκδοση σχετικών εξουσιοδοτικών διατάξεων όπου απουσιάζουν. Η αναμόρφωση του πλαισίου λειτουργίας, της ελάχιστης στελέχωσης των Υπηρεσιών Δόμησης και του τρόπου απόδοσης προστίμων ανέγερσης/διατήρησης που επιβάλλουν, αποτελεί επόμενο σημαντικό στόχο, ώστε να καθίσταται εφικτή η εφαρμογή των πολεοδομικών διατάξεων χωρίς αποκλίσεις. Ένα πλαίσιο σαφώς ορισμένο επιτρέπει τη διενέργεια αποτελεσματικότερων ελέγχων και την επιβολή ποινών, η αυστηροποίηση των οποίων αποτελεί ζητούμενο σύμφωνα με την ίδια έρευνα.

Επί συγκεκριμένων πολεοδομικών θεμάτων, η ανάγκη διασφάλισης της πλήρους συμμόρφωσης με το θεσμικό πλαίσιο προστασίας ειδικά καθορισμένων περιοχών κατά τον έλεγχο αυθαίρετων κατασκευών καθίσταται κρίσιμη. Παράλληλα, απαιτείται ο σχεδιασμός σαφών και αποτελεσματικών διαδικασιών υπαγωγής αυθαίρετων σε νόμους τακτοποίησης, ιδίως σε περιοχές ιδιαίτερου φυσικού κάλλους και πολιτιστικής κληρονομιάς. Ειδική αποσαφήνιση απαιτείται και ως προς την πολεοδομική διαχείριση υφιστάμενων υπόσκαφων κτισμάτων, επί των οποίων υφίσταται άλλη ιδιοκτησία. Επιπλέον, έχουν εντοπιστεί

λειτουργικές αστοχίες στη διαδικασία διαχείρισης μη άρτιων και μη οικοδομήσιμων γηπέδων κατά την έκδοση εγκρίσεων εργασιών δόμησης μικρής κλίμακας, γεγονός που επιβάλλει την υιοθέτηση διορθωτικών ενεργειών. Η κωδικοποίηση της σχετικής νομοθεσίας, σε συνάρτηση με την ολοκλήρωση και λειτουργία του Ενιαίου Ψηφιακού Χάρτη, δύναται να συμβάλει καθοριστικά στην αντιμετώπιση αυτών των σημειακών προβλημάτων. Τέλος, προτείνεται η επέκταση της υποχρεωτικής δειγματοληπτικής επαλήθευσης της νομιμότητας των οικοδομικών αδειών, που σήμερα ισχύει για συγκεκριμένες κατηγορίες, στο σύνολο των περιπτώσεων, ώστε κανένα τμήμα της οικοδομικής δραστηριότητας να μη μένει εκτός των απαιτούμενων ελέγχων. Η ενίσχυση του συστήματος δειγματοληπτικών ελέγχων εκτιμάται ότι θα συμβάλει στη βελτίωση της διαφάνειας, της λογοδοσίας και της αποτελεσματικότητας των διαδικασιών αδειοδότησης και ελέγχου των κατασκευών.

Περαιτέρω, αναγκαιότητα σχεδιασμού δράσεων διαπιστώνεται σε διαδικασίες εκμετάλλευσης φυσικών πόρων που συχνά συντελούνται χωρίς να έχει προηγηθεί σχετική περιβαλλοντική αδειοδότηση και υλοποιούνται χωρίς την απαραίτητη εποπτεία. Επισημαίνεται η ανάγκη ενίσχυσης των μηχανισμών επαλήθευσης και παρακολούθησης για την αποτελεσματική τήρηση περιβαλλοντικών όρων εγκατάστασης, λειτουργίας και αποκατάστασης ενεργειακών έργων. Ιδιαίτερα, επισημαίνεται η ανάγκη διαφάνειας κατά τον χαρακτηρισμό και την παρακολούθηση λειτουργίας των σταθμών συμπαραγωγής ηλεκτρισμού-θερμότητας υψηλής απόδοσης (ΣΗΘΥΑ), οι οποίοι απολαμβάνουν προνομιακής τιμολόγησης και προτεραιότητας απορρόφησης στο ηλεκτρικό δίκτυο. Παρότι για τους σταθμούς άνω του 1MW υφίστανται μετρητικές διατάξεις και ο Διαχειριστής Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εγγυήσεων Προέλευσης (ΔΑΠΕΕΠ) διαθέτει αναλυτικά ωριαία δεδομένα, το υφιστάμενο πλαίσιο δεν προβλέπει συστηματική ετήσια επαλήθευση της πραγματικής αξιοποίησης της παραγόμενης θερμότητας ούτε διασύνδεση των δεδομένων αυτών με εποπτικούς μηχανισμούς ακεραιότητας. Επιπλέον, οι σταθμοί κάτω του 1MW εξαιρούνται από μετρητικές υποχρεώσεις θερμότητας σύμφωνα με το ενωσιακό δίκαιο, γεγονός που ενέχει κινδύνους στρέβλωσης του ανταγωνισμού. Κρίνεται αναγκαία η ενίσχυση της διαφάνειας μέσω της τακτικής αξιοποίησης των διαθέσιμων μετρητικών δεδομένων από τον Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π., της διασύνδεσής τους με εποπτικά όργανα και της ψηφιοποίησης των αδειών λειτουργίας.

Επιπλέον, οι κίνδυνοι εμφάνισης φαινομένων διαφθοράς σε διαδικασίες όπως η διαχείριση αποβλήτων, η χρήση γης, οι αδειοδοτήσεις έργων Α.Π.Ε., ο χαρακτηρισμός και η χρήση δασικών εκτάσεων, αλλά και η τήρηση των περιβαλλοντικών όρων, θα μπορούσαν να περιοριστούν με έργα ψηφιοποίησης που θα διασυνδέονται στο πλαίσιο του Ενιαίου Ψηφιακού Χάρτη. Ιδιαίτερη σημασία αποδίδεται στην αναβάθμιση του Ηλεκτρονικού Περιβαλλοντικού Μητρώου, το οποίο αποτελεί το κεντρικό ψηφιακό εργαλείο για τη διαχείριση της περιβαλλοντικής αδειοδότησης έργων και δραστηριοτήτων. Η ενσωμάτωση γεωχωρικών δεδομένων στην πλατφόρμα θα ενισχύσει την ιχνηλασιμότητα και τη διαφάνεια, επιτρέποντας την πληρέστερη καταγραφή και παρακολούθηση των περιβαλλοντικών όρων λειτουργίας, των απαιτούμενων ελέγχων και επιθεωρήσεων, καθώς και της συμμόρφωσης των φορέων εκμετάλλευσης. Η διασύνδεση του με τον Ενιαίο Ψηφιακό Χάρτη θα συμβάλει

στον περιορισμό των κινδύνων παράνομων δραστηριοτήτων και στην αποτελεσματικότερη επιβολή κυρώσεων. Επισημαίνεται ότι η ενσωμάτωση γεωχωρικών δεδομένων σε πραγματικό χρόνο, μέσω εικόνων από δορυφόρους, θα μπορούσε να επιτρέψει την άμεση ανίχνευση παράνομων δραστηριοτήτων, όπως αμμοληψίες, εξορύξεις και απορρίψεις αποβλήτων.

Λαμβάνοντας υπόψη τα παραπάνω, οι προτεραιότητες για την περίοδο 2026–2030 για τον τομέα Περιβάλλοντος και Ενέργειας επικεντρώνονται στην αντιμετώπιση κρίσιμων κινδύνων διαφθοράς ή/και κακοδιοίκησης στους τομείς χωρικού σχεδιασμού, πολεοδομίας, ενέργειας και προστασίας περιβάλλοντος, μέσω:

- Αναμόρφωσης του πλαισίου πιστοποίησης επάρκειας και λειτουργίας των Υπηρεσιών Δόμησης (ΥΔΟΜ),
- Διεύρυνσης των ελέγχων οικοδομικών αδειών και τακτοποιήσεων,
- Προστασίας περιοχών φυσικού κάλλους και πολιτιστικής κληρονομιάς,
- Διασύνδεσης ψηφιακών εργαλείων και ενσωμάτωσης γεωχωρικών δεδομένων σε θέματα περιβάλλοντος, πολεοδομίας και χωροταξίας,
- Ενίσχυσης μηχανισμών επαλήθευσης και παρακολούθησης για την αποτελεσματική τήρηση περιβαλλοντικών όρων εγκατάστασης, λειτουργίας και αποκατάστασης έργων, με ιδιαίτερη έμφαση στη διαφάνεια λειτουργίας ΣΗΘΥΑ,
- Παρακολούθησης διαχείρισης αποβλήτων και
- Αναβάθμιση περιβαλλοντικών μητρώων.

Ακολουθούν οι Δράσεις που επελέγησαν να ενταχθούν στο Ε.Σ.Σ.Κ.Δ. 2026 – 2030, σε συνεργασία με τον αρμόδιο φορέα υλοποίησης, στο πλαίσιο της διαβούλευσης που διενεργήθηκε.

Τομέας Περιβάλλοντος και Ενέργειας – Δράσεις ΕΣΣΚΔ 2026 – 2030

- Εφαρμογή ηλεκτρονικών εργαλείων για την παρακολούθηση της συλλογής – μεταφοράς Αποβλήτων Εκσκαφών, Κατασκευών και Κατεδαφίσεων (ΑΕΚΚ) και επικίνδυνων αποβλήτων που εμπίπτουν στην εναλλακτική διαχείριση
- Μετάπτωση των Υπηρεσιών Δόμησης (ΥΔΟΜ) στο Ελληνικό Κτηματολόγιο
- Επέκταση Διενέργειας Δειγματοληπτικών Ελέγχων Οικοδομικών Αδειών και Τακτοποιήσεων
- Αναβάθμιση του Ηλεκτρονικού Περιβαλλοντικού Μητρώου
- Αναβάθμιση του υφιστάμενου πληροφοριακού συστήματος για την Αντιμετώπιση του Περιβαλλοντικού Εγκλήματος
- Ετήσια παρακολούθηση της χρήσιμης θερμότητας που παράγεται από σταθμούς Σ.Η.Θ.Υ.Α., βάσει των μετρητικών διατάξεων που χρησιμοποιούνται από τον αρμόδιο Διαχειριστή για την αποζημίωση των σταθμών αυτών
- Κωδικοποίηση χωροταξικής και πολεοδομικής νομοθεσίας

Τομέας Ανάπτυξης

Ο σχεδιασμός των μελλοντικών παρεμβάσεων στον τομέα Ανάπτυξης στοχεύει στην περαιτέρω συρρίκνωση δυσλειτουργιών, στρεβλώσεων και περιθωρίων καταχρηστικών πρακτικών που ευνοούν την εμφάνιση φαινομένων κακοδιοίκησης και διαφθοράς. Στο πλαίσιο αυτό, η προτεινόμενη δέσμη μέτρων συνδυάζει τη ρυθμιστική ενίσχυση κρίσιμων περιοχών, την ενίσχυση της εποπτείας των αγορών και την απλούστευση/τυποποίηση διαδικασιών και ελέγχων για την άσκηση οικονομικών δραστηριοτήτων.

Πιο συγκεκριμένα στον τομέα των επενδύσεων η προώθηση της διαφάνειας και της ακεραιότητας εντάσσεται στον πυρήνα της δημόσιας πολιτικής. Στοχευμένες παρεμβάσεις, όπως ο έλεγχος εγκεκριμένων επενδυτικών σχεδίων προηγούμενων αναπτυξιακών νόμων και ο ενισχυμένος έλεγχος των Ορκωτών Λογιστών, διαμορφώνουν ένα συνεκτικό πλαίσιο πρόληψης και αντιμετώπισης φαινομένων διαφθοράς και κακοδιοίκησης, συμβάλλοντας στην εγκαθίδρυση ενός αξιόπιστου, θεσμικά θωρακισμένου και φιλικού προς τις υγιείς επενδύσεις δημόσιου περιβάλλοντος.

Επιπλέον, ο συνδυασμός παρεμβάσεων που αφορούν στην επικαιροποίηση - κωδικοποίηση του ρυθμιστικού πλαισίου, με παρεμβάσεις ψηφιοποίησης διαδικασιών εκτιμάται ότι θα συμβάλει στη μείωση της αλληλεπίδρασης των επιχειρήσεων με τις αρμόδιες δημόσιες αρχές. Πέραν της εισαγωγής νέων ψηφιακών εργαλείων, κρίνεται σκόπιμη η ανάπτυξη διαλειτουργικότητας μεταξύ πληροφοριακών συστημάτων (π.χ. ΕΦΚΑ, ΕΑΠ), προκειμένου να διασφαλίζεται η άμεση και επικαιροποιημένη πρόσβαση σε κρίσιμες πληροφορίες.

Ως εκ τούτου, οι προτεραιότητες στον τομέα αφορούν σε:

- Επανέλεγχο και ανάκτηση ενισχύσεων επενδυτικών σχεδίων παλαιότερων αναπτυξιακών νόμων.
- Πρόβλεψη και εφαρμογή διαδικασίας διενέργειας δειγματοληπτικού ελέγχου για την πιστοποίηση της ολοκλήρωσης και έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας των επενδυτικών σχεδίων των οποίων ο τελικός έλεγχος έχει διενεργηθεί από Ορκωτό Ελεγκτή – Λογιστή.
- Υλοποίηση απλουστεύσεων των διαδικασιών διατυπώσεων για την άσκηση οικονομικών δραστηριοτήτων και την άσκηση των αντίστοιχων ελεγκτικών διαδικασιών (διαχείριση αλυσίδας αδειοδότησης).
- Στοχευμένη αποτίμηση κενών στο ισχύον πλαίσιο εταιρικής δραστηριότητας σε ότι αφορά τη σύσταση και τις υποχρεώσεις δημοσιότητας των Αστικών Μη Κερδοσκοπικών Εταιρειών (ΑΜΚΕ) προς διασαφήνιση του πλαισίου λειτουργίας τους, της ευθύνης των μελών τους και των διαδικασιών που ακολουθούν, προκειμένου να ενισχυθεί η διαφανής λειτουργία τους.
- Ανάπτυξη του Πληροφοριακού Συστήματος Διαχείρισης Ελέγχου (ΠΣ-ΔΕ).
- Εκπαιδευτικές δράσεις για τους επαγγελματίες στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων αναφορικά με τη διαχείριση κινδύνων και την εφαρμογή αρχών δεοντολογίας, ακεραιότητας, διαφάνειας και λογοδοσίας στις δημόσιες συμβάσεις.

Ακολουθούν οι Δράσεις που επελέγησαν να ενταχθούν στο Ε.Σ.Σ.Κ.Δ. 2026 – 2030, σε συνεργασία με τον αρμόδιο φορέα υλοποίησης, στο πλαίσιο της διαβούλευσης που διενεργήθηκε.

Τομέας Ανάπτυξης⁴⁹– Δράσεις ΕΣΣΚΔ 2026 – 2030

- Αξιολόγηση εφαρμογής του ν.4072/2012 (ΑΜΚΕ)
- Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Άσκησης Δραστηριοτήτων και Ελέγχων (ΟΠΣ - ΑΔΕ)
- Ψηφιοποίηση Δελτίου Βιομηχανικής Κίνησης
- Ανάπτυξη του Πληροφοριακού Συστήματος Διαχείρισης Ελέγχου (ΠΣ-ΔΕ) του ν.4512/2018
- Επέκταση της εφαρμογής του ν.4512/2018 περί αναθεώρησης του πλαισίου της εποπτείας της αγοράς
- Οργανωτικές παρεμβάσεις για την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας και της διαφάνειας στον τρόπο λειτουργίας των εποπτευουσών αρχών
- Έλεγχος εγκεκριμένων επενδυτικών σχεδίων παλαιότερων αναπτυξιακών νόμων
- Δειγματοληπτικός έλεγχος της δράσης των Ορκωτών Λογιστών

Τομέας Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης

Στο Ετήσιο Σχέδιο Δράσης του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης για το 2025 είχαν ενταχθεί ρυθμιστικές δράσεις που, μέσω του καθορισμού του νομοθετικού πλαισίου, εκτιμήθηκε ότι το επόμενο διάστημα θα συμβάλλουν στον περιορισμό της διαφθοράς.

Επιπλέον, στο πλαίσιο του στρατηγικού τριπτύχου του Ε.Σ.Σ.Κ.Δ. (καταπολέμηση – πρόληψη – ευαισθητοποίηση), κρίσιμες παρεμβάσεις που αναμένεται να συμβάλλουν στην αντιμετώπιση του φαινομένου στον τομέα είναι: η περαιτέρω ψηφιοποίηση των υπηρεσιών, η παρακολούθηση, η αξιολόγηση της εφαρμογής και η βελτίωση μέτρων διαφάνειας και λογοδοσίας (όπως η επέκταση του μέτρου της Ψηφιακής Κάρτας Εργασίας η εφαρμογή του οποίου συμβάλλει στη θωράκιση των δικαιωμάτων των εργαζομένων, ενισχύει τη βιωσιμότητα του ασφαλιστικού συστήματος, την προστασία του υγιούς ανταγωνισμού και την εμπιστοσύνη στην αγορά εργασίας, προς όφελος της κοινωνίας και της οικονομίας συνολικά), καθώς και η εκπαίδευση υπαλλήλων Δ.ΥΠ.Α., ΚΕ.Π.Α., e-Ε.Φ.Κ.Α., Τ.Ε.Κ.Α.⁵⁰ στον τομέα της καταπολέμησης της διαφθοράς και της εφαρμογής ηθικών κανόνων και διαφανών διαδικασιών.

Στην κατεύθυνση αυτή, με προτεραιότητα τη διαφάνεια, την ακεραιότητα και τη λογοδοσία στον χώρο της εργασίας και της κοινωνικής ασφάλισης, αναπτύσσεται ένα συνεκτικό πλαίσιο

⁴⁹ Δράσεις που αφορούν στις δημόσιες συμβάσεις παρουσιάζονται στην ομώνυμη οριζόντια λειτουργική περιοχή στη συνέχεια.

⁵⁰ Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης (ΔΥΠΑ), Κέντρο Πιστοποίησης Αναπηρίας (ΚΕΠΑ), Ηλεκτρονικός Εθνικός Φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης (e-ΕΦΚΑ), Ταμείο Επικουρικής Κεφαλαιοποιητικής Ασφάλισης (ΤΕΚΑ).

παρεμβάσεων για την ενίσχυση της θεσμικής ανθεκτικότητας έναντι φαινομένων διαφθοράς και κακοδιοίκησης και της αποτελεσματικότητας των ελέγχων, και την ταυτόχρονη καλλιέργεια κουλτούρας εμπιστοσύνης και νομιμότητας στην αγορά εργασίας.

Ειδικότερα, προτεραιοποιούνται η:

- Θεσμική και ψηφιακή αναβάθμιση μέσω της ενίσχυσης του συστήματος «ΑΤΛΑΣ», της διασύνδεσης κρίσιμων βάσεων δεδομένων (ΕΡΓΑΝΗ – e-Ε.Φ.Κ.Α.) και της ανάπτυξης σύγχρονων ψηφιακών εργαλείων, με στόχο τον άμεσο εντοπισμό της αδήλωτης και υποδηλωμένης εργασίας, την πλήρη ιχνηλασιμότητα των συναλλαγών, τη διασφάλιση της τήρησης της εργατικής νομοθεσίας, καθώς και τη βελτίωση της αποδοτικότητας, της διαφάνειας και της ποιότητας εξυπηρέτησης των συναλλασσόμενων (π.χ. ΜΤΠΥ⁵¹), θωρακίζοντας το σύστημα απέναντι σε φαινόμενα εισφοροδιαφυγής.
- Αυτοματοποιημένη διασταύρωση στοιχείων υγείας με το ΚΕ.Π.Α., η οποία αποτρέπει καταχρηστικές πρακτικές, προστατεύοντας την κοινωνική ασφάλιση από απώλειες πόρων και διασφαλίζοντας τη δίκαιη κατανομή των παροχών.
- Στοχευμένη εκπαίδευση στελεχών του e-Ε.Φ.Κ.Α., της Δ.ΥΠ.Α., του ΚΕ.Π.Α. και του Τ.Ε.Κ.Α. σε ζητήματα δεοντολογίας και χρηστής διοίκησης, με την ταυτόχρονη ανάπτυξη ψηφιακής πλατφόρμας συμμόρφωσης για τις μεγάλες επιχειρήσεις, η οποία αναμένεται να προάγει την υπεύθυνη επιχειρηματικότητα και να δημιουργήσει ένα πλαίσιο διαφάνειας που εκτείνεται και στον ιδιωτικό τομέα.

Ακολουθούν οι Δράσεις που επελέγησαν να ενταχθούν στο Ε.Σ.Σ.Κ.Δ. 2026 – 2030, σε συνεργασία με τον αρμόδιο φορέα υλοποίησης, στο πλαίσιο της διαβούλευσης που διενεργήθηκε.

Τομέας Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης – Δράσεις ΕΣΣΚΔ 2026 – 2030

- Ψηφιακός Μετασχηματισμός Συστημάτων Εργασίας – ΑΡΙΑΔΝΗ, ΕΦΚΑ IITS, ΑΤΛΑΣ
- Ψηφιακός Μετασχηματισμός Συστημάτων Εργασίας – Εφαρμογή Τεχνητής Νοημοσύνης στο ΜΤΠΥ
- Ανάπτυξη ψηφιακού εργαλείου για την αυτοματοποιημένη διασταύρωση του ιατρικού ιστορικού με τις βάσεις δεδομένων των ΚΕΠΑ
- Εκπαίδευση και επιμόρφωση των υπαλλήλων της Δ.ΥΠ.Α., ΚΕ.Π.Α., e-ΕΦΚΑ & ΤΕΚΑ στο πεδίο της δημόσιας ακεραιότητας

⁵¹ Μετοχικό Ταμείο Πολιτικών Υπαλλήλων (ΜΤΠΥ)

Τομέας Δικαιοσύνης

Λαμβάνοντας υπόψη τις διεθνείς και ευρωπαϊκές συστάσεις, καθώς επίσης τις προτεραιότητες του Υπουργείου Δικαιοσύνης, όπως αποτυπώνονται στο Ετήσιο Σχέδιο Δράσης 2025 και το χαρτοφυλάκιο των εμβληματικών έργων που υλοποιεί, οι μεγαλύτερες προκλήσεις στον τομέα της Δικαιοσύνης σχετίζονται με την εισαγωγή περαιτέρω εγγυήσεων ανεξαρτησίας του δικαστικού σώματος, την επιτάχυνση των διαδικασιών και την ταχύτερη διεκπεραίωση των δικαστικών υποθέσεων, τη βελτίωση της παρακολούθησης του συστήματος απονομής δικαιοσύνης και την ενίσχυση της ευρωπαϊκής και διεθνούς δικαστικής συνεργασίας.

Προς αυτή την κατεύθυνση, κρίσιμες παρεμβάσεις για την επόμενη περίοδο αποτελούν η επανεξέταση της διαδικασίας επιλογής και διορισμού Προέδρων και Αντιπροέδρων ανώτατων δικαστηρίων και του Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου, η επανεξέταση του συστήματος αξιολόγησης των δικαστών, η αναδιάρθρωση του χωροταξικού σχεδιασμού των δικαστηρίων, η ολοκλήρωση των έργων ψηφιοποίησης, η διαρκής κατάρτιση των δικαστικών λειτουργών, καθώς και η πλήρης λειτουργία του Γραφείου Δικαστικών Στατιστικών και της Δικαστικής Αστυνομίας.

Βάσει των ανωτέρω και κεφαλαιοποιώντας την πρόοδο που έχει σημειωθεί στον τομέα, καθώς επίσης λαμβάνοντας υπόψη ότι η δικαιοσύνη αποτελεί θεσμικό πολλαπλασιαστή κατά της διαφθοράς, προτείνεται η ενσωμάτωση στο Σχέδιο ενός συνεκτικού συνόλου δράσεων για την ενίσχυση της ακεραιότητας, της διαφάνειας και της αποτελεσματικότητας του δικαστικού συστήματος. Προς την ίδια κατεύθυνση, προωθούνται δράσεις για την περαιτέρω θεσμική ενίσχυση των ιατροδικαστικών υπηρεσιών της χώρας, καθώς και για την έκδοση δευτερογενούς νομοθεσίας για την ολοκλήρωση κρίσιμων ρυθμιστικών παρεμβάσεων που εμπίπτουν στην αρμοδιότητά του (όπως για παράδειγμα για την προστασία των μαρτύρων δημόσιου συμφέροντος “whistleblowers”). Στο πλαίσιο αυτό, οι βασικοί άξονες του Σχεδίου εστιάζουν σε:

- Μείωση του χρόνου έκδοσης αποφάσεων με χρήση σύγχρονων ψηφιακών εργαλείων.
- Ολοκλήρωση του ψηφιακού μετασχηματισμού της Δικαιοσύνης με ψηφιοποίηση δεδομένων, αναβάθμιση των αρχείων και των πληροφοριακών συστημάτων.
- Στοχευμένες ενέργειες ψηφιακής αναδιοργάνωσης και παρακολούθησης των ιατροδικαστικών υπηρεσιών.
- Ολοκληρωμένο σύστημα τήρησης δικαστικών στατιστικών.
- Δημιουργία ψηφιακού μητρώου παρακολούθησης υποθέσεων διαφθοράς με αναλυτικά δεδομένα για κάθε στάδιο της διαδικασίας και τα αποτελέσματα των κυρώσεων ανά είδος και κατηγορία αδικήματος.
- Ενίσχυση των δικλίδων ανεξαρτησίας, ακεραιότητας και λογοδοσίας τόσο για το δικαστικό σώμα όσο και για το προσωπικό του τομέα Δικαιοσύνης.

Ακολουθούν οι Δράσεις που επελέγησαν να ενταχθούν στο Ε.Σ.Σ.Κ.Δ. 2026 – 2030, σε συνεργασία με τον αρμόδιο φορέα υλοποίησης, στο πλαίσιο της διαβούλευσης που διενεργήθηκε.

Τομέας Δικαιοσύνης – Δράσεις ΕΣΣΚΔ 2026 – 2030

- Οργανωσιακή και επιχειρησιακή αναβάθμιση Ιατροδικαστικών Υπηρεσιών
- Έκδοση ιατροδικαστικών εκθέσεων με τη χρήση της τεχνητής νοημοσύνης
- Ψηφιοποίηση αρχείων δεδομένων Υπουργείου Δικαιοσύνης & Αναβάθμιση του συστήματος τήρησης αρχείων των Δικαστηρίων
- Αναβάθμιση και Επέκταση των Πληροφοριακών Συστημάτων στον τομέα της Δικαιοσύνης
- Ανάπτυξη εργαλείου τεχνητής νοημοσύνης για τη διαχείριση υποθέσεων και την υποστήριξη έκδοσης δικαστικών αποφάσεων
- Δημιουργία Ψηφιακού Μητρώου Παρακολούθησης Υποθέσεων Διαφθοράς
- Ενίσχυση δικλίδων διαφάνειας & ακεραιότητας του δικηγορικού επαγγέλματος, μέσω της Αναθεώρησης του Κώδικα Δικηγόρων
- Ανάπτυξη ΟΠΣ για την υποστήριξη των Ιατροδικαστικών Υπηρεσιών της χώρας
- Διεξαγωγή επιμορφωτικών προγραμμάτων για θέματα δεοντολογίας, σύγκρουσης συμφερόντων και διαφάνειας για δικαστές, εισαγγελείς και προσωπικό της δικαιοσύνης.
- Έκδοση δευτερογενούς νομοθεσίας για την αποτελεσματική εφαρμογή του Ν.4990/2022 για την προστασία μαρτύρων δημόσιου συμφέροντος
- Ενσωμάτωση Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1069 κατά των στρατηγικών αγωγών προς αποθάρρυνση της συμμετοχής του κοινού (SLAPPS) με διευρυμένο πεδίο εφαρμογής
- Επέκταση του Ολοκληρωμένου Συστήματος Διαχείρισης Δικαστικών Υποθέσεων Πολιτικής & Ποινικής Δικαιοσύνης (ΟΣΔΔΥ-ΠΠ) για την εξασφάλιση της πλήρους ψηφιοποίησης της δικαστικής διαδικασίας

Τομέας Πολιτισμού

Στον χώρο του Πολιτισμού η αποτροπή παρεκκλίσεων, παράτυπων ροών και καταχρηστικών πρακτικών, η ενισχυμένη διαφάνεια και λογοδοσία στη διαχείριση των χρηματοδοτήσεων, των εσόδων και της πολιτιστικής περιουσίας, καθώς και η διασφάλιση ψηφιακής ιχνηλασιμότητας κρίσιμων διαδικασιών και συναλλαγών αποτελούν σημαντικές προτεραιότητες για τη νέα περίοδο.

Ακολουθεί μια σειρά δυνητικών παρεμβάσεων, δεδομένου ότι συνεισφέρουν στην ενίσχυση των εχέγγυων δημόσιας ακεραιότητας στον τομέα του πολιτισμού:

- Κωδικοποίηση της νομοθεσίας για τον σύγχρονο πολιτισμό.
- Εκπόνηση ετήσιου ελεγκτικού προγράμματος για τον συστηματικό έλεγχο των ιδιωτικών αρχαιολογικών συλλογών.
- Ανάπτυξη και δημοσιοποίηση από την Ειδική Επιτροπή Αξιολόγησης, των κριτηρίων και της μεθοδολογίας αξιολόγησης για την επιχορήγηση πολιτιστικών φορέων και συστηματική ανάρτηση των αποτελεσμάτων για τους φορείς που πληρούν τα κριτήρια επιλεξιμότητας του Υπουργείου Πολιτισμού.
- Ανάρτηση απολογιστικών οικονομικών στοιχείων των προγραμμάτων επιδότησης πολιτιστικών φορέων, με ταυτόχρονη αύξηση των δεδομένων που δημοσιοποιούνται.
- Ενίσχυση του ψηφιακού μετασχηματισμού των διοικητικών διαδικασιών του Υπουργείου Πολιτισμού και των εποπτευόμενων φορέων του με απώτερο στόχο την πλήρη διαφάνεια αναφορικά με την εκτέλεση της κάθε διαδικασίας και την εξάλειψη συνθηκών που επιτρέπουν την εκδήλωση φαινομένων διαφθοράς, όπως η άμεση συναλλαγή του υπαλλήλου με τον πολίτη. Στην κατεύθυνση προτείνεται:
 - Η ψηφιοποίηση της διαδικασίας πώλησης εισιτηρίων των μουσείων και αρχαιολογικών χώρων.
 - Η αξιοποίηση ψηφιακών εφαρμογών Τεχνητής Νοημοσύνης για τον εντοπισμό παρανόμως διακινηθέντων πολιτιστικών αγαθών.
 - Η δημιουργία ψηφιακού μητρώου περιουσιακών στοιχείων των εποπτευόμενων φορέων, προσβάσιμου στο κοινό.
- Ο προγραμματισμός δράσεων ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης και η παραγωγή σχετικού υλικού για τις προκλήσεις στον τομέα του πολιτισμού και με μεθόδους και τα εργαλεία για την αντιμετώπισή τους.

Οι Δράσεις που επελέγησαν να ενταχθούν στο Ε.Σ.Σ.Κ.Δ. 2026 – 2030, σε συνεργασία με τον αρμόδιο φορέα υλοποίησης, στο πλαίσιο της διαβούλευσης που διενεργήθηκε, έχουν ως εξής:

Τομέας Πολιτισμού – Δράσεις Ε.Σ.Σ.Κ.Δ. 2026 – 2030

- Κωδικοποίηση νομοθεσίας για τον σύγχρονο πολιτισμό
- Ψηφιοποίηση των διαδικασιών πώλησης εισιτηρίων των μουσείων & αρχαιολογικών χώρων
- Ανάπτυξη και ανάρτηση μεθοδολογίας αξιολόγησης της ικανοποίησης κριτηρίων επιλεξιμότητας για την επιχορήγηση πολιτιστικών φορέων από την Ειδική Επιτροπή Αξιολόγησης του Υπουργείου Πολιτισμού

Τομέας Μετανάστευσης και Ασύλου

Ο τομέας της Μετανάστευσης και του Ασύλου, κρίσιμος για το κράτος δικαίου, την προστασία δικαιωμάτων και την κοινωνική συνοχή, πλήττεται συχνά από φαινόμενα διαφθοράς λόγω παραγόντων όπως η πολυπλοκότητα και ο μεγάλος όγκος υποθέσεων, η συμμετοχή πολλών και ετερόκλητων φορέων και η ασυμμετρία πληροφόρησης.

Στο πλαίσιο σχετικών ερευνών της Ε.Α.Δ., καταγράφεται πληθώρα προτάσεων για την ενοποίηση και πλήρη ψηφιοποίηση των διαδικασιών, ειδικά στις υπηρεσίες πρώτης υποδοχής. Οι σημαντικότερες προτάσεις σχετίζονται ειδικότερα με την ψηφιοποίηση των διαδικασιών υποβολής δικαιολογητικών για άδειες διαμονής, την ενίσχυση των δικλίδων ασφαλείας, την προστασία των προσωπικών δεδομένων και την ενσωμάτωση τεχνητής νοημοσύνης (AI) για τον εντοπισμό παρεκκλίσεων και φαινομένων διαφθοράς.

Ακόμα, για την αποτροπή της αλλοίωσης εγγράφων, κρίνεται σκόπιμη η καθιέρωση έκδοσης εγγράφων με ενσωματωμένο “QR code” ή “bar code”, ώστε να επιτρέπεται η άμεση επιβεβαίωση γνησιότητας από τις δημόσιες υπηρεσίες. Επιπλέον, αναδεικνύεται ως κρίσιμη η αυστηρή και τακτική διενέργεια ελέγχων σε υπηρεσίες που εκδίδουν ταξιδιωτικά έγγραφα, ιδιαίτερα όπου παρατηρούνται ασυνήθιστα υψηλοί ρυθμοί έκδοσης. Τονίζεται επίσης η ανάγκη για επαρκή στελέχωση με εξειδικευμένο και μόνιμο προσωπικό για διατήρηση της θεσμικής συνέχειας αλλά και η περιοδική εναλλαγή υπαλλήλων σε κρίσιμες θέσεις για αποφυγή υπερσυγκέντρωσης αρμοδιοτήτων.

Σε ό,τι αφορά τις Μ.Κ.Ο., προτείνεται η αναστολή χρηματοδότησης σε περιπτώσεις όπου δεν πληρούνται ελάχιστες προβλεπόμενες προϋποθέσεις (π.χ. υλικοτεχνική υποδομή, εξειδικευμένο προσωπικό), ενώ απαιτείται ενίσχυση των μηχανισμών ελέγχου για τις Μ.Κ.Ο. που χρηματοδοτούνται από εξωτερικές μη κρατικές πηγές.

Τέλος, αναγνωρίζεται ως αναγκαία η πλήρης ψηφιοποίηση του συστήματος που τεκμηριώνει τη σειρά προτεραιότητας στις αιτήσεις διεθνούς προστασίας, διασφαλίζοντας ισότιμη μεταχείριση και δυνατότητα ελέγχου των εμπλεκόμενων μηχανισμών.

Βάσει των πιο πάνω καταγεγραμμένων αναγκών, οι νέες απαιτούμενες παρεμβάσεις πρέπει να επικεντρώνονται στην ενίσχυση της διαφάνειας, της ιχνηλασιμότητας, της θεσμικής λογοδοσίας και της προστασίας των δικαιωμάτων των αιτούντων, μέσω ενεργειών όπως:

- Δημιουργία κεντρικής πλατφόρμας παρακολούθησης δομών, με υποχρεωτική δημοσίευση ετήσιων απολογισμών.
- Ψηφιοποίηση αρχείων του συστήματος μετανάστευσης και ασύλου.
- Ανάπτυξη ολοκληρωμένου συστήματος ψηφιακής διαχείρισης αιτούντων άσυλο και διαλειτουργικότητα με άλλα συστήματα, όπως το σύστημα Χαρτογράφησης Κυκλοφορίας Αλλοδαπών και με φορείς όπως η Διεύθυνση Εγκληματολογικών Ερευνών της ΕΛ.ΑΣ.

Ακολουθεί η Δράση που επελέγη να ενταχθεί στο Ε.Σ.Σ.Κ.Δ. 2026 – 2030, σε συνεργασία με τον αρμόδιο φορέα υλοποίησης, στο πλαίσιο της διαβούλευσης που διενεργήθηκε.

Τομέας Μετανάστευσης και Ασύλου – Δράσεις ΕΣΣΚΔ 2026 – 2030

- Θέσπιση Μηχανισμού Παρακολούθησης Θεμελιωδών Δικαιωμάτων

Τομέας Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας

Σύμφωνα με μελέτες διεθνών οργανισμών⁵², κύριος τομέας που χρήζει άμεσης αντιμετώπισης της διαφθοράς αναδεικνύεται η διαχείριση προγραμμάτων κοινωνικών παροχών, καθώς θέτει σε κίνδυνο την αξιοπιστία των προγραμμάτων, στερεί από τους πολίτες πολύτιμη κοινωνική βοήθεια που έχουν ανάγκη, οδηγεί σε απώλεια σημαντικών πόρων και υπονομεύει την εμπιστοσύνη των πολιτών στους θεσμούς.

Στο πλαίσιο αυτό, στο Ετήσιο Σχέδιο Δράσης 2025, το Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας δίνει έμφαση στον εξορθολογισμό των προνοιακών επιδομάτων με κύριο στόχο τον αποτελεσματικότερο εντοπισμό των ευάλωτων, τη δικαιότερη κατανομή επιδομάτων και την αποφυγή δημιουργίας αντικινήτρων για εργασία. Επίσης, έμφαση δίνεται σε παρεμβάσεις για την ενίσχυση και την καλή λειτουργία του θεσμού της υιοθεσίας και της αναδοχής.

Τέλος, ο ψηφιακός μετασχηματισμός του Ο.Π.Ε.Κ.Α., η λειτουργία σε αυτόν ειδικού Τμήματος Επιθεώρησης Παροχών και Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου, καθώς και Μητρώου Επιθεωρητών ειδικά καταρτισμένων για τη διενέργεια ελέγχων και τη διασταύρωση στοιχείων, αλλά και οι νέες σύγχρονες ψηφιακές υπηρεσίες έκδοσης και διάθεσης καρτών αναπηρίας και προπληρωμένων καρτών, ως παρεμβάσεις σε εξέλιξη, εκτιμάται ότι θα συμβάλλουν στην αύξηση της διαφάνειας, στη διευκόλυνση του ελέγχου και στον περιορισμό φαινομένων διαφθοράς.

Παράλληλα, οι λύσεις που αναδείχθηκαν από τις έρευνες της Ε.Α.Δ. για την αύξηση της διαφάνειας, είναι κυρίως θεσμικού, επιχειρησιακού και ενημερωτικού χαρακτήρα. Ως προς τη χορήγηση επιδομάτων, μόνη κατεύθυνση, πάνω στην οποία κινείται και η νομοθετική πρωτοβουλία του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, είναι η θεσμοθέτηση αδιάβλητων και ξεκάθαρων διαδικασιών, αρμοδιοτήτων και ροών ελέγχου σε όλα τα στάδια επαφής με τον πολίτη, η αυτοματοποίηση της διαδικασίας διαχείρισης αιτημάτων για κοινωνικές παροχές, η ενσωμάτωση ψηφιακών δικλίδων ελέγχου και η παρεμπόδιση της έγκρισης του αιτήματος χωρίς τη συμπλήρωση του συνόλου των δικαιολογητικών. Περαιτέρω, η συστηματοποίηση των ελέγχων σε κοινωνικές υπηρεσίες και μονάδες φροντίδας ηλικιωμένων/χρονίως πασχόντων, αλλά και η άμεση τιμωρία των παραβατών εκτιμάται ότι θα δράσει αποτρεπτικά σε φαινόμενα διαφθοράς.

Βάσει των ανωτέρω, λαμβάνοντας υπόψη το θεσμικό και κανονιστικό πλαίσιο που εκσυγχρονίζεται και δίνοντας έμφαση στον εξορθολογισμό και στην αναμόρφωση του

⁵² OECD (2020) - “Countering Fraud in Social Benefit Programmes”

συστήματος παροχών, την επόμενη περίοδο, προτεραιότητα αποτελεί η μετατροπή του κύκλου «Αίτηση-Έλεγχος-Έγκριση-Πληρωμή-Επαλήθευση» σε μια πλήρως τεκμηριωμένη, ιχνηλάσιμη και τυποποιημένη διαδικασία, μέσω της υλοποίησης μιας συνεκτικής δέσμης δράσεων με αντικείμενο:

- Την ανάπτυξη μηχανισμών προειδοποίησης κατά τη διαδικασία έγκρισης χορήγησης παροχών για τη σωρευτική ικανοποίηση των απαιτούμενων προϋποθέσεων.
- Την αναμόρφωση των διαδικασιών για την απλούστευση των βημάτων για τους πολίτες και τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας του ελεγκτικού έργου.
- Την ενσωμάτωση ψηφιακών εργαλείων διασταύρωσης των στοιχείων για την ενίσχυση του προληπτικού ελέγχου κατά την έγκριση και χορήγηση κοινωνικών και προνοιακών παροχών μέσω διαλειτουργικότητας των πληροφοριακών συστημάτων.

Ακολουθούν οι Δράσεις που επελέγησαν να ενταχθούν στο Ε.Σ.Σ.Κ.Δ. 2026 – 2030, σε συνεργασία με τον αρμόδιο φορέα υλοποίησης, στο πλαίσιο της διαβούλευσης που διενεργήθηκε.

Τομέας Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας – Δράσεις ΕΣΣΚΔ 2026-2030

- Ψηφιοποίηση διαδικασιών χορήγησης κοινωνικών παροχών μέσω των ΟΤΑ και ενσωμάτωση δικλίδων ελέγχου μέσω ανάπτυξης διαλειτουργικότητας
- Ανάπτυξη μηχανισμού "red flags" κατά τη διαδικασία έγκρισης χορήγησης κοινωνικής παροχής χωρίς την πλήρωση του συνόλου των προϋποθέσεων
- Ενσωμάτωση ψηφιακών υπογραφών έγκρισης με τη χρήση "two-factor authenticator" σε όλα τα στάδια ελέγχου για όλα τα ψηφιακά χορηγούμενα επιδόματα
- Εθνική Πύλη Παροχών Αναπηρίας και καθιέρωση της Κάρτας Αναπηρίας
- Ενίσχυση διαφάνειας των Κέντρων Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών (ΚΔΑΠ)
- Ενίσχυση του θεσμού της υιοθεσίας και της αναδοχής και προώθηση της αποϊδρυματοποίησης
- Υποβολή αιτήσεων μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας μόνο από τους υπαλλήλους του δήμου στον οποίο ανήκει το εκάστοτε νοικοκυριό
- Ενίσχυση της διαφάνειας μέσω ανάπτυξης νέων διαλειτουργικότητων

Τομέας Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

Πλήθος διεθνών ερευνών διαπιστώνουν ότι η πολυεπίπεδη δράση του τομέα αγροτικής ανάπτυξης και τροφίμων απαιτεί τον σχεδιασμό συντονισμένων δράσεων με άλλους τομείς πολιτικής, για την επίτευξη βιώσιμης και πολυλειτουργικής αγροτικής ανάπτυξης. Η πρόσφατη δημοσιότητα σχετικά με καταχρηστικές και παράτυπες πρακτικές στη χορήγηση αγροτικών ενισχύσεων ανέδειξε σοβαρά κενά και αδυναμίες στη διακυβέρνηση και την εποπτεία του συστήματος, προκαλώντας ανησυχίες για τη διαφάνεια και τη λογοδοσία των

φορέων. Οι εξελίξεις αυτές εντείνουν την ανάγκη για δομικές παρεμβάσεις, με στόχο την αποκατάσταση της εμπιστοσύνης και τη δίκαιη διαχείριση των πόρων.

Στη διεθνή βιβλιογραφία, προτείνονται λύσεις για την καταπολέμηση της διαφθοράς, όπως η οργάνωση και διαχείριση της χρήσης γης, η καταχώρηση τίτλων ιδιοκτησίας και η θέσπιση νομικού πλαισίου. Η «Εκπόνηση και έγκριση Διαχειριστικών Σχεδίων Βόσκησης» σε συνδυασμό με την επικαιροποίηση του συστήματος αναγνώρισης αγροτεμαχίων συμβάλλουν στον έλεγχο της γης.

Προτείνονται επίσης μέτρα εκσυγχρονισμού και επικαιροποίησης του θεσμικού πλαισίου, στοχευμένες παρεμβάσεις, εντατικοποίηση ελέγχων και ταχεία επιβολή κυρώσεων. Η χρήση εργαλείων πληροφορικής για τη συλλογή και διασταύρωση δεδομένων ενισχύει τον έλεγχο και τη διαφάνεια, ενώ ο συντονισμός αρμόδιων αρχών βελτιώνει την ευελιξία και την τεχνογνωσία του ελεγκτικού μηχανισμού. Ο μετασχηματισμός του Μητρώου Αγροτών και Αγροτικών εκμεταλλεύσεων, μέσω διαδικασιών διαλειτουργικότητας με συστήματα του ΥΠ.Α.Α.Τ. και άλλων φορέων, θα επιτρέπει τη διασταύρωση δεδομένων και θα αποτελεί πηγή στοιχείων για την υποβοήθηση της άσκησης πολιτικής.

Στα τρόφιμα, η τροποποίηση του θεσμικού πλαισίου με στόχο την αναμόρφωση των ελεγκτικών μηχανισμών και τη βελτίωση της αποτελεσματικότητάς τους ενισχύουν την ιχνηλασιμότητα των προϊόντων και τον περιορισμό των ελληνοποιήσεων. Στον τομέα των βιολογικών τροφίμων, η αναβάθμιση των κρίσιμων διαδικασιών που διέπουν τον τομέα της βιολογικής παραγωγής, όπως το σύστημα πιστοποίησης αγροτικών προϊόντων, το σύστημα ελέγχου και επιβολής κυρώσεων για παραβάσεις- παρατυπίες, καθώς και η διαδικασία έγκρισης και εποπτείας των φορέων πιστοποίησης και της ορθής παραγωγής και επισήμανσης των βιολογικών προϊόντων, θεωρείται κρίσιμο μέτρο.

Στην κατεύθυνση αυτή, οι παρεμβάσεις της επόμενης περιόδου στον τομέα Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων δίνουν ιδιαίτερη έμφαση στα εξής:

- Εκπόνηση και έγκριση των Διαχειριστικών Σχεδίων Βόσκησης της χώρας.
- Διαλειτουργικότητα και ανταλλαγή δεδομένων των Πληροφοριακών Συστημάτων ΥΠΑΑΤ με Τρίτα Ηλεκτρονικά Συστήματα.
- Βελτίωση του θεσμικού πλαισίου και του συστήματος των ελέγχων τροφίμων.
- Αναμόρφωση και εκσυγχρονισμό του συστήματος ελέγχου και πιστοποίησης των βιολογικών προϊόντων.
- Εκσυγχρονισμό του θεσμικού πλαισίου λειτουργίας του ΕΛ.Γ.Α.
- Μετασχηματισμό του Μητρώου Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων (ΜΑΑΕ) σε Επιχειρησιακό Μητρώο.

Ακολουθούν οι Δράσεις που επελέγησαν να ενταχθούν στο Ε.Σ.Σ.Κ.Δ. 2026 – 2030, σε συνεργασία με τον αρμόδιο φορέα υλοποίησης, στο πλαίσιο της διαβούλευσης που διενεργήθηκε.

Τομέας Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων – Δράσεις ΕΣΣΚΔ 2026-2030

- Εκπόνηση και έγκριση των Διαχειριστικών Σχεδίων Βόσκησης της χώρας
- Διαλειτουργικότητα και ανταλλαγή δεδομένων των Πληροφοριακών Συστημάτων του ΥΠ.Α.Α.Τ. με Τρίτα Ηλεκτρονικά Συστήματα
- Βελτίωση του θεσμικού πλαισίου και του συστήματος των ελέγχων τροφίμων
- Αναμόρφωση και εκσυγχρονισμός του συστήματος ελέγχου και πιστοποίησης των βιολογικών προϊόντων
- Εκσυγχρονισμός του θεσμικού πλαισίου λειτουργίας του ΕΛΓΑ
- Μετασχηματισμός του Μητρώου Αγροτών & Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων (ΜΑΑΕ) σε Επιχειρησιακό Μητρώο ενοποίησης, διασταύρωσης & επικαιροποίησης δεδομένων

Τομέας Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής

Ο τομέας Ναυτιλίας & Νησιωτικής Πολιτικής είναι κομβικός για την ελληνική ναυτιλία, την εδαφική συνοχή και την ασφάλεια εφοδιασμού των νησιών. Παράλληλα, η πολυπλοκότητα ροών και το πλήθος των εμπλεκόμενων φορέων ενισχύουν την πιθανότητα εμφάνισης ευάλωτων σημείων σε καταχρηστικές πρακτικές. Κατά τη διάρκεια της επόμενης πενταετίας, στόχος είναι η ενίσχυση των μηχανισμών ελέγχου, διαφάνειας, λογοδοσίας και ευαισθητοποίησης μέσω της κεφαλαιοποίησης των έως σήμερα παρεμβάσεων, της ενσωμάτωσης βέλτιστων πρακτικών, καθώς και της ανάπτυξης συνεργειών με φορείς του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα. Ειδικότερα, προτείνεται η εξέταση μιας συνεκτικής δέσμης παρεμβάσεων ως εξής:

Α. Θωράκιση του τομέα με δικλίδες διαφάνειας και λογοδοσίας, όπως: ο εξορθολογισμός του συστήματος λιμενικής διακυβέρνησης και η δημιουργία ενιαίου συστήματος παρακολούθησης οικονομικών δεδομένων λιμένων, η βελτίωση της τιμολογιακής και πιστωτικής πολιτικής εντός των Ζωνών Λιμένων και η δημιουργία ενιαίου Ο.Π.Σ. υποστήριξης, η ανάπτυξη Εθνικού Συστήματος Ολοκληρωμένης Θαλάσσιας Επιτήρησης (ΕΣΟΘΕ), η Ολοκληρωμένη Θαλάσσια Πολιτική, η Μεταρρύθμιση της Ναυτικής Εκπαίδευσης, η εφαρμογή αναβαθμισμένου πλαισίου λειτουργίας τουριστικού συστήματος “yachting” και η στήριξη πολιτικών για την κρουαζιέρα και το “yachting”, η ολοκλήρωση της ψηφιοποίησης ναυτιλιακών αρχείων και η ενίσχυση ψηφιακής ιχνηλασιμότητας σε διοικητικές διαδικασίες και η λειτουργία Μαρίνων και η διαχείριση ελλιμενισμού σκαφών αναψυχής.

Β. Έμφαση στην εξωστρέφεια και καλλιέργεια συνεργειών των δρώντων για τον σχεδιασμό και την αποτελεσματική εφαρμογή οριζόντιων πολιτικών και την υιοθέτηση μιας διατομεακής προσέγγισης με σαφείς ρόλους, ανοιχτούς διαύλους επικοινωνίας και συνεργατικούς μηχανισμούς ελέγχου για την αντιμετώπιση τυχόν κενών ή αλληλοεπικαλύψεων.

Γ. Σχεδιασμός και υλοποίηση στοχευμένων ενεργειών ευαισθητοποίησης, με εξειδικευμένες δράσεις ανά διακριτό κοινό στον χώρο της ναυτιλίας, και με δράσεις για το στελεχιακό

δυναμικό του Υ.ΝΑ.Ν.Π. και του Λ.Σ. – ΕΛ.ΑΚΤ. και συναρμόδιων φορέων, και τις τοπικές κοινωνίες.

Ο συνδυασμός των ανωτέρω δράσεων αναμένεται να συμβάλλει στην περαιτέρω ενίσχυση του συντονισμού και της συνεργασίας μεταξύ των συναρμόδιων φορέων και στην εισαγωγή των απαιτούμενων θεσμικών και ψηφιακών παρεμβάσεων για τον εξορθολογισμό της λιμενικής διακυβέρνησης και την εισαγωγή μιας ολοκληρωμένης θαλάσσιας πολιτικής. Προς την κατεύθυνση αυτή, προτείνεται η υλοποίηση στοχευμένων παρεμβάσεων, όπως ενδεικτικά:

- Διενέργεια επιθεωρήσεων και ελέγχων από μικτά κλιμάκια ελέγχου σε μεγάλα εθνικά λιμάνια (π.χ. Πειραιάς, Ηγουμενίτσα και Πάτρα) και εκπόνηση ετήσιου απολογισμού με παρουσίαση ευρημάτων και διατύπωση σχετικών βελτιωτικών προτάσεων.
- Στοχευμένα μεταρρυθμιστικά έργα σε κρίσιμα επιμέρους πεδία πολιτικής του τομέα που καλύπτουν τη θαλάσσια πολιτική, τη διακυβέρνηση λιμένων, και τη λειτουργική και επιχειρησιακή αναβάθμιση του Λιμενικού Σώματος.
- Κύρωση του Κώδικα Νομοθεσίας Οργάνωσης & Εκμετάλλευσης Λιμένων, με στόχο την ενοποίηση και απλούστευση των διατάξεων.

Ακολουθούν οι Δράσεις που επελέγησαν να ενταχθούν στο Ε.Σ.Σ.Κ.Δ. 2026 – 2030, σε συνεργασία με τον αρμόδιο φορέα υλοποίησης, στο πλαίσιο της διαβούλευσης που διενεργήθηκε.

Τομέας Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής – Δράσεις Ε.Σ.Σ.Κ.Δ. 2026 – 2030

- Θέσπιση κανονιστικού πλαισίου για τον τρόπο κάλυψης των δαπανών μετακίνησης των μελών επιτόπιων επιτροπών χαρακτηρισμού παραδοσιακών πλοίων
- Ενίσχυση Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου στο Υπουργείο Ναυτιλίας & Νησιωτικής Πολιτικής και στο Ελληνικό Λιμενικό Σώμα
- Ανάπτυξη ηλεκτρονικής εφαρμογής για την υποβολή αίτησης έκδοσης/θεώρησης αποδεικτικών ναυτικής ικανότητας, πιστοποιητικών επάρκειας και επικυρώσεων (endorsements)
- Ανάπτυξη Εθνικής Ενιαίας Πλατφόρμας Λιμενικής Κοινότητας, σύμφωνα με το άρθρο 24 του ν.4770/2021
- Κύρωση του Κώδικα Νομοθεσίας Οργάνωσης & Εκμετάλλευσης Λιμένων
- Ανάπτυξη ηλεκτρονικής εφαρμογής “e - Ναυλοσύμφωνο” για τη μετάβαση από το έντυπο στο ψηφιακό ναυλοσύμφωνο
- Πλήρης ψηφιοποίηση του Μητρώου Ναυτιλιακών Εταιρειών Πλοίων Αναψυχής (e-NEPA)

Τομέας Τουρισμού

Λαμβάνοντας υπόψη το πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του Υπουργείου Τουρισμού, καθώς και βέλτιστες διεθνείς πρακτικές⁵³ προτείνεται η υιοθέτηση Κωδίκων Δεοντολογίας με πρότυπα ηθικής συμπεριφοράς για εποπτευόμενους φορείς στον τομέα του τουρισμού, σε συνδυασμό με την υιοθέτηση μεθοδολογιών και εργαλείων που μετριάζουν κινδύνους διαφθοράς στη λειτουργία του Υπουργείου και των εποπτευόμενων φορέων του.

Απώτερο στόχο αποτελεί η περαιτέρω ενδυνάμωση της χρηστής διαχείρισης των διαθέσιμων πόρων, της ενίσχυσης της αξιοπιστίας των υπηρεσιών διαχείρισης του τουρισμού και η ανάδειξη της χώρας ως τουριστικού προορισμού που συνδυάζει ποιότητα, διαφάνεια και ακεραιότητα. Σε αυτό το πλαίσιο, οι παρεμβάσεις στον τομέα του τουρισμού προσανατολίζονται στην:

- Ενδυνάμωση των προληπτικών μηχανισμών έναντι φαινομένων διαφθοράς μέσω διενέργειας καταγραφής και αξιολόγησης κινδύνων σε κρίσιμες οριζόντιες λειτουργίες του Υπουργείου Τουρισμού και των εποπτευόμενων φορέων του, Ε.Ο.Τ. και Ξ.Ε.Ε.
- Ανάπτυξη Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου μέσω της εκπόνησης Εγχειριδίου Διαδικασιών που ακολουθούνται κατά τη διαχείριση τουριστικών επενδύσεων και τη διενέργεια ελέγχων από τις αρμόδιες περιφερειακές υπηρεσίες του Υπουργείου Τουρισμού.
- Διενέργεια έρευνας για την καταγραφή της αντίληψης των εργαζομένων στον Ε.Ο.Τ. και το Ξ.Ε.Ε. σε θέματα δεοντολογίας και ακεραιότητας.
- Παροχή καθοδήγησης μέσω της εκπόνησης Κώδικα Δεοντολογίας για τα στελέχη του Ε.Ο.Τ. και του Υπουργείου Τουρισμού που υπηρετούν στο εξωτερικό. Διοργάνωση ημερίδας ενημέρωσης αναφορικά με τον Κώδικα Δεοντολογίας.

Ακολουθούν οι Δράσεις που επελέγησαν να ενταχθούν στο Ε.Σ.Σ.Κ.Δ. 2026 – 2030, σε συνεργασία με τον αρμόδιο φορέα υλοποίησης, στο πλαίσιο της διαβούλευσης που διενεργήθηκε.

⁵³ <https://www.unodc.org/unodc/en/press/releases/2014/March/unodc-unwto-and-unesco-launch-anti-trafficking-campaign.html>, <https://www.unwto.org/archive/global/press-release/2013-04-05/un-tourism-and-crime-bodies-call-tourists-play-role-reducing-illicit-traffi>, <https://www.unwto.org/sustainable-development>

Τομέας Τουρισμού – Δράσεις ΕΣΣΚΔ 2026-2030

- Εκπόνηση Κώδικα Δεοντολογίας για τα στελέχη του ΕΟΤ και του Υπουργείου Τουρισμού που υπηρετούν στο εξωτερικό
- Διοργάνωση ημερίδων ευαισθητοποίησης για τους κινδύνους διαφθοράς & τα μέσα αντιμετώπισης για τα στελέχη του ΕΟΤ και του Υπουργείου Τουρισμού και ενημέρωση για τον Κώδικα Δεοντολογίας
- Διενέργεια αξιολόγησης κινδύνων απάτης και διαφθοράς σε συγκεκριμένες οριζόντιες λειτουργίες στο Υπουργείο Τουρισμού, στον ΕΟΤ και στο ΞΕΕ⁵⁴
- Διενέργεια έρευνας για την καταγραφή της αντίληψης των εργαζομένων στο Υπουργείο Τουρισμού, στον ΕΟΤ και στο ΞΕΕ
- Συστηματική, ετήσια ενίσχυση των ελέγχων τήρησης της νομοθεσίας από τις τουριστικές επιχειρήσεις
- Ανάπτυξη Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου κατά τη διαχείριση τουριστικών επενδύσεων από την ΕΥΠΑΤΕ⁵⁵ και τη διενέργεια ελέγχων από τις αρμόδιες περιφερειακές υπηρεσίες του Υπουργείου Τουρισμού - Εκπόνηση Εγχειριδίου Διαδικασιών

Τομέας Ψηφιακής Διακυβέρνησης

Κεντρικοί στρατηγικοί πυλώνες προτεραιότητας προς την κατεύθυνση εδραίωσης του ψηφιακού μετασχηματισμού για τα επόμενα έτη παραμένουν η ενίσχυση και καθολική εφαρμογή της διαλειτουργικότητας μεταξύ των πληροφοριακών συστημάτων του Δημοσίου μέσω του Κέντρου Διαλειτουργικότητας (ΚΕΔ), η μετάβαση στο κυβερνητικό νέφος (G-Cloud) για την ασφαλή και αποδοτική διαχείριση δεδομένων των δημόσιων υπηρεσιών, και η ενίσχυση του πλαισίου κυβερνοασφάλειας για την προστασία κρίσιμων υποδομών. Παράλληλα, έμφαση δίνεται στην αξιοποίηση προηγμένων τεχνολογιών, όπως η Τεχνητή Νοημοσύνη και η ανάλυση και αξιοποίηση μαζικών δεδομένων (Big Data) για τη διαμόρφωση τεκμηριωμένων δημόσιων πολιτικών και τη δημιουργία προσωποποιημένων και υψηλής ποιότητας υπηρεσιών προς τους πολίτες και τις επιχειρήσεις.

Η υλοποίηση των ανωτέρω προτεραιοτήτων συνδέεται οργανικά με την εθνική προσπάθεια για την πρόληψη και καταπολέμηση της διαφθοράς, λειτουργώντας ως καταλύτης για την ενίσχυση της διαφάνειας και της λογοδοσίας. Η πλήρης διαλειτουργικότητα και η διασύνδεση των βασικών μητρώων του κράτους επιτρέπουν την αυτοματοποιημένη διασταύρωση στοιχείων, τον εντοπισμό αποκλίσεων και την αποτροπή απάτης. Η ψηφιοποίηση των διοικητικών διαδικασιών και η εισαγωγή καινοτόμων ψηφιακών εργαλείων, ιδίως σε νευραλγικούς θεματικούς τομείς όπως οι δημόσιες συμβάσεις, οι αδειοδοτήσεις και οι έλεγχοι, περιορίζει τη φυσική επαφή μεταξύ συναλλασσόμενων και δημοσίων υπαλλήλων, ελαχιστοποιώντας τις ευκαιρίες για διακριτική μεταχείριση και τη διενέργεια παράτυπων ή

⁵⁴ Ξενοδοχειακό Επιμελητήριο Ελλάδος (ΞΕΕ).

⁵⁵ Ειδική Υπηρεσία Προώθησης και Αδειοδότησης Τουριστικών Επενδύσεων (ΕΥΠΑΤΕ).

παράνομων συναλλαγών. Κάθε ψηφιακή ενέργεια αφήνει ένα αναλλοίωτο ηλεκτρονικό ίχνος, καθιστώντας τις διαδικασίες πλήρως ιχνηλάσιμες και κατά συνέπεια ελέγξιμες, ενισχύοντας τη δυνατότητα των ελεγκτικών μηχανισμών να ασκούν αποτελεσματικότερο έλεγχο. Ως αποτέλεσμα, ο ψηφιακός μετασχηματισμός δεν αποτελεί απλώς τεχνολογικό εκσυγχρονισμό, αλλά μια θεμελιώδη δομική μεταρρύθμιση που θωρακίζει τη δημόσια διοίκηση με εγγενείς μηχανισμούς διαφάνειας.

Ακολουθούν οι Δράσεις που επελέγησαν να ενταχθούν στο Ε.Σ.Σ.Κ.Δ. 2026 – 2030, σε συνεργασία με τον αρμόδιο φορέα υλοποίησης, στο πλαίσιο της διαβούλευσης που διενεργήθηκε.

Τομέας Ψηφιακής Διακυβέρνησης – Δράσεις Ε.Σ.Σ.Κ.Δ. 2026 – 2030

- Προώθηση δράσεων για τη μετάβαση της Ελλάδας στην εποχή της Τεχνητής Νοημοσύνης, με ενισχυμένες δικλίδες διαφάνειας και λογοδοσίας
- Σχεδιασμός & υλοποίηση νέου συστήματος Ηλεκτρονικών Δημόσιων Συμβάσεων για την υποστήριξη των Δημόσιων Προμηθειών
- Ψηφιοποίηση διοικητικών διαδικασιών μέσω του Gov.gr
- Ολοκλήρωση της κτηματογράφησης για το σύνολο της χώρας
- Αναβάθμιση του προγράμματος ΔΙ@ΥΓΕΙΑ

Τομέας Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας

Ο μελλοντικός σχεδιασμός στον τομέα της Κλιματικής Κρίσης και της Πολιτικής Προστασίας εστιάζει στην ενίσχυση της θεσμικής διαφάνειας, στην υποστήριξη των ελεγκτικών μηχανισμών, στην αξιοποίηση της τεχνολογίας και στην ορθολογική κατανομή αρμοδιοτήτων, με στόχο ένα ανθεκτικό και αξιόπιστο σύστημα διαχείρισης κρίσεων. Κεντρικό ρόλο διαδραματίζει η χρήση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών για αυτοματοποιημένες και διαφανείς διαδικασίες, καθώς και ο αποτελεσματικός συντονισμός των εμπλεκόμενων φορέων σε περιόδους κρίσεων. Εφαρμογές γεωπληροφορικής, ψηφιακά μητρώα έργων και εργαλεία παρακολούθησης φυσικών κινδύνων αποτελούν βασικά στοιχεία της νέας διακυβέρνησης. Παράλληλα, απαιτείται ουσιαστική ενδυνάμωση των ελεγκτικών μηχανισμών, ώστε να προλαμβάνονται φαινόμενα κακοδιαχείρισης ή καταχρηστικών πρακτικών, με έμφαση στη διαχείριση φυσικών καταστροφών. Τέλος, δράσεις ενίσχυσης της διαφάνειας στο πεδίο του σχεδιασμού και της υλοποίησης έργων πρόληψης και αποκατάστασης από φυσικές καταστροφές μπορούν να αμβλύνουν τα περιθώρια αθέμιτων πρακτικών και να ενισχύσουν την εμπιστοσύνη των πολιτών στους θεσμούς.

Στο πλαίσιο αυτό, η σχετική μελέτη του “UNODC” (2023) προτείνει τέσσερις δέσμες μέτρων για την εξάλειψη της διαφθοράς σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης: (1) Οριζόντιες παρεμβάσεις με ενεργό συμμετοχή των εμπλεκόμενων φορέων στον σχεδιασμό και στην

υλοποίηση μέτρων, απρόσκοπτη ροή πληροφόρησης και περιορισμό “ad hoc” αποφάσεων· (2) Ανάπτυξη σε εθνικό επίπεδο μηχανισμών διαχείρισης κινδύνου διαφθοράς με βάση προηγούμενες κρίσεις, και συντονιστικών συστημάτων και διασφάλιση ανεξαρτησίας επαρκούς χρηματοδότησης και πρόσβασης των αρμόδιων αρχών σε κρίσιμες πληροφορίες· (3) Ενίσχυση της διεθνούς συνεργασίας με ανταλλαγή πληροφοριών και αμοιβαία υποστήριξη μεταξύ κρατικών αρχών· (4) Δημιουργία πολυμερών δικτύων σε περιφερειακό, εθνικό και διεθνές επίπεδο για ανταλλαγή καλών πρακτικών και διάχυσης πληροφορίας σε διαδικασίες χορήγησης έκτακτης αρωγής.

Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, προτεραιότητες στον τομέα αποτελούν η ενίσχυση των δικλίδων ακεραιότητας, διαφάνειας και λογοδοσίας στον μηχανισμό κρατικής αρωγής και στη διαχείριση κρίσεων με κρίσιμες παρεμβάσεις που αφορούν σε:

- Ενσωμάτωση μηχανισμών “integrity-by-design” στα επιχειρησιακά πρωτόκολλα διαχείρισης κρίσεων της Πολιτικής Προστασίας, για την αξιολόγηση και διαχείριση κινδύνων διαφθοράς.
- Εκπόνηση Εθνικού Σχεδίου Διαχείρισης Κινδύνων Καταστροφών με ισχυρούς δείκτες διαφάνειας και λογοδοσίας.
- Ολοκλήρωση και επέκταση κόμβου κρατικής αρωγής.
- Ολοκλήρωση Εθνικής Βάσης Δεδομένων στο πλαίσιο του Εθνικού Μηχανισμού Διαχείρισης Κρίσεων και Αντιμετώπισης Κινδύνων.
- Ολοκλήρωση Ψηφιακής εφαρμογής παρακολούθησης έργων μείωσης πλημμυρικής διακινδύνευσης.

Ακολουθεί η Δράση που επελέγη να ενταχθεί στο Ε.Σ.Σ.Κ.Δ. 2026 – 2030, σε συνεργασία με τον αρμόδιο φορέα υλοποίησης, στο πλαίσιο της διαβούλευσης που διενεργήθηκε.

Τομέας Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας – Δράσεις ΕΣΣΚΔ 2026 – 2030

- Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Κινδύνων Καταστροφών

Τομέας Επικοινωνίας και Ενημέρωσης

Στον πρόσφατο ν. 5253/2025 με τίτλο: «Εκσυγχρονισμός νομικού πλαισίου οργάνωσης και λειτουργίας της «Ελληνικής Ραδιοφωνίας Τηλεόρασης Ανώνυμης Εταιρείας (ΕΡΤ ΑΕ) και ενίσχυση του δημόσιου χαρακτήρα της και της ανταγωνιστικότητάς της στην αγορά των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης - Λήψη μέτρων για την εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1083 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Απριλίου 2024, σχετικά με τη θέσπιση κοινού πλαισίου για τις υπηρεσίες μέσων ενημέρωσης στην εσωτερική αγορά και την τροποποίηση της οδηγίας 2010/13/ΕΕ (Ευρωπαϊκός Κανονισμός για την ελευθερία των μέσων ενημέρωσης - EUROPEAN MEDIA FREEDOM ACT)» προβλέπονται, μεταξύ άλλων, η:

- i. Διασφάλιση της συντακτικής ανεξαρτησίας. Ειδικότερα, προβλέπεται η υποχρέωση των παρόχων υπηρεσιών μέσων ενημέρωσης που παρέχουν ειδησεογραφικό περιεχόμενο και περιεχόμενο επικαιρότητας, ανεξάρτητα από τη μορφή τους, να σέβονται και να διασφαλίζουν τη συντακτική ανεξαρτησία μέσω κατάλληλων εσωτερικών διασφαλίσεων, ιδίως κατευθυντήριων γραμμών και εσωτερικών πολιτικών. Παράλληλα, με την υποχρέωση συμμόρφωσης με την αρχή της αναλογικότητας από πλευράς των παρόχων, προστατεύεται η διατήρηση της εδραιωμένης συντακτικής γραμμής τους, καθώς και του εύλογου δικαιώματος των ιδιοκτητών των ιδιωτικών παρόχων υπηρεσιών μέσων ενημέρωσης να θέτουν στρατηγικούς ή γενικούς στόχους ή να προωθούν την ανάπτυξη και την οικονομική βιωσιμότητα των επιχειρήσεών τους,
- ii. Σύσταση του Ελληνικού Συμβουλίου Μ.Μ.Ε. ως φορέα αυτορρύθμισης, με σκοπό, μεταξύ άλλων, την προστασία και ενδυνάμωση της πολυφωνίας και της συντακτικής ανεξαρτησίας,
- iii. Χρηματοδότηση «Παρατηρητήριου Στρατηγικών Αγωγών (Slapps) της Πανελλήνιας Ομοσπονδίας Ενώσεων Συντακτών (ΠΟΕΣΥ)»,
- iv. Θέσπιση Εθνικού Σχεδίου Δράσης για την Ασφάλεια των Δημοσιογράφων με σκοπό την ολιστική αντιμετώπιση των απειλών κατά της σωματικής, ψυχολογικής και επαγγελματικής ασφάλειας των δημοσιογράφων, την ενίσχυση της προστασίας τους στο πεδίο, καθώς και την ενδυνάμωση της θεσμικής ανταπόκρισης απέναντι σε φαινόμενα βίας, εκφοβισμού ή παρακολούθησης και η
- v. Κατάρτιση Εθνικής Στρατηγικής για την Παιδεία στα Μέσα.

Οι προτεραιότητες της επόμενης περιόδου στον τομέα της επικοινωνίας και της ενημέρωσης εστιάζουν στα κάτωθι:

- Ενίσχυση του εποπτικού ρόλου και των διαθέσιμων πόρων του Ε.Σ.Ρ.⁵⁶ με την πρόβλεψη σταθερής, υψηλότερης χρηματοδότησης και την ενίσχυση του εποπτικού του ρόλου για πολυφωνία και διαφάνεια.
- Καταπολέμηση των στρατηγικών αγωγών προς αποθάρρυνση της συμμετοχής του κοινού (SLAPPS).
- Ενίσχυση της δημοσιότητας, της διαφάνειας και της λογοδοσίας στην κρατική διαφήμιση.
- Καταχώρηση στοιχείων ιδιοκτησίας στα Μητρώα Έντυπου και Ηλεκτρονικού Τύπου με σκοπό την ενίσχυση της δημοσιότητας και της διαφάνειας στον Έντυπο και Ηλεκτρονικό Τύπο.
- Υλοποίηση στοχευμένων δράσεων ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης με στόχο την ενίσχυση της προστασίας των δημοσιογράφων και λοιπών επαγγελματιών ενημέρωσης.
- Ανάπτυξη Εθνικής Στρατηγικής για την Παιδεία στα Μέσα με στόχο τη συνολική ενίσχυση της ενημερωτικής και επικοινωνιακής παιδείας των πολιτών, την ενίσχυση ψηφιακού εγγραμματισμού με επιδίωξη την ενδυνάμωση του κοινού και την αντιμετώπιση φαινομένων παραπληροφόρησης, την καλλιέργεια δεξιοτήτων

⁵⁶ Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης (ΕΣΡ).

κριτικής πρόσληψης περιεχομένου, την ανθεκτικότητα της δημόσιας σφαίρας έναντι της παραπληροφόρησης και την αναβάθμιση της θεσμικής επικοινωνίας της Πολιτείας.

- Επικαιροποίηση κανονιστικών ρυθμίσεων και εφαρμογή της διαδικασίας αδειοδότησης των παρόχων υπηρεσιών μέσων επικοινωνίας [πάροχοι περιεχομένου επίγειας ψηφιακής τηλεοπτικής ευρυεκπομπής ελεύθερης λήψης εθνικής εμβέλειας μη ενημερωτικού περιεχομένου και περιφερειακής εμβέλειας (ενημερωτικού γενικού και μη ενημερωτικού περιεχομένου) καθώς και των ραδιοφωνικών σταθμών].

Ακολουθούν οι Δράσεις που επελέγησαν να ενταχθούν στο Ε.Σ.Σ.Κ.Δ. 2026 – 2030, σε συνεργασία με τον αρμόδιο φορέα υλοποίησης, στο πλαίσιο της διαβούλευσης που διενεργήθηκε.

Τομέας Επικοινωνίας και Ενημέρωσης – Δράσεις Ε.Σ.Σ.Κ.Δ. 2026 – 2030

- Κατάρτιση Εθνικής Στρατηγικής για την Παιδεία στα Μέσα & την ανθεκτικότητα της δημόσιας σφαίρας έναντι της παραπληροφόρησης
- Καταπολέμηση των στρατηγικών αγωγών προς αποθάρρυνση της συμμετοχής του κοινού (SLAPPS)
- Υλοποίηση στοχευμένων δράσεων ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης με στόχο την ενίσχυση της προστασίας των δημοσιογράφων και λοιπών επαγγελματιών ενημέρωσης
- Ενίσχυση δημοσιότητας, διαφάνειας και λογοδοσίας στην κρατική διαφήμιση
- Καταχώρηση στοιχείων ιδιοκτησίας στα Μητρώα Έντυπου και Ηλεκτρονικού Τύπου με σκοπό την ενίσχυση της δημοσιότητας και της διαφάνειας στον Έντυπο και Ηλεκτρονικό Τύπο
- Επικαιροποίηση κανονιστικών ρυθμίσεων και εφαρμογή της διαδικασίας αδειοδότησης των παρόχων υπηρεσιών μέσων επικοινωνίας, καθώς και των ραδιοφωνικών σταθμών

Σχήμα Διακυβέρνησης

Το σχήμα διακυβέρνησης της Στρατηγικής, σύμφωνα με τους ν.4622/2019 και 4915/2022, διαρθρώνεται ως εξής:

- Η **Ε.Α.Δ.** καταρτίζει, παρακολουθεί, αξιολογεί και επικαιροποιεί το Ε.Σ.Σ.Κ.Δ., καθώς και συντονίζει την υλοποίησή του σε συνεργασία με τους φορείς υλοποίησης.
- Η **Κεντρική Επιτροπή Συντονισμού** (ΚΕΣ) εποπτεύει τη διαδικασία διαβούλευσης και εγκρίνει τις οριστικοποιημένες δράσεις, τόσο κατά τον αρχικό σχεδιασμό όσο και κατά την επικαιροποίηση. Στην Κ.Ε.Σ. συμμετέχουν εκπρόσωποι της Προεδρίας της Κυβέρνησης και των Υπουργείων Εσωτερικών, Εθνικής Οικονομίας & Οικονομικών, Δικαιοσύνης και Ψηφιακής Διακυβέρνησης, με Πρόεδρο την Διοικήτρια της Ε.Α.Δ. Το Ελεγκτικό Συνέδριο συμμετέχει ως παρατηρητής.
- Το **Υπουργικό Συμβούλιο** εγκρίνει το Σχέδιο και κάθε αναθεώρησή του, καθώς και εποπτεύει σε ετήσια βάση την πορεία υλοποίησής⁵⁷.

Σύστημα Διαχείρισης

Ο μηχανισμός παρακολούθησης και αξιολόγησης του ΕΣΣΚΔ 2022 – 2025 αναδείχθηκε ως ένα από τα ισχυρά σημεία του Σχεδίου και έχει αναγνωριστεί ως καλή πρακτική σε επίπεδο ΕΕ. Το Σχέδιο για τα έτη 2026 – 2030 αξιοποιεί αυτό το διαχειριστικό πλεονέκτημα, καθώς ευθυγραμμίζεται επιπλέον πλήρως με τις σχετικές συστάσεις θεσμικών φορέων και διεθνών οργανισμών όπως η “GRECO” και ο ΟΟΣΑ, για συστηματική και τεκμηριωμένη παρακολούθηση, αξιολόγηση και ανατροφοδότηση των εθνικών στρατηγικών για την καταπολέμηση της διαφθοράς.

Το σύστημα καλύπτει το σύνολο του κύκλου ζωής του Σχεδίου, από τον σχεδιασμό έως την παρακολούθηση, την αξιολόγηση και την επικαιροποίησή του. Περιλαμβάνει τα ακόλουθα εργαλεία:

- Εγχειρίδιο Διαδικασιών Παρακολούθησης και Επικαιροποίησης,
- Οδηγός Παρακολούθησης για τους Φορείς Υλοποίησης και
- Σχέδιο Αξιολόγησης.

Διαδικασία Σχεδιασμού

Η διαδικασία σχεδιασμού του Ε.Σ.Σ.Κ.Δ. εδράζεται σε μια δομημένη, συμμετοχική και τεκμηριωμένη προσέγγιση. Βασικό της χαρακτηριστικό αποτελεί η έγκαιρη και ουσιαστική εμπλοκή των φορέων άσκησης πολιτικής, μέσω πολυεπίπεδης διαβούλευσης, τεχνικών συναντήσεων και ανταλλαγής τεκμηριωμένων προτάσεων κατά λόγο αρμοδιότητας. Η διαδικασία αυτή διασφαλίζει την αποτύπωση πραγματικών αναγκών, την ενίσχυση της θεσμικής συνέργειας και τη διαμόρφωση παρεμβάσεων με υψηλό βαθμό ρεαλιστικότητας και εφαρμοσιμότητας. Παράλληλα, στηρίζεται σε ποσοτικά και ποιοτικά δεδομένα,

⁵⁷ Το Ε.Σ.Σ.Κ.Δ. 2022–2025 εγκρίθηκε με την Π.Υ.Σ. 19/12.07.2022 (ΦΕΚ Α' 138/13.07.2022) και επικαιροποιήθηκε με την Π.Υ.Σ. 38/30.07.2024 (ΦΕΚ Α' 132/12.08.2024).

ευρήματα αξιολογήσεων, δείκτες διεθνών οργανισμών και ανάλυση κινδύνων, ώστε να τεκμηριώνεται η ιεράρχηση προτεραιοτήτων και η κατανομή πόρων.

Κομβικό εργαλείο αποτελεί η τυποποιημένη αποτύπωση των δράσεων σε ενιαία πρότυπα περιγραφής, τα Δελτία Ταυτότητας Δράσης (ΔΤΔ), στα οποία προσδιορίζονται με σαφήνεια το αντικείμενο, οι φορείς υλοποίησης, τα χρονοδιαγράμματα, οι δείκτες και τα αναμενόμενα αποτελέσματα. Η μεθοδολογική αυτή τυποποίηση ενισχύει τη συνοχή του Σχεδίου, διευκολύνει τον συντονισμό και δημιουργεί σταθερή βάση για την παρακολούθηση και την αξιολόγηση.

Διαδικασία Παρακολούθησης

Βασικός σκοπός της διαδικασίας παρακολούθησης είναι η διασφάλιση της συνεπούς και έγκαιρης υλοποίησης των δράσεων, σύμφωνα με τον εγκεκριμένο σχεδιασμό, με στόχο την επίτευξη των στρατηγικών και ειδικών στόχων του Ε.Σ.Σ.Κ.Δ.

Αντικείμενο της παρακολούθησης αποτελεί ιδίως:

- α. η περιοδική αποτύπωση και αξιολόγηση της προόδου υλοποίησης των δράσεων και
- β. η έγκαιρη ανίχνευση καθυστερήσεων, αποκλίσεων ή νέων δεδομένων που επηρεάζουν την εφαρμογή τους, ώστε να λαμβάνονται τεκμηριωμένες διορθωτικές ή βελτιωτικές παρεμβάσεις.

Η παρακολούθηση κατά την περίοδο 2026 – 2030 υλοποιείται μέσω τυποποιημένων εργαλείων, ψηφιακής πλατφόρμας συλλογής και επεξεργασίας δεδομένων και συστήματος δεικτών. Κεντρικό σημείο αναφοράς αποτελεί το Δ.Τ.Δ., βάσει του οποίου συμπληρώνονται και υποβάλλονται τα Δελτία Αναφοράς Προόδου (ΔΑΠ), επιτρέποντας συγκρίσιμη αποτίμηση και έγκαιρη διαχείριση αποκλίσεων. Με την ολοκλήρωση κάθε κύκλου, δημοσιοποιείται συνοπτική έκθεση υλοποίησης, ενισχύοντας τη διαφάνεια και τη λογοδοσία του Σχεδίου.

Αξιοποιώντας την εμπειρία εφαρμογής και με στόχο τη βελτίωση της λειτουργικότητας του μηχανισμού παρακολούθησης, για την περίοδο 2026–2030 εισάγονται στοχευμένες προσαρμογές που ενισχύουν την αποδοτικότητα και μειώνουν τον διοικητικό φόρτο των φορέων υλοποίησης:

- **Ο απολογισμός** της προόδου των δράσεων διενεργείται πλέον **σε ετήσια**, αντί εξαμηνιαία, **βάση**, διατηρώντας την ουσία της παρακολούθησης, επιτρέποντας ουσιαστικότερη αποτίμηση των αποτελεσμάτων και μειώνοντας τον σχετικό διοικητικό φόρτο των φορέων υλοποίησης.
- **Τα πρότυπα έντυπα (ΔΤΔ, ΔΑΠ) και ο Οδηγός Εφαρμογής απλουστεύονται**, με αναδιάρθρωση και σαφέστερη στοχοθέτηση των απαιτούμενων πεδίων, ώστε να διευκολύνεται η συμπλήρωση από τα αρμόδια σημεία επαφής και να περιορίζεται η επαναληπτική ή μη αναγκαία πληροφορία.
- **Η ψηφιακή πλατφόρμα παρακολούθησης προσαρμόζεται περαιτέρω στις ανάγκες των χρηστών.**

Οι παρεμβάσεις αυτές διατηρούν τη διαφάνεια και την ιχνηλασιμότητα της διαδικασίας, ενισχύοντας ταυτόχρονα την αναλογικότητα και την πρακτική εφαρμοσιμότητα του συστήματος.

Μετά το πέρας της διαδικασίας συντάσσεται η **Ετήσια Έκθεση Υλοποίησης**⁵⁸ η οποία αναρτάται στην ελληνική και στην αγγλική γλώσσα στον επίσημο ιστότοπο της Ε.Α.Δ., προς ενημέρωση των πολιτών αλλά και λοιπών φορέων του εσωτερικού και του εξωτερικού που ενδιαφέρονται για την παρακολούθηση της προόδου υλοποίησης του Σχεδίου.

Σύστημα δεικτών

Το Σύστημα Δεικτών του Ε.Σ.Σ.Κ.Δ. 2026–2030 συγκροτεί ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο μέτρησης, το οποίο αποσκοπεί στην παρακολούθηση της υλοποίησης και στην αποτίμηση των αποτελεσμάτων του Σχεδίου. Απαρτίζεται από Δείκτες Εκροής και Δείκτες Αποτελέσματος, οι οποίοι λειτουργούν συμπληρωματικά. Οι Δείκτες Εκροής αποτυπώνουν το άμεσα παραγόμενο έργο (θεσμικές παρεμβάσεις, εργαλεία, εκπαιδεύσεις, ψηφιακές εφαρμογές, διαδικαστικές απλουστεύσεις κ.λπ.) και εδράζονται σε τυποποιημένο κατάλογο παρακολούθησης που ενσωματώνεται στα Δελτία Ταυτότητας Δράσης. Με τον τρόπο αυτό διασφαλίζεται ενιαία, συγκρίσιμη και μετρήσιμη αποτύπωση της προόδου σε όλα τα επίπεδα υλοποίησης.

Παράλληλα, το Σύστημα ενισχύεται για πρώτη φορά με Δείκτες Αποτελέσματος, με στόχο την αποτίμηση της ουσιαστικής επίδρασης των παρεμβάσεων στο πεδίο της πρόληψης, της καταπολέμησης και της ευαισθητοποίησης. Οι ενδεικτικές κατηγορίες που εξετάζονται σε συνδυασμό περιλαμβάνουν:

- α. διεθνείς αξιολογήσεις και δείκτες συγκριτικής αποτίμησης (π.χ. GRECO, PIIs, CPI, Εκθέσεις Κράτους Δικαίου),
- β. εμπειρικά δεδομένα ερευνών με έμφαση σε ευρήματα που στηρίζονται στην προσωπική εμπειρία (experience-based) και
- γ. διοικητικά δεδομένα που αφορούν τόσο την καταπολέμηση (καταγγελίες, πορίσματα, παραπομπές) όσο και την πρόληψη και λογοδοσία (π.χ. απευθείας αναθέσεις, μητρώα διαφάνειας, εκπαίδευση προσωπικού).

Η τελική επιλογή και στοχοθέτηση των Δεικτών Αποτελέσματος θα οριστικοποιηθεί κατά τη διάρκεια του πρώτου έτους εφαρμογής του νέου Σχεδίου (2026) με γνώμονα τη διαθεσιμότητα αξιόπιστων δεδομένων, τη μεθοδολογική επάρκεια και τη συνάφεια με τους Στρατηγικούς Στόχους.

Ο συνδυασμός Δεικτών Εκροής και Αποτελέσματος επιτρέπει τη μετάβαση από τη μέτρηση του «τι υλοποιήθηκε» στη μέτρηση του «τι άλλαξε». Ενισχύει την τεκμηριωμένη λήψη αποφάσεων, διευκολύνει την αξιολόγηση και καθιστά το Σχέδιο ένα δυναμικό εργαλείο

⁵⁸ <https://aead.gr/publications/esskd/esskd-2022-2025>

στρατηγικής διαχείρισης, με σαφή προσανατολισμό σε μετρήσιμα και αναγνωρίσιμα αποτελέσματα.

Διαδικασία Αξιολόγησης

Η αξιολόγηση συνιστά αναπόσπαστο στοιχείο ενός σύγχρονου και ώριμου συστήματος διαχείρισης δημόσιας πολιτικής, καθώς παρέχει συστηματική και τεκμηριωμένη αποτίμηση της καταλληλότητας, της αποτελεσματικότητας και της αποδοτικότητας των παρεμβάσεων. Βασίζεται σε σημαντικό βαθμό στα δεδομένα της παρακολούθησης, τα οποία συμπληρώνονται με πρόσθετα εργαλεία ποσοτικής και ποιοτικής ανάλυσης. Εντάσσεται οργανικά στον κύκλο ζωής του Ε.Σ.Σ.Κ.Δ., λειτουργώντας ως μηχανισμός θεσμικής μάθησης, έγκαιρης αναπροσαρμογής και βελτίωσης του σχεδιασμού και της εφαρμογής.

Για την περίοδο 2026–2030 διατηρείται η διττή προσέγγιση αξιολόγησης, η οποία διακρίνεται σε εσωτερική και εξωτερική αξιολόγηση, διασφαλίζοντας θεσμική συνέχεια, αντικειμενικότητα και αξιοπιστία.

α) Εσωτερική αξιολόγηση από την Ε.Α.Δ.

Η εσωτερική αξιολόγηση διενεργείται μία φορά, στο μέσο της περιόδου αναφοράς, και αποτελεί βασικό εργαλείο ανατροφοδότησης για την εκτίμηση ενδεχόμενων αναγκών επικαιροποίησης. Στηρίζεται στα δεδομένα της παρακολούθησης και σε ειδικά ερωτηματολόγια που αναπτύσσονται για τον σκοπό αυτό. Εστιάζει ιδίως:

- στην αποτίμηση της προόδου υλοποίησης,
- στην ανάδειξη παραγόντων που διευκολύνουν ή δυσχεραίνουν την εφαρμογή,
- στη διερεύνηση της λειτουργικότητας του μηχανισμού παρακολούθησης και του βαθμού ικανοποίησης των φορέων.

Τα ποσοτικά και ποιοτικά ευρήματα ερμηνεύονται από τα αρμόδια στελέχη της Ε.Α.Δ. και αποτυπώνονται σε Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης, η οποία δημοσιοποιείται.

β) Εξωτερική αξιολόγηση από ανεξάρτητους αξιολογητές.

Η εξωτερική αξιολόγηση διενεργείται στο τέλος της περιόδου αναφοράς από ανεξάρτητο φορέα με αποδεδειγμένη εμπειρία στην αξιολόγηση δημόσιων πολιτικών ή στρατηγικών εθνικής εμβέλειας. Αποτελεί βασικό πυλώνα ενίσχυσης της αντικειμενικότητας, της λογοδοσίας και της θεσμικής αξιοπιστίας.

Εστιάζει:

- στην αποτίμηση της πορείας υλοποίησης και του βαθμού επίτευξης των Στρατηγικών και Ειδικών Στόχων,
- στην αξιολόγηση της καταλληλότητας της δομής και του περιεχομένου του Σχεδίου σε συνάρτηση με διεθνείς συστάσεις και εθνικές ανάγκες,
- στη διερεύνηση παραγόντων που ενίσχυσαν ή ανέστειλαν την υλοποίηση,
- στην αξιολόγηση της επιχειρησιακής επάρκειας του συστήματος διαχείρισης,

- στη διατύπωση τεκμηριωμένων προτάσεων για τον επόμενο κύκλο στρατηγικού σχεδιασμού.

Η Έκθεση Εξωτερικής Αξιολόγησης αξιοποιείται ως βασική εισροή για τον σχεδιασμό του επόμενου Ε.Σ.Σ.Κ.Δ., διασφαλίζοντας τεκμηριωμένη συνέχεια και στρατηγική συνέπεια.

Παράρτημα Ι: Σχέδιο Δράσης ΕΣΣΚΔ 2026 – 2030

Σχέδιο Δράσης ΕΣΣΚΔ 2026 – 2030				
A/A	ΜΕΡΟΣ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
1	ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ - ΕΛΕΓΧΟΣ	Ενίσχυση θεσμικού & κανονιστικού πλαισίου	Θέσπιση κανονιστικού πλαισίου για τον τρόπο κάλυψης των δαπανών μετακίνησης των μελών επιτόπιων επιτροπών χαρακτηρισμού παραδοσιακών πλοίων	Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής
2	ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ - ΕΛΕΓΧΟΣ	Ενίσχυση θεσμικού & κανονιστικού πλαισίου	Ενίσχυση του νομοθετικού πλαισίου καταπολέμησης της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας	Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών
3	ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ - ΕΛΕΓΧΟΣ	Ενίσχυση θεσμικού & κανονιστικού πλαισίου	Δειγματοληπτικός έλεγχος της δράσης των Ορκωτών Λογιστών	Υπουργείο Ανάπτυξης
4	ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ - ΕΛΕΓΧΟΣ	Ενίσχυση θεσμικού & κανονιστικού πλαισίου	Κύρωση Νόμου για την προσχώρηση της Ελλάδας στη σύμβαση MEDICRIME του Συμβουλίου της Ευρώπης, με στόχο την καταπολέμηση των πλαστών φαρμακευτικών προϊόντων	Υπουργείο Υγείας, Υπουργείο Δικαιοσύνης
5	ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ - ΕΛΕΓΧΟΣ	Ενίσχυση θεσμικού & κανονιστικού πλαισίου	Επικαιροποίηση κανονιστικών ρυθμίσεων και εφαρμογή της διαδικασίας αδειοδότησης των παρόχων υπηρεσιών μέσω επικοινωνίας, καθώς και των ραδιοφωνικών σταθμών	Γενική Γραμματεία Επικοινωνίας και Ενημέρωσης
6	ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ - ΕΛΕΓΧΟΣ	Αναβάθμιση στρατηγικού σχεδιασμού και ενίσχυση μηχανισμών συντονισμού	Συστηματική, ετήσια ενίσχυση των ελέγχων τήρησης της νομοθεσίας από τις τουριστικές επιχειρήσεις	Υπουργείο Τουρισμού

Σχέδιο Δράσης ΕΣΣΚΔ 2026 – 2030				
Α/Α	ΜΕΡΟΣ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
7	ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ - ΕΛΕΓΧΟΣ	Αναβάθμιση στρατηγικού σχεδιασμού και ενίσχυση μηχανισμών συντονισμού	Μετάπτωση των Υπηρεσιών Δόμησης (ΥΔΟΜ) στο Ελληνικό Κτηματολόγιο	Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας
8	ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ - ΕΛΕΓΧΟΣ	Αναβάθμιση στρατηγικού σχεδιασμού και ενίσχυση μηχανισμών συντονισμού	Οργανωσιακή και επιχειρησιακή αναβάθμιση Ιατροδικαστικών Υπηρεσιών	Υπουργείο Δικαιοσύνης
9	ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ - ΕΛΕΓΧΟΣ	Αναβάθμιση στρατηγικού σχεδιασμού και ενίσχυση μηχανισμών συντονισμού	Επέκταση της εφαρμογής του ν. 4512/2018 περί αναθέωσης του πλαισίου της εποπτείας της αγοράς	Υπουργείο Ανάπτυξης & συναρμόδια Υπουργεία
10	ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ - ΕΛΕΓΧΟΣ	Αναβάθμιση στρατηγικού σχεδιασμού και ενίσχυση μηχανισμών συντονισμού	Αναβάθμιση της πλατφόρμας e-Pothen	Εθνική Αρχή Διαφάνειας & λοιποί συναρμόδιοι φορείς
11	ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ - ΕΛΕΓΧΟΣ	Αναβάθμιση στρατηγικού σχεδιασμού και ενίσχυση μηχανισμών συντονισμού	Διενέργεια ελέγχων για τη διερεύνηση υποθέσεων παράνομου στοιχηματισμού και χειραγώγησης αγώνων	Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού (Γενική Γραμματεία Αθλητισμού)
12	ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ - ΕΛΕΓΧΟΣ	Ενίσχυση επιχειρησιακής ικανότητας	Επικαιροποίηση του θεσμικού πλαισίου της Υπηρεσίας Εσωτερικών Υποθέσεων του ΥΠΕΘΑ	Υπουργείο Εθνικής Άμυνας
13	ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ - ΕΛΕΓΧΟΣ	Ενίσχυση επιχειρησιακής ικανότητας	Ανάπτυξη των διαδικασιών Εσωτερικού Ελέγχου της Ελληνικής Αστυνομίας (ΕΛ.ΑΣ.)	Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη

Σχέδιο Δράσης ΕΣΣΚΔ 2026 – 2030				
A/A	ΜΕΡΟΣ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
14	ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ - ΕΛΕΓΧΟΣ	Ενίσχυση επιχειρησιακής ικανότητας	Ετήσια παρακολούθηση της χρήσιμης θερμότητας που παράγεται από σταθμούς Σ.Η.Θ.Υ.Α., βάσει των μετρητικών διατάξεων που χρησιμοποιούνται από τον αρμόδιο Διαχειριστή για την αποζημίωση των σταθμών αυτών	Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας
15	ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ - ΕΛΕΓΧΟΣ	Ανάπτυξη ψηφιακών εργαλείων & υλοποίηση δράσεων ψηφιακού μετασχηματισμού	Ανάπτυξη ψηφιακού εργαλείου για την αυτοματοποιημένη διασταύρωση του ιατρικού ιστορικού με τις βάσεις δεδομένων των ΚΕ.Π.Α.	Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης - Ηλεκτρονικός Εθνικός Φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης (e-ΕΦΚΑ), Εθνικός Οργανισμός Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (ΕΟΠΥΥ)
16	ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ - ΕΛΕΓΧΟΣ	Ανάπτυξη ψηφιακών εργαλείων & υλοποίηση δράσεων ψηφιακού μετασχηματισμού	Ψηφιακός Μετασχηματισμός Συστημάτων Εργασίας - ΑΡΙΑΔΝΗ, ΕΦΚΑ IITS, ΑΤΛΑΣ	Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης - e-Ηλεκτρονικός Εθνικός Φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης (e-ΕΦΚΑ)
17	ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ - ΕΛΕΓΧΟΣ	Ανάπτυξη ψηφιακών εργαλείων & υλοποίηση δράσεων ψηφιακού μετασχηματισμού	Ψηφιακός Μετασχηματισμός Συστημάτων Εργασίας - Εφαρμογή ΤΝ στο ΜΤΠΥ	Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης - Μετοχικό Ταμείο Πολιτικών Υπαλλήλων (ΜΤΠΥ)
18	ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ - ΕΛΕΓΧΟΣ	Ανάπτυξη ψηφιακών εργαλείων & υλοποίηση δράσεων ψηφιακού μετασχηματισμού	Ανάπτυξη ψηφιακού εργαλείου της Γενικής Επιθεώρησης του ΥΠ.ΕΞ. για τον έλεγχο της διαδικασίας έκδοσης θεωρήσεων	Υπουργείο Εξωτερικών

Σχέδιο Δράσης ΕΣΣΚΔ 2026 – 2030				
A/A	ΜΕΡΟΣ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
19	ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ - ΕΛΕΓΧΟΣ	Ανάπτυξη ψηφιακών εργαλείων & υλοποίηση δράσεων ψηφιακού μετασχηματισμού	Ολοκληρωμένο σύστημα τήρησης και παρακολούθησης στατιστικών στοιχείων σχετικά με την πρόληψη και καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες	Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών
20	ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ - ΕΛΕΓΧΟΣ	Ανάπτυξη ψηφιακών εργαλείων & υλοποίηση δράσεων ψηφιακού μετασχηματισμού	Ανάπτυξη Εθνικής Ενιαίας Πλατφόρμας Λιμενικής Κοινότητας, σύμφωνα με το άρθρο 24 του Ν.4770/2021	Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής
21	ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ - ΕΛΕΓΧΟΣ	Ανάπτυξη ψηφιακών εργαλείων & υλοποίηση δράσεων ψηφιακού μετασχηματισμού	Ενίσχυση εργαλείων τεχνητής νοημοσύνης για την ανίχνευση ύποπτων αποδόσεων, ύποπτων στοιχηματικών κινήσεων και ύποπτων μεταβολών στοιχηματικού όγκου	Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού (Γενική Γραμματεία Αθλητισμού)
22	ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ - ΕΛΕΓΧΟΣ	Ανάπτυξη ψηφιακών εργαλείων & υλοποίηση δράσεων ψηφιακού μετασχηματισμού	Σχεδιασμός, υλοποίηση και θέση σε λειτουργία ολοκληρωμένου γεωγραφικού πληροφοριακού συστήματος Ενιαίου Ψηφιακού Χάρτη Απαλλοτριώσεων και Διεκδικήσεων της χώρας (e-apallotriosis)	Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών
23	ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ - ΕΛΕΓΧΟΣ	Ανάπτυξη ψηφιακών εργαλείων & υλοποίηση δράσεων ψηφιακού μετασχηματισμού	Ανάπτυξη Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Διαχείρισης Τεχνικών Έργων και Πόρων (ΟΠΣΔΤΕΠ)	Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών

Σχέδιο Δράσης ΕΣΣΚΔ 2026 – 2030				
Α/Α	ΜΕΡΟΣ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
24	ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ - ΕΛΕΓΧΟΣ	Ανάπτυξη ψηφιακών εργαλείων & υλοποίηση δράσεων ψηφιακού μετασχηματισμού	Ψηφιακά συστήματα παρακολούθησης και αποζημιώσεων στον τομέα μεταφορών	Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης
25	ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ - ΕΛΕΓΧΟΣ	Ανάπτυξη ψηφιακών εργαλείων & υλοποίηση δράσεων ψηφιακού μετασχηματισμού	Αναβάθμιση του υφιστάμενου πληροφοριακού συστήματος για την Αντιμετώπιση του Περιβαλλοντικού Εγκλήματος	Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας
26	ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ - ΕΛΕΓΧΟΣ	Ανάπτυξη ψηφιακών εργαλείων & υλοποίηση δράσεων ψηφιακού μετασχηματισμού	Διαλειτουργικότητα και ανταλλαγή δεδομένων των Πληροφοριακών Συστημάτων ΥΠΑΑΤ με Τρίτα Ηλεκτρονικά Συστήματα	Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων
27	ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ - ΕΛΕΓΧΟΣ	Ανάπτυξη ψηφιακών εργαλείων & υλοποίηση δράσεων ψηφιακού μετασχηματισμού	Ψηφιοποίηση διαδικασιών χορήγησης κοινωνικών παροχών μέσω των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης και ενσωμάτωση δικλίδων ελέγχου μέσω ανάπτυξης διαλειτουργικότητας	Υπουργείο Εσωτερικών, Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας
28	ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ - ΕΛΕΓΧΟΣ	Ανάπτυξη ψηφιακών εργαλείων & υλοποίηση δράσεων ψηφιακού μετασχηματισμού	Ανάπτυξη μηχανισμού "red flags" κατά τη διαδικασία έγκρισης χορήγησης κοινωνικής παροχής χωρίς την πλήρωση του συνόλου των προϋποθέσεων	Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας

Σχέδιο Δράσης ΕΣΣΚΔ 2026 – 2030				
A/A	ΜΕΡΟΣ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
29	ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ - ΕΛΕΓΧΟΣ	Ανάπτυξη ψηφιακών εργαλείων & υλοποίηση δράσεων ψηφιακού μετασχηματισμού	Ενσωμάτωση ψηφιακών υπογραφών έγκρισης με τη χρήση "two-factor authenticator" σε όλα τα στάδια ελέγχου για όλα τα ψηφιακά χορηγούμενα επιδόματα	Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας
30	ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ - ΕΛΕΓΧΟΣ	Ανάπτυξη ψηφιακών εργαλείων & υλοποίηση δράσεων ψηφιακού μετασχηματισμού	Ψηφιακός μετασχηματισμός του Ε.Ο.Π.Υ.Υ.	Υπουργείο Υγείας
31	ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ - ΕΛΕΓΧΟΣ	Ανάπτυξη ψηφιακών εργαλείων & υλοποίηση δράσεων ψηφιακού μετασχηματισμού	Ενιαίο Εθνικό Σύστημα Μητρώων Προμηθειών, Κόστους και Τεχνικών Προδιαγραφών Υγείας	Υπουργείο Υγείας, Εθνική Κεντρική Αρχή Προμηθειών Υγείας (ΕΚΑΠΥ)
32	ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ - ΕΛΕΓΧΟΣ	Ανάπτυξη ψηφιακών εργαλείων & υλοποίηση δράσεων ψηφιακού μετασχηματισμού	Πλατφόρμα καταγραφής και ελέγχου της παράλληλης άσκησης ιδιωτικού έργου από γιατρούς του Ε.Σ.Υ.	Υπουργείο Υγείας
33	ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ - ΕΛΕΓΧΟΣ	Ανάπτυξη ψηφιακών εργαλείων & υλοποίηση δράσεων ψηφιακού μετασχηματισμού	Έλεγχος και Βελτιστοποίηση Κανόνων Συνταγογράφησης μέσω ανάπτυξης μηχανισμού Τεχνητής Νοημοσύνης	Υπουργείο Υγείας

Σχέδιο Δράσης ΕΣΣΚΔ 2026 – 2030				
Α/Α	ΜΕΡΟΣ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
34	ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ - ΕΛΕΓΧΟΣ	Ανάπτυξη ψηφιακών εργαλείων & υλοποίηση δράσεων ψηφιακού μετασχηματισμού	Επέκταση του Πληροφοριακού Συστήματος παρακολούθησης επάρκειας και διαθεσιμότητας φαρμάκων (ΗΣΠΑΔΙΦ) για τον έλεγχο της ορθής διακίνησης φαρμάκων σε όλα τα σημεία της εφοδιαστικής αλυσίδας φαρμάκου	Υπουργείο Υγείας
35	ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ - ΕΛΕΓΧΟΣ	Ανάπτυξη ψηφιακών εργαλείων & υλοποίηση δράσεων ψηφιακού μετασχηματισμού	Έκδοση ιατροδικαστικών εκθέσεων με τη χρήση της τεχνητής νοημοσύνης	Υπουργείο Δικαιοσύνης
36	ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ - ΕΛΕΓΧΟΣ	Ανάπτυξη ψηφιακών εργαλείων & υλοποίηση δράσεων ψηφιακού μετασχηματισμού	Ψηφιοποίηση αρχείων δεδομένων Υπουργείου Δικαιοσύνης & Αναβάθμιση του συστήματος τήρησης αρχείων των Δικαστηρίων	Υπουργείο Δικαιοσύνης
37	ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ - ΕΛΕΓΧΟΣ	Ανάπτυξη ψηφιακών εργαλείων & υλοποίηση δράσεων ψηφιακού μετασχηματισμού	Αναβάθμιση και Επέκταση των Πληροφοριακών Συστημάτων στον τομέα της Δικαιοσύνης	Υπουργείο Δικαιοσύνης
38	ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ - ΕΛΕΓΧΟΣ	Ανάπτυξη ψηφιακών εργαλείων & υλοποίηση δράσεων ψηφιακού μετασχηματισμού	Ανάπτυξη εργαλείου τεχνητής νοημοσύνης για τη διαχείριση υποθέσεων και την υποστήριξη έκδοσης δικαστικών αποφάσεων	Υπουργείο Δικαιοσύνης

Σχέδιο Δράσης ΕΣΣΚΔ 2026 – 2030				
Α/Α	ΜΕΡΟΣ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
39	ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ - ΕΛΕΓΧΟΣ	Ανάπτυξη ψηφιακών εργαλείων & υλοποίηση δράσεων ψηφιακού μετασχηματισμού	Δημιουργία Ψηφιακού Μητρώου Παρακολούθησης Υποθέσεων Διαφθοράς	Υπουργείο Δικαιοσύνης
40	ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ - ΕΛΕΓΧΟΣ	Ανάπτυξη ψηφιακών εργαλείων & υλοποίηση δράσεων ψηφιακού μετασχηματισμού	Δημιουργία Μητρώου Ιδιοκτησίας και Διαχείρισης Ακινήτων (ΜΙΔΑ)	Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (ΑΑΔΕ)
41	ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ - ΕΛΕΓΧΟΣ	Ανάπτυξη ψηφιακών εργαλείων & υλοποίηση δράσεων ψηφιακού μετασχηματισμού	Ανάπτυξη Νέου Ενοποιημένου Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Φορολογίας της ΑΑΔΕ	Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (ΑΑΔΕ)
42	ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ - ΕΛΕΓΧΟΣ	Ανάπτυξη ψηφιακών εργαλείων & υλοποίηση δράσεων ψηφιακού μετασχηματισμού	Προμήθεια συστήματος Επιχειρησιακής Νοημοσύνης / Ανάλυσης Δεδομένων για την υποστήριξη του ελεγκτικού έργου της ΑΑΔΕ	Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (ΑΑΔΕ)
43	ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ - ΕΛΕΓΧΟΣ	Ανάπτυξη ψηφιακών εργαλείων & υλοποίηση δράσεων ψηφιακού μετασχηματισμού	Ανάπτυξη Ολοκληρωμένου συστήματος παρακολούθησης και διαχείρισης επαγγελματικών οχημάτων και εμπορευματοκιβωτίων	Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (ΑΑΔΕ)

Σχέδιο Δράσης ΕΣΣΚΔ 2026 – 2030				
Α/Α	ΜΕΡΟΣ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
44	ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ - ΕΛΕΓΧΟΣ	Ανάπτυξη ψηφιακών εργαλείων & υλοποίηση δράσεων ψηφιακού μετασχηματισμού	Υλοποίηση νέου ΟΠΣ Τελωνείων (ICISnet)	Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (ΑΑΔΕ)
45	ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ - ΕΛΕΓΧΟΣ	Ανάπτυξη ψηφιακών εργαλείων & υλοποίηση δράσεων ψηφιακού μετασχηματισμού	Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Άσκησης Δραστηριοτήτων και Ελέγχων (ΟΠΣ - ΑΔΕ)	Υπουργείο Ανάπτυξης
46	ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ - ΕΛΕΓΧΟΣ	Ανάπτυξη ψηφιακών εργαλείων & υλοποίηση δράσεων ψηφιακού μετασχηματισμού	Ανάπτυξη του Πληροφοριακού Συστήματος Διαχείρισης Ελέγχου (ΠΣ-ΔΕ) του ν. 4512/2018	Υπουργείο Ανάπτυξης
47	ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ - ΕΛΕΓΧΟΣ	Ανάπτυξη ψηφιακών εργαλείων & υλοποίηση δράσεων ψηφιακού μετασχηματισμού	Ανάπτυξη εργαλείων τεχνητής νοημοσύνης (machine learning) για την ενίσχυση του ελεγκτικού έργου της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας	Εθνική Αρχή Διαφάνειας
48	ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ - ΕΛΕΓΧΟΣ	Αναβάθμιση στρατηγικού σχεδιασμού και ενίσχυση μηχανισμών συντονισμού	Εποπτεία και έλεγχος θεωρητικών εξετάσεων και δοκιμασιών προσόντων και συμπεριφοράς υποψηφίων οδηγών και οδηγών	Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών, Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη, Υπουργείο Εσωτερικών, Περιφέρειες, Εθνική Αρχή Διαφάνειας

Σχέδιο Δράσης ΕΣΣΚΔ 2026 – 2030				
A/A	ΜΕΡΟΣ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
49	ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ - ΕΛΕΓΧΟΣ	Αναβάθμιση στρατηγικού σχεδιασμού και ενίσχυση μηχανισμών συντονισμού	Ενίσχυση της Διαφάνειας και της Ακεραιότητας στη Διαχείριση Ερευνητικών Πόρων (ΕΛΚΕ)	Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού
50	ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ - ΕΛΕΓΧΟΣ	Αναβάθμιση στρατηγικού σχεδιασμού και ενίσχυση μηχανισμών συντονισμού	Δημιουργία ειδικής πλατφόρμας παρακολούθησης των πειθαρχικών υποθέσεων των φοιτητών των Α.Ε.Ι.	Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού
51	ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ - ΕΛΕΓΧΟΣ	Ενίσχυση θεσμικού & κανονιστικού πλαισίου	Αξιολόγηση εφαρμογής του Ν.4072/2012 (ΑΜΚΕ)	Υπουργείο Ανάπτυξης, Υπουργείο Δικαιοσύνης, Υπουργείο Εσωτερικών
52	ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ - ΕΛΕΓΧΟΣ	Ενίσχυση θεσμικού & κανονιστικού πλαισίου	Έλεγχος εγκεκριμένων επενδυτικών σχεδίων παλαιότερων αναπτυξιακών νόμων	Υπουργείο Ανάπτυξης
53	ΠΡΟΛΗΨΗ - ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΤΑ - ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ	Ενίσχυση θεσμικού & κανονιστικού πλαισίου	Σχεδιασμός και εκπόνηση Κώδικα Δεοντολογίας Πειθαρχικών Οργάνων	Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη
54	ΠΡΟΛΗΨΗ - ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΤΑ - ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ	Ενίσχυση θεσμικού & κανονιστικού πλαισίου	Εκπόνηση Κώδικα Δεοντολογίας αστυνομικού προσωπικού - Σχεδιασμός και εκπόνηση προτύπων δεοντολογίας και εσωτερικού ελέγχου για το ένστολο προσωπικό	Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη

Σχέδιο Δράσης ΕΣΣΚΔ 2026 – 2030				
Α/Α	ΜΕΡΟΣ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
55	ΠΡΟΛΗΨΗ - ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΤΑ - ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ	Ενίσχυση θεσμικού & κανονιστικού πλαισίου	Λογιστική Μεταρρύθμιση: Μετάβαση των Φορέων Γενικής Κυβέρνησης σε Ενιαίο Λογιστικό Πλαίσιο Δεδουλευμένης Βάσης	Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Υπουργείο Εσωτερικών
56	ΠΡΟΛΗΨΗ - ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΤΑ - ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ	Ενίσχυση θεσμικού & κανονιστικού πλαισίου	Κύρωση του Κώδικα Νομοθεσίας Οργάνωσης & Εκμετάλλευσης Λιμένων	Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής
57	ΠΡΟΛΗΨΗ - ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΤΑ - ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ	Ενίσχυση θεσμικού & κανονιστικού πλαισίου	Κωδικοποίηση αθλητικής νομοθεσίας	Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού (Γενική Γραμματεία Αθλητισμού)
58	ΠΡΟΛΗΨΗ - ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΤΑ - ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ	Ενίσχυση θεσμικού & κανονιστικού πλαισίου	Εφαρμογή ηλεκτρονικών εργαλείων για την παρακολούθηση της συλλογής – μεταφοράς Αποβλήτων Εκσκαφών, Κατασκευών και Κατεδαφίσεων (ΑΕΚΚ) και επικίνδυνων αποβλήτων που εμπίπτουν στην εναλλακτική διαχείριση	Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας
59	ΠΡΟΛΗΨΗ - ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΤΑ - ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ	Ενίσχυση θεσμικού & κανονιστικού πλαισίου	Βελτίωση του θεσμικού πλαισίου και του συστήματος των ελέγχων τροφίμων	Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων
60	ΠΡΟΛΗΨΗ - ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΤΑ - ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ	Ενίσχυση θεσμικού & κανονιστικού πλαισίου	Εκσυγχρονισμός του θεσμικού πλαισίου λειτουργίας του ΕΛ.Γ.Α.	Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

Σχέδιο Δράσης ΕΣΣΚΔ 2026 – 2030				
Α/Α	ΜΕΡΟΣ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
61	ΠΡΟΛΗΨΗ - ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΤΑ - ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ	Ενίσχυση θεσμικού & κανονιστικού πλαισίου	Ανάπτυξη και εφαρμογή πληροφοριακού συστήματος για το ΣΕΕ στον δημόσιο τομέα	Υπουργείο Εσωτερικών, Εθνική Αρχή Διαφάνειας και λοιποί συναρμόδιοι φορείς
62	ΠΡΟΛΗΨΗ - ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΤΑ - ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ	Ενίσχυση θεσμικού & κανονιστικού πλαισίου	Αναθεώρηση και συμπλήρωση του θεσμικού και κανονιστικού πλαισίου του ΣΕΕ στον δημόσιο	Υπουργείο Εσωτερικών, Εθνική Αρχή Διαφάνειας και λοιποί συναρμόδιοι φορείς
63	ΠΡΟΛΗΨΗ - ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΤΑ - ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ	Ενίσχυση θεσμικού & κανονιστικού πλαισίου	Χαρτογράφηση και αξιολόγηση του θεσμικού και κανονιστικού πλαισίου του ΣΕΕ στις δημόσιες επιχειρήσεις επιχειρήσεις	Εθνική Αρχή Διαφάνειας, Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Υπουργείο Εσωτερικών
64	ΠΡΟΛΗΨΗ - ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΤΑ - ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ	Ενίσχυση θεσμικού & κανονιστικού πλαισίου	Αξιολόγηση του ρυθμιστικού πλαισίου για τη διενέργεια δράσεων άσκησης επιρροής	Υπουργείο Εσωτερικών, Εθνική Αρχή Διαφάνειας
65	ΠΡΟΛΗΨΗ - ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΤΑ - ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ	Ενίσχυση θεσμικού & κανονιστικού πλαισίου	Ενσωμάτωση του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/900 για την πολιτική διαφήμιση με Προεδρικό Διάταγμα	Υπουργείο Εσωτερικών
66	ΠΡΟΛΗΨΗ - ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΤΑ - ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ	Ενίσχυση θεσμικού & κανονιστικού πλαισίου	Κωδικοποίηση χωροταξικής και πολεοδομικής νομοθεσίας	Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Γενική Γραμματεία Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων
67	ΠΡΟΛΗΨΗ - ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΤΑ - ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ	Αναβάθμιση στρατηγικού σχεδιασμού και ενίσχυση μηχανισμών συντονισμού	Επέκταση Διενέργειας Δειγματοληπτικών Ελέγχων Οικοδομικών Αδειών και Τακτοποιήσεων	Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας

Σχέδιο Δράσης ΕΣΣΚΔ 2026 – 2030				
Α/Α	ΜΕΡΟΣ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
68	ΠΡΟΛΗΨΗ - ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΤΑ - ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ	Αναβάθμιση στρατηγικού σχεδιασμού και ενίσχυση μηχανισμών συντονισμού	Εκπόνηση και έγκριση των Διαχειριστικών Σχεδίων Βόσκησης της χώρας	Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων
69	ΠΡΟΛΗΨΗ - ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΤΑ - ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ	Αναβάθμιση στρατηγικού σχεδιασμού και ενίσχυση μηχανισμών συντονισμού	Ετήσια αξιολόγηση της εφαρμογής και της αποτελεσματικότητας του προγράμματος επιχειρηματικής ηθικής στις θυγατρικές της ΕΕΣΥΠ	Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας (ΕΕΣΥΠ)
70	ΠΡΟΛΗΨΗ - ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΤΑ - ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ	Αναβάθμιση στρατηγικού σχεδιασμού και ενίσχυση μηχανισμών συντονισμού	Παρακολούθηση της λειτουργίας μηχανισμού υποβολής αναφορών (whistleblowing) σε επίπεδο ΕΕΣΥΠ και θυγατρικών	Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας (ΕΕΣΥΠ)
71	ΠΡΟΛΗΨΗ - ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΤΑ - ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ	Αναβάθμιση στρατηγικού σχεδιασμού και ενίσχυση μηχανισμών συντονισμού	Ανάπτυξη και ανάρτηση μεθοδολογίας αξιολόγησης της ικανοποίησης κριτηρίων επιλεξιμότητας για την επιχορήγηση πολιτιστικών φορέων από την Ειδική Επιτροπή Αξιολόγησης του Υπουργείου Πολιτισμού	Υπουργείο Πολιτισμού
72	ΠΡΟΛΗΨΗ - ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΤΑ - ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ	Αναβάθμιση στρατηγικού σχεδιασμού και ενίσχυση μηχανισμών συντονισμού	Ολοκλήρωση της κτηματογράφησης για το σύνολο της χώρας	Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης
73	ΠΡΟΛΗΨΗ - ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΤΑ - ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ	Αναβάθμιση στρατηγικού σχεδιασμού και ενίσχυση μηχανισμών συντονισμού	Απλούστευση και ανάρτηση επιλεγμένων κατά προτεραιότητα διαδικασιών στο Εθνικό Μητρώο Διαδικασιών	Υπουργείο Εσωτερικών

Σχέδιο Δράσης ΕΣΣΚΔ 2026 – 2030				
A/A	ΜΕΡΟΣ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
74	ΠΡΟΛΗΨΗ - ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΤΑ - ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ	Αναβάθμιση στρατηγικού σχεδιασμού και ενίσχυση μηχανισμών συντονισμού	Επέκταση του Ολοκληρωμένου Συστήματος Διαχείρισης Δικαστικών Υποθέσεων Πολιτικής & Ποινικής Δικαιοσύνης (ΟΣΔΔΥ-ΠΠ) για την εξασφάλιση της πλήρους ψηφιοποίησης της δικαστικής διαδικασίας	Υπουργείο Δικαιοσύνης
75	ΠΡΟΛΗΨΗ - ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΤΑ - ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ	Ενίσχυση επιχειρησιακής ικανότητας	Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Κινδύνων Καταστροφών	Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας
76	ΠΡΟΛΗΨΗ - ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΤΑ - ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ	Ενίσχυση επιχειρησιακής ικανότητας	Εκπόνηση Εγχειριδίου Επί των Διαδικασιών Διενέργειας Ελέγχων Περιουσιακής Κατάστασης του Στρατιωτικού και Πολιτικού Προσωπικού του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας	Υπουργείο Εθνικής Άμυνας
77	ΠΡΟΛΗΨΗ - ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΤΑ - ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ	Ενίσχυση επιχειρησιακής ικανότητας	Ενίσχυση Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου στο Υπουργείο Ναυτιλίας & Νησιωτικής Πολιτικής και στο Ελληνικό Λιμενικό Σώμα	Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, Λιμενικό Σώμα - Ελληνική Ακτοφυλακή
78	ΠΡΟΛΗΨΗ - ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΤΑ - ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ	Ενίσχυση επιχειρησιακής ικανότητας	Σχεδιασμός και υλοποίηση προγραμμάτων επιμόρφωσης του προσωπικού της Ελληνικής Αστυνομίας (ΕΛ.ΑΣ). σε θέματα ηθικής και δεοντολογίας	Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη
79	ΠΡΟΛΗΨΗ - ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΤΑ - ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ	Ενίσχυση επιχειρησιακής ικανότητας	Ενημέρωση και κατάρτιση σε θεματικές καταπολέμησης της διαφθοράς στελεχών αρμόδιων για την παροχή διεθνούς ανθρωπιστικής βοήθειας	Υπουργείο Εξωτερικών

Σχέδιο Δράσης ΕΣΣΚΔ 2026 – 2030				
Α/Α	ΜΕΡΟΣ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
80	ΠΡΟΛΗΨΗ - ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΤΑ - ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ	Ενίσχυση επιχειρησιακής ικανότητας	Ενσωμάτωση θεσμικών δικλίδων ακεραιότητας στην Ελληνική Εταιρεία Εξαγωγικών Πιστώσεων (Export Credit Greece)	Υπουργείο Εξωτερικών
81	ΠΡΟΛΗΨΗ - ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΤΑ - ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ	Ενίσχυση επιχειρησιακής ικανότητας	Εκπόνηση Κώδικα Δεοντολογίας για τα στελέχη του ΕΟΤ και του Υπουργείου Τουρισμού που υπηρετούν στο εξωτερικό	Υπουργείο Τουρισμού
82	ΠΡΟΛΗΨΗ - ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΤΑ - ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ	Ενίσχυση επιχειρησιακής ικανότητας	Ενίσχυση δικλίδων ακεραιότητας και λογοδοσίας για την αντιμετώπιση της διαπροσωπικής βίας στο αθλητικό περιβάλλον	Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού (Γενική Γραμματεία Αθλητισμού)
83	ΠΡΟΛΗΨΗ - ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΤΑ - ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ	Ενίσχυση επιχειρησιακής ικανότητας	Αναμόρφωση και εκσυγχρονισμός του συστήματος ελέγχου και πιστοποίησης των βιολογικών προϊόντων	Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων
84	ΠΡΟΛΗΨΗ - ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΤΑ - ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ	Ενίσχυση επιχειρησιακής ικανότητας	Εκπόνηση Εγχειριδίου για τις δημόσιες επιχειρήσεις	Εθνική Αρχή Διαφάνειας, Ινστιτούτο Εσωτερικών Ελεγκτών
85	ΠΡΟΛΗΨΗ - ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΤΑ - ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ	Ενίσχυση επιχειρησιακής ικανότητας	Πρωτοβουλία ευαισθητοποίησης και ενημέρωσης για την ακεραιότητα	Εθνική Αρχή Διαφάνειας, Association of Certified Fraud Examiners (ACFE), Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς
86	ΠΡΟΛΗΨΗ - ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΤΑ - ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ	Ενίσχυση επιχειρησιακής ικανότητας	Εκπαιδευτικές δράσεις για τους επαγγελματίες στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων αναφορικά με τη διαχείριση κινδύνων	Εθνική Αρχή Διαφάνειας, Υπουργείο Εσωτερικών (ΕΚΔΔΑ)

Σχέδιο Δράσης ΕΣΣΚΔ 2026 – 2030				
A/A	ΜΕΡΟΣ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
87	ΠΡΟΛΗΨΗ - ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΤΑ - ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ	Ενίσχυση επιχειρησιακής ικανότητας	Παρακολούθηση και αποτίμηση της υλοποίησης του ειδικού στρατηγικού σχεδίου για την ευαισθητοποίηση της εκπαιδευτικής κοινότητας σε θέματα ακεραιότητας και διαφθοράς	Εθνική Αρχή Διαφάνειας, Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων
88	ΠΡΟΛΗΨΗ - ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΤΑ - ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ	Ενίσχυση επιχειρησιακής ικανότητας	Πιστοποίηση Επαγγελματικής Επάρκειας Διαχειριστή Κινδύνων (risk manager) των στελεχών του δημόσιου τομέα	Εθνική Αρχή Διαφάνειας, Υπουργείο Εσωτερικών (ΕΚΔΔΑ)
89	ΠΡΟΛΗΨΗ - ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΤΑ - ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ	Ενίσχυση επιχειρησιακής ικανότητας	Πιστοποίηση φορέων του Δημοσίου τομέα και της Τοπικής Αυτοδιοίκησης έναντι του Συστήματος Διαχείρισης κατά της Διαφθοράς (ISO 37001)	Υπουργείο Εσωτερικών, Εθνική Αρχή Διαφάνειας
90	ΠΡΟΛΗΨΗ - ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΤΑ - ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ	Ενίσχυση επιχειρησιακής ικανότητας	Υλοποίηση Προγράμματος Πιστοποίησης Ελεγκτικής Επάρκειας Εσωτερικών Ελεγκτών	Εθνική Αρχή Διαφάνειας, Υπουργείο Εσωτερικών (ΕΚΔΔΑ)
91	ΠΡΟΛΗΨΗ - ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΤΑ - ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ	Ενίσχυση επιχειρησιακής ικανότητας	Συστηματική επιμόρφωση/κατάρτιση πιστοποιημένων Εσωτερικών Ελεγκτών Μονάδων Εσωτερικού Ελέγχου του δημόσιου τομέα	Εθνική Αρχή Διαφάνειας, Υπουργείο Εσωτερικών (ΕΚΔΔΑ)
92	ΠΡΟΛΗΨΗ - ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΤΑ - ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ	Ενίσχυση επιχειρησιακής ικανότητας	Πιστοποίηση Επαγγελματικής Επάρκειας Συμβούλων Ακεραιότητας	Εθνική Αρχή Διαφάνειας, Υπουργείο Εσωτερικών (ΕΚΔΔΑ)
93	ΠΡΟΛΗΨΗ - ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΤΑ - ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ	Ενίσχυση επιχειρησιακής ικανότητας	Συστηματική επιμόρφωση/κατάρτιση Συμβούλων Ακεραιότητας	Εθνική Αρχή Διαφάνειας

Σχέδιο Δράσης ΕΣΣΚΔ 2026 – 2030				
A/A	ΜΕΡΟΣ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
94	ΠΡΟΛΗΨΗ - ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΤΑ - ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ	Ενίσχυση επιχειρησιακής ικανότητας	Συστηματική επιμόρφωση/κατάρτιση Οργάνων Διαχείρισης Κινδύνων	Εθνική Αρχή Διαφάνειας
95	ΠΡΟΛΗΨΗ - ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΤΑ - ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ	Ενίσχυση επιχειρησιακής ικανότητας	Αξιολόγηση του πλαισίου καταπολέμησης της απάτης κατά των οικονομικών συμφερόντων της Ευρωπαϊκής Ένωσης	Εθνική Αρχή Διαφάνειας -Αυτοτελές Τμήμα AFCOS, Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και λοιποί αρμόδιοι φορείς
96	ΠΡΟΛΗΨΗ - ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΤΑ - ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ	Ενίσχυση επιχειρησιακής ικανότητας	Σύνταξη και θεσμοθέτηση πολιτικής δεοντολογίας και ακεραιότητας του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων & Αθλητισμού	Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού, Εθνική Αρχή Διαφάνειας
97	ΠΡΟΛΗΨΗ - ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΤΑ - ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ	Ενίσχυση επιχειρησιακής ικανότητας	Ετήσια Επιμόρφωση σε Δεοντολογία & Διαφάνεια Ιατρονοσηλευτικού Προσωπικού & Στελεχών Υγείας	Υπουργείο Υγείας, Εθνική Αρχή Διαφάνειας, Υπουργείο Εσωτερικών (ΕΚΔΔΑ)
98	ΠΡΟΛΗΨΗ - ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΤΑ - ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ	Ενίσχυση επιχειρησιακής ικανότητας	Ενίσχυση δικλίδων διαφάνειας & ακεραιότητας του δικηγορικού επαγγέλματος, μέσω της Αναθεώρησης του Κώδικα Δικηγόρων	Υπουργείο Δικαιοσύνης
99	ΠΡΟΛΗΨΗ - ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΤΑ - ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ	Ενίσχυση επιχειρησιακής ικανότητας	Διεξαγωγή επιμορφωτικών προγραμμάτων για θέματα δεοντολογίας, σύγκρουσης συμφερόντων και διαφάνειας για δικαστές, εισαγγελείς και προσωπικό της δικαιοσύνης	Υπουργείο Δικαιοσύνης
100	ΠΡΟΛΗΨΗ - ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΤΑ - ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ	Ενίσχυση επιχειρησιακής ικανότητας	Πιστοποίηση Συστήματος Διαχείρισης κατά της Δωροδοκίας ISO 37001	Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (ΑΑΔΕ)

Σχέδιο Δράσης ΕΣΣΚΔ 2026 – 2030				
Α/Α	ΜΕΡΟΣ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
101	ΠΡΟΛΗΨΗ - ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΤΑ - ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ	Ενίσχυση επιχειρησιακής ικανότητας	Εκπαιδευτικές δράσεις για τους επαγγελματίες στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων αναφορικά με τη διαχείριση κινδύνων και την εφαρμογή αρχών δεοντολογίας, ακεραιότητας, διαφάνειας και λογοδοσίας στις δημόσιες συμβάσεις	Υπουργείο Ανάπτυξης, Υπουργείο Εσωτερικών (ΕΚΔΔΑ)
102	ΠΡΟΛΗΨΗ - ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΤΑ - ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ	Ενίσχυση επιχειρησιακής ικανότητας	Οργανωτικές παρεμβάσεις για την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας και της διαφάνειας στον τρόπο λειτουργίας των εποπτευουσών αρχών	Υπουργείο Ανάπτυξης & συναρμόδια Υπουργεία
103	ΠΡΟΛΗΨΗ - ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΤΑ - ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ	Ενίσχυση επιχειρησιακής ικανότητας	Ανάλυση Τάσεων Κινδύνου και Επικαιροποίηση Μεθοδολογίας Αξιολόγησης Καταγγελιών στη Χειραγώγηση Αγώνων	Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού (Γενική Γραμματεία Αθλητισμού)
104	ΠΡΟΛΗΨΗ - ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΤΑ - ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ	Ενίσχυση επιχειρησιακής ικανότητας	Σύνταξη Πρακτικού Οδηγού Σύγκρουσης Συμφερόντων	Εθνική Αρχή Διαφάνειας
105	ΠΡΟΛΗΨΗ - ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΤΑ - ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ	Ενίσχυση επιχειρησιακής ικανότητας	Σύνταξη Κώδικα Επαγγελματικής Συμπεριφοράς για δημοσίους υπαλλήλους που υπηρετούν σε οικονομικές υπηρεσίες	Υπουργείο Εσωτερικών, Εθνική Αρχή Διαφάνειας
106	ΠΡΟΛΗΨΗ - ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΤΑ - ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ	Ενίσχυση επιχειρησιακής ικανότητας	Εκπόνηση Κώδικα Δεοντολογίας σωφρονιστικών υπαλλήλων	Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη, Εθνική Αρχή Διαφάνειας
107	ΠΡΟΛΗΨΗ - ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΤΑ - ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ	Ενίσχυση επιχειρησιακής ικανότητας	Επικαιροποίηση εκπαιδευτικού υλικού Προγράμματος Πιστοποίησης Ελεγκτικής Επάρκειας των Εσωτερικών Ελεγκτών	Υπουργείο Εσωτερικών, Εθνική Αρχή Διαφάνειας

Σχέδιο Δράσης ΕΣΣΚΔ 2026 – 2030				
A/A	ΜΕΡΟΣ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
108	ΠΡΟΛΗΨΗ - ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΤΑ - ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ	Ενίσχυση επιχειρησιακής ικανότητας	Σύνταξη Κώδικα Επαγγελματικής Συμπεριφοράς για δημοσίους υπαλλήλους που υπηρετούν σε υπηρεσίες δόμησης	Υπουργείο Εσωτερικών, Εθνική Αρχή Διαφάνειας
109	ΠΡΟΛΗΨΗ - ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΤΑ - ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ	Ανάπτυξη ψηφιακών εργαλείων & υλοποίηση δράσεων ψηφιακού μετασχηματισμού	Ενίσχυση δημοσιότητας, διαφάνειας και λογοδοσίας στην κρατική διαφήμιση	Γενική Γραμματεία Επικοινωνίας και Ενημέρωσης
110	ΠΡΟΛΗΨΗ - ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΤΑ - ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ	Ανάπτυξη ψηφιακών εργαλείων & υλοποίηση δράσεων ψηφιακού μετασχηματισμού	Ανάπτυξη ηλεκτρονικής εφαρμογής για την υποβολή αίτησης έκδοσης/θεώρησης αποδεικτικών ναυτικής ικανότητας, πιστοποιητικών επάρκειας και επικυρώσεων (endorsements)	Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής
111	ΠΡΟΛΗΨΗ - ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΤΑ - ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ	Ανάπτυξη ψηφιακών εργαλείων & υλοποίηση δράσεων ψηφιακού μετασχηματισμού	Ανάπτυξη ολοκληρωμένου πληροφοριακού συστήματος δημοσιονομικής διαχείρισης (govERP)	Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης
112	ΠΡΟΛΗΨΗ - ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΤΑ - ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ	Ανάπτυξη ψηφιακών εργαλείων & υλοποίηση δράσεων ψηφιακού μετασχηματισμού	Ανάπτυξη ηλεκτρονικής εφαρμογής “e - Ναυλοσύμφωνο” για τη μετάβαση από το έντυπο στο ψηφιακό ναυλοσύμφωνο	Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής

Σχέδιο Δράσης ΕΣΣΚΔ 2026 – 2030				
A/A	ΜΕΡΟΣ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
113	ΠΡΟΛΗΨΗ - ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΤΑ - ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ	Ανάπτυξη ψηφιακών εργαλείων & υλοποίηση δράσεων ψηφιακού μετασχηματισμού	Πλήρης ψηφιοποίηση του Μητρώου Ναυτιλιακών Εταιρειών Πλοίων Αναψυχής (e-NEPA)	Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής
114	ΠΡΟΛΗΨΗ - ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΤΑ - ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ	Ανάπτυξη ψηφιακών εργαλείων & υλοποίηση δράσεων ψηφιακού μετασχηματισμού	Αναβάθμιση πλατφόρμας διαχείρισης των Προγραμμάτων και Εκδηλώσεων Άθλησης για όλους	Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού (Γενική Γραμματεία Αθλητισμού)
115	ΠΡΟΛΗΨΗ - ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΤΑ - ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ	Ανάπτυξη ψηφιακών εργαλείων & υλοποίηση δράσεων ψηφιακού μετασχηματισμού	Ψηφιακός μετασχηματισμός e-Kouros και διαχείριση μητρώων της Γενικής Γραμματείας Αθλητισμού	Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού (Γενική Γραμματεία Αθλητισμού)
116	ΠΡΟΛΗΨΗ - ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΤΑ - ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ	Ανάπτυξη ψηφιακών εργαλείων & υλοποίηση δράσεων ψηφιακού μετασχηματισμού	Δημιουργία ψηφιακού μητρώου εκπαίδευσης για τη χορήγηση και επέκταση αδειών οδήγησης	Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών
117	ΠΡΟΛΗΨΗ - ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΤΑ - ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ	Ανάπτυξη ψηφιακών εργαλείων & υλοποίηση δράσεων ψηφιακού μετασχηματισμού	Αναβάθμιση Ηλεκτρονικού Περιβαλλοντικού Μητρώου	Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας

Σχέδιο Δράσης ΕΣΣΚΔ 2026 – 2030				
Α/Α	ΜΕΡΟΣ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
118	ΠΡΟΛΗΨΗ - ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΤΑ - ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ	Ανάπτυξη ψηφιακών εργαλείων & υλοποίηση δράσεων ψηφιακού μετασχηματισμού	Καταχώρηση στοιχείων ιδιοκτησίας στα Μητρώα Έντυπου και Ηλεκτρονικού Τύπου με σκοπό την ενίσχυση της δημοσιότητας και της διαφάνειας στον Έντυπο και Ηλεκτρονικό Τύπο	Γενική Γραμματεία Επικοινωνίας και Ενημέρωσης
119	ΠΡΟΛΗΨΗ - ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΤΑ - ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ	Ανάπτυξη ψηφιακών εργαλείων & υλοποίηση δράσεων ψηφιακού μετασχηματισμού	Μετασχηματισμός του Μητρώου Αγροτών & Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων (ΜΑΑΕ) σε Επιχειρησιακό Μητρώο ενοποίησης, διασταύρωσης & επικαιροποίησης δεδομένων	Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων
120	ΠΡΟΛΗΨΗ - ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΤΑ - ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ	Ανάπτυξη ψηφιακών εργαλείων & υλοποίηση δράσεων ψηφιακού μετασχηματισμού	Σχεδιασμός & υλοποίηση νέου συστήματος Ηλεκτρονικών Δημόσιων Συμβάσεων για την υποστήριξη των Δημόσιων Προμηθειών	Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης
121	ΠΡΟΛΗΨΗ - ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΤΑ - ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ	Ανάπτυξη ψηφιακών εργαλείων & υλοποίηση δράσεων ψηφιακού μετασχηματισμού	Ανάπτυξη & λειτουργία Κεντρικού Αποθετηρίου Κινδύνων Διαφθοράς	Εθνική Αρχή Διαφάνειας, Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης
122	ΠΡΟΛΗΨΗ - ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΤΑ - ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ	Ανάπτυξη ψηφιακών εργαλείων & υλοποίηση δράσεων ψηφιακού μετασχηματισμού	Ψηφιοποίηση διοικητικών διαδικασιών μέσω του Gov.gr	Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης

Σχέδιο Δράσης ΕΣΣΚΔ 2026 – 2030				
A/A	ΜΕΡΟΣ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
123	ΠΡΟΛΗΨΗ - ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΤΑ - ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ	Ανάπτυξη ψηφιακών εργαλείων & υλοποίηση δράσεων ψηφιακού μετασχηματισμού	Ανάπτυξη και λειτουργία ψηφιακής εφαρμογής "Εθνικού Μητρώου Επιτροπών Ελέγχου Δημόσιου Τομέα"	Υπουργείο Εσωτερικών, Εθνική Αρχή Διαφάνειας
124	ΠΡΟΛΗΨΗ - ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΤΑ - ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ	Ανάπτυξη ψηφιακών εργαλείων & υλοποίηση δράσεων ψηφιακού μετασχηματισμού	Θεσμοθέτηση ψηφιακής πλατφόρμας/μητρώου Υπευθύνων Παραλαβής και Παρακολούθησης Αναφορών Δημόσιου Τομέα, σύμφωνα με τον ν.4990/2022	Υπουργείο Εσωτερικών, Εθνική Αρχή Διαφάνειας
125	ΠΡΟΛΗΨΗ - ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΤΑ - ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ	Ανάπτυξη ψηφιακών εργαλείων & υλοποίηση δράσεων ψηφιακού μετασχηματισμού	Εφαρμογή του Εθνικού Συστήματος Πολυεπίπεδης Διακυβέρνησης (Ανάπτυξη εργαλείου Τεχνητής Νοημοσύνης για την ανίχνευση, ανάγνωση και αυτόματη εισαγωγή αρμοδιοτήτων κανονιστικών και νομοθετικών κειμένων στο ΠΣ Πολυεπίπεδης Διακυβέρνησης)	Υπουργείο Εσωτερικών
126	ΠΡΟΛΗΨΗ - ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΤΑ - ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ	Ανάπτυξη ψηφιακών εργαλείων & υλοποίηση δράσεων ψηφιακού μετασχηματισμού	Υλοποίηση Πλατφόρμας Αποτίμησης Ποιότητας & Αποδοτικότητας Δημοσίων Υπηρεσιών	Υπουργείο Εσωτερικών
127	ΠΡΟΛΗΨΗ - ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΤΑ - ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ	Ανάπτυξη ψηφιακών εργαλείων & υλοποίηση δράσεων ψηφιακού μετασχηματισμού	Επέκταση της ηλεκτρονικής αυτεπάγγελτης αναζήτησης δικαιολογητικών	Υπουργείο Εσωτερικών

Σχέδιο Δράσης ΕΣΣΚΔ 2026 – 2030				
Α/Α	ΜΕΡΟΣ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
128	ΠΡΟΛΗΨΗ - ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΤΑ - ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ	Ανάπτυξη ψηφιακών εργαλείων & υλοποίηση δράσεων ψηφιακού μετασχηματισμού	Αναβάθμιση του Κόμβου Διαλειτουργικότητας και των παρεχόμενων υπηρεσιών οικονομικής πληροφόρησης των ΟΤΑ	Υπουργείο Εσωτερικών
129	ΠΡΟΛΗΨΗ - ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΤΑ - ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ	Ανάπτυξη ψηφιακών εργαλείων & υλοποίηση δράσεων ψηφιακού μετασχηματισμού	Ενίσχυση διαφάνειας των Κέντρων Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών (ΚΔΑΠ)	Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας
130	ΠΡΟΛΗΨΗ - ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΤΑ - ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ	Ανάπτυξη ψηφιακών εργαλείων & υλοποίηση δράσεων ψηφιακού μετασχηματισμού	Ενίσχυση της διαφάνειας μέσω ανάπτυξης νέων διαλειτουργικοτήτων	Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση Κοινωνικής Ασφάλισης (ΗΔΙΚΑ) ΑΕ, Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας
131	ΠΡΟΛΗΨΗ - ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΤΑ - ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ	Ανάπτυξη ψηφιακών εργαλείων & υλοποίηση δράσεων ψηφιακού μετασχηματισμού	Υποβολή αιτήσεων μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας μόνο από τους υπαλλήλους του δήμου στον οποίο ανήκει το εκάστοτε νοικοκυριό	Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση Κοινωνικής Ασφάλισης (ΗΔΙΚΑ) ΑΕ, Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας
132	ΠΡΟΛΗΨΗ - ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΤΑ - ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ	Ανάπτυξη ψηφιακών εργαλείων & υλοποίηση δράσεων ψηφιακού μετασχηματισμού	Λειτουργία ειδικής πλατφόρμας υποβολής αναφορών προς τον Σύμβουλο Ακεραιότητας	Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού, Εθνική Αρχή Διαφάνειας

Σχέδιο Δράσης ΕΣΣΚΔ 2026 – 2030				
Α/Α	ΜΕΡΟΣ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
133	ΠΡΟΛΗΨΗ - ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΤΑ - ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ	Ανάπτυξη ψηφιακών εργαλείων & υλοποίηση δράσεων ψηφιακού μετασχηματισμού	Σχεδιασμός και αξιοποίηση ψηφιακών λύσεων για την συνεχή παρακολούθηση της εφαρμογής του προγράμματος επιχειρηματικής ηθικής στις θυγατρικές της ΕΕΣΥΠ	Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας (ΕΕΣΥΠ)
134	ΠΡΟΛΗΨΗ - ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΤΑ - ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ	Ανάπτυξη ψηφιακών εργαλείων & υλοποίηση δράσεων ψηφιακού μετασχηματισμού	Ανάπτυξη ΟΠΣ για την υποστήριξη των Ιατροδικαστικών Υπηρεσιών της χώρας	Υπουργείο Δικαιοσύνης
135	ΠΡΟΛΗΨΗ - ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΤΑ - ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ	Ανάπτυξη ψηφιακών εργαλείων & υλοποίηση δράσεων ψηφιακού μετασχηματισμού	Ψηφιοποίηση των διαδικασιών πώλησης εισιτηρίων των μουσείων & αρχαιολογικών χώρων	Υπουργείο Πολιτισμού
136	ΠΡΟΛΗΨΗ - ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΤΑ - ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ	Ανάπτυξη ψηφιακών εργαλείων & υλοποίηση δράσεων ψηφιακού μετασχηματισμού	Ψηφιοποίηση Δελτίου Βιομηχανικής Κίνησης	Υπουργείο Ανάπτυξης
137	ΠΡΟΛΗΨΗ - ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΤΑ - ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ	Ανάπτυξη ψηφιακών εργαλείων & υλοποίηση δράσεων ψηφιακού μετασχηματισμού	Μετατροπή ανοικτών δεδομένων ΕΣΗΔΗΣ σε Open Contracting Data Standard (OCDS) για δημόσιες συμβάσεις	Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης, Υπουργείο Ανάπτυξης

Σχέδιο Δράσης ΕΣΣΚΔ 2026 – 2030				
Α/Α	ΜΕΡΟΣ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
138	ΠΡΟΛΗΨΗ - ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΤΑ - ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ	Ανάπτυξη ψηφιακών εργαλείων & υλοποίηση δράσεων ψηφιακού μετασχηματισμού	Αναβάθμιση του προγράμματος ΔΙ@ΥΓΕΙΑ	Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης
139	ΠΡΟΛΗΨΗ - ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΤΑ - ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ	Αναβάθμιση στρατηγικού σχεδιασμού και ενίσχυση μηχανισμών συντονισμού	Θέσπιση Μηχανισμού Παρακολούθησης Θεμελιωδών Δικαιωμάτων	Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου
140	ΠΡΟΛΗΨΗ - ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΤΑ - ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ	Αναβάθμιση στρατηγικού σχεδιασμού και ενίσχυση μηχανισμών συντονισμού	Καταπολέμηση των στρατηγικών αγωγών προς αποθάρρυνση της συμμετοχής του κοινού (SLAPPS)	Γενική Γραμματεία Επικοινωνίας και Ενημέρωσης
141	ΠΡΟΛΗΨΗ - ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΤΑ - ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ	Αναβάθμιση στρατηγικού σχεδιασμού και ενίσχυση μηχανισμών συντονισμού	Διενέργεια αξιολόγησης κινδύνων απάτης και διαφθοράς σε συγκεκριμένες οριζόντιες λειτουργίες στο Υπουργείο Τουρισμού, στον ΕΟΤ και στο ΞΕΕ	Υπουργείο Τουρισμού
142	ΠΡΟΛΗΨΗ - ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΤΑ - ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ	Αναβάθμιση στρατηγικού σχεδιασμού και ενίσχυση μηχανισμών συντονισμού	Ανάπτυξη Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου κατά τη διαχείριση τουριστικών επενδύσεων από την ΕΥΠΑΤΕ και τη διενέργεια ελέγχων από τις αρμόδιες περιφερειακές υπηρεσίες του Υπουργείου Τουρισμού - Εκπόνηση Εγχειριδίου Διαδικασιών	Υπουργείο Τουρισμού

Σχέδιο Δράσης ΕΣΣΚΔ 2026 – 2030				
A/A	ΜΕΡΟΣ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
143	ΠΡΟΛΗΨΗ - ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΤΑ - ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ	Αναβάθμιση στρατηγικού σχεδιασμού και ενίσχυση μηχανισμών συντονισμού	Δημιουργία Εθνικού Μητρώου Παροχών και Ενισχύσεων	Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (ΑΑΔΕ)
144	ΠΡΟΛΗΨΗ - ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΤΑ - ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ	Αναβάθμιση στρατηγικού σχεδιασμού και ενίσχυση μηχανισμών συντονισμού	Εκπόνηση Μελέτης Strategic Foresight για την Αντιμετώπιση της Διαφθοράς στην Ελλάδα: Σενάρια 2026–2046	Ειδική Γραμματεία Μακροπρόθεσμου Σχεδιασμού, Εθνική Αρχή Διαφάνειας
145	ΠΡΟΛΗΨΗ - ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΤΑ - ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ	Αναβάθμιση στρατηγικού σχεδιασμού και ενίσχυση μηχανισμών συντονισμού	Υλοποίηση βελτιωτικών λειτουργιών για την τήρηση του Μητρώου Εισαγόμενων Μεταχειρισμένων Οχημάτων (MEMO)	Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών
146	ΠΡΟΛΗΨΗ - ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΤΑ - ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ	Αναβάθμιση στρατηγικού σχεδιασμού και ενίσχυση μηχανισμών συντονισμού	Πρωώθηση δράσεων για τη μετάβαση της Ελλάδας στην εποχή της Τεχνητής Νοημοσύνης, με ενισχυμένες δικλίδες διαφάνειας και λογοδοσίας	Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης
147	ΠΡΟΛΗΨΗ - ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΤΑ - ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ	Αναβάθμιση στρατηγικού σχεδιασμού και ενίσχυση μηχανισμών συντονισμού	Επιχειρησιακή λειτουργία της Πλατφόρμας του "Δικτύου Εσωτερικού Ελέγχου Δημόσιου Τομέα (ΔΕΕΔΤ)" της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας	Εθνική Αρχή Διαφάνειας

Σχέδιο Δράσης ΕΣΣΚΔ 2026 – 2030				
Α/Α	ΜΕΡΟΣ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
148	ΠΡΟΛΗΨΗ - ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΤΑ - ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ	Αναβάθμιση στρατηγικού σχεδιασμού και ενίσχυση μηχανισμών συντονισμού	Κατάρτιση υποστηρικτικού υλικού για τη διαμόρφωση δημοσίων πολιτικών καταπολέμησης της διαφθοράς και απάτης σε τομείς υψηλού κινδύνου	Εθνική Αρχή Διαφάνειας
149	ΠΡΟΛΗΨΗ - ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΤΑ - ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ	Αναβάθμιση στρατηγικού σχεδιασμού και ενίσχυση μηχανισμών συντονισμού	Αξιολόγηση εφαρμογής Κώδικα Δεοντολογίας Μετακλητών Υπαλλήλων και Ειδικών Συμβούλων	Εθνική Αρχή Διαφάνειας
150	ΠΡΟΛΗΨΗ - ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΤΑ - ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ	Αναβάθμιση στρατηγικού σχεδιασμού και ενίσχυση μηχανισμών συντονισμού	Εθνική Πύλη Παροχών Αναπηρίας και καθιέρωση της Κάρτας Αναπηρίας	Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας
151	ΠΡΟΛΗΨΗ - ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΤΑ - ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ	Αναβάθμιση στρατηγικού σχεδιασμού και ενίσχυση μηχανισμών συντονισμού	Ενίσχυση μηχανισμών ελέγχου και πρόληψης φαινομένων διαφθοράς στα Α.Ε.Ι.	Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού, Εθνική Αρχή Διαφάνειας
152	ΠΡΟΛΗΨΗ - ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΤΑ - ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ	Αναβάθμιση στρατηγικού σχεδιασμού και ενίσχυση μηχανισμών συντονισμού	Οριζόντια διασύνδεση Γραφείων Δικαιωμάτων Ληπτών Υπηρεσιών Υγείας	Υπουργείο Υγείας

Σχέδιο Δράσης ΕΣΣΚΔ 2026 – 2030				
Α/Α	ΜΕΡΟΣ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
153	ΠΡΟΛΗΨΗ - ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΤΑ - ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ	Αναβάθμιση στρατηγικού σχεδιασμού και ενίσχυση μηχανισμών συντονισμού	Καθιέρωση Υποχρεωτικής Ηλεκτρονικής Υποβολής Δεδομένων από τις ΑΜΚΕ στον χώρο της Υγείας	Υπουργείο Υγείας
154	ΠΡΟΛΗΨΗ - ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΤΑ - ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ	Αναβάθμιση στρατηγικού σχεδιασμού και ενίσχυση μηχανισμών συντονισμού	Ανάπτυξη και πιλοτική εφαρμογή εργαλείων διαχείρισης κινδύνων διαφθοράς στα δημόσια νοσοκομεία και εκπαίδευση των στελεχών τους	Υπουργείο Υγείας, Εθνική Αρχή Διαφάνειας
155	ΠΡΟΛΗΨΗ - ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΤΑ - ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ	Αναβάθμιση στρατηγικού σχεδιασμού και ενίσχυση μηχανισμών συντονισμού	Θεσμική οργάνωση και διαφανής εφαρμογή του μέτρου των απογευματινών χειρουργείων στο Ε.Σ.Υ.	Υπουργείο Υγείας
156	ΠΡΟΛΗΨΗ - ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΤΑ - ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ	Ανάπτυξη ψηφιακών εργαλείων και υλοποίηση δράσεων ψηφιακού μετασχηματισμού	Ανάπτυξη πλατφόρμας για τη συγκεντρωτική παρακολούθηση της εφαρμογής των διαδικαστικών υποχρεώσεων για αποφυγή της σύγκρουσης συμφερόντων, για τα Μέλη της Κυβέρνησης και τους λοιπούς υπόχρεους του άρθρου 68 του ν.4622/2019	Γενική Γραμματεία Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων
157	ΠΡΟΛΗΨΗ - ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΤΑ - ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ	Ενίσχυση θεσμικού & κανονιστικού πλαισίου	Λειτουργία Υπηρεσίας Γενικής Εποπτείας ΟΤΑ	Υπουργείο Εσωτερικών

Σχέδιο Δράσης ΕΣΣΚΔ 2026 – 2030				
A/A	ΜΕΡΟΣ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
158	ΠΡΟΛΗΨΗ - ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΤΑ - ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ	Ενίσχυση θεσμικού & κανονιστικού πλαισίου	Σύνταξη, ψήφιση και εφαρμογή Νέου Κώδικα Τοπικής Αυτοδιοίκησης	Υπουργείο Εσωτερικών
159	ΠΡΟΛΗΨΗ - ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΤΑ - ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ	Ενίσχυση θεσμικού & κανονιστικού πλαισίου	Ενίσχυση του θεσμού της υιοθεσίας και της αναδοχής και προώθηση της αποιδρυματοποίησης	Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας
160	ΠΡΟΛΗΨΗ - ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΤΑ - ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ	Ενίσχυση θεσμικού & κανονιστικού πλαισίου	Έκδοση δευτερογενούς νομοθεσίας για την αποτελεσματική εφαρμογή του Ν.4990/2022 για την προστασία μαρτύρων δημόσιου συμφέροντος	Υπουργείο Δικαιοσύνης, Εθνική Αρχή Διαφάνειας
161	ΠΡΟΛΗΨΗ - ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΤΑ - ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ	Ενίσχυση θεσμικού & κανονιστικού πλαισίου	Ενσωμάτωση Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1069 κατά των στρατηγικών αγωγών προς αποθάρρυνση της συμμετοχής του κοινού (SLAPPS) με διευρυμένο πεδίο εφαρμογής	Υπουργείο Δικαιοσύνης, Γενική Γραμματεία Ενημέρωσης και Επικοινωνίας
162	ΠΡΟΛΗΨΗ - ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΤΑ - ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ	Ενίσχυση θεσμικού & κανονιστικού πλαισίου	Κωδικοποίηση νομοθεσίας για τον σύγχρονο πολιτισμό	Υπουργείο Πολιτισμού
163	ΠΡΟΛΗΨΗ - ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΤΑ - ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ	Ενίσχυση της επιχειρησιακής ικανότητας	Εκπαίδευση και επιμόρφωση των υπαλλήλων της Δ.ΥΠ.Α., ΚΕ.Π.Α., e-ΕΦΚΑ & ΤΕΚΑ στο πεδίο της δημόσιας ακεραιότητας	Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, Εθνική Αρχή Διαφάνειας
164	ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗ	Συστηματική ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των πολιτών	Διενέργεια έρευνας για την καταγραφή της αντίληψης των εργαζομένων στους εποπτευόμενους φορείς του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας σε θέματα δημόσιας ακεραιότητας	Υπουργείο Εθνικής Άμυνας

Σχέδιο Δράσης ΕΣΣΚΔ 2026 – 2030				
A/A	ΜΕΡΟΣ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
165	ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗ	Συστηματική ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των πολιτών	Κατάρτιση Εθνικής Στρατηγικής για την Παιδεία στα Μέσα & την ανθεκτικότητα της δημόσιας σφαίρας έναντι της παραπληροφόρησης	Γενική Γραμματεία Επικοινωνίας και Ενημέρωσης
166	ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗ	Συστηματική ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των πολιτών	Υλοποίηση στοχευμένων δράσεων ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης με στόχο την ενίσχυση της προστασίας των δημοσιογράφων και λοιπών επαγγελματιών ενημέρωσης	Γενική Γραμματεία Επικοινωνίας και Ενημέρωσης
167	ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗ	Συστηματική ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των πολιτών	Επιμορφωτικές δράσεις στις διεθνείς προσεγγίσεις και κατευθυντήριες γραμμές για την καταπολέμηση της διαφθοράς	Υπουργείο Εξωτερικών
168	ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗ	Συστηματική ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των πολιτών	Διοργάνωση ημερίδων ευαισθητοποίησης για τους κινδύνους διαφθοράς & τα μέσα αντιμετώπισης για τα στελέχη του ΕΟΤ και του Υπουργείου Τουρισμού και ενημέρωση για τον Κώδικα Δεοντολογίας	Υπουργείο Τουρισμού
169	ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗ	Συστηματική ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των πολιτών	Διενέργεια έρευνας για την καταγραφή της αντίληψης των εργαζομένων στο Υπουργείο Τουρισμού, στον ΕΟΤ και στο ΞΕΕ	Υπουργείο Τουρισμού
170	ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗ	Συστηματική ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των πολιτών	Καλλιέργεια κουλτούρας ακεραιότητας και διαφάνειας στις διαδικασίες διαλόγου και επιρροής μεταξύ δημόσιου και ιδιωτικού τομέα και στην ευρύτερη επιχειρηματική κοινότητα	Διεθνής Διαφάνεια, Εθνική Αρχή Διαφάνειας

Σχέδιο Δράσης ΕΣΣΚΔ 2026 – 2030				
A/A	ΜΕΡΟΣ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
171	ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗ	Συστηματική ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των πολιτών	Διαρκής υποστήριξη και επικαιροποίηση γνώσεων και δεξιοτήτων επιμορφούμενων στελεχών του δημόσιου τομέα σε θέματα δημόσιας ακεραιότητας	Εθνική Αρχή Διαφάνειας, Υπουργείο Εσωτερικών (ΕΚΔΔΑ)
172	ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗ	Συστηματική ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των πολιτών	Εκπαίδευση και επιμόρφωση ακαδημαϊκής εκπαιδευτικής κοινότητας για την καταπολέμηση της διαφθοράς και την εφαρμογή προτύπων ηθικής & δεοντολογίας	Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού, Εθνική Αρχή Διαφάνειας
173	ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗ	Συστηματική ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των πολιτών	Σχεδιασμός και υλοποίηση στοχευμένης έρευνας αντίληψης επιχειρηματικής ηθικής στο ανθρώπινο δυναμικό της ΕΕΣΥΠ και των θυγατρικών της	Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας (ΕΕΣΥΠ)
174	ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗ	Συστηματική ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των πολιτών	Δράσεις ευαισθητοποίησης για την έννοια των μαρτύρων δημοσίου συμφέροντος (whistleblowers), τα θεσμικά μέσα προστασίας τους και τη συμβολή τους στη μάχη κατά της διαφθοράς στον αθλητισμό	Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού (Γενική Γραμματεία Αθλητισμού)